

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT

6. funkční období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
Senátu Parlamentu České republiky
14. schůze

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

6. funkční období

Těsnopisecká zpráva
14. schůze

Pořad 14. schůze Senátu

1. **Senátní tisk č. 246** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
2. **Senátní tisk č. 189** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Republikou Černá Hora na straně druhé, podepsaná dne 15. října 2007 v Lucemburku
3. **Senátní tisk č. 215** - Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými o zpracování údajů jmenné evidence cestujících (PNR) leteckými dopravci a o jejich předávání Ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států amerických, podepsaná za Evropskou unii v Bruselu dne 23. července 2007 a za Spojené státy americké ve Washingtonu dne 26. července 2007
4. **Senátní tisk č. 238** – Souhrnná zpráva o činnosti Veřejného ochránce práv za rok 2007
5. **Senátní tisk č. 266** – Návrh Senátu na propůjčení nebo udělení státních vyznamenání
6. **Senátní tisk č. N 97/06** – Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání
7. **Senátní tisk č. 214** – Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu pro sdělovací prostředky, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 517/1992 Sb., o České tiskové kanceláři, ve znění pozdějších předpisů
8. **Senátní tisk č. 217** – Návrh senátního návrhu zákona senátorů Jiřího Lišky, Přemysla Sobotky, Jana Hála, Václava Jehličky a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 203/2005 Sb., o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky
9. **Senátní tisk č. 239** – Návrh senátního návrhu zákona senátorů Josefa Novotného, Petra Víchy a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
10. **Senátní tisk č. 247** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů
11. **Senátní tisk č. K 74/06** – Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Evropský strategický plán pro energetické technologie (Plán Set) = Směřování k budoucnosti s nízkými emisemi uhlíku

12. **Senátní tisk č. N 81/06** – Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů
13. Informace vlády o pořadu jednání Evropské rady konaného ve dnech 19. a 20. června 2008 v Bruselu a o pozicích České republiky
14. **Senátní tisk č. 216** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Japonskem o sociálním zabezpečení, podepsaná v Praze 21. února 2008
15. **Senátní tisk č. 256** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
16. **Senátní tisk č. 248** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
17. **Senátní tisk č. 254** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
18. **Senátní tisk č. 249** – Návrh zákona o státním dluhopisovém programu na úhradu části rozpočtovaného schodku státního rozpočtu České republiky na rok 2008
19. **Senátní tisk č. 250** – Návrh zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu
20. **Senátní tisk č. 251** – Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu
21. **Senátní tisk č. 252** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů
22. **Senátní tisk č. 253** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
23. **Senátní tisk č. 259** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
24. **Senátní tisk č. 185** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o změně Dohody mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 22. ledna 2008 v Praze
25. **Senátní tisk č. 219** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Návrh na přijetí změny Úmluvy o zřízení Rady pro celní spolupráci v souladu s Doporučením Rady pro celní spolupráci Českou republikou
26. **Senátní tisk č. 222** – Výroční zpráva Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2007
27. **Senátní tisk č. 255** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony -

- 28. Senátní tisk č. 260** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 29. Senátní tisk č. 257** – Návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím
- 30. Senátní tisk č. 258** – Návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel
- 31. Senátní tisk č. 244** – Výroční zpráva Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za rok 2007
- 32. Senátní tisk č. 237** – Výroční zpráva Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2007

6. funkční období

Obsah 14. schůze Senátu Parlamentu České republiky

1. den schůze – 4. června 2008

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Přemysl Sobotka

Senátorka Alena Gajdůšková	2
Senátor Petr Pakosta	2
Usnesení schváleno	3

1. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů – Senátní tisk č. 246

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška	3
Senátor Zdeněk Janalík	4
Senátor Karel Šebek	5
Senátorka Alena Gajdůšková	6
Senátor Jiří Zlatuška	7
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška	9
Senátor Milan Bureš	10
Senátor Jiří Oberfalzer	10
Senátorka Alena Gajdůšková	10
Senátor Zdeněk Janalík	12
Usnesení schváleno	12
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška	13
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart</u>	

2. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Republikou Černá Hora na straně druhé, podepsaná dne 15. října 2007 v Lucemburku – senátní tisk č. 189

Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg	13
Senátor Josef Zoser	14
Usnesení schváleno	15

3. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými o zpracování údajů jmenné evidence cestujících (PNR) leteckými dopravci a o jejich předávání Ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států amerických, podepsaná za Evropskou unií v Bruselu dne 23. července 2007 a za Spojené státy americké ve Washingtonu dne 26. července 2007 - senátní tisk č. 215

Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg	15
Senátor Tomáš Töpfer	17
Usnesení schváleno	20

4. Souhrnná zpráva o činnosti Veřejného ochránce práv za rok 2007 – senátní tisk č. 238

Otakar Motejl	20
Senátor Jaromír Jermář	21
Senátor Jaromír Volný	21
Senátorka Alena Gajdůšková	22
Místopředseda Senátu Jiří Liška	22
Senátor Jaromír Štětina	24
Otakar Motejl	25
Senátor Jaromír Volný	26
Usnesení schváleno	26

5. Návrh Senátu na propůjčení nebo udělení státních vyznamenání – senátní tisk č. 266

Senátor Karel Tejnora	26
Místopředseda Senátu Jan Rakušan	27
Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg	28
Senátor Tomáš Grulich	28
Senátorka Alena Gajdůšková	29
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	29
Senátor Milan Štěch	30
Senátor Tomáš Grulich	30
Senátor Karel Tejnora	31
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	31
Senátor Karel Tejnora	31
Senátor Igor Petrov	32
Senátor Karel Tejnora	32
Usnesení schváleno	34

6. Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání – senátní tisk č. N 97/06

Ministr zdravotnictví ČR Tomáš Julínek	34
Senátor Miroslav Škaloud	35
Usnesení schváleno	37
Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Liška	37

7. Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu pro sdělovací prostředky, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 517/1992 Sb., o České tiskové kanceláři, ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 214

Senátor Jiří Oberfalzer	38
Senátor Milan Bureš	38
Senátor Jiří Oberfalzer	40
Usnesení schváleno	40
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jan Rakušan</u>	

8. Návrh senátního návrhu zákona senátorů Jiřího Lišky, Přemysla Sobotky, Jana Hálka, Václava Jehličky a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 203/2005 Sb., o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky – senátní tisk č. 217

Místopředseda Senátu Jiří Liška	40
Senátor Josef Pavlata	41
Senátor Vítězslav Jonáš	42
Usnesení schváleno	42

9. Návrh senátního návrhu zákona senátorů Josefa Novotného, Petra Víchy a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – senátní tisk č. 239

Senátor Josef Novotný	42
Senátor Igor Petrov	46
Senátor Petr Vícha	47
Senátor Ivan Adamec	47
Senátor Josef Pavlata	48
Senátorka Soňa Paukrťová	48
Senátorka Alena Gajdůšková	49
Senátor Ladislav Macák	49
Senátor Petr Vícha	50
Senátor Josef Novotný	50
Senátor Jaroslav Kubera	52
Senátor Jiří Stříteský	53
Senátor Josef Zoser	54
Senátor Josef Novotný	54
Senátor Jiří Stříteský	55
Senátor Jaromír Štětina	55
Senátorka Alena Palečková	55
Senátor Ivo Bárek	55
Senátor Josef Vaculík	56
Senátor Igor Petrov	56
Senátor Josef Novotný	57

2. den schůze – 5. června 2008

Jednání zahájil a řídil místopředseda Senátu Petr Pithart

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	58
Senátor Igor Petrov	59

10. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 247

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Říman	59
Senátor František Kopecký	60
Senátor Jiří Oberfalzer	62

Usnesení schváleno	62
11.Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Evropský strategický plán pro energetické technologie (Plán Set) = Směrování k budoucnosti s nízkými emisemi uhlíku – senátní tisk č. K 74/06	
Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Říman	62
Senátorka Alena Gajdůšková	63
Senátor Ivo Bárek	65
Senátor Miroslav Škaloud	65
Senátor Václav Roubíček	66
Senátorka Alena Gajdůšková	67
Senátor Ivan Adamec	68
Senátor Ivo Bárek	69
Senátorka Alena Gajdůšková	69
Usnesení schváleno	69
12.Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů – senátní tisk č. N 81/06	
Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Říman	70
Senátor Miroslav Škaloud	71
Senátor Ivan Adamec	73
Senátor Bedřich Moldan	73
Senátor Jan Hajda	75
Senátor Josef Novotný	75
Senátorka Soňa Paukrtová	76
Senátor Jaroslav Kubera	76
Místopředseda Senátu Petr Pithart	78
Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Říman	78
Senátor Jiří Zlatuška	78
Senátor Ivo Bárek	78
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	79
Senátor Jiří Zlatuška	79
Senátor Miroslav Škaloud	80
Usnesení schváleno	82
13.Informace vlády o pořadu jednání Evropské rady konaného ve dnech 19. a 20. června 2008 v Bruselu a o pozicích České republiky	
Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	82
Senátor Miroslav Škaloud	85
Senátorka Alena Gajdůšková	86
Místopředseda Senátu Jan Rakušan	87
Usnesení schváleno	88
14.Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Japonskem o sociálním zabezpečení, podepsaná v Praze 21. února 2008 – senátní tisk č. 216	

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	88
Senátor Milan Štěch	88
Senátor Ladislav Svoboda	89
Usnesení schváleno	89
15.Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 256	
Poslanec Walter Bartoš	89
Senátor Jan Hálek	91
Senátorka Alena Gajdůšková	91
Senátor Milan Bureš	93
Senátor Jiří Zlatuška	94
Senátorka Alena Palečková	97
Senátor Jaromír Jermář	98
Senátor Karel Šebek	99
Senátorka Alena Gajdůšková	99
Poslanec Walter Bartoš	100
Senátor Jan Hálek	101
Senátorka Alena Gajdůšková	101
Poslanec Walter Bartoš	101
Senátor Jan Hálek	101
Usnesení schváleno	101
Senátorka Alena Palečková	102
<u>Další část schůze řídil předseda Senátu Přemysl Sobotka</u>	
16.Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 248	
Ministr zemědělství ČR Petr Gandalovič	102
Senátor Ivan Adamec	103
Usnesení schváleno	104
17.Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 254	
Ministr zemědělství ČR Petr Gandalovič	104
Senátor Jan Hajda	104
Usnesení schváleno	105
18.Návrh zákona o státním dluhopisovém programu na úhradu části rozpočtovaného schodku státního rozpočtu České republiky na rok 2008 – senátní tisk č. 249	
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	105
Senátor Ivan Adamec	106
Senátor Josef Novotný	106
Místopředseda Senátu Jan Rakušan	107
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	107
Usnesení schváleno	107

19. Návrh zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu – senátní tisk č. 250

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	108
Senátor Vítězslav Jonáš	108
Senátor Richard Svoboda	109
Senátorka Alena Gajdůšková	109
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	110
Senátor Josef Novotný	110
Senátorka Alena Gajdůšková	111
Senátor Karel Tejnor	112
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	112
Senátor Vítězslav Jonáš	113
Senátorka Alena Gajdůšková	113
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	113
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jan Rakušan</u>	

20. Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu – senátní tisk č. 251

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	114
Senátor Vítězslav Jonáš	114
Senátor Richard Svoboda	114
Usnesení schváleno	115

21. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 252

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	115
Senátor Igor Petrov	115
Usnesení schváleno	116

22. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 253

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	117
Senátor Jiří Stříteský	117
Senátor Milan Štěch	117
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	119
Usnesení schváleno	119

23. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony – senátní tisk č. 259

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	119
Senátor Ivan Adamec	120
Usnesení schváleno	121

24. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o změně Dohody mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 22. ledna 2008 v Praze – senátní tisk č. 185	
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	121
Senátor Jiří Střítecký	121
Usnesení schváleno	122
25. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu Návrh na přijetí změny Úmluvy o zřízení Rady pro celní spolupráci v souladu s Doporučením Rady pro celní spolupráci Českou republikou – senátní tisk č. 219	
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	122
Senátor Jiří Střítecký	122
Usnesení schváleno	123
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	123
26. Výroční zpráva Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2007 – senátní tisk č. 222	
Senátor Tomáš Töpfer	123
Senátor Vlastimil Balín	124
Usnesení schváleno	126
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Liška</u>	
27. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – senátní tisk č. 255	
Poslanec David Kafka	127
Senátor Petr Pakosta	128
Senátorka Alena Palečková	128
Senátor Milan Štěch	129
Senátor Jaroslav Kubera	131
Senátor Milan Štěch	132
Senátorka Alena Palečková	132
Senátor Jaroslav Kubera	132
Poslanec David Kafka	133
Senátor Petr Pakosta	133
Usnesení schváleno	133
28. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 260	
Poslanec Jan Vidím	134
Senátor Ladislav Svoboda	134
Senátor Miloslav Pelc	136
Senátor Milan Štěch	137
Senátor Jan Vidím	138
Senátor Ladislav Svoboda	138

Poslanec Jan Vidím	139
3. den schůze – 6. června 2008	
<u>Jednání zahájil a řídil místopředseda Senátu Jiří Liška</u>	
29. Návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím – senátní tisk č. 257	
Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	140
Senátor Vlastimil Balín	141
Senátor Václav Homolka	143
Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	143
Senátorka Alena Gajdůšková	144
Senátor Jaromír Štětina	144
Senátor Vlastimil Balín	144
Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	145
Senátor Vlastimil Balín	145
Usnesení schváleno	146
30. Návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel – senátní tisk č. 258	
Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	146
Senátor Petr Vícha	147
Senátor Pavel Eybert	147
Senátorka Soňa Paukrťová	148
Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	148
Senátor Petr Vícha	148
Senátor Jiří Střítecký	149
31. Výroční zpráva Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za rok 2007 – senátní tisk č. 244	
Martin Pecina	149
Senátor František Kopecký	151
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	152
Místopředseda Senátu Jan Rakušan	152
Martin Pecina	153
Usnesení schváleno	154
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jan Rakušan</u>	
32. Výroční zpráva Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2007 – senátní tisk č. 237	
Igor Němec	154
Senátor Ladislav Macák	156
Senátor Vítězslav Jonáš	156
Místopředseda Senátu Jiří Liška	157
Senátor Tomáš Töpfer	158
Igor Němec	159
Senátor Ladislav Macák	159

Závěr 14. schůze v 6. funkčním období	159
---	-----

**Těsnopisecká zpráva
z 14. schůze Senátu
Parlamentu České republiky
(1. den schůze – 4. června 2008)**

(Jednání zahájeno ve 14.02 hodin.)

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, milí hosté, dovoluji vám přivítat na 14. schůzi Senátu. Schůzi jsem svolal na návrh Organizačního výboru podle § 49 odst. 1 zákona o jednacím řádu. Pokud budou zmíněny jednotlivé paragrafy, jedná se o ust. zák. č. 107/99, o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů.

Pozvánka vám byla zaslána 21. května 2008.

A nyní omluvy. Omlouvají se: Richard Sequens, Tomáš Jirsa, Jiří Pospíšil, Rostislav Slavotínek, Liana Janáčková, Luděk Seřiz, Alena Venhodová, Václav Koukal, Jana Juřenčáková, Jiří Šneberger, Božena Sekaninová, Jiřina Rippelová, Adolf Jílek, Alexandr Vondra, Bedřich Moldan, Daniela Filipiová a Jiří Nedoma. Náhradní karty, pokud nemáte vlastní, jsou v předsálí, mnozí mají náhradní karty, ale opravňují je k jednání.

Nyní podle § 56 odst. 4 určíme dva ověřovatele této schůzi. Navrhuji, aby ověřovatelem této schůze byli senátoři Tomáš Grulich a Josef Novotný. Předpokládám, že oba souhlasí. Má někdo připomínku k tomuto návrhu? Nikoho nevidím, takže začneme první hlasování po znělce.

Zahajuji hlasování o ověřovatelích. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 1 ukončeno, registrováno 50, kvórum 26, pro 49, proti nikdo. Návrh byl schválen.

A jsme u našeho pořadu – návrhy na znění a doplnění atd. v souladu s usnesením Organizačního výboru – máte to rozdané na lavice. Upozorňuji, že situace se trochu dramatizuje, vyvíjí, a ten důvod je jednoduchý, protože v některých okamžicích nám budou chybět předkladatelé. Já jsem teď před chvílí požádal v rámci tohoto stavu premiéra ČR, aby pověřil za nepřítomné ministry poslance, ministry senátory, abychom zde měli předkladatele.

Přesto navrhuji Senátu: za prvé projednat body tisk č. 246 – školský zákon, tisk č. 189 – Dohoda o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a členskými zeměmi na straně jedné a Republikou Černá Hora na straně druhé, dále tisk č. 215 – Dohoda mezi EU a Spojenými státy americkými, o zpracování jmenné evidence cestujících leteckými dopravci a o jejich předávání ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států, tisk č. 238, což je souhrnná zpráva o činnosti Veřejného ochránce práv za rok 2007 ve středu, dnes, jako první až čtvrtý bod jednání, za b) tisk č. 247, což je zákon o elektronických komunikacích, tisk č. K 74/06 – Evropský strategický plán pro energetické technologie – Směrování k budoucnosti s nižšími emisemi uhlíku, tisk č. N 81/06 – Návrh směrnice o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů ve čtvrtek 5. června jako první až čtvrtý bod jednání. Za c) informace vlády o pořadu jednání Evropské rady konané ve dnech 19. – 20. června 2008 v Bruselu a o pozicích ČR – ve čtvrtek 5. června jako čtvrtý bod jednání. Za d) body, které předkládá ministr financí Miroslav Kalousek – jedná se o tisky č. 249 až 253, dále 259, 185, č. 219 – ve čtvrtek 5. června jako první až osmý bod dopoledne –

pardon, odpoledne. Za e) body ministra zemědělství Petra Gandaloviče – jedná se o tisky č. 248 – Návrh zákona o spotřebních daních a tisk 254 – Návrh zákona o rostlinolékařské péči zařadit ve čtvrtek 5. června 2008 jako devátý a desátý bod odpoledne. Za f) tisk č. 244, což je výroční zpráva Úřadu pro hospodářské soutěže za rok 2007 zařadit jako 1. bod v pátek 6. června. Tisk č. 257 – Návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím, a tisk č. 258, což je návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel, zařadit v pátek 6. jako první a druhý bod po 10:00 hod.

Vyřadit z pořadu 14. schůze senátní tisk č. 221 – Výroční zpráva Nejvyššího kontrolního úřadu za rok 2007, za další tisk č. 188 – Římský statut Mezinárodního trestního soudu, tisk č. 234 – Výroční zpráva Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, tisk č. N 82/06, N 83/06, které předkládá ministr Bursík.

Za třetí doplnit na pořad 14. schůze Senátu bod senátní tisk č. N 97/06 – Návrh směrnice o znečišťování z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání, a to jako první bod po 17:00 hod. ve středu 4. června.

Toto všechno jsou body, které vyhovely přání jednotlivých ministrů. Táži se, zda má někdo další návrh na změnu našeho programu. Hlásí se kolegyně Gajdůšková.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedo, nemám návrh na změnu programu, jen bych chtěla vědět, jaké důvody jsou k tomu, abychom z programu jednání již minimálně podruhé vyřadili Římský statut mezinárodního trestního soudu.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Je to požadavek pana ministra, který to měl předkládat. Reaguji na jejich dopis. Hlásí se pan senátor Petr Pakosta.

Senátor Petr Pakosta: Vážený pane předsedo, kolegyně a kolegové, můj návrh se týká senátního tisku 255, což je návrh zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a další zákony. Navrhuji tento bod po dohodě s předkladatelem zařadit jako první bod ve čtvrtek 5. 6. 2008 jako první bod po 17.00 hodině.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Nikdo další se nehlásí. Přiznám se, že nevím, zda jsme nezafixovali po sedmnácté hodině už nějaký bod. Na zítřek ne.

Nejprve bych tedy nechal hlasovat o návrhu kolegy Pakosty, abychom tisk číslo 255 zařadili pevně jako první bod po sedmnácté hodině. Potom bychom hlasovali o bloku návrhů tak, jak jsem tady přednesl usnesení Organizačního výboru.

Budeme hlasovat o návrhu kolegy Pakosty zafixovat tisk číslo 255 zítra po 17.00 hodině jako první bod. Zahajují hlasování.

Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku. Hlasování jsme ukončili, registrováno 54 senátorek a senátorů, kvorum 28, pro 51, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Nyní budeme hlasovat o bloku usnesení Organizačního výboru o fixování vyřazení bodu tak, jak jsem přednesl. Zahajují hlasování.

Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování číslo 3 ukončeno, registrováno 54, kvorum 28, pro 51, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Nyní budeme **hlasovat o upraveném programu našeho zasedání, ve znění přijatých pozměňovacích návrhů**, jak jsme si před chvílí odsouhlasili. Zahajují hlasování.

Kdo je pro tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování č. 4 ukončeno, registrováno 54, kворum 28, pro 54, proti nikdo.
Návrh byl schválen.

Zahajují první bod, kterým je

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb.,
o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
(školský zákon), ve znění pozdějších předpisů**

Je to **senátní tisk č. 246**. Prosím pana ministra školství, mládeže a tělovýchovy Ondřeje Lišku, aby nás seznámil s návrhem zákona, a zároveň ho zde vítám. Pane ministře, mikrofon je váš.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška: Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky a senátoři, dámy a pánové, zdravím vás, podruhé jsem na vaší půdě jako ministr. Tentokrát s důležitou předlohou.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy předkládá návrh novely zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v oblasti reformy maturitní zkoušky, který byl dne 23. dubna 2008 schválen v prvním čtení PS Parlamentu ČR.

Úvodem bych rád připomněl, že diskuse o nutnosti zavedení tzv. státní maturity se vedou již od druhé poloviny devadesátých let. Řada z vás se na této diskusi sama podílela. V Bílé knize (národním programu rozvoje vzdělávání v ČR) z roku 2001 je jako jedno z doporučení uvedeno zavést hodnocení žáků maturitních oborů, které by umožňovalo obecnější srovnávání výsledků, jichž jednotliví žáci dosáhli.

O tři roky později byl schválen nový školský zákon, který již upravoval konkrétní podobu společné části maturitní zkoušky, byť realizace příprav vážla, a to především v důsledku pasivního přístupu MŠMT a podcenění náročnosti technických a logistických aspektů přípravy nové maturity.

Času dnes opravdu nemáme nazbyt. Vzhledem k předpokládanému termínu realizace maturitní zkoušky ve školním roce 2009/2010, je důležité schválení novely zákona Parlamentem ČR a její podpis prezidentem republiky již v průběhu 1. pololetí roku 2008, neboť teprve na základě legislativně zakotvené změny modelu maturitní zkoušky bude možno zahájit přípravné práce spočívající ve vybudování informační a komunikační infrastruktury mezi Centrem a školami, plošném proškolení pedagogických pracovníků (zadavatelů, hodnotitelů a komisařů) a dalších nezbytných aktivitách.

Další klíčovou podmínkou je realizace podpůrných projektů financovaných z prostředků Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Návrh novely provází legislativní rámec pro uskutečnění nové maturitní zkoušky již za dva roky. Ve srovnání s dosavadním modelem maturitní zkoušky, zakotveném ve školském zákoně, přináší reformovaný model některé inovační prvky zásadního významu. Jde zejména o zavedení dvou úrovní obtížnosti zkoušek – základní a vyšší.

Dále je třeba upozornit na opatření v náběhové fázi reformy maturitní zkoušky, tj. období školních roků 2009/10 – 2011/12, která se týkají vymezení druhé povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky jako zkoušky s právem volby předmětu zkoušky (cizí jazyk, matematika).

Navrhované legislativní úpravy také umožní Centru pro zjišťování výsledků vzdělávání účinnější ochranu zadání zkoušek společné části maturitní zkoušky jako informací veřejně nepřístupných.

Rovněž bych rád upozornil, že novela přináší změnu ustanovení o jednotlivé zkoušce, která se může pro každého stát účinným nástrojem pro lepší uplatnění na trhu práce či pro prokázání znalostí při přijímacím řízení na vysoké školy. Možná se třeba i debata bude týkat tohoto.

Vážené dámy, vážení pánové, občas se setkávám s názory, jaký že je vlastně smysl státních maturit, když maturitu získává a pravděpodobně bude získávat stále více mladých lidí. Zkušenosti většiny evropských zemí, které zavedly nějakou podobu externí a státem garantované zkoušky, však ukazují, že nastavení srovnatelné úrovně maturitní zkoušky je i v liberálním školském systému základním předpokladem toho, aby si tato zkouška udržela svůj význam.

A to je také smyslem předkládaného návrhu. Já jsem připraven na diskusi s vámi a děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Posadte se, prosím, ke stolku zpravodajů.

Garančním a jediným výborem pro projednávání byl určen výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, který přijal usnesení, které máme jako tisk č. 246/1. Zpravodajem je pan senátor Zdeněk Janalík, který má nyní slovo.

Senátor Zdeněk Janalík: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, dámy a pánové. Pan ministr nás seznámil s obsahem novely, která se týká změny modelu maturitní zkoušky. Nebudu se tady k tomuto vyjadřovat, dovolím si jen krátké hodnocení návrhu zákona.

V podstatě se dá říci, že návrh zákona mění k lepšímu původní normu. Přesto přináší spoustu otázek. Je potřeba takto komplikovaný organizačně, administrativně a ekonomicky náročný, řekl bych nenasytný model? Jaký je časový harmonogram povinností CERMATu daných zákonem ve vztahu k přípravě katalogu požadavků, k přípravě pedagogů, hodnotitelů? Kdo bude platit pracovníky ve zkušebních komisích? Krajské úřady jako zřizovatelé zaměstnavatelů mají omezenou působnost jen na jmenování předsedů maturitních komisí. Zákon říká, že veškeré povinnosti organizace a logistiky přecházejí na CERMAT. Ptám se tedy, zda vznikne další obrovský úřad? CERMAT bude vydávat i osvědčení o úspěšném absolvování maturitní zkoušky pro celou Českou republiku. Otázka tedy zní: Obdrží žáci osvědčení potřebné pro studium na vysoké školy včas?

Osobně jsem několikrát vyjádřil, samozřejmě subjektivně, s tímto způsobem realizace maturitní zkoušky problém. Považuji tento způsob za zbytečný. Ale je třeba také konstatovat, že v současné době je stádium příprav v takové podobě, že bychom se museli rozhodnout buď upustit od tohoto konceptu, anebo tedy schválit.

Poslanecká sněmovna drtivou většinou v prvním čtení a bez rozpravy schválila předložený návrh a také výbor Senátu pro vzdělávání, kulturu, vědu, lidská práva a petice dne 27. května 2008 přijal usnesení, ve kterém doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane kolego. Posadte se rovněž ke stolku zpravodajů.

A já se ptám, zda někdo podle § 107 našeho jednacího řádu navrhuje, aby Senát vyjádřil vůli se tímto návrhem zákona nezabývat? Nikdo se nehlásí, takže otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se jako první hlásí pan senátor Karel Šebek, ale s právem přednostním se hlásí paní senátorka Alena Gajdůšková. Nevyužívá však práva přednosti, takže slovo má senátor Karel Šebek.

Senátor Karel Šebek: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, dámy a pánové. Já bohužel nepatřím k těm, kteří sdílejí všeobecné nadšení a optimistické očekávání od nového zákona o státních maturitách a důvodovou zprávu, která je k tomuto přiložena, považuji spíše za soubor zbožných přání než za věcný dokument, což ovšem v politice není nic neobvyklého.

Dovolím si proto slova pana zpravodaje doplnit výčtem možných rizik, která jistě budou provázet tento zákon, a jediným mým přáním by mohlo být, aby ta rizika byla planá.

Tedy rizika systémová. Vzdělávací systém a jeho struktura se rychle mění. Nepružná státní maturita, jejíž obsah může měnit jen Parlament ve zdlouhavém a nepředvídatelném legislativním procesu, naprosto neodpovídá potřebám přizpůsobovat vzdělávací systém aktuálním potřebám. Dojde k diskriminaci škol s horšími výsledky ve státní maturitě? Ačkoliv tento výsledek nic o práci školy neříká, neboť nezohledňuje úroveň studentů na vstupu. Vytváření žebříčku škol, ke kterému nepochybně dojde, bude velmi nespravedlivě likvidovat často dobrou práci škol, na které zbyli horší studenti. Důraz na kultivaci morálně volních návyků a životních hodnot je zcela opomenut. Prvotní úmysl, sjednocení a garance úrovně maturitní zkoušky, je popřen návrhem dvojúrovňové zkoušky, přičemž ani jedna úroveň nebude mít potřebnou váhu na pracovním trhu či přístupu k dalšímu vzdělávání.

Na základě zkušeností z Polska, které s velkými systémovými problémy maturitu zavedlo, se nepochybně rozvine i trh s přípravou na státní maturitu, což paradoxně zvýší sociální selektivitu českého školství. Srovnejte, prosím, studii prof. Matějů na toto téma.

Dále rizika finanční. Školy dlouhodobě bojují s nedostatkem peněz. Státní maturita bude stát každou střední školu další nemalé výdaje, které by mohla využít daleko smysluplnějším způsobem. Další část takto navýšených pracovních povinností pedagogického sboru patrně nebude honorována vůbec. Více než 250 mil. Kč, které již byly proinvestovány v desetileté a nikam nevedoucí přípravě státních maturit, zaplatil daňový poplatník zbytečně. Nyní hrozí, že zaplatí další půl miliardy jednorázově a stovky milionů ročně navíc, aniž by získal záruku hodnoty, kterou za tuto investici získává.

Rizika pedagogická. Může dojít k omezení autonomie a odpovědnosti škol v rozporu s probíhající školskou kurikulární reformou. Vychýlení školské kurikulární reformy směřující vzdělávání ke klíčovým kompetencím zpět k memorování. Může dojít k potlačení kreativity a originality vzdělávacích programů. Může také dojít ke zhoršení kvality výuky následkem snahy škol připravovat své žáky přednostně na státní maturitu v zájmu zachování dobrého jména školy.

Tyto signály jsou již opět z Polska a Slovinska.

A rizika organizační. Servisní organizace CERMAT, kterou si ministerstvo školství pro zavedení státních maturit zřídilo, se za 10 let příprav státní maturity

nevyvarovala fatálních chyb na úrovni tvorby testů, organizace i logistiky projektu „maturita nanečisto“. Záruka, že se to nebude opakovat v maturitě „načisto“, zatím není. Chyby v organizaci, které se vyskytly například v Maďarsku a na Slovensku, mohou nenávratně poškodit kredit nejen státní maturity, ale maturitní zkoušky vůbec. V takovém případě bude vážně narušena stabilita školského systému, což společnost zaplatí vlastně dvakrát.

Je nyní na Senátu, aby tato rizika důkladně zvážil a na tom postavil své politické rozhodnutí o státních maturitách v souladu s jejich skutečným významem a dopadem.

Hlavní otázkou zůstává, co je při těchto rizicích vlastně motivem pro zavedení státních maturit. Pokud si na tuto otázku neodpovíme, bude posvěcení státních maturit možná jen dalším neodpovědným organizačně i finančně zbytečně nákladným krokem, zpochybňujícím současné a stále nedocenené úsilí českých škol o přizpůsobení vzdělání současným podmínkám a požadavkům.

Tyto moje poznatky jsem čerpal z řady diskusí s pedagogy i rodiči, a já osobně jsem si na tuto otázku již odpověděl a pro zákon hlasovat nebudu.

Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má senátorka Alena Gajdůšková, připraví se senátor Jiří Zlatuška.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, paní senátorky, páni senátoři, ke státním maturitám, k tomuto návrhu zákona bych chtěla říci jen pár poznámek. Pamatuji si diskusi, která běžela ke státním maturitám a která byla velmi bouřlivá. Byl velký odpor k přijetí státní maturity. Ale jsem hluboce přesvědčena, že státem garantovaná úroveň maturity je garancí pro občana. Pro občana, pro studenta, který tím má jasnou záruku v tom, že škola, kterou absolvuje, mu dá odpovídající úroveň vzdělání. Proto tento návrh vítám a jsem nesmírně ráda, že princip garance úrovně vzdělání na určitých stupních stát na sebe v podobě současného ministerstva školství a jeho vedení vzal.

Pan předřečník pan senátor Šebek myslím, že toto tvrzení zdůvodnil. Jestliže mezi riziky, která vnímal u státních maturit, jmenoval také to, že státní maturita bude podnětem k rozvoji trhu na přípravu ke státní maturitě. Já se musím zeptat, jestli maturita, která není garantovaná státem, nepotřebuje přípravu. Myslím si, že jestliže uvažujeme riziko státní maturity v tom, že se studenti musí dobře připravit, tak je to právě argument pro to, proč státní maturita musí být.

Ale mám přece jen také několik připomínek. Souhlasím s tím, že celý systém by mohl být zřejmě jednodušší. My jsme zde všichni ve věku, kdy jsme zřejmě maturovali v podstatě stejným modelem. V rozhlasu nám vyhlásili témata v humanitních předmětech v jednom momentě po celé republice a fungovalo to. Bylo to velmi jednoduché. Ale doba se posunula, chápu, že je potřeba to udělat trošičku jinak, nicméně tak jak je to navrhováno, určitě by se to dalo udělat ještě jednodušeji.

Chci také připomenout, že rozdělení na základní a vyšší stupeň maturity bylo již v původním návrhu ke státním maturitám, který předkládala tehdejší paní ministryně Buzková. Myslím si, že je to tak dobře, nicméně je potřeba, aby stupně měly jakési opodstatnění, zdůvodnění a také jakousi váhu. Proto zde dávám v úvahu návrh k tomu, aby vyšší stupeň maturity byl respektován vysokými školami, nařídít to nikdo nemůže, je to spíš podnět pro pana ministra a apel na vysoké školy k tomu, aby vyšší stupeň maturity braly v úvahu při přijímacím řízení na vysoké školy.

A pak ještě drobnou připomínku, kterou také zmínil pan kolega Šebek, a to je skutečně jen technická záležitost – hrazením mzdy nebo chcete-li odměny předsedů maturitních komisí. Je v tom poněkud problém, protože na vysílající škole nepracuje příslušný předseda maturitní komise, vyslaný na jinou školu, u jiné školy není zaměstnancem a to je problém. Zase upozorňuji na to, myslím si, že toto lze vyřešit zákonným předpisem nebo nějakou jinou formou, jenom to vznáším jako připomínku.

Závěrem bych ale chtěla říci, že princip státních maturit vítáme jako klub sociální demokracie a tento zákon podpoříme.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, paní kolegyně. Slovo má pan senátor Jiří Zlatuška, připraví se senátor Milan Bureš.

Senátor Jiří Zlatuška: Pane předsedo, pane ministře, dámy a pánové, já si myslím, že státní maturita je téma, které vzbuzuje delší dobu různé emoce. Domnívám se, že je to krok bezesporu dobrým směrem. V našem školství chybí jakýsi etalon, kterým by se různé vzdělávací instituce dali porovnávat, a s tím, jak přichází větší míra liberalizace do vnitřní struktury toho, jak školy fungují, větší rozrůstnutí různých typů škol, kterými studenti přicházejí, tak si myslím, že toto je velmi silný argument pro to, aby na úrovni státu byla zachována zkouška, která jakýmsi způsobem etalon posuzování absolventů nastaví.

Jsem si vědom toho, že v okamžiku, kdy se tato věc řekne, tak automaticky s tím mohou přicházet i věci trochu problematičtější. Nebral bych úplně na lehkou váhu výhradu, kterou zde říkal kolega Šebek o sestavování žebříku škol bez zřetele k tomu, jací studenti byli na vstupu vzdělávání, co s nimi škola udělala. Že zde bude možná tendence k tomu hodnotit pouze výstupní úroveň žáků, nikoli to, jaká práce se studenty v průběhu jejich vzdělávání se na škole odehrává. A že ta práce nemusí být vždycky zobrazena úplně věrně ve výsledcích. Navzdory tomu si myslím, že vzdělávací systém jako takový nemůže fungovat bez toho, aby zde jakési srovnávací měřítko bylo, a v okamžiku, kdy se srovnávací měřítko vezme, tak je jasné, že neuvážené používání výsledků může produkovat problematické výsledky.

Nemyslím si, že model je tak zbytečně náročný, aby v kontextu toho, že dnes nemáme žádný model, který by umožňoval posuzovat výsledky maturitních zkoušek s nějakou váhou, tak aby v zrcadle tohoto obstál jako námitka proti schválení tohoto zákona. Dnes jsou výsledky maturitních zkoušek mezi různými školami a různými typy škol natolik málo srovnatelné, že známky na maturitním vysvědčení prakticky nemohou znamenat vůbec nic. To je jeden z důvodů, proč je za současného stavu např. vysoké školy při vstupu do vysokoškolského vzdělávání při přijímacím řízení prakticky nemohou brát v úvahu. A to ani tam, kde by se soustředili na nějaké konkrétní předměty. Výkyvy mezi tím – a to hovořím z praktické zkušenosti – jsou tak velké, že známka na maturitním vysvědčení stejně jako známky z průběhu studia nemají vůbec žádnou vypovídací hodnotu. Mají mírnou vypovídací hodnotu v okamžiku, kdy známe konkrétní školy, ale to je řekněme test na opačné straně.

Je oprávněné ptát se po účelu maturitní zkoušky. Kdysi maturitní zkouška byla jakousi zkouškou dospělosti, kterou člověk buď prošel, nebo neprošel. Myslím si, že tak, jak se vyvíjí vzdělávací systém, tak jak se vyvíjí diverzita v přístupu k tomu, jak jsou studenti na různých školách a různých typech škol vzdělávání, že by se celkově pohled na maturitní zkoušky neměl odvíjet od toho, že je to jakýsi jednorázový test, na který člověk musí vyčerpat všechny síly, a ukázka průchodu touto jednou zkouškou je vlastně otázka toho, jestli člověk obstál nebo neobstál ve středoškolském vzdělávání.

Mnohem více bych se přimlouval pro to, a to je koneckonců podle mého soudu účel státní maturity, aby poskytovala jakési skóre s tím, jak se umístil vůči dalším absolventům ve stejném ročníku, ale aby to neznamenal, že v okamžiku, kdy student projde všemi předměty úspěšně, absolvuje všechny předměty, které jsou na školské úrovni potřebné, aby byl bez zbytečných důvodů z této maturitní zkoušky vyřazen jen proto, že se přišlo s nějakými uměle náročnými předměty. Na řadě stávajících škol je toto dilema řešeno tím, že v podstatě v posledním ročníku středoškolských studentů memorují otázky, které mají zadané, prochází to drilem, který je hodně daleko od toho, aby otevíral nějaké zdroje kreativity a tvůrčí schopnosti studentů. Více to odpovídá tomu, že si jednotlivé školy nemohou dovolit příliš jednoduché pojetí maturitní zkoušky, protože by vypadaly divně, ale mají obavu z toho, s kterými otázkami by jejich studenti mohli nebo nemohli přijít. Myslím, že otevření tohoto zprůhlednění, ke kterému státní maturita nepochybně přispěje, bude hodně dobrým výsledkem, a z toho důvodu si myslím, že je dobré, že se konečně státní maturita dostává do situace, že bude realizována, i když neopomínejme, že zákonem již jednou stanovena byla.

Měl bych přesto výhradu, kdy musím říci, že na tomto konci legislativního procesu je velice těžko řešitelná, a to je ke stavbě předmětů a k pojetí toho, z čeho se vlastně maturuje. Státní maturita tak, jak má koncipovány zkoušky a jak si studenti mohou vybírat, v podstatě umožňuje, aby střední školu absolvovali studenti bez znalosti předmětů, které se řadí k exaktním nebo přírodovědným. Troufám si pochybovat, že v dnešním světě občan rozumným způsobem je schopný se orientovat v nabídce různých homeopatik, horoskopů a různých šarlatánských nabídek na trhu, nebo zastávat postoj k takovým věcem, jako je jaderná energetika bez toho, aby měl aspoň ponětí o tom, jak vypadají metody, se kterými se v exaktní části lidského vědění pracuje a aby aspoň kvalitativně tuto věc zvládl. Neznamená to, že je potřeba, aby uměle řešit diferenciální rovnice, ale znal charakteristiku přístupu k těmto problémům.

Obávám se, že tak jak je ta sada předmětů na výběr koncipována, to umožní maturantům, aby z této části lidského vědění nebo jakýchsi kompetencí, které potřebují v dnešní společnosti, vycházeli ze středních škol prakticky netknuti z hlediska tohoto testování.

Na druhou stranu se v té sadě předmětů, které jsou dány na výběr a které dokonce může ředitel školy označit jako povinné, je tam informatika, o které mám osobně velké pochybnosti, že se má na této úrovni zkoušet jako ostatní předměty, stejně tak jako se na úrovni maturitní zkoušky nezkouší třeba znalost dopravních předpisů nebo schopnost přecházení ulice po přechodu, přestože si myslím, že je to kompetence stejně praktického druhu jako informatika v tomto pojetí, jak se vyskytuje na středních školách, a přitom pro život nepochybně užitečnější.

V podstatě informatika jako taková je má výtku k tomu, jestli vůbec může být tato maturitní zkouška takto koncipovaná pokládána jako spolehlivý zdroj informací pro přijímací řízení. Působím současně jako děkan fakulty informatiky, ale přesto tuto zkoušku bych nebral jako validní pro přijímání ke studiu, protože na technických oborech k informatice studenti potřebují matematiku, zatímco tam, kde informatika potřeba nebude, tak tam tato zkouška bude mít velice problematický obsah, je to skutečně spíše ovládání počítačů a schopnost si s nimi nějakým způsobem poradit, což by mělo být samozřejmou součástí zbylých programů včetně společensko-vědního základu. Je to navíc předmět, který je na středních školách obsazen z hlediska učitelů nejproblematictější. Dnes se prakticky nehlasí žádní uchazeči na studium učitelství, vesměs se na výukové části tato věc dělá spíše

způsobem, který bych přirovnal k nějaké svépomoci než k etalonu pedagogických metod, který patří ke všem ostatním předmětům. Toto je pro mě taková skromná část tohoto návrhu, ale přesto pro něj hlasovat budu.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, slovo má senátor Milan Bureš. Připraví se senátor Jiří Oberfalzer.

Senátor Milan Bureš: Pane předsedo, pane ministře, dámy a pánové. My ještě dnes budeme zřejmě probírat další novelu školského zákona a ta se nebude týkat státních maturit, ale bude se týkat přijímacího řízení na střední školy. Já vím, že tento materiál předkládá skupina poslanců, nicméně v tomto materiálu je několik odkazů na podzákoný předpis, tedy předpokládám vyhlášku, kterou bude vydávat ministerstvo školství. A při tom projednávání tady asi nebude zástupce ministerstva školství, proto mi pane ministře dovoluji vám položit otázku, která se bude týkat tohoto problému. Když jsem si ten poslanecký návrh prostudoval, tak podle mého názoru je tam pro mě nejdůležitější to, jestli přijímací řízení bude vyňato ze systému správního řízení. Já bych chtěl od vás slyšet jasné slovo, zda vy přijdete s nějakou iniciativou legislativní, která toto bude řešit, to znamená vynětí přijímacího řízení ze správního řízení. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Díky, senátor Jiří Oberfalzer má slovo.

Senátor Jiří Oberfalzer: Pane předsedo, pane ministře, dámy a pánové. Chci jenom jednu poznámku, v zásadě nemám proti tomu systému jakési jednotné srovnatelné zkoušky pro srovnatelné vzdělávací instituce typu gymnázií a středních škol s maturitou zásadní námitky, ale jenom mně vadí jedna věc, a to bych rád poprosil pana ministra, jestli by mi na to mohl odpovědět. Proč se tyto změny zavádějí uprostřed běhu věcí. Já se domnívám, že je správné, když děláme takovouto zásadní koncepční změnu, abychom ji začali se vzdělávacím cyklem, čili jednoduše řečeno, aby se takováto nová koncepce zavedla pro první ročníky, pro studenty, kteří nastoupí do prvního ročníku škol, pro studenty, poté, co tento zákon vstoupí v platnost. Pak by se školy mohly připravit na program a studenti by absolvovali celý vzdělávací cyklus s tím, že bude skončen státní maturitou. Jestli bych mohl poprosit: Jak se tady myslí na to přechodné období a jakým způsobem se očekává, že se školy adaptují uprostřed vzdělávacího cyklu na ten nový požadavek?

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Jiří Žák. (Senátor Jiří Žák se přihlásil do rozpravy, takže už se odhlásil, je to omyl.) Paní senátorka Alena Gajdůšková.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedo, ctěný Senáte, chci jenom doplnit své vystoupení o dva krátké dotazy, ke kterým mě inspirovali mí předřečníci. Za prvé skladba maturitních předmětů neodpovídá tomu, jak jsou koncipované poskládané předměty ve školských vzdělávacích programech, resp. je tam časový nesoulad. Školské vzdělávací programy v podstatě doběhnou, budou ukončeny o rok později, než by měly být státní maturity, takže moje otázka zní, zda s tím ministerstvo počítá, případně, zda budou upraveny školské vzdělávací programy, protože pak by mi ta cesta připadala logická, nebo jak to chce ministerstvo řešit? A ještě druhá věc – byla tady již zmínka o správním řízení ve školství. Tak, jak se setkávám s řediteli škol, s učiteli, tak toto je skutečně asi věc nadbytečná v celém

systemu školského vzdělávání. Víím, že snaha zavést správní řízení do školského systému byla vedena snahou mít všechny věci v pořádku a podchycené, nicméně skutečně to zatěžuje administrativně velmi a někdy to dochází až do velmi absurdních situací. Myslím si, že to je věc, které by bylo skutečně dobré se věnovat a přijmout úpravu.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Nikdo další se nehlásí, takže končím obecnou rozpravu. Předpokládám, že pan ministr – tak jednacím řád určuje – abych se vás zeptal, pane ministře. Já se vás zeptám raději, chcete vystoupit jsem poznal, máte mikrofon.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. Dovolte mi, abych zareagoval na podněty, které zde padly. S velkou částí toho, co zde bylo uvedeno, souhlasím jako s analýzou rizik. Když jsem nastoupil před pěti měsíci do své funkce, první co jsem udělal, bylo vyhodnocení stavu přípravy státní maturitní zkoušky. Udělal jsem to proto, že jsem byl svědkem toho, jak Sněmovna po několikáté odložila realizaci maturitní zkoušky, a to proto, protože její přípravy v minulosti rozhodně neprobíhaly v pořádku. Proto jsem tam sestavil úplně nový tým lidí s novým zadáním, kteří měli vytvořit nový model, který bude reagovat na podněty, které se vyskytly v minulosti, a který také ošetří veškerá rizika, která jsou s tím potenciálně spojena. Zadání znělo jasně – maturita musí být, aby měla smysl, musí být užitečná a musí být bezpečná. To tou dobou nebyla, a proto byla odložena.

Měl jsem dvě možnosti – buď maturitní zkouškou státem garantovanou úplně jako projekt odložit k ledu nebo se jí pokusit zlepšit. Já jsem se rozhodl o nelehkém rozhodování jít druhou cestou, a to proto, že nakonec při důkladné analýze a osobního zvážení a po konzultacích se všemi možnými experty, odbornou veřejností, ale i politickým spektrem jsem došel k názoru, že maturita, pokud bude bezpečná a užitečná, tak svůj nesporný smysl má. Rizika, která jste zde zčásti popsali, já bych mohl dokonce vyjmenovat i řadu dalších, tak se pokouším řešit následujícím způsobem. Na všechny části přípravy všechny infrastruktury, kterou bude nutno zavést v souvislosti se státní maturitní zkouškou, jsem nechal důkladně prověřit a zauditovat. Podařilo se mi např. náklady na infrastrukturu téměř o polovinu stlačit, protože se ukázalo, že řešení, která se týkají např. právě informačních technologií nutných k provedení takto rozsáhlé lobbyistické akce, tak řešení navrhovaná byla zastaralá a nereagovala na skutečně dnešní možnosti a moderní trendy v této oblasti. Stejně tak bylo nutné garantovat to, že nedojde k podobné situaci, jako došlo např. v Polsku nebo na Slovensku, kde byl případ, kdy auto, které převáželo testy, se vybouralo, nebo tam byla nějaká závada, nedorazilo včas, takže takovýto lapsus my si samozřejmě dovolit nemůžeme. Samozřejmým hororem, který straší všechny, kteří usilují o zavedení státní maturitní zkoušky, je to, že by došlo ke zpochybnění výsledku, že by nebyly např. dodány nebo vyhodnoceny včas, že by došlo k jejich úniku a tato bezpečnostní rizika se nakonec ukázala platná a významná např. v Polsku. Tam to dokonce skončilo u Ústavního soudu, pokud se nemýlím. Samozřejmě pokud má být státní maturitní zkouška realizována nějakých 14 dnů, 3 týdny nebo týden před příštími parlamentními volbami, pokud se odehrají ve standardním termínu, tak pak ten, kdo klade hlavu na špalek, jsem především já, a to já si velmi dobře uvědomuji. Tento projekt musí být úspěšný, a proto jsem mu věnoval náležitou pozornost. Otázky, které se týkají např. placení náhrad pro předsedy zkušebních komisí, to jsou věci, které lze vyřešit podzákonným předpisem.

To jsou věci, které řešíme a které konzultujeme jak se zřizovateli, tak se samotnými školami, s asociacemi krajů, s odbornou veřejností. To jsou věci dílčí. To, co já jsem od počátku kladl jakožto zásadní akcent, byla návaznost na předcházející stupně vzdělání a prostupnost do dalších stupňů vzdělání.

Tam jsou dva důležité aspekty. Jeden je ten, kdo vůbec k maturitní zkoušce tohoto typu doputuje. To, že neměříme to, co se odehraje před samotnou maturitní zkouškou v úhrnnosti, to je pravda, ale já ten strach před žebříčky, které možná vzniknou, nemám zas tak veliký, protože si myslím, že každý, kdo se tím bude chtít seriózně zabývat, tak si bude vědom biografie, toho životopisu našeho vzdělávacího systému a také si bude vědom toho faktu, že dnes nemáme dvě úrovně maturitní zkoušky, nýbrž že jich máme stovky, ne-li tisíce a že nám neumožňují žádnou srovnatelnost. Pokud tady má existovat určitý etalon tak, jak to nazval pan senátor Zlatuška, tak si myslím, že tohle je jeho vhodná podoba. My přece chceme, aby naše děti vycházely ze středního vzdělání, ze sekundárního vzdělání s něčím víc, než jenom s nějakým sofistickým testem inteligence, jako je sciotest. My přece chceme, aby i tato maturitní zkouška, která je realizována právě v době, jak to popsal pan senátor Oberfalzer, v jakémsi mezidobí – já si myslím, že to je právě ta vhodná doba, protože nyní doputovala kurikulární reforma do sekundárního školství a ona nyní prochází vlastně obsahovou reformou. A proto je vhodné přijít právě nyní, samozřejmě s těmi rozfázovanými kroky tak, jak je to v této novele obsaženo, to znamená s jakousi dvouletou fází tak, aby za a) maturitní zkouška byla a odpovídala možnostem a rámcovým podmínkám kurikulární reformy a na druhou stranu, aby tato zkouška umožnila prostupnost do dalšího stupně vzdělání. My nemůžeme přece vysoké školy, univerzity přinutit k tomu, aby tuto zkoušku akceptovaly jako zásadní nebo dokonce výlučné kritérium. To ani nebylo cílem. Jejich kvalita a způsob její přípravy ale sám ukáže, zda se stane součástí hodnocení při vstupu do terciárního vzdělávání. Mým přáním je, aby ta váha byla co nejvyšší. Je to ale otázka, kterou budeme schopni zodpovědět až poté, co uběhne minimálně rok nebo dva implementace tohoto projektu.

My jsme minulý týden zahájili jednání CERMAT a ministerstvo školství s vysokými školami, abychom si právě tyto věci vyjasnili. Samotná státní maturitní zkouška rozhodně není žádnou spásou. Ukazuje se, že v diferenciaci a vlastně vzniku poměrně velkých nerovností v našem vzdělávacím systému dochází k primárním a dokonce i v nesrovnatelně větší míře předškolní vzdělávání. To si myslím, že je otázka, kterou je potřeba zvážit mnohem komplexněji než pouze ve výseči, kterou nám určuje tato novela. Chci vás ale ujistit o tom, že právě o to já se snažím. Příprava Bílé knihy – terciárního vzdělávání.

Nově vzniklá skupina, kterou jsem na ministerstvu založil a která se nyní zabývá vyhodnocením Bílé knihy všeobecného vzdělávání z roku 2001. Věnuje se vyhodnocení toho, co bylo vykonáno v minulých letech a kterým směrem by se regionální školství mělo v budoucnu vydat. Myslím si, že na prahu příštího roku by se tyto tři proudy – jak příprava státní maturitní zkoušky, tak Bílá kniha terciárního vzdělávání a vyhodnocení knihy všeobecného vzdělávání kurikulární reformy a školství měly potkat tak, abychom měli ucelenější obrázek o potřebách našeho vzdělávacího systému.

Dovolte mi ještě na závěr zareagovat na poznámku ke správnímu řádu. Jsem jasným silným zastáncem toho, aby nejen přijímací řízení na střední školy bylo vyřazeno ze správního řádu, ale aby celá řada dalších úkonů, kterými jsou dnes naprosto nesmyslně zatěžovány co do byrokracie administrativy ředitele a celé školy, jsem jasným zastáncem toho, aby tyto úkony byly ze správního řádu vyřazeny.

Ministerstvo vnitra, které je ochráncem a garantem správního řádu, bude velmi pečlivě sledovat, zda zde tato výjimka, o které uvažujeme a kterou připravujeme, nebude příliš rozsáhlá. Myslím, že s vaší podporou, s podporou těch, kdo vzdělávacímu systému v ČR rozumí a znají jeho potřeby a problémy, budeme schopni toto prosadit.

Chceme, aby se ředitelé, pedagogičtí pracovníci věnovali především vzdělávacímu procesu a aby měli možnost řídit školy, nikoli vyplňování nesmyslných papírů v několika verzích, jejich rozesílání a vynakládání prostředků na rozvoj školy na tyto činnosti. Proto jsem již při projednávání ve sněmovně, a to jak v souvislosti se státní maturitní zkouškou, tak v souvislosti s pověstnými třemi přihláškami uvedl, že připravuji návrh novely, která by toto zajistila. Chtěl bych tuto úpravu představit nejpozději na podzim t. r., aby od příštího roku tato změna mohla být zavedena. Myslím si, že jak v otázce přijímacího řízení na střední školy, tak i státních maturit a v celé řadě činností to bude pozitivně vnímáno jako rozumný krok, který pomůže k debyrokratizaci českého školství.

Doufám, že jsem uvedl vše, co mi leželo na srdci, co jsem cítil, že potřebujete slyšet. Chci vás ještě jednou ujistit o tom, že přístup, který jsem zvolil k tomuto projektu, který jsem z velké části zdědil, o jehož rozumnosti v tomto modelu jsem se přesvědčil, jehož rizika a ani příležitosti neskrývám, vás přesvědčí o tom, že tento projekt podpoříte.

V příštích dvou měsících, které nás čekají do podzimu tohoto roku, budu nadále vyhodnocovat ekonomickou náročnost. Máme o ní poměrně přesnou představu. Část prostředků z evropského sociálního fondu použijeme na přípravu státních maturit a na základě auditu, kontroly, kterou jsem provedl a provádím si myslím, že prostředky nebudou takové, jak bylo původně navrhováno, protože chceme zvolit mnohem modernější řešení zvláště co do infrastruktury a přenosu dat. Myslím si, že to odpovídá současné situaci v informatice a můžeme se poučit i v jiných zemích.

Děkuji vám za pozornost a věřím, že tento projekt podpoříte.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Slovo má zpravodaj garančního výboru pan senátor Zdeněk Janalík.

Senátor Zdeněk Janalík: Vážený pane předsedo, nezbyvá mi než konstatovat, že diskuse byla obsáhlá, věcná a že v obecné rozpravě vystoupilo pět senátorů, z toho jedna paní senátorka dvakrát. Zazněly otázky, na které pan ministr odpověděl. Jsem rád, že zde zazněla i problematika ke správnímu řádu. Zazněl jediný návrh – schválit.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Po znělce budeme **hlasovat o jediném návrhu, a to o schválení.** Zahajují hlasování.

Kdo je pro schválení, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování číslo 5 je ukončeno, registrováno 56, kворum 29, pro 52, proti jeden.

Návrh byl schválen.

Děkuji panu zpravodaji i panu ministrovi. (S kolegou se u řízení vystřídáme.)

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška: Vážený Senáte, děkuji vám za podporu, a věřím, že i ti, kteří v tuto chvíli nebyli přesvědčeni o užitečnosti tohoto projektu, v budoucnu se přesvědčí. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Vážené paní senátorky a senátoři, dále budeme projednávat bod, kterým je

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda o stabilizaci a přidružení
mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy
na jedné straně a Republikou Černá Hora na straně druhé,
podepsaná dne 15. října 2007 v Lucemburku**

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 189**. Uvede jej ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg, kterému uděluji slovo.

Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg: Vážený pane předsedající, slovutný Senáte, vláda předkládá žádost o vyslovení souhlasu s ratifikací Dohody o stabilizaci a přidružení mezi evropskými společenstvími a jejich členskými státy a Černou Horou podepsané v Lucemburku dne 15. října 2007. Jde o standardní stabilizační a asociační dohodu, která je podobná dohodám, které EU již uzavřela s Chorvatskem, Makedonií/FYROM a Albánií a které v současné době připravuje také se Srbskem, Bosnou a Hercegovinou.

Dohoda o stabilizaci a přidružení upravuje formy politického dialogu EU s Černou Horou včetně posílení regionální spolupráce. Předpokládá vznik zóny volného obchodu mezi Společenstvím a Černou Horou do pěti let od vstupu dohody v platnost. Dále upravuje pohyb pracovníků, svobodu usazování, poskytování služeb a běžných plateb a pohyb kapitálů. Dohoda zakotvuje závazek Černé Hory sblížit právní předpisy s předpisy evropských společenství, zejména v oblastech vnitřního trhu a vymezuje rámec spolupráce s Černou Horou v řadě oblastí, zejména v oblasti spravedlnosti, svobody a bezpečnosti.

Dohoda zřizuje Radu, Výbor, Parlamentní výbor pro stabilizaci a přidružení, které budou dohlížet na uplatňování dohody.

V souladu s běžnou praxí se ve vzájemných vztazích uplatňuje od 1. ledna 2008 prozatímní dohoda týkající se především obchodu, spolupráce a institucionálního rámce. Platná bude do doby, než Dohoda o stabilizaci a přidružení vstoupí po ukončení ratifikačního procesu v platnost.

Sjednání dohody je jak ve všeobecném zájmu EU, tak i v národním zájmu ČR. Vstup dohody v platnost podpoří rozvoj bilaterálních vztahů včetně ekonomických a přispěje k celkové stabilizaci regionů jihovýchodní Evropy. Nepředpokládá se dopad z provádění dohody na státní rozpočet ČR, ani na rozpočet EU.

ČR podporuje integraci Černé Hory do evropských a euroatlantických struktur. Pokrok ve stabilizačním a asociačním procesu představuje významný impuls pro pokračování reformy v zemi a sblížení černohorského právního a podnikatelského prostředí se standardy EU.

Vzhledem k velmi dobrým vzájemným vztahům, jichž bylo dosaženo po demokratických změnách v obou zemích, je ze zahraničněpolitického hlediska žádoucí, aby se česká strana co nejdříve připojila k ostatním zemím EU, které již dohodu ratifikovali. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Prosím, abyste zaujal místo u stolu zpravodajů.

Návrh projednal výbor pro záležitosti EU, který přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk 189/2. Zpravodajem výboru byl určen senátor Václav Koukal. Garančním výborem je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, které jste obdrželi jako senátní tisk číslo 181. Zpravodajem výboru je pan senátor Josef Zoser, kterého žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou a aby nám eventuálně sdělil, je-li to zpráva společná.

Senátor Josef Zoser: Děkuji, pane místopředsedo. Pane ministře, kolegyně a kolegové, předesílám, že dva výbory, a to náš zahraniční výbor a výbor pro záležitosti EU přijal shodná usnesení, tudíž přednáším společnou zprávu.

Podmínkou pozdějšího přistoupení k EU je ratifikace dohody o stabilizaci a přidružení mezi Evropským společenstvím a členskými státy na jedné straně a čekatelů na straně druhé. Jedná se o tzv. asociační dohodu smíšené povahy, která opravňuje společenství uzavřít s jedním nebo několika třetími státy nebo mezinárodními organizacemi dohodu o přidružení, které stanoví vzájemná práva a závazky. Tyto dohody jsou uzavírány jako předstupeň pozdějšího přistoupení k EU.

EU slíbila všem zemím západního Balkánu perspektivu členství v unii. Dnes je to Republika Černá Hora, se kterou se tato dohody sjednává. Jedná se o dohodu o přidružení nebo o stabilizaci a přidružení. Jsou již schváleny nebo ratifikovány tyto dohody s Chorvatskem, Makedonií, Albánií, Řeckem a Tureckem. Podle článku 6 dohody, která byla podepsána v Lucemburku 15. 10. 2007, má k přidružení Republiky Černá Hora dojít postupně během maximálně 10letého přechodného období. To bude rozděleno na dvě po sobě jdoucí části. V případě, že zhruba po pěti letech od vstupu dohody v platnost dojde v Republice Černá Hora k pokroku ve stanovených oblastech, vstoupí dohoda do druhé etapy, která má vést k úplnému přidružení.

Dohoda klade důraz zejména na rozvoj politického dialogu EU a Černé Hory, postupné vytváření zóny volného obchodu, stanovení pravidel pro pohyb pracovníků a volný pohyb kapitálů, sblížení právních předpisů a vymáhání práva, pravidla hospodářské soutěže, spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, zlepšení fungování policie a boje s korupcí a organizovaným zločinem.

Současně s dohodou byla uzavřena 1. 1. 2008 prozatímní dohoda o obchodu a obchodních záležitostech mezi evropským společenstvím a Republikou Černá Hora, která se bude uplatňovat v období do vstupu do platnosti dohody. Je ve výlučné pravomoci Evropského společenství, a tudíž jednotlivé státy se k ní nevyjadřují. Prozatímní dohoda má zajistit, aby obchodování a s obchodem související ustanovení dohody vstoupilo v platnost co nejdříve.

Výhodnější obchodní koncese stanovené v nařízení rady 18. 9. 2000 pro země účastnící se procesu stabilizace přidružení, budou platit nadále souběžně s prozatímní dohodou.

V ČR jde o smlouvu prezidentské kategorie, k jejíž ratifikaci prezidentem republiky je třeba souhlasu obou komor parlamentu. Obsah dohody je v souladu s právním řádem i s jejími dalšími mezinárodními právními závazky.

Ratifikace dohody je jak v národním zájmu ČR, tak ve všeobecném zájmu EU. Rozhodnutím rady o uzavření dohody bude to přijato až poté, co s dohodou vysloví souhlas Evropský parlament. Poté bude dohoda ratifikována všemi členskými státy.

Dovolte, abych přečetl usnesení.

133. usnesení výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, které na své 24. schůzi konané 12. března po odůvodnění zástupce předkladatele dr. Pavla Snítily z ministerstva zahraničních věcí, mé zpravodajské zprávě a po rozpravě výbor:

1. doporučuje Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s ratifikací této dohody,
2. určuje zpravodajem výboru k projednání na schůzi Senátu moji osobu,
3. pověřuje předsedu výboru senátora Richarda Sequense, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. Protože jsme slyšeli společnou zprávu, tedy i za výbor pro záležitosti EU, otevírám obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do obecné rozpravy? Nikdo. Rozpravu končím. Konstatuji, že byl podán jediný návrh, a to aby Senát dal souhlas k ratifikaci., Po znělce o tom to návrhu budeme hlasovat.

Budeme hlasovat o návrhu následujícího usnesení.

Senát dává souhlas k ratifikaci Dohody o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Republikou Černá Hora na straně druhé, podepsané dne 15. října 2007 v Lucemburku.

Konstatuji, že v sále je přítomno 52, kворum je 27. O předneseném návrhu dávám hlasovat.

Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte ANO. Kdo jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Skončilo 6. hlasování na této schůzi. Skončilo schválením návrhu usnesení. Bylo 52 přítomných, kворum 27, pro 45, proti nebyl nikdo.

Návrh byl schválen. Děkuji panu navrhovateli i panu zpravodajovi.

Přistoupíme k projednávání dalšího bodu, a tím je

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými o zpracování údajů jmenné evidence cestujících (PNR) leteckými dopravci a o jejich předávání Ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států amerických, podepsaná za Evropskou unii v Bruselu dne 23. července 2007 a za Spojené státy americké ve Washingtonu dne 26. července 2007

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 215** a uvede jen ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg, kterému uděluji slovo, prosím.

Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg: Vážený pane předsedající, sloutný Senáte.

Dovolte mi vám představit Dohodu mezi Evropskou unií a Spojenými státy o zpracování údajů jmenné evidence cestujících (Passenger Name Record), kterou vláda předkládá Parlamentu ČR s návrhem na vyslovení souhlasu s ratifikací. Výbor Senátu pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost a Stálá komise pro ochranu soukromí již dohodu projednaly s vám známými závěry.

Dohoda je odpovědí EU na obavy USA z terorismu a závažné kriminality a na jejich snahu o účinnější kontrolu vnější hranice.

Předmětem dohody je závazek EU, že zajistí, aby její letečtí dopravci, kteří provozují leteckou dopravu cestujících do a ze Spojených států, zpřístupnili údaje

jmenné evidence cestujících obsažené v jejich rezervačních systémech, jak to vyžaduje Ministerstvo vnitřní bezpečnosti Spojených států.

Dohoda podepsaná v červenci 2007 je historicky celkem třetím ujednáním o předávání údajů o jmenné evidenci cestujících mezi Unií a Spojenými státy.

První dohoda z května 2004 byla vypovězena k 30. září 2006 na základě rozhodnutí Evropského soudního dvora, dle něžž byla sjednána na nesprávném právním základu (tj. v rámci prvního pilíře EU, pouze na úrovni Společenství).

Druhá dohoda z října 2006 byla sjednána v rámci kontinuity, již na jiném právním základě, jako dohoda unijní (v rámci třetího pilíře), jen na dobu jednoho roku. Byla prováděna členskými státy EU předběžně v mezích jejich legislativy. Po uplynutí platnosti dohody vláda ČR stáhla návrh na ratifikaci dohody z projednávání v Parlamentu ČR, a to dne 5. září 2007.

Předkládaná třetí Dohoda PNR z července 2007 je unijní dohodou (v rámci třetího pilíře). ČR při jejím podpisu učinila prohlášení o tom, že touto dohodou bude vázána až po ratifikaci i další prohlášení o nutnosti dodržování evropských standardů ochrany osobních údajů.

Předkládaná nová dohoda je stručná, má jen devět operativních článků, dává však smysl jen ve spojení s dvěma dopisy smluvních stran, které jsou k ní přiloženy. Dopis Spojených států vysvětluje, jak Spojené státy shromažďují, využívají a uchovávají data o pasažérech. Vymezuje účely, k nimž Ministerstvo vnitřní bezpečnosti USA používá údaje jmenné evidence cestujících: předcházení a boj proti terorismu a související trestné činnosti dalším vážným činům nadnárodní povahy, včetně organizovaného zločinu, vyhýbání se soudním příkazům nebo vazbě za výše uvedené trestné činy. V případě nutnosti lze jmenné evidence cestujících využít i k ochraně životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo i jiných osob nebo v rámci trestního řízení. Dále dopis Spojených států vymezuje 19 typů údajů, které jejich orgány shromažďují.

Druhou podstatnou přílohou Dohody je odpověď portugalského předsedy Rady EU na dopis USA. Dopis EU sděluje, že „záruky vysvětlené v dopise Ministerstva vnitřní bezpečnosti Spojených států umožnily Evropské unii, aby předpokládala, že toto ministerstvo zajišťuje odpovídající ochranu údajů“ pro účely dohody. Všechny tři dokumenty jsou součástí jedné konstrukce, bez uvedených dopisů nelze aplikovat samotnou dohodu.

Oproti předcházejícím dohodám je nyní v Dohodě výslovně obsažen závazek Spojených států k přechodu na novou metodu získávání dat o cestujících, který má poskytnout lepší ochranu osobních údajů. Skončí dosavadní metoda „pull“, kdy Spojené státy dosud získávají celou databázi údajů o cestujících a z ní si „vytahují“ údaje o cestujících, které je zajímají. Nahradit ji má metoda „push“, kdy letečtí dopravci sami předávají do Spojených států pouze dohodou stanovené údaje ze svých rezervačních systémů (předpokladem je, že systémy budou technicky kompatibilní). Dohoda snižuje okruh shromažďovaných a předávaných údajů oproti dohodám předcházejícím, a to ze 34 na 19.

Nová dohoda je (v souladu se svým čl. 9) ode dne svého podpisu předběžně prováděna, a to v mezích vnitrostátních právních předpisů smluvních stran. Dohodu je možné předběžně provádět na základě článků 11 a 13 Úmluvy o mezinárodním civilním letectví. Obdobná ustanovení jsou taktéž obsažena v článku 7 Dohody o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Spojenými státy na straně druhé, která byla podepsána 25. dubna 2007 v Bruselu a 30. dubna 2007 ve Washingtonu.

Česká republika tuto dohodu předběžně provádí pouze v omezeném rozsahu – jediný letecký dopravce s přímými lety do USA, společnost ČSA, dosud nepředává údaje PNR, ale pouze údaje API (Advanced Passenger Information). Údaje API se částečně překrývají s údaji PNR (jmenné evidence cestujících) a týkají se jen totožnosti a cestovního dokladu cestujícího. Údaje API, na rozdíl od údajů PNR, však neobsahují údaje o platbě a další, které mohou být klíčové pro odhalování sítí teroru a organizovaného zločinu. Proto Spojené státy – i další země – požadují údaje jmenné evidence cestujících a proto i EU připravuje vlastní systém sběru údajů jmenné evidence cestujících.

Důsledkem plné aplikace dohody bude předávání stanoveného okruhu dat o pasažérech leteckými společnostmi z EU do USA. Pro letecké společnosti provozující lety do a ze Spojených států v důsledky dohody vyvstává rovněž povinnost informovat cestující o tom, že jejich osobní údaje se předávají Ministerstvu vnitřní bezpečnosti a dalším orgánům Spojených států.

Česká republika upozornila Evropskou komisi na problematické body dohody, a to dopisem generálnímu řediteli pro svobodu, bezpečnost a spravedlnost v Evropské komisi Jonathanu Faullovi. České republice šlo o úroveň ochrany osobních údajů předávaných na základě dohody PNR do USA, současně jsme jasně akcentovali nezbytnost účinného a pravidelného hodnocení provádění nové dohody PNR. Odpověď od komise jsme obdrželi v únoru letošního roku. V odpovědi Komise ujišťuje, že dohoda odpovídá standardu ochrany dat dle článku 8 Charty EU o základních právech. Zároveň upozorňuje, že směrnice o ochraně osobních údajů č. 95/46/EC, na kterou se ČR odvolávala, se nevztahuje na oblast pokrytou dohodou, neboť jde o údaje poskytované pro bezpečnostní účely, tj. v rámci třetího pilíře EU, nikoliv v rámci prvního pilíře EU.

Dohoda je výsledkem nelehkých jednání mezi EU a USA. Je kompromisem mezi požadavky USA na posílení prevence teroru a další kriminality a evropskými požadavky ochrany osobních údajů. Vlády členských zemí EU ji podepsaly a schválily se záměrem, aby vstoupila v platnost a plnila se.

Dohoda je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu ČR, se závazky vyplývajícími pro ČR z členství v EU, jakož i s mezinárodně právními závazky České republiky.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane ministře. Prosím, zaujměte místo u stolku zpravodajů.

Návrh projednala Stálá komise Senátu pro ochranu soukromí, přijala usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 215/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Tomáš Töpfer.

Garančním výborem je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 215/1. Zpravodajem výboru je opět pan senátor Tomáš Töpfer, kterého nyní žádám, aby nás seznámil s oběma zpravodajskými zprávami.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové. Pan ministr zahraničí vás tady podrobně seznámil s tím, že tato smlouva je již v pořadí třetí, která byla podepsána mezi USA a EU, i s genezí i se složitostmi, které tyto tři smlouvy provázely.

Chci jenom připomenout, že 27. června 2007 a následně 23. července 2007 za EU a dne 26. července 2007 za USA byla tato nová dohoda PNR, neboli jmenné evidence cestujících, podepsána.

Podle předkladatele je dohoda považována za maximální možný kompromis mezi EU a USA. Je nutno připomenout, že pozice nebo postoj Spojených států v tomto směru byl velmi ultimativní po 11. září z hlediska jejich vlastní bezpečnosti a že letečtí dopravci, kteří nebudou podle této smlouvy předávat jmenný seznam cestujících, zkrátka nebudou přistávat v USA.

Spojené státy se původně v dohodě s EU zavázaly chránit takto získané osobní údaje v souladu se závazným prohlášením, které bylo připojeno také k textu druhé dohody PNR. Na rozdíl od první i druhé dohody není k nové dohodě PNR připojeno zmíněné závazné prohlášení, nýbrž dopis, kterým se Ministerstvo vnitřní bezpečnosti Spojených států zavazuje zajišťovat ochranu těchto dat, čili už to není součástí té dohody, je to pouze příložený dopis.

Předložená dohoda byla dne 12. července 2007 projednána Evropským parlamentem, který k ní svým usnesením přijal výrazně negativní stanovisko plné kritiky a znepokojení. Evropský parlament mj. vyjádřil politování nad tím, že nová dohoda PNR nebyla podrobena žádné demokratické kontrole, neboť byla na základě požadavků ze strany USA sjednána a schválena bez jakékoli účasti Evropského parlamentu a neposkytuje národním parlamentům dostatek možností, aby ovlivnily mandát k jednání nebo aby navrženou dohodu řádně vyhodnotily či k ní navrhly změny.

Součástí usnesení je i výzva k národním parlamentům členských států, aby pečlivě prozkoumaly předkládaný návrh nové dohody PNR s ohledem na připomínky v něm vznesené.

Dovolil bych si na závěr jenom připomenout ještě jednu důležitou věc, která byla podrobena největší kritice, a to oproti druhé dohodě PNR dochází k prodloužení doby uchovávání údajů jmenné evidence cestujících, a to z původních tří a půl roku na sedm let v tzv. aktivní databázi, a doba pro uchovávání údajů v tzv. nečinném stavu zůstala nezměněna na osm let. Když to tedy sečteme, je to sedm plus osm let.

Evropský parlament podrobil ostré kritice také fakt, že po uplynutí patnáctiletého období pro uchovávání dat neexistuje záruka, že údaje budou definitivně vymazány.

Nová dohoda PNR sice rozsah shromažďovaných a předávaných údajů proti druhé dohodě formálně snižuje – prosím, povšimněte si toho čísla – z 34 položek na 19, nicméně fakticky ke snížení počtu těchto údajů nedojde. Zatímco totiž v předchozí dohodě byly relativně přesně vymezeny jednotlivé konkrétní údaje, v nové dohodě PNR se jedná o skupiny či druhy údajů typu veškeré dostupné kontaktní informace, veškeré dostupné informace o platbě nebo fakturaci, dostupné informace o často cestujících osobě a výhodách, situace cestujícího či veškeré informace o zavazadlech. V praxi tedy může spíše dojít k navýšení skutečného počtu předávaných údajů.

Rozsah poskytovaných údajů PNR je navíc ještě dále rozšiřován, neboť – a to je velmi důležité – podle bodu 3 dopisu Ministerstva vnitřní bezpečnosti USA mohou úředníci tohoto ministerstva ve výjimečných případech, kdy by mohl být ohrožen nebo vážně narušen život subjektu údajů nebo jiných subjektů, vyžadovat a použít i jiné než výše uvedené údaje, včetně citlivých údajů.

Prosím, mezi citlivé údaje patří např. údaje o rasovém či etnickém původu, politické názory, náboženské či filozofické přesvědčení, členství v odborových svazech a údaje týkající se zdraví či sexuálního života dané osoby.

Tolik jenom ke kritice. Pokud by vás to ještě zajímalo, a mě to tedy velmi zaujalo, to je usnesení Evropského parlamentu, z kterého bych vám ocitoval jenom několik málo odstavců.

Evropský parlament uznává obtížné podmínky, za kterých jednání o PNR probíhala a v zásadě také uznává přínos existence jediné dohody o PNR mezi EU a USA namísto uzavírání 27 bilaterálních dohod mezi členskými státy a Spojenými státy americkými.

Velmi lituje, že nová dohoda o PNR nebyla podrobena žádné demokratické kontrole, neboť byla na základě požadavků ze strany USA sjednána a schválena bez jakékoli účasti Evropského parlamentu a neposkytuje národním parlamentům dostatek možností, aby ovlivnily mandát k jednání nebo aby navrženou novou dohodu o PNR řádně vyhodnotily či k ní navrhly změny.

Cituji jenom některé odstavce.

Vyzývá proto národní parlamenty členských států, aby pečlivě prozkoumaly předkládaný návrh nové dohody o PNR s ohledem na připomínky vznesené v tomto usnesení. Evropský parlament je znepokojen tím, že shromažďování použití a uchovávání údajů PNR a nakládání s nimi ze strany Ministerstva vnitřní bezpečnosti není založeno na řádné dohodě, ale pouze na nezávazných ujištěních, která mohou být tímto ministerstvem kdykoli jednostranně změněna a která žádné osobě ani straně neposkytují žádná práva ani výhody.

Je tady ještě mnoho a mnoho dalších citací, které bych mohl uvést, nicméně přesto všechno bych doporučil tuto smlouvu k ratifikaci. Rád bych vás seznámil s usnesením nejdříve Stálé komise Senátu pro ochranu soukromí č. 12 ze dne 8. dubna 2008 k vládnímu návrhu, kterým se předkládá PČR k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi EU a Spojenými státy americkými o zpracování údajů jmenné evidence cestujících (PNR) leteckými dopravci a o jejich předávání ministerstvu vnitřní bezpečnosti USA podepsaná za EU v Bruselu 23. července 2007 a za USA ve Washingtonu 26. července 2007.

Po úvodní informaci, zpravodajské zprávě senátora Tomáše Töpfera, zdůvodnění zástupců MZV, připomínkách od zástupců Úřadu pro ochranu osobních údajů a po rozpravě komise za prvé schvaluje stanovisko k tomuto vládnímu návrhu uvedené v příloze tohoto usnesení a pověřuje zpravodaje komise Tomáše Töpfera, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu PČR a já bych vám tuto přílohu rád přečetl.

Stanovisko Stálé komise Senátu pro ochranu soukromí k vládnímu návrhu, kterým se předkládá PČR k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi EU a USA o zpracování údajů jmenné evidence cestujících (PNR) atd.

Stálá komise Senátu pro ochranu soukromí se za prvé domnívá, že dosud nebyla prokázána efektivita jmenné evidence cestujících v boji proti terorismu a organizovanému zločinu. Za druhé je toho názoru, že doba, po kterou mají být data uchovávána, je nepřiměřená účelu (7 + 8 let), pro který mají být sbírána, a že není zcela jednoznačně specifikováno, která osobní data mohou být v budoucnu předávána. Za třetí upozorňuje, že EP vyslovil znepokojení, že nová dohoda (PNR) nebyla podrobena žádné demokratické kontrole. To bylo stanovisko Stálé komise pro soukromí a teď mi dovoluňte, abych vám ke stejnému návrhu, k souhlasu s ratifikací senátní tisk č. 215 přednesl 140. usnesení VZOB ze dne 16. dubna 2008.

Po odůvodnění zástupce předkladatele Ing. Pavla Vacka, ředitele odboru politik EU MZV ČR, zpravodajské zprávě senátora Tomáše Töpfera a po rozpravě výbor:

- I. Doporučuje Senátu PČR vyslovit souhlas s ratifikací této dohody.

- II. Určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Tomáše Töpfera.
- III. Pověřuje předsedu výboru senátora Richarda Sequense, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore a otevírám obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do obecné rozpravy? Nikdo, obecnou rozpravu končím. Konstatuji, že byl podán návrh, aby Senát dal souhlas k ratifikaci, a po fanfáře budeme o tomto návrhu hlasovat.

Budeme **hlasovat o usnesení: Senát dává souhlas k ratifikaci Dohody mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými o zpracování údajů jmenné evidence cestujících (PNR) leteckými dopravci a o jejich předávání ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států amerických podepsané za EU v Bruselu dne 23. července 2007 a za Spojené státy americké ve Washingtonu dne 26. července 2007.** V sále je přítomno 51 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 26. Zahajují hlasování.

Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji.

Vy, kteří jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Končí hlasování č. 7 v pořadí a **skončilo schválením návrhu**, aby Senát dal souhlas k ratifikaci uvedené dohody. 51 přítomných, kvórum 26, 37 hlasů pro, tři hlasy byly proti. Projednávání tohoto návrhu skončilo, děkuji panu navrhovateli a také panu zpravodaji.

Dalším bodem této schůze je

Souhrnná zpráva o činnosti Veřejného ochránce práv za rok 2007

Navrhuji vám, abychom nejprve podle § 50 odst. 2 našeho jednacího řádu vyslovili souhlas s účastí Veřejného ochránce práv Otakara Motejla na našem jednání. O tomto návrhu budeme bezprostředně hlasovat.

V sále je přítomno 50 senátorek, resp. senátorů, kvórum je 26. Zahajují hlasování.

Kdo je pro tento návrh, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji vám.

Jste-li někdo proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Návrh, abychom vyslovili souhlas s účastí Veřejného ochránce práv Otakara Motejla byl schválen. 51 přítomných, kvórum 26, nikdo nebyl proti, 39 hlasů bylo pro. Dovolte mi, abych zde pana Otakara Motejla, Veřejného ochránce práv přivítal a žádám ho, aby se ujal slova.

Upozorňuji, že tuto zprávu jste obdrželi jako **senátní tisk č. 238**. Prosím, pane ochránče.

Otakar Motejl: Děkuji, pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení senátoři Parlamentu ČR. Skoro mám výčitky svědomí, že už to je po osmé, co před vás předstupuji s jediným tématem, tj. s bilancí Kanceláře Veřejného ochránce práv za rok 2007. Naproti tomu si skutečně velice vážím toho, že i Senát PČR jeví o tuto zprávu zájem, tedy zákon zásadně předpokládá moji povinnost, abych učinil tuto zprávu předmětem jednání Poslanecké sněmovny.

Je to vlastně prvá zpráva, kterou podávám ve svém druhém funkčním období při změně managementu této instituce.

Změna spočívá v tom, že v období 2007 se rozhodným způsobem na činnosti podílela moje nová zástupkyně, vaše bývalá kolegyně, paní doktorka Seitlová. Nicméně i při této změně jsme se s kolegyní Seitlovou shodli na tom, že budeme nadále pokračovat v prezentaci naší činnosti způsobem, který se ustálil v předcházejícím období a vlastně text zprávy je rozčleněn obdobným způsobem, jako byly rozčleněny zprávy předcházející.

Zatímco prvních pět částí této zprávy je do jisté míry upřímná bilance toho, co se v roce 2007 v agendě Veřejného ochránce práv odehrálo, poslední část je z mého pohledu nejvýznamnější. To je poselství adresované především Poslanecké sněmovně jako orgánu, kterému jsem povinen svoje účty skládat, jakým způsobem by měl uvažovat při zadávání svých legislativních procesů a zejména jakým způsobem by měl působit na exekutivu, uvažovat o tom, co by mělo být uvažováno nebo v jakém směru by měl být náš právní řád doplňován.

Podotýkám, že při loňské situaci v PS se dostalo mé činnosti do jisté míry výrazného zadostiučinění proto, že PS, přijímajíc zprávu za rok 2006, přijala současně usnesení, kde požádala vládu, průběhu roku 2007 osvědčila, zda a jakým způsobem na doporučení a upozornění, která ve zprávě byla obsažená, nějakým způsobem reagovala. To se skutečně také stalo, o tom v této zprávě podávám zásadní informace. PS se bude touto závěrečnou souhrnnou zprávou zabývat pozítří, v pátek odpoledne, pokud dnes nedošlo k nějakým podstatným změnám programu této schůze PS. Předpokládám podle návrhů do výborů PS, že i ohledně této zprávy bude přijato podobné usnesení spočívající v žádosti na vládu ČR, aby osvědčila, jakým způsobem s náměty uvedenými v bodě VI bude naloženo, resp., jaké důsledky z toho budou vyvozeny.

Pokud se týká vlastní obsahové stránky, v předcházejících pasážích jsem samozřejmě zejména v průběhu eventuální rozpravy ochoten vám na jednotlivé otázky odpovědět. Jednak se na vás obracím s upřímným přáním a žádostí, abyste tuto zprávu vzali na vědomí, a děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Zpráva byla přikázána ústavně-právnímu výboru. Ten určil svým zpravodajem pana senátora Jaromíra Volného a přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk číslo 238/2. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání této výroční zprávy VVVK. Tento výbor přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk číslo 238/1. Zpravodajkou výboru byla určena paní senátorka Liana Janáčková, která je omluvená. Zastoupí ji senátor Jaromír Jermář, kterého nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane senátore.

Senátor Jaromír Jermář: Vážený pane místopředsedo, milé kolegyně, vážení kolegové. Společnou zprávu přednese zpravodaj výboru pan kolega Volný.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Takže prosím, pane senátore, o vaši zprávu, zřejmě tedy společnou.

Senátor Jaromír Volný: Ano, je to tak, pane předsedající, my jsme se s paní kolegyní Lianou Janáčkovou dohodli, že já přednesu společnou zprávu za oba výbory, tj. za ÚPV a VVVK. Tento posledně jmenovaný výbor přijal usnesení, ve kterém konstatuje, že zpráva obsahuje nejen kvalitní právní analýzy konkrétních případů, ale i velice dobře zpracovaná zobecnění a řadu podnětů legislativního

charakteru a dále doporučuje Senátu PČR vzít na vědomí souhrnnou zprávu o činnosti Veřejného ochránce práv za rok 2007.

Také ÚPV přijalo usnesení, kterým doporučuje vzít tuto zprávu na vědomí s tím, že chvála, kterou vložil VVVK přímo do svého usnesení, tak ta tam zazněla ústně. Ale do usnesení včleněna nebyla.

Dámy a pánové, vzhledem k tomu, že pan veřejný ochránce práv tady základní charakteristiky zprávy rozebral a protože tato zpráva už má stejné členění jako v minulých letech, tak já nebudu toto členění rozebírat a není ani technicky možné rozebírat tady jednotlivé konkrétní případy, které řešil. Já bych svou zpravodajskou zprávu v této fázi ukončil tím, že bych byl nejraději, kdybych mohl navrhnout usnesení, že Senát bere s potěšením tuto zprávu na vědomí, protože tato zpráva si to bezesporu zaslouží, ale zůstaneme raději u standardní formulace vzetí na vědomí. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore, pane zpravodaji. Otevírám rozpravu. Prosím, kdo se hlásí do rozpravy? Paní senátorka Gajdůšková, prosím.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, vážený pane ombudsmane, vážené kolegyně, kolegové. Chci v prvé řadě ocenit činnost veřejného ochránce práv, nejenom osobně pana doktora Motejla, ale celé instituce, protože se mnohdy stává skutečně jedinou nadějí mnohých občanů, jak se domoci svých práv, jak se zorientovat v administrativní houšti, kterou máme, a jak se také domluvit s úřady. I ze zkušenosti své senátorské kanceláře vím, že nejčastější oblastí, kam se občané obrací, respektive kam je mnohdy směřujeme, je oblast sociálního systému, ale také stavebního řízení. Tyto věci nejsou jednoduché a já skutečně velmi a velmi oceňuji za to, jak velmi pečlivě se pracovníci úřadu Veřejného ochránce práv věcmi zabývají.

Osobně však vnímám ještě další oblast, kterou se úřad Veřejného ochránce práv zabývá. Tou oblastí je celá velká široká oblast ochrany spotřebitele. Na tuto oblast a na problémy zde upozorňuje i zpráva, kterou právě projednáváme. Zákon na ochranu spotřebitele byl přijat jako poslední zákon československého Federálního shromáždění v roce 1992, a já jsem u toho tak trošku byla, proto si tu záležitost slibuji. Od té doby byl 24krát novelizován a problém je, tak jak na to upozorňuje zpráva Veřejného ochránce práv, v roztržitosti institucí a organizací, které dohlížejí na dodržování zákona na ochranu spotřebitele.

Mně se velmi líbí návrh, který zpráva také navrhuje, a to je koncentrovat úsilí na ochranu spotřebitele, resp. kontrolní činnost v oblasti ochrany spotřebitele do dvou základních institucí, kterými by měla být Česká obchodní inspekce a Česká energetická inspekce. Myslím si, že to stojí za pozornost a pokud to neudělá současná vláda, tak se hlásíme k úsilí o to tento návrh prosadit, tedy prosadit návrh na to, aby se ochranou spotřebitele zabývala ČOI a ČEI. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní senátorko, nyní promluví místopředseda Senátu Jiří Liška.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane předsedající. Vážený pane doktore, kolegyně a kolegové. Jedním z těch nejdůležitějších úkolů Veřejného ochránce práv je zřejmě ta iniciační role k nápravě systémových nedostatků, se kterými se při vyřizování podnětů opakovaně setkává. Já si myslím, že pan doktor

Motejl, a celá jeho kancelář, jsou si této úlohy dobře vědomi, a předložená souhrnná zpráva o činnosti to přesvědčivě ukazuje. Myslím si, že také je důležité a oceňuji to, že oproti minulým letům je zkrácen počet popisovaných konkrétních individuálních případů, které ve své specifčnosti mohou být mnohdy zavádějící, a více se soustřeďuje této své zprávě na zobecňující poznatky získané v jednotlivých oblastech státní správy. Z výroční zprávy rovněž vyplývá další takový sympatický rys činnosti Veřejného ochránce práv, a to že daný podnět se vždy snaží řešit na té úrovni, která mu přísluší, na rozdíl od novinářské obce nedělá z každého případu hned legislativní problém, kterým se má zabývat vláda a parlament, ale důsledně odděluje výjimečné případy, kdy stačí dát nějakou právní radu anebo je neopodstatněně odložit. To jsou ty případy, které všichni dobře známe těch chronických stěžovatelů od častějších a obecnějších problémů, kdy z vlastní iniciativy zahajuje šetření, zda příčina je v prostém pochybení příslušného úřadu, s kterým je pak následně řeší nebo v nějakém metodickém procesním nebo spíše systémovém nedostatku. Následnosti a chyby, které mohou mít velmi konkrétní negativní dopady na životy lidí, se samozřejmě najdou i v oblasti našeho zákonodárství, a myslím si, že to dobře víme, že ne všechno, co vyjde do života i ze Senátu, má odpovídající kvalitu.

Ve zprávě se tomu věnuje poslední, šestá část, o které hovořil pan doktor, která je nazvaná Zevšeobecnění poznatků a doporučení Poslanecké sněmovně. A já věřím, že to bylo doporučení nejen pro Poslaneckou sněmovnu, ale také pro Senát. Tady se předkladatel vrací k doporučením, daným v minulém roce, zda a jak na ně bylo reagováno, a to je myslím ta určitá tvrdohlavost. K práci ombudsmana nutně patří nutnost opakovat věci, u kterých nedošlo k nápravě. Moje ocenění té zprávy a k činnosti kanceláře ombudsmana ještě ale úplně neznamena, že všude, se všemi předloženými doporučeními souhlasím. Např. nápad legalizovat nezákonné kamerové systémy v azylových střediscích s tím, že v zákoně o azylu se povolí – to se mi nezdá jako rozumné řešení, protože si myslím, že kamery nejsou tou správnou cestou prevence násilí a případné šikany.

V závěrečném shrnutí zdůrazňuje pan doktor Motejl jeden problém, kterému bychom měli věnovat pozornost – upozorňuje na stále složitější a náročnější vedení právního řízení. Na to máme také svůj velký podíl, některé se díky nezdravému množství opravných prostředků a zvláště v tom přezkumném řízení dostává do pastí v uvozovkách toho spravedlivého, ale nekonečně a mnohdy zbytečně protahovaného procesu. Myslím si, že ten návrh, resp. zákon o správním řádu není právě nejšťastnější. A v situaci, kdy máme správní soudnictví, to do značné míry také ztrácí svůj smysl, a přitom je řada rozhodnutí důležitá, aby padla v nějaké lhůtě, jinak se stávají i zbytečnými.

Vážené kolegyně a kolegové, dovolím si na závěr upozornit ještě na dva nebezpečné jevy, které mě při čtení souhrnné zprávy nejvíce zarazily. Jsou to jednak případy odnímání dětí z tzv. bytových důvodů a zákazy styku rodičů s dítětem, to se týká strany 30 – 31, kde jsou popsány, kdy orgány sociálně-právní ochrany dětí svým řekl bych nezákonným aktivizmem evidentně poškozují zájmy těch, o které by se měly starat. Myslím si, že jim je zcela vzdálený základní princip, že nejlepším prostředím pro děti je úplná rodina, nikoli jakýkoliv ústav. V tomto přístupu se odráží dosti nebezpečná představa, že stát a instituce by měly převzít výchovu dětí z rukou rodičů, protože stát nejlépe ví, co je pro ně nejlepší. To je, myslím, cesta, která vede ke špatným koncům především pro děti, ale také pro jejich rodiče.

Stejně tak se nemohu zbavit špatného dojmu ze zprávy o plošném odběru vzorku DNA u celkem více než 16 000 vězňů, dokonce i u obviněných, které

v loňském roce nechal provést policejní prezident. Ochránce v této souvislosti konstatoval porušení zákona o policii, a to u všech provedených odběrů, ale policejní orgány se neztotožnily se závěry ombudsmana, takže tato celá záležitost, jestli jsem správně pochopil, je stále ještě otevřená. Myslím, že jsou velmi nešťastné tendence policie neustále si usnadňovat práci tím, že rozšiřuje své pravomoci na úkor základních lidských práv a svobod, že na vše má nějakou databázi, že jsme každý z nás někde zachyceni v jejich registraci. To se mi vůbec nelíbí, a myslím si, pane doktore, tady byste měl prosadit svůj názor a doufám, že v tomto případě budete stejně tak zarputilý, jako jste i v jiných případech. Myslím si, že obrana osobní svobody je jedním ze základních atributů demokratické společnosti a že je nutno významně bojovat nebo alespoň se bránit tlakům, které jsou postaveny proti osobní svobodě. Děkuji vám za vaši zprávu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane místopředsedo a do protokolu konstatuji, že jsem dostal, resp. pan předseda Senátu, dvě další omluvy z účasti na této schůzi, a to pánů senátorů Jiřího Čunka a Martina Mejstříka. O slovo se nyní přihlásil pan senátor Jaromír Štětina.

Senátor Jaromír Štětina: Vážený pane předsedající, vážený pane doktore, dámy a pánové. Je to skutečně radost, když si člověk může takovou zprávu, kterou jsme dostali, přečíst. Rád bych upozornil na jednu věc, která se tam nevyskytuje. Pan místopředseda Liška celkem trefně řekl, že jak ochránce lidských práv, tak zákonodárci mají hledat systémové změny, systémová řešení porušování lidských práv v našem státě.

Já si myslím, že je to samozřejmě správné, ale my bychom neměli zapomínat na vrcholky ledovce, které nám tady z celé té situace, ve které je naše soudnictví a orgány činné v trestním řízení, vyčnívají. Já bych zmínil např. poslední vládní zprávu o stavu lidských práv paní ministryně Stehlíkové, která tento způsob zvolila. Např. v kapitole, kde se jedná o stavu našeho soudnictví, velmi obšírně mluví o jednotlivých konkrétních případech. Tady v případě posuzování stavu našeho soudnictví mluví o případě pana Uzunoglu, který byl 13 let vláčen soudy, čtyři roky nevinně. Dává to jako příklad, co se toho, co se tady děje. Nebudeme-li mít příklady, nepovede nás to k tomu, abychom systémově postupovali.

Já bych vás upozornil ještě na jeden případ. Určitě pan doktor ho dobře zná, je to případ Vladimíra Hučína. Deset let po listopadu Vladimír Hučín byl sedm let šikanován, obviněn ze sedmi trestných činů, jeden rok nevinně vězněn a dodnes nemůže dosíci spravedlnosti, protože jeho kauza se skrývá za tu neustále používanou formulaci, že existují tajné materiály, které není možné uveřejnit. A to je meritum věci, na kterou já chci upozornit. Já se případem pana Hučína zabývám už dlouhá léta. Jezdil jsem na procesy ještě, kdy byl souzen, včetně toho posledního, kdy byl plně osvobozen ze všech trestných činů. Zjistil jsem, že té spravedlnosti se nemůže dobýt proto, poněvadž podíl na tomto porušování lidských práv spolu s orgány činnými v trestním řízení má především tajná služba našeho státu – Bezpečnostní informační služba, jejíž důstojníci protiprávně konstruovali obvinění z oněch sedmi činů s policií, což je v podstatě pro kteroukoliv tajnou službu v demokratickém státě nepřijatelné. A proto si myslím, pane doktore, a to chci říci, že bychom se měli zabývat i tím, co dělá tajná služba. Já jsem několikrát velmi důrazně žádal na komisi pro kontrolu BIS při Poslanecké sněmovně, aby prověřila všechny dokumenty, které se toho týkají, které jsem předložil. Tato komise hraje mrtvého brouka. Já jsem přesvědčen o tom, že náš Parlament; včetně nás a včetně

Poslanecké sněmovny nekontroluje tajné služby, ale řekl bych přímo, že naopak tajné služby našeho státu kontrolují Parlament. Myslím si, že to je ten vrcholek ledovce, na který bychom se měli podívat, abychom potom mohli řešit porušování lidských práv systémově. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. Táži se, zda se ještě někdo hlásí do rozpravy. Nikdo se nehlásí. Rozpravu končím. Ptám se pana navrhovatele, zda se chce k rozpravě vyjádřit. Ano. Pan Veřejný ochránce lidských práv se ujme slova. Prosím.

Otakar Motejl: Vážený pane předsedající, slavný Senátu, já bych chtěl především poděkovat vám všem za zájem o tuto zprávu a poděkovat za lichotivé hodnocení. Pokud se týká jednotlivých vystoupení, dovolím si pouze terminologicky doplnit paní senátorku Gajdůškovou, že v oblasti ochrany spotřebitele se vyslovuje k zprávě. Předpokládalo by se, že dva ústřední orgány ochrany kontroly by se měly též soustředit víceméně na dneska známé instituce České obchodní inspekce a státní energetické inspekce, která by stihla obejmout celý prostor; dneska zajišťující celkem 16 orgány, které z hlediska exekutivy jsou vlastně legitimovány k tomu, aby se ochrany spotřebitelů ujaly.

Pokud se týká pana senátora Lišky, záležitost s DNA, s odběry byla svým způsobem výjimečná, protože byla předpokládána jedinečná, nebude opakována, nicméně to hodnocení příběhu ústí v současný stav úzké spolupráce s Úřadem pro ochranu osobních údajů, ze kterého nutně vyplyne to, že budeme muset společně iniciovat úvahu o, řekl bych, zákonné úpravě všech těchto policejních databází, která v našem státě do jisté míry zajímavým způsobem skutečně chybí, že vlastně policie, která má databáze nejrůznějších podezřelých pachatelů a podobných věcí dostává v tomto případě materiál velice závažný, který se skutečně dá považovat za jeden z nejcitlivějších osobních údajů a že tady bude třeba k dohodě s policejním prezidentem, ale zejména potom s ministerstvem vnitra usilovat o legalizaci tohoto případu. Úřad na ochranu osobních údajů v tomto směru provádí nejrůznější analýzy, nejedná se jenom o databázi takto vzniklou těch vzorků DNA, takže předpokládám, že v nejbližší době, tedy v průběhu každopádně letošního roku, nějaký definitivní závěr bude.

Pokud se týká pana senátora Štětiny, já se omlouvám, ale moje působnost je skutečně výslovně s justicí limitována pouze na prostor zbytečných průtahů a neetického chování soudců, a to ve vztahu k orgánům státní správy a soudů. Já v tomto směru nemohu přislíbit nějaké zásadnější obraty a změny týkající se poměrů v justici, nicméně agendu průtahů v řízení se snažím průběžně s jednotlivými předsedy krajských soudů řešit, a obecně si mohu dovolit snad tvrzení, že nikoliv mojí zásluhou, ale obecně se situace zlepšuje, protože průtahy běžných agend, zvláště na soudech jsou přece jenom vzácnější, takže zůstává pouze problém na některých soudech, jakési depozitum nejstarších spisů, které jsou tam nashromážděny z první nebo druhé poloviny 90. let minulého století. Jinak vám děkuji za péči a pozornost. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane navrhovateli, pane ochránce, a prosím pana zpravodaje, aby zhodnotil průběh rozpravy a přednesl návrh usnesení, abychom mohli přistoupit k návrhu hlasování.

Senátor Jaromír Volný: Dámy a pánové, jsem rád, že kromě výborových stanovisek také ve všech zde přednesených příspěvcích kolegů senátorů zazněla v podstatě jen samá chvála jak samotné zprávy, tak i práce Veřejného ochránce práv. Jsem rád, že Veřejný ochránce práv v této své cestě a v této své laťce, která je vysoko nasazena z minulých let, i nadále pokračuje, a budeme rádi, když se mu práce bude tak dařit i v příštích letech. Takže oba výbory doporučily výboru Senátu Parlamentu ČR vzít na vědomí tuto jeho souhrnnou zprávu.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. O tomto návrhu budeme po znělce hlasovat. V sále je přítomno 50 senátorek a senátorů, kvórum je 26. Budeme **hlasovat o návrhu, aby Senát vzal zprávu Veřejného ochránce lidských práv na vědomí.** Zahajuji hlasování.

Kdo jste pro tento návrh, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Kdo jste proti tomuto návrhu, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Skončilo v pořadí 9. hlasování, **skončilo schválením návrhu vzít na vědomí** – 50 přítomných, 26 kvórum, nikdo nebyl proti, 45 hlasů bylo pro.

Děkuji. Děkuji panu navrhovateli, panu Veřejnému ochránci lidských práv, děkuji panu zpravodaji a začneme projednávat další bod, kterým je

Návrh Senátu na propůjčení nebo udělení státních vyznamenání

Tento návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 266**. Odůvodněním tohoto návrhu byl pověřen místopředseda podvýboru Organizačního výboru pro státní vyznamenání senátor Karel Tejnora. Pane senátore, prosím, máte slovo.

Senátor Karel Tejnora: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, dovoluji mi na úvod připomenout jen trochu dat statistiky. Navržených vzešlých ze zasedání podvýboru pro státní vyznamenání vyšlo 34 návrhů, z toho 32 jsou fyzické osoby a dva návrhy na skupiny. Bohužel, z toho 17 návrhů, 50 procent je in memoriam. Je to na jednu stranu známka, že válečné události či jiné tragédie tuto republiku nesoužijí, ale na druhou stranu v některých návrzích návrh zachází hluboko do minulosti.

Devět z těchto navržených jsou „opomenutí“ hrdinové z druhé světové války, kteří byli opomenuti a jsou také zpravidla opakovaně navrženi.

Další devítka jsou lidé, kteří jako vojáci nebojovali v druhé světové válce, ale pro své názory a činy byli persekvovali mezi roky 1948 – 1989. Výjimku tvoří opakovaně již pošesté návrh na ocenění skupiny bratrů Mašínů a druhé poloviny skupiny Václava Švédy, Zbyňka Janatu a Ctibora Nováka – také in memoriam, protože byli v květnu 1955 popraveni jako následek rozsudku tehdejšího soudu.

Zbylé návrhy jsou návrhy významných lidí z oblasti vědy, kultury a společenského dění.

Dovolte mi dále poznámku, jak bychom měli hlasovat. Přidržel bych se osvědčeného hlasování, jak jsme hlasovali minulých pět let. Četl bych usnesení Senátu, jmenoval navržené a hlasovali bychom postupně. Hlasovali bychom o návrzích na Řád T.G. Masaryka, na Řád Bílého lva, Na medaili Za hrdinství a Medaili Za zásluhy. Pokud má někdo námitku a chtěl by hlasovat jednotlivě, nikoli o celé skupině, nebo o určitém jediném návrhu, prosím, aby tuto námitku před každým hlasováním podal. Pak bychom hlasovali buď jednotlivě, nebo zvlášť o vybraných návrzích a pak jako o celku.

Doufám, že jsem to řekl dostatečně srozumitelně a hlasování proběhne bez problémů.

Návrh na usnesení Senátu ze 14. schůze dne 4. června 2008.

Senát schvaluje a předkládá prezidentu republiky podle § 8 zákona č. 157/1994 Sb., o státních vyznamenáních návrh na udělení či propůjčení státních vyznamenání Řádový den 28. října 2008 a to Řád T. G. Masaryka bez udání stupně pro doktora Vladimíra Petřeka – in memoriam, pro Ing. Josefa Lesáka, pro dr. Josefa Veverku – in memoriam a Mons. Karla Jaroslava Fořta.

Má někdo námitku, chce hlasovat individuálně?

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Musím mít námitku, pane místopředsedo. Nejdříve povedeme rozpravu a potom povedete naše hlasování. Děkuji vám, sedněte si ke stolku zpravodajů, sledujte rozpravu a zaznamenávejte návrhy zejména procedurální, abyste po skončení rozpravy nám mohl doporučit, jak budeme hlasovat.

Otevírám rozpravu. Mám písemnou přihlášku od místopředsedy Senátu Jana Rakušana. Po něm se přihlásil o slovo Karel Schwarzenberg.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, dnes budu hovořit poněkud déle než obvykle, prosím o trochu trpělivosti, protože z hlediska volebního k tomuto tématu zde vystupuji naposled.

Jako každý rok se chci opět vyjádřit ke kauze vyznamenání skupiny bratří Mašínů. Vše konkrétní, co jsem chtěl říci, řekl jsem a napsal v minulých letech. Proto mi nyní dovoluňte problém zasadit do širšího kontextu.

Netrám žádnými komplexy při pohledu na svůj dosud prožitý život. Minimálně od svých 18 let je můj postoj demokratický, antikomunistický či alespoň tedy nekomunistický – abych nebyl příliš pyšný. Moje životní a politické postoje se od mého mládí vůbec nezměnily, nebyl jsem pomýleným aktivním svazákem, či pomýleným naivním komunistou či příslušníkem jiné strany Národní fronty a to z toho důvodu, že jsem vyrůstal v rodině, kde všichni věděli o zločinech padesátých let. Informace jsem čerpal od svého staršího bratra historika četbou a z poslechu zahraničního rozhlasu. Domnívám se, že každý slušný vnímavý člověk se nemusel ušpinit spoluprací s tehdejší mocí, ale také jsem již v té době věděl, protože jsem znal některé ze skupiny bratří Mašínů, kteří byli neprávem odsouzeni, že zločiny bratrů Mašínů jsou těžko obhajitelné a jsou neomluvitelné. Nepotřebuji nahrazovat nedostatek vlastního světového názoru ideologií nenávisti, nesnášenlivosti či vytváření nepřátel.

Jak jsem již uvedl, byl jsem nekomunista. V dnešní době nechápu akce typu – S komunisty se nemluví. Vždycky se zamýšlím a ptám se, kde byli tito bojovníci před rokem 1989, kde byli, když byl předsedou vlády soudruh Čalfa a ve vládě soudruzi Kočárník, Dyba, Dlouhý a další.

Ještě mi dovoluňte jeden obecný pohled na politickou scénu. Uznávám ODS se všemi výhradami, které mám k její praktické politice, protože každá zdravá společnost potřebuje silnou pravicovou stranu, stejně jako každá země potřebuje silnou levicovou stranu, jak ji prezentuje sociální demokracie. Jsou potřebné ostatní strany, odbory, občanská sdružení, vše je nutné k vyvažování rovnováhy ve společnosti ve prospěch všech občanů. Na to bych kladl důraz.

Mám ale velký strach z extrémismu, ale ne několika anarchistů či pravicových radikálů, mám strach „ze spravedlivých“ z mého pohledu sofistických extrémistů, jakobínů naší doby, kteří nás obloukem vracejí do padesátých let. Je mi líto, že se

kolega Mejstřík na poslední chvíli z jednání omluvil, protože jako příklad jsem zde měl uveden jeho. Ale je to nefér, když není přítomen.

Je známo, že pana prezidenta Klause jsem v žádné volbě nevolil. Jsem však rád, že v tomto případě uvažuje konzervativně, chová se konzistentně, a vyznamenání skupině Mašínů neuděluje. Toto byly moje názory. Skončil bych své vystoupení citací – dámy Anny Šabatové, mluvčí Charty 77 a bývalé zástupkyně ombudsmana, dámy, o jejíž mravnosti a zásluhách o nynější režim těžko může kdo pochybovat. Tento článek byl uveřejněn v Lidových novinách. Cituji:

V případě, že činům bratří Mašínů přiznáme určitou politickou dimenzi, a k tomu nás některá fakta opravňují, pořád zůstává tématem etický rozměr takové činnosti. Někteří interpreti v jednání bratří Mašínů hovoří o jejich soukromé válce s komunistickým režimem. Je to metafora, která silně pokulhává a dobové události nevystihuje. Ale i kdybychom je vzali za bernou minci, je třeba jasně říci, že ani ve svaté válce není dovoleno vše, z hlediska obecné morálky není přijatelné zabíjet ani civilisty, ani zajatce a to se v případě bratří Mašínů stalo. Politicky motivované násilí se nazývá terorismus a ten je dnes právě pro svou zákeřnost obecně odmítán. Tolik citace Anny Šabatové.

Nyní se vrátím k tomu, k čemu nás předkladatel nabádal. Prosím, aby z bodu III byl vyřazen bod 3., 4. a bylo o tom hlasováno zvlášť z toho důvodu, abych nepoškodil ostatní, kteří jsou navrhováni na vyznamenání. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Slovo má pan senátor Schwarzenberg.

Ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg: Pane předsedající, slavný Senáte, když jsem dnes dostal do ruky tento seznam, povzbudil mě k jistému zamyšlení nad smyslem těchto aktů. Bezpochyby během dlouhé doby nesvobody nebyla možnost ocenit hrdiny našeho národa ať za německé okupace, ať za komunistické diktatury. Nicméně se stalo trochu módou, že udělujeme vyznamenání nebo dokonce i řády dávno mrtvým. Přiznejme si, že udělením řádu nebo vyznamenání člověku, který je dávno mrtvý, ba dokonce už někdy jeho děti už nežijí, je tomu významnému muži či ženě platné jako příslovečný zimník. Měli bychom se zamyslet, zda není lepší forma, jak bychom tyto lidi ocenili, než udělením vyznamenání a řádů, které nikdy nikdo nemůže už nosit.

Kromě toho bych řekl, že snad máme dostatek žijících lidí, kteří se zasloužili ve vědě a výzkumu, že bychom je mohli ocenit a nebudili tímto seznamem dojem, že český národ je jako pole bramborové, kde lepší část je dávno pod zemí.

Neříkám, že máme teď tento seznam změnit, ale do budoucna bych velice prosil, abychom se zamysleli nad oceněním významných lidí, hrdinů minulosti. Několik lidí, kteří v seznamu jsou, jako prof. Musil, uctívám od dětství, některé z vyznamenaných jsem dokonce znal. Prosil bych ale, abychom metály neudělovali mrtvým a vymysleli si lepší ocenění než tuto formu a zamysleli se nad tím bez naší společné slabosti, že žijícímu sousedovi nic nepřejeme, zda by bylo dost lidí, které bychom, mohli ocenit dnes, dokud jsou ještě mezi námi. Mnohokrát děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane kolego. Nyní promluví pan senátor Tomáš Grulich.

Senátor Tomáš Grulich: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, nebudu dnes tak emotivní jako při minulé obhajobě bratří Mašínů a spol., ale chtěl

bych znovu upozornit na to, že mezi lety 1948 – 1953 byla v řadě zemí představa o tom, že vypukne válka, v zahraničí se vytvářely československé jednotky jednak při armádě USA a jednak při armádě Velké Británie. Je logické, že tak jako po roce 1939 odcházeli lidé do zahraničí bojovat, tak i po roce 1948 byla představa některých lidí a lidí s vysokou tradicí jako byli bratři Mašínové, odcházeli do zahraničí, kde chtěli vstoupit do nově tvořící se armády s představou, že bude válka a jako za druhé světové války se vytvoří vojenské jednotky v zahraničí. Není tedy možné dívat se na to prizmatem současného člověka a prizmatem teroristů, protože v té době se předpokládalo, že dojde k válce mezi Západem a Východem.

Dále bych chtěl poukázat také na to, že nedávno vyšla knížka polského autora, jehož jméno jsem zapomněl a jmenuje se Kotland. Je to pohled polského novináře na českou společnost. Knižka není stoprocentně, nicméně v rozhovoru s tímto novinářem říkal, že kdyby v Polsku měli bratry Mašíny, tak mají pomník v každé vesnici.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane kolego. Kdo se ještě hlásí do rozpravy? Paní senátorka Alena Gajdůšková.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, kolegyně a kolegové, nechtěla jsem vystupovat v tomto bodu, protože si myslím, že v té věci už bylo téměř vše řečeno, ale tentokrát mě inspiroval pan senátor Schwarzenberg. Většinou s ním souhlasím, a souhlasím s ním do jisté míry i teď. Mám jen malou poznámku k tomu, že oceňovat by se měli živí a ne mrtví. Souhlasím, že je třeba ocenit práci, statečnost a je lépe ocenit to u živých než u mrtvých, ale na druhou stranu státní vyznamenání má velkou symbolickou hodnotu, je to vyjádření hierarchie hodnot, kterou ta která společnost uznává. Je to také směřování k pozornosti společnosti k historii, k tomu, co považujeme v naší historii za věci, na které můžeme být hrdí, je to ukázání vzorů pro celou společnost i do budoucna.

Z těchto důvodů se připojuji k požadavkům, které vznesl místopředseda Senátu kolega Rakušan. Myslím si, že bychom měli oddělit hlasování tak, jak to bylo navrženo. Nechci dále rozvíjet toto téma, bylo k tomu řečeno již mnoho. Mám na mysli návrh na ocenění bratří Mašínu a dalších. Paní Šabatová to formulovala přesně, a cokoli další by bylo řečeno, bylo by jen opakováním. Přimlouvám se za to, abychom respektovali návrh pana místopředsedy Rakušana a hlasování v tomto případě rozdělili. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. A táži se, zda se ještě někdo hlásí do rozpravy? O slovo se přihlásil předseda Senátu Přemysl Sobotka. Pane předsedo, prosím.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, co tady říkal pan ministr a zároveň senátor Karel Schwarzenberg, je samozřejmě téma, které jsme na Podvýboru velmi, velmi dlouze jednali. Mohu vám sdělit, že jako Podvýbor dostáváme pouze návrhy, tak jak přicházejí. A každý navrhovatel nebo navrhovaný dostane následně svého zpravodaje a s plnou zodpovědností a s rozbohem celého návrhu předstupuje před kolektivní hlasování v Podvýboru a následně to přichází sem do pléna.

Vím, že vyznamenávání in memoriam je opravdu trošku o tom šuplíku, o kterém mluvil pan ministr. Ale je to zároveň i o symbolu statečnosti, o které mluvila paní kolegyně Gajdůšková.

Čtyřicet let jsme tady neměli šanci vyznamenat reálné hrdiny, a tady jsme toto období ztratili. A věřte, že jsme se na Podvýboru rozhodli, že na toto téma zkusíme přijít s návrhem směrem sem na plénum, abychom to dostali do aktuálnější polohy, to znamená vyznamenávat žijící. Ale souhlasím s tím, že některé symboly nemůžeme opomenout, i když už jsou třeba i desítky let tito lidé mrtvi.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane předsedo. Prosím, kdo se ještě hlásí do rozpravy? Pan senátor Milan Štěch a po něm promluví pan senátor Tomáš Grulich.

Senátor Milan Štěch: Děkuji. Pane místopředsedo, dámy a pánové, vážené kolegyně, vážení kolegové, já se nebudu vyjadřovat k tématu této hodiny, ano či ne vyznamenání bratrům Mašínům, to každý dáme najevo hlasováním. Ale zamýšlel jsem se, protože jsem opakovaně dneska slyšel, i když v užší podobě, argumentaci pana kolegy Grulicha o tom, že nás jaksi dostává do reality té doby, že tehdy v těch padesátých letech – a já pocházím z rodiny, která perzekuci zažila, v různých formách, ale zažila poměrně vysokou – že se připravovala na obou stranách válka. A mám obavu, že tato argumentace by spíše mohla v očích veřejnosti některé skutky 50. let ospravedlňovat. Vždyť tehdy občané, muži, kteří byli vojáci, přísahali věnost tehdejší republice a všemu, co tam bylo, a tito lidé, pokud by k válce došlo, když se tak připravovala, já vím, že byly samozřejmě velice vypjaté okamžiky, tak by nasazovali své životy. A my tím jako chceme ospravedlňovat, že by to mělo být jaksi bráno v potaz při použití prostředků, které jsou za běžného stavu považovány za velmi vážné, hrdelní trestné činy.

Myslím si, že to je argumentace, která spíš jde na strunu těch, kteří řeknou: vidíte, připravovala se válka, režim se musel bránit.

Já osobně si myslím, že to je nešťastná argumentace.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. O slovo se přihlásil, jak už jsem řekl, pan senátor Tomáš Grulich.

Senátor Tomáš Grulich: Já nebudu s tím polemizovat, já jsem jenom zapomněl na to, že jsem chtěl požádat, aby se hlasovalo odděleně v kapitole IV. Medaile za zásluhy, kde mám problém, abych hlasoval pro pana Mahlera a pana Šlápotu.

Řekl jsem sice, že nebudu reagovat, nicméně si myslím, že situace není taková, jak se snaží pan senátor Štěch naznačit. Nemůžeme argumentaci, kterou jsem přednesl, která je postavena na faktech, brát jako argumentaci pro zločiny 50. let. To ať se na mě nikdo nezlobí, to nemohu přijmout.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Kdo se dále hlásí do rozpravy? Nikdo, takže rozpravu končím. Poprosím pana kolegu Karla Tejnoru, aby zhodnotil průběh rozpravy a především nám navrhl, jak budeme hlasovat, protože tady zaznělo několik návrhů, které mají téměř povahu procedurálních návrhů.

Senátor Karel Tejnor: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, omlouvám se, že jsem byl poněkud zbrklý la chtěl jsem přikročit rovnou k hlasování o usnesení Senátu. To za prvé.

Za druhé bych chtěl připomenout i loňskou diskusi, a to, proč existuje Podvýbor pro státní vyznamenání. Jde o to, že toto není normální návrh legislativy, ale v podstatě jednání o lidech, takže každý člověk má své klady, ale může mít i záporné stránky, a od toho je tento Podvýbor, aby toto projednal a zvážil a pokud jej přesvědčen, že takový člověk má být navržen, tak se octne v našem usnesení.

Jinak v diskusi vystoupilo pět kolegů a pan předseda Senátu, čili dohromady šest a pan kolega Grulich vystoupil dvakrát.

Pan kolega Rakušan již předběžně požádal, aby bylo zvlášť hlasováno v kapitole III. o bodech 3 a 4 a kolega Grulich požádal, abychom v kapitole IV. hlasovali samostatně o bodech 13 a 14.

Ještě dříve, než začnu číst usnesení a budeme hlasovat, chtěl bych se vrátit k bratrům Mašínům. Zpravodajují tuto věc již po šesté a v podstatě každý rok tento návrh provázely bouřlivé diskuse. Myslím si, že když nic jiného, tak právě to, že se k tomu vracíme zde v Senátu, udržujeme paradoxně vzpomínku a diskuse o nich. Doufám, že mnohé to přimělo k tomu, aby čerpali o bratrech Mašínech víc z literatury než pouze ze vzpomínek na majora Zemana, kde to bylo patřičně vybarveno, s patřičným úmyslem tehdejší kulturní reprezentace.

Přistoupil bych k návrhu usnesení. Nebudu číst začátek ...

Místopředseda Senátu Petr Pithart: S dovolením, přivolám nejdříve senátorky a senátory do sálu, a budeme hlasovat.

Ale teď jsem byl pro změnu zbrklý já, omlouvám se, skutečně jsme měli nejdříve posoudit způsob hlasování.

Senátor Karel Tejnora: Zopakuj, že přečtu vždy jednu kategorii, čili návrhy Řád T.G.Masaryka ...

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Pan předseda má faktickou poznámku, nepochybně k proceduře.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, my musíme schválit proceduru jako první. Jakmile začneme hlasovat v blocích, nemůžeme potom vyřadit 2, 3, 4, 5 návrhů. Do této chvíle zazněly dva návrhy, vyřadit skupinu Mašínů plus druhou skupinu byl druhý návrh. Čili budeme hlasovat, jestli budeme o těchto čtyřech bodech hlasovat zvlášť. Jinou šanci nemáme, nemůžeme uprostřed hlasování změnit proceduru.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Prosím, pane zpravodaji.

Senátor Karel Tejnora: Pan předseda navrhl, že budeme hlasovat.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Jsou dvě možnosti. Buď budeme hlasovat o všech procedurálních návrzích, anebo se vás zeptám, zda máte někdo námitky proti tomu, co tu bylo předneseno. Tak jsme to dělali, myslím, v minulosti.

Ale pane zpravodaji, je to na vás.

Senátor Karel Tejnora: Ne, ne, ne, je to na senátorkách a senátorech. Poslední návrh byl pana předsedy, hlasovat o návrzích en bloc s výjimkou ...

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Je zde faktická poznámka pana senátora Igora Petrova.

Senátor Igor Petrov: Podle mě bychom teď měli hlasovat o procedurálním návrhu, že v bloku III. a IV. rozdělíme hlasování do dvou hlasování, kdy budou Mašínové a ostatní a v bloku IV. budou dvě jména a ti ostatní.

Senátor Karel Tejnora: Zkusil bych to sám dořici.

Hlasujeme o návrhu, tak jak ho máte od Podvýboru pro státní vyznamenání, s tím, že v bloku III. pod body 3 a 4 budeme hlasovat zvlášť a v bloku IV. v bodech 13 a 14 budeme hlasovat také jednotlivě.

Nyní bychom měli hlasovat o tom, zda schválíte tento postup.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Pro jistotu budeme o tom hlasovat jako o procedurálním návrhu, tedy okamžitě.

Kdo souhlasí s předneseným návrhem, zvedněte, prosím, ruku a stiskněte tlačítko ANO. Pakliže někdo s tímto procedurálním návrhem nesouhlasí, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Procedurální návrh byl schválen. V hlasování č. 10 bylo 54 přítomných, kvórum bylo 28, pro bylo 52 hlasů, žádný hlas nebyl proti.

Pane zpravodaji, prosím, předložte návrh hlasování.

Senátor Karel Tejnora: Nejprve přečtu návrh usnesení bez uvedených čtyř bodů, o kterých bychom pak hlasovali samostatně. Čili podle hlasování bude usnesení buď o čtyři body menší, nebo tak, jak bylo navrženo:

Senát schvaluje a předkládá prezidentu republiky podle § 8 zákona č. 157/1994 Sb., o státních vyznamenáních, návrhy na udělení či propůjčení státních vyznamenání pro řádový den 28. října 2008:

- I. Řád T.G.Masaryka bez udání stupně
  1. pro ThDr. Vladimíra Petřeka in memoriam
  2. pro Ing. Josefa Lesáka
  3. pro RNDr. Josefa Veverku in memoriam
  4. pro Mons. Karla Jaroslava Fořta
- II. Řád Bílého lva
  1. pro prof. ThDr. Aloise Musila, dr.h.c. in memoriam
  2. pro plk. letectva Otakara Hrubého, DFC in memoriam
- III. Medaile za hrdinství bez udání stupně
  1. pro Josefa Bernata in memoriam
  2. pro Miloše Blažka
  5. pro Karla Nigrina in memoriam
  6. pro MUDr. Václava Provazníka in memoriam
  7. pro MUDr. Jana Šmída in memoriam
  8. pro pplk. Františka Štamprecha in memoriam
  9. pro Pavla Wonku in memoriam
  10. pro PhDr. Pavla Žáka
  11. pro Josefa Žálka
  12. pro Miloslava Mikulíka in memoriam
  13. pro Arnošta Valentu, plk. v. v. in memoriam
- IV. Medaile Za zásluhy bez udání stupně
  1. pro prof. MUDr. Miloše Háljka, CSc.,

2. pro Ing. Mirko Janečka, Msc
3. pro prof. RNDr. Oldřicha Jirsáka, CSc.,
4. pro PaeDr. Jaroslava Kozlíka, CSc.,
5. pro prof. RNDr. Jiřího Krupičku,
6. pro prof. PhDr. Josefa Petráně, CSc., Dr.h.c.
7. pro RNDR. Rudolfa Plajnera in memoriam
8. pro Františka Radkoviče in memoriam
9. pro prof. MUDr. Karla Rašku, CSc., in memoriam
10. pro MUDr. Bohuslava Alberta in memoriam
11. pro Lady Milenu Grenfell-Baines
12. pro Ing. Jána Langoše in memoriam
15. pro Pavla Brázdu

Poprosil bych, abychom se nyní k tomuto návrhu vyjádřili hlasováním.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Mám zde teď problém, protože jsem ukončil rozpravu a nyní se mi na displeji objevil kolega senátor Vlastimil Balín. Přihlásil jste se včas, nebo to byla technická závada? (Senátor Balín se již o slovo nehlásil.)

Dobře, rozumím tomu tak, že už nechcete vystoupit.

Budeme tedy **hlasovat o návrhu tak, jak jej přednesl zpravodaj Podvýboru pro státní vyznamenání Karel Tejnora.**

Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Kdo jste proti, prosím, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Návrh byl schválen. V hlasování č. 11 bylo 56 přítomných, kворum 29, 53 hlasů bylo pro, nikdo nebyl proti.

Budeme pokračovat, prosím.

Senátor Karel Tejnora: Děkuji a prosím o pozornost. Nyní budeme hlasovat již o jednotlivých návrzích. Pokud je schválíme, budou přiřazeny do celkového usnesení, pokud ne, bude návrh usnesení o ně menší.

Chtěl bych upozornit, že je to poněkud jiný způsob hlasování, protože hlasujeme opravdu o osobnostech individuálně, nikoliv o věcné stránce.

Takže pozor!

Budeme **hlasovat o návrhu Podvýboru pro státní vyznamenání v bloku III. Medaile Za hrdinství bez udání stupně** pro Ctirada Mašína, Josefa Mašína a Milana Paumera. Prosím, můžeme hlasovat.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Kdo jste proti, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko NE.

V pořadí 12. hlasování skončilo schválením návrhu. Přítomno 55 senátorek a senátorů, kворum bylo 28. 33 hlasů bylo pro, 13 hlasů bylo proti. **Návrh byl schválen.**

Prosím, pokračujme.

Senátor Karel Tejnora: Děkuji. Budeme dále **hlasovat, a to v bloku III. Medaile Za hrdinství bez udání stupně,** a to pro Václava Švédu, Zbyňka Janatu a Ctibora Nováka in memoriam. Prosím, můžeme hlasovat.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Kdo jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Hlasování č. 13, v sále přítomno 56 senátorek a senátorů, kvorum bylo 29. **Návrh byl schválen**, protože 35 hlasů bylo pro, tři hlasy byly proti. Prosím, pokračujte.

Senátor Karel Tejnora: Přikročíme k dalšímu hlasování.

IV. Medaile za zásluhy bez udání stupně

13 PhDr. Zdeněk Mahler, Dr.h.c.

Prosím, můžeme hlasovat.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Zahajuji hlasování. Kdo je pro, zvedněte, prosím, ruku a stiskněte tlačítko ANO.

Kdo jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Děkuji.

Návrh byl schválen. 55 přítomných senátorek a senátorů, kvorum bylo 28. 35 hlasů pro, jeden hlas byl proti. Prosím:

Senátor Karel Tejnora: Poslední individuální hlasování

IV. Medaile za zásluhy bez udání stupně

14 Jaromír Šlápota

Prosím, můžeme hlasovat.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Hlasování pořadové č. 15, **návrh byl schválen.** 55 senátorek a senátorů, kvorum 28, 38 bylo pro, jeden hlas byl proti. Děkuji vám, pane zpravodaji.

Senátor Karel Tejnora: Děkuji za pozornost a tímto se s vámi loučím jako podpředseda podvýboru pro státní významání.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Přistoupíme k dalšímu bodu

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání

Návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. N 97/06**. Stanovisko vlády vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. N 97/06/01. Pana ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila zastoupí náš kolega Tomáš Julínek, člen vlády. Prosím, aby nás seznámil s tímto materiálem.

Ministr zdravotnictví ČR Tomáš Julínek: Děkuji, pane místopředsedo, vážené kolegyně a kolegové, situace v PS je napjatá, aby mohl běžet náš program, tak jsem se ujal materiálu svého kolegy a přednesu vám předkládací zprávu, ve které předkládáme novelu návrhu směrnice EP a Rady, kterou se mění směrnice o znečištění z lodí a zavedení sankcí za protiprávní jednání. Je to tisk N 097/06. Za účelem zabránit další ropné havárii a vypouštění znečišťujících látek z lodí předložila EK 11. března 2008 návrh novely směrnice 2005/35 ES pro znečištění z lodí a zavedení sankcí za protiprávní jednání.

Cílem předložené novely je zavést trestní postih protiprávních jednání, která již uvedená směrnice vymezuje a zakazuje. Tento návrh komise předkládá, aby nahradil rámcové rozhodnutí č. 2005/667 SVV ze dne 12. července 2005, posílení rámce trestního práva pro boj proti znečištění z lodí, jež bylo zrušeno Evropským soudním dvorem rozhodnutím ve věci příslušné kauzy ze dne 23. října 2007.

Nezbytnost přijetí navrhovaných opatření komise odůvodňuje zejména tím, že členské státy se již při přijímání rámcového rozhodnutí Rady jednomyslně shodli, že znečištění z lodí by mělo být považováno za trestný čin. Když však toto rámcové rozhodnutí bylo zrušeno, je třeba vyplnit vzniklé právní vakuum. Dále je nutné posílit stávající systém sankcí zakotvený ve směrnici 2005/35 ES a zdůraznit jejich odstrašující účinek. Je stanoveno, že sankce pro fyzické osoby mají trestní povahu. U právnických osob směrnice požaduje zavedení veřejnoprávní odpovědnosti. Tato odpovědnost ve vztahu k právnickým osobám nemusí být trestněprávní. Volba ohledně konkrétního typu odpovědnosti právnických osob je na jednotlivých členských státech.

Trestným činem podle článku IV směrnice ve znění novely směrnice je každé vypouštění znečišťujících látek z lodí do jakékoli oblasti uvedené v čl. III odst. 1 směrnice. Pokud bylo spácháno úmyslně, následkem hrubé či vědomé nedbalosti. Trestné je rovněž účastenství na uvedeném trestném činu spočívající v podněcování, navádění či napomáhání k trestnému činu.

Závěrem je možné shrnout, že předložený návrh v podstatě přejímá trestněprávní opatření z již zrušeného rámcového rozhodnutí a o tato doplňuje směrnici, o které jsem hovořil, o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání.

Česká republika bude nadále při sjednávání uvedeného předpisu klást důraz zejména na dodržování principu nezbytečnosti a proporcionality a užívání trestního práva v souladu se zásadou ultima ratio. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane předkladateli, pane ministře, prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je výbor pro záležitosti EU. Tento výbor přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk N 06/02. Zpravodajem výboru je pan senátor Miroslav Škaloud, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Miroslav Škaloud: Děkuji za slovo. Vážené senátorky a senátoři, toto téma je na první pohled poměrně odtažitě, ale má pro nás jistý význam. Ono totiž představuje jistý spor mezi Radou, která reprezentuje v EU členské státy, a mezi Komisí, která reprezentuje zájmy společenství, a to zejména v prvním pilíři, kde má monopol iniciativy, která je sice ve všech pilířích, ale v tom prvním má velmi silné pravomoci a možnosti.

Podstata problému spočívá v tom, že kdybych teď odhlédl od věcné stránky, tak tato záležitost zasahuje do rozdělení pravomocí mezi EU a členskými státy. Evropský soudní dvůr zrušil v roce 2007 rámcové rozhodnutí Rady, které upravuje harmonizaci trestních sazeb u znečištění z lodí. A tímto rozsudkem potvrdil kompetence rozhodování Komise v této oblasti, takže se postavil svým způsobem proti Radě. A k podobnému případu došlo, když se Komise snažila harmonizovat trestní právo v oblasti životního prostředí a zde dal Evropský soudní dvůr také za pravdu Komisi.

Ono když je to tak trošku na hraně zájmů nebo cílů EU, tak se Evropský soud přiklání v těchto případech ke Komisi.

Takže po vydání tohoto rozsudku, kterým bylo zrušeno uvedené rámcové rozhodnutí o ochraně životního prostředí, byla dána možnost úpravy trestněprávní problematiky v rámci prvního pilíře, což tady dosud nikdy nebylo a je to jakýsi průlom. Samozřejmě musí s tím trošku problematika prvního pilíře souviset. Podobně po tomto rozsudku se rozhodla Komise napadnout i rámcové rozhodnutí Rady o znečištění z lodí. Takže výsledkem řízení týkajícího se znečištění z lodí bylo zrušení rámcového rozhodnutí Rady jako vůle členských států, které se této problematiky týkalo. Byla potvrzena pravomoc Komise iniciovat harmonizaci trestněprávních sankcí v rámci prvního pilíře. Pokud některá z jeho součástí může sloužit za odůvodněný právní základ. Ten se při troše snahy vždycky najde. A v důsledku zrušení rámcového rozhodnutí Rady a nově potvrzených kompetencí pro Komisi předkládá nyní Komise směrnici, která rozšiřuje původní směrnici 2005/35 tak, aby mohla zachovat funkčnost opatření stanovených původně Radou. Obsahově se nový dokument od rámcového rozhodnutí Rady příliš neliší. Obsahuje harmonizaci sankcí jak pro fyzické, tak pro právnické osoby, a problémem pro řadu členských států spíše zůstává samotná harmonizace trestních sankcí v rámci prvního pilíře.

Takže v podstatě se nic na první pohled neudálo. Rada řekla ano, chceme sankce, aby byly harmonizovány, ale Evropský soud řekl ne, toto je v kompetenci Komise. Takže teď to řekla Komise a vtělila to do směrnice. To je podstata.

Trošku je rozdíl v tom, že když Rada udělá rámcové rozhodnutí, harmonizaci trestů, tak to není vymahatelné, kdežto když Komise udělá toto rozhodnutí, tuto směrnici, do kterého dá harmonizace trestního práva, tak pod sankcemi je vymahatelná. Něco podobného jako u antidiskriminačního zákona. Takže to je jistý průlom.

Podle mne to ještě ukazuje na další věc. Pokud bude odsouhlasena Lisabonská smlouva, kde budou zcela zrušeny pilíře, tak Evropský soudní dvůr už nebude mít žádný důvod, proč by nějak omezoval v legislativním aktivismu Evropskou komisi. A můžeme se dočkat dalších harmonizací trestního práva v oblastech naprosto odlišných.

A pokud jde o věcnou stránku, ta je velice jednoduchá. V původní směrnici, která potřebovala ke své aplikaci doplňující rozhodnutí Rady, se stanoví, že vypouštění znečišťujících látek z lodí se posuzuje jako protiprávní jednání a stanoví, že členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby podléhala účinným a přiměřeným sankcím, které mohou zahrnovat i trestní sankce. A odkazuje na rámcové rozhodnutí Rady. A v této směrnici je namísto „protiprávního jednání“ ustanovení, že se už jedná přímo o „trestný čin“. A dále namísto toho, že „členské státy přijmou nezbytná opatření pro přijetí sankcí“, je nyní taxativně uvedeno „trestní sankce“. Čili ne zajištění opatření, ale už se jedná o trestních sankcích. Tak to je všechno k věcné stránce, podstatná byla ta věc, která se týkala kompetencí.

Na závěr těchto faktů a skutečností se VEU rozhodl přijmout usnesení, které se vyjadřuje k tomu, že k harmonizaci trestněprávních předpisů je třeba přistupovat jen v odůvodněných případech, a to v rámci mezivládní spolupráce. To je převážně ve druhém a třetím pilíři. Takže usnesení zní následovně:

- I. Senát PČR se odvolává na své předchozí usnesení ve věci směrnice o trestněprávní ochraně životního prostředí, senátní tisk N 18/06, kde vyjádřil přesvědčení, že k harmonizaci trestněprávních předpisů je třeba postupovat jen v odůvodněných případech, a to v rámci mezinárodní spolupráce.

II.

1. Považuje za pozitivní posun, že v souladu s rozhodnutím Evropského soudního dvora C 440/5 nemohou být v právních aktech navrhovaných dle daného právního zákona stanoveny přesné výše trestných sankcí a je kladen pouze požadavek na to, aby tyto byly účinné, přiměřené a odrazující.
2. Zdůrazňuje, že i nadále hodlá pozorně sledovat dodržování principů subsidiarity a proporcionality u návrhů právních aktů, které se ocitají na kompetenčním rozhraní prvního a třetího pilíře evropského práva.
3. Žádá vládu, aby jej informovala o tom, jakým způsobem toto stanovisko zohlednila a o dalším vývoji projednávání.

Ještě dovoluji jednu poznámku v bodě II. 1., tam hovořil výbor o tom, že je kladen jistý požadavek ne tak tvrdý jako byl v předchozím případě, pokud jde o trestní právní sankce týkající se životního prostředí. Zde se hovoří, že je to v kompetenci Komise, že může chtít trestní sankce, ale jejich konkrétní výše už nechává na členských státech. Čili že je to jakési upřesnění, co Komise může harmonizovat v trestním právu. Já vám děkuji za pozornost, usnesení jsem vám sdělil a žádám vás o odsouhlasení tohoto stanoviska výboru jako zpětnou vazbu naší vládě.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane zpravodaji. Prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. Otevírám rozpravu. Nikdo se do rozpravy nepřihlásil, takže můžeme přistoupit po znělce k hlasování.

Budeme **hlasovat o návrhu tak, jak jej přednesl senátor Miroslav Škaloud**, tedy o návrhu na vyjádření Senátu, které jsme slyšeli a máme jej před sebou v příloze k usnesení ze schůze VEU. Konstatuji, že v sále je přítomno 43 senátorek a senátorů, znamená to, že kvórum je 23. O tomto návrhu zahajuji hlasování.

Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji.

Kdo jste proti, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko NE.

Toto je 16. hlasování v pořadí a **skončilo schválením návrhu** na vyjádření Senátu. 44 přítomných, kvórum 23, pro 32, proti dva. Děkuji panu ministrovi, děkuji panu zpravodaji a vystřídáme se.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové, situace v Poslanecké sněmovně je stále nepřehledná, a proto navrhuji, abychom změnili pořad naší dnešní schůze a projednali teď tři návrhy senátních návrhů. Jednalo by se především o tisk č. 214, 217 a 239. Ptám se, jestli jsou nějaké připomínky k tomuto mému návrhu. Pokud tomu tak není, budeme o tomto návrhu hlasovat.

Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování pořadové č. 18, registrováno 44, pro 30, návrh byl schválen.

Takže kolegyně a kolegové, budeme projednávat

**Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise pro sdělovací prostředky,
kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi,
ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu,
ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 517/1992 Sb., o České tiskové kanceláři,
ve znění pozdějších předpisů**

Jedná se o návrh zákona, který jsme obdrželi jako **senátní tisk č. 214** a tento návrh uvede zástupce navrhovatelů pan kolega Jiří Oberfalzer. Pane kolego, prosím, máte slovo.

Senátor Jiří Oberfalzer: Děkuji, pane předsedající, kolegyně a kolegové, tento návrh máme na programu plenární schůze Senátu již po třetí. Naposled to bylo při minulé schůzi, kdy byl přidělen gesčnímu výboru poté, co byl přepracován. Smyslem návrhu je zapojit Senát do voleb členů rad médií veřejné služby. Jedná se o Českou televizi, Český rozhlas a Českou tiskovou kancelář. Podíl Senátu se dá vyjádřit zhruba jednou třetinou, takže při obnově těchto rad by Senát zhruba jedním až dvěma členy těchto rad přispíval k jejich složení. Smyslem tohoto opatření je přispět k určité širší politické diverzitě a vyšší nezávislosti rad.

Po přepracování jsme v návrhu změnili zejména tyto věci: za prvé jsme vypustili dopad do jednacím řádu PS, neboť jak to bylo ohodnoceno v diskusi, to by nebylo vlídně přijato naší sesterskou komorou a není to nezbytně nutné. Upravili jsme také mechanismus, který vede k odvolání Rady, a sice tak, že Rada může být odvolána jako celek tehdy, pokud se jak Sněmovna, tak i Senát shodnou v zamítnutí výroční zprávy. Čili pokud své ne výroční zprávě vysloví obě komory, pak by zanikala Rada a byla volena nová. To jsou zásadní změny, které byly provedeny.

Po předložení našeho návrhu ještě podrobila zevrubné kontrole naše legislativa tuto vzniklou podobu a předložila poměrně rozsáhlý soubor připomínek, které byly vesměs technicko-legislativní povahy. A tyto připomínky byly vypořádány v komplexním pozměňovacím návrhu, který schválila Komise, a posléze na její doporučení i gesční výbor, VVVK.

Považoval bych za rozumné, abych tento úvod více neprodlužoval, protože jsme tento předmět zde měli již třikrát, a požádal vás závěrem o podporu, a sice o podporu usnesení, které přijal VVVK, to je schválit tento návrh ve znění komplexního pozměňovacího návrhu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Tento tisk projednala Stálá komise Senátu pro sdělovací prostředky, která určila svého zpravodaje pana senátora Jiřího Oberfalzera a přijala usnesení pod č. 214/2. Senát určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu VVVK. Ten přijal usnesení pod č. 214/1 a zpravodajem výboru je pan kolega senátor Milan Bureš. Prosím, pane zpravodaji, abyste nás seznámil s výborovou zpravodajskou zprávou.

Senátor Milan Bureš: Pane předsedající, dámy a pánové. Přiznám se, že změna programu mne trochu zaskočila, protože zpravodajskou zprávu mám na bytě, protože jsem předpokládal, že ji budeme projednávat v pátek. Takže já bych jen zopakoval něco málo z toho, co řekl kolega Oberfalzer jako předkladatel. Je pravdou, že již po druhé v šestém funkčním období je v Senátu předložena tato legislativní iniciativa v podobě senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu pro sdělovací prostředky. Jejím cílem je změna systému voleb do tří mediálních rad: Rady ČT, Rady ČRo a Rady ČTK. První pokus byl náš senátní tisk č. 122, byl vrácen navrhovateli k dopracování. Druhý pokus pak v březnu 2008 jako senátní tisk č. 214 byl znovu předložen v nezměněné podobě, pouze tam byla vypuštěna změna zákona č. 90/95 Sb., o jednacím řádu PS, ve znění pozdějších předpisů.

V podstatě se navrhuje v rámci obecného hlavního principu dovolit členům jednotlivých Rad zapojit Senát. To je hlavní smysl předložené i legislativní iniciativy. Při projednávání na půdě garančního výboru VVVK došlo k přijetí komplexního pozměňovacího návrhu a pokud postoupíme do podrobné rozpravy, rád bych tento pozměňovací návrh trochu komplexně okomentoval blíže. Teď mi dovoluňte, abych se seznámil s usnesením našeho výboru.

Po úvodním slovu předsedy výboru senátora Karla Bartáka, po odůvodnění návrhu senátního návrhu zákona navrhovatelem senátorem Jiřím Oberfalzerem, předsedou Stálé komise Senátu pro sdělovací prostředky, po zpravodajské zprávě senátora Milana Bureše, místopředsedy výboru a po rozpravě výbor za prvé doporučuje Senátu PČR projednávaný návrh zákona schválit ve znění komplexního pozměňovacího návrhu, který je uveden v příloze. A za druhé určuje zpravodajem výboru pro projednání senátního tisku č. 214 na schůzi Senátu PČR senátora Milana Bureše. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane zpravodaji. Vážené kolegyně a kolegové, otevírám rozpravu k tomuto návrhu zákona. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, takže obecnou rozpravu končím a protože nepadl žádný návrh, tak otevírám podrobnou rozpravu. Do podrobné rozpravy se hlásí pan zpravodaj Bureš. Prosím, pane kolego, máte slovo.

Senátor Milan Bureš: Jak už jsem avizoval, zmíním se o podstatě komplexního pozměňovacího návrhu, co řeší. Vy jej máte jako přílohu usnesení VVVK pod č. 214/1. Takže změny zákonů o České televizi: § 4 odst. 6 řeší střet zájmů, ukončení činnosti do třiceti dnů ode dne zahájení výkonu funkce. Dále je tam změna čísla poznámky pod čarou, ze 2 na 1d. V odstavci 7 slovo výzvy nahrazuje slovo postup. V odstavci 11 Členství v Radě je veřejnou funkcí, poznámka pod čarou 2b včetně této poznámky.

Úprava v § 2 bodu 2, odst. 6 je tam řečeno, čím zaniká členství v Radě. Je tam určitá úprava. Dále je úprava v bodu 3 § 6 odst. 2: slova Poslanecká sněmovna nahrazují slovy – Komora odvolává. Úprava bodu 5, kdy v § 2 se doplňuje odstavce 4, který zní – číst to nebudu, máte ho tam. Dále se v čl. II ruší přechodné ustanovení a doplňuje nové. Týká se volby členů Rady, kolik nejvíc členů Rady je schopno odvolat ředitele ČT a toho kdo řídí ČT do jmenování nového generálního ředitele. V podstatě se reaguje, jak už tady kolega uvedl, na legislativní připomínky naší legislativy.

Co se týká změn zákona o Českém rozhlasu, tak ty v podstatě navazují, jsou obdobné. Navíc v bodu 7 se v § 8a odst. 2 nahrazuje slovo funkcí slovem funkcí, změnou poznámky 2b, vkládá se nový § 8b za § 8a, týká se to odměn a dalších náležitostí spojených s výkonem funkce člena Rady. Dále je tam také změna v přechodných ustanoveních v čl. IV.

Ke změně zákona o ČTK dochází v číslování poznámek pod čarou. V § 4, odstavec 1, změna funkčního období členů rady z pěti na šest let. Doplnění tam je, že každé dva roky jsou voleni dva členové rady Sněmovnou a jeden člen Senátem.

Změny v § 6, odstavec 2, jak se řeší situace, zanikne-li mandát člena rady v průběhu funkčního období a také v případech zániku členství všech členů rady. Řeší se tam také znovu střet zájmů, členství v radě jako veřejná funkce a kdy členství v radě zaniká – zákonné podmínky. Řeší se podobně jako v zákonu o Českém rozhlasu, odměny a další náležitosti spojené s výkonem funkce. Podobně také dochází k úpravě přechodných ustanovení v článku 6.

Tolik ke změnám, které přinesl komplexní pozměňovací návrh přijatý na zasedání garančního výboru.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Kdo se chce další přihlásit do podrobné rozpravy? Nikoho nevidím, podrobnou rozpravu končím.

Pane navrhovateli, kolego Oberfalzere, chcete vystoupit se závěrečným slovem?

Senátor Jiří Oberfalzer: Závěrečné slovo by mohlo znít takto: Kolegyně a kolegové, žádám vás o podporu tohoto návrhu ve znění pozměňovacího návrhu schváleného výborem.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Pane zpravodaji, chcete ještě vystoupit? Nechcete. Po znělce budeme **hlasovat o komplexním pozměňovacím návrhu, jak ho předložil kolega Bureš.** Zahajuji hlasování.

Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování pořadové číslo 19 registrováno 48, pro 41, **návrh byl schválen.**

Ještě musíme **hlasovat o návrhu, ve znění komplexního pozměňovacího návrhu.** Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování pořadové číslo 20 registrováno 48, pro 42.

Je nutné, abychom pověřili předsedu Senátu, aby zajistil úpravu důvodové zprávy k návrhu zákona v souladu s jeho schváleným zněním a postoupil návrh zákona PS k dalšímu ústavnímu projednávání. Zároveň pana kolegu Oberfalzera a i Bureše můžeme schválit, aby nás zastupovali a návrh zákona odůvodnili v PS. Oba kolegové souhlasí.

Myslím si, že můžeme o těchto mých návrzích hlasovat dohromady.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování má pořadové číslo 21, registrováno 48, pro 43.

Návrh byl schválen. Tím končí projednávání tohoto bodu. Dovoluji si popřát kolegům hodně štěstí v Poslanecké sněmovně.

Předávám slovo kolegovi Rakušanovi.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Hezký večer, kolegyně a kolegové, budeme probírat další bod. Je to

Návrh senátorů Jiřího Lišky, Přemysla Sobotky, Jana Háalka, Václava Jehličky a dalších senátorů, kterým se mění zákon číslo 203/2005 Sb., o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky

Návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 217.** Tento návrh uvede místopředseda Senátu Jiří Liška, kterému předávám slovo.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové, dovoluji mi, abych vám připomněl obsah novely zákona číslo 203/2005 Sb., o odškodnění některých obětí okupace naší země vojsky Varšavské smlouvy, kterou jsme zde předkládali před třemi měsíci. Účelem tohoto zákona bylo odškodnit československé občany, kteří byli v souvislosti s vpádem a přítomností okupačních armád na našem území zabiti, zraněni nebo znásilněni. Současné znění zákona je však takové, že většina obětí okupace na odškodnění nemá nárok. Již dříve byli „odškodnění“ podle platného právního předpisu, a to formou náhrady škody na majetku, pohřebního, výživného či bolestného podle tehdy platného komunistického občanského zákoníku.

Jistě si umíte všichni představit, že výše takového odškodnění byla rozdílná od odškodnění podle § číslo 2003 z roku 2005.

Nemusím snad zdůraznit, že rovněž účel obou odškodnění se zcela míjí. Zatímco občanský zákoník sledoval pouze materiální aspekt odškodnění, v případě zákona o odškodnění obětí okupace do popředí vystupuje i symbolické přihlášení se státu ke svým občanům, které nedokázal ochránit před vnějším nepřítelem.

Obecně je nezdvajování náhrad správné pravidlo, stejně jako se za jeden trestný čin netrestá dvakrát, tak se stejná újma dvakrát neodškodňuje. Předpokládá to ovšem základní právní i hodnotovou kontinuitu státu a jeho stejný vztah k odškodňované události. O tom v případě okupace Československa nemůžeme mluvit, pro normalizační moc to byla bratrská pomoc, pro náš dnešní demokratický stát to je vojenská agrese.

Zákon také vyloučení všech těch, kdo ve stejné věci byli odškodněni, aniž by bral ohled na výši a účel tohoto odškodnění, založil faktickou materiální nerovnost postižených. To jistě nebylo jeho cílem a náš návrh novely to chce napravit. Změna je jednoduchá, nárok na odškodnění nebudou mít nadále jen ti, kteří podle dřívějších právních předpisů byli odškodněni částkou stejnou nebo vyšší, u ostatních se nárok sníží o dříve vyplacené částky. Jsme přesvědčeni, že toto řešení zachovává spravedlivý a rovný přístup ke všem obětem okupace. Navíc si myslím, že si to tyto oběti ke 40. výročí obsazení naší země zaslouží.

Zároveň také pamatujeme i na to, že k odškodnění obětí okupace docházelo také na přelomu let 1991 – 1992, a to podle vládou přijatých zásad pro odškodňování po obětech vstupu, pobytu a odchodu sovětských vojsk a občanů poškozených na zdraví v souvislosti se vstupem, pobytem a odchodem sovětských vojsk. Nejde o prázdny předpis a ryze formalistický výklad dosavadního znění zákona by mohl vést k závěru, že vyplacené odškodnění podle těchto zásad neovlivňuje výši nynějšího nároku, což není na místě. I v tomto případě však můžeme konstatovat, že výše jednorázové finanční náhrady, jeho účel a vymezení je značně rozdílný od zákona o odškodnění.

Vážené kolegyně a kolegové, návrh no vely zákona projednaly dva výbory, výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice jako garanční a výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Oba přijaly usnesení doporučující Senátu schválit novelu. Trochu předbívám, ale říkám to proto, abych vás jménem předkladatelů požádal o totéž.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji. Posadte se ke stolu zpravodajů. Vzali jste mně trochu vítr z plachet. Uvedu, že ve výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu byl zpravodajem senátor Vítězslav Jonáš a Senát určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu a lidská práva a petice. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk číslo 217/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Josef Pavlata. Prosím ho, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Josef Pavlata: Dámy a pánové, zpravodajskou zprávu v podstatě přednesl zástupce navrhovatelů pan místopředseda Liška. Mně nezbyvá, než abych konstatoval, že na našem výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice jsme 28. května přijali usnesení, kterým po úvodním slovu předsedy výboru senátora Karla Bartáka, po odůvodnění návrhu zákona senátorem Tomášem Grulichem, zástupcem navrhovatelů doporučujeme schválit návrh senátního návrhu zákona.

Určuje zpravodajem výboru pro projednání senátního tisku 217 na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátora Pavlatu.

Provedl jsem, co jsem udělat musel a děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, posadte se ke stolku zpravodajů. Přeje si vystoupit kolega Jonáš? Má slovo.

Senátor Vítězslav Jonáš: Pane místopředsedo, kolegyně a kolegové, hospodářský výbor se zabýval tímto senátním návrhem dne 28. května na své 26. schůzi. Zabýval se jím z pohledu případného odškodnění, a došel k názoru, že vzhledem k jeho významu je případná výše zanedbatelná. Došel proto k závěru, že doporučuje Senátu PČR schválit návrh senátního návrhu zákona a určuje zpravodajem výboru na schůzi Senátu senátora Vítězslava Jonáše a pověřuje předsedu výboru senátora Ivana Adamce předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, otevírám rozpravu. Do rozpravy se nikdo nehlásí, rozpravu končím. **Zazněl návrh dvou výboru – schválit.** Po znělce budeme o tomto návrhu hlasovat.

Zahajují hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku. Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 22 se z přítomných 51 senátorem a senátorů při kvoru 26 pro vyslovilo 46, proti nebyl nikdo. **Návrh byl přijat.** Děkuji panu předkladateli a zpravodaji.

Nyní přistoupíme k projednávání dalšího senátního návrhu zákona.

Omlouvám se za spěch, budeme hlasovat ještě o pověření. Je zde uveden pan místopředseda Liška, souhlasí – kolega Pavlatu také souhlasí. Budeme hlasovat o tom, zda pověříme místopředsedu Lišku a senátora Pavlatu, aby návrh zákona odůvodnili v PS. Zahajují hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 23 se z 50 přítomných při kvoru 26 pro vyslovilo 41, proti nebyl nikdo., Návrh byl přijat. Výše uvedení kolegové odůvodnění tento návrh v PS.

Ještě jednou se omlouvám, nechal jsem se unést rychlostí průběhu projednáváného zákona.

Nyní budeme pokračovat bodem

Návrh senátního návrhu zákona senátorů Josefa Novotného, Petra Víchy a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony

Návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 239**. Tento návrh zákona uvede zástupce navrhovatelů senátor Josef Novotný. Prosím ho, aby nás seznámil s návrhem.

Senátor Josef Novotný: Vážené kolegyně a kolegové, seznámím vás s historií, a potom vás provedu zákonem.

Zákon 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách byl jedním z prvních porevolučních zákonů, který měl původně platit přibližně dva roky. Ale platí dodnes. Ve své herní části byl zásadním způsobem novelizován v roce 1998. Tomuto kroku předcházela vlna protestů obcí, které se již řadu let před tímto datem snažily

regulovat VHP ve svých obcích. Tehdy se to obcím umožnilo, ale zároveň se podařilo do té doby kogentního zákona, tzn. zákona, který neumožňuje rozdílné výklady, přesně definovat jednotlivé nároky a možnosti loterijních společností a jako starosta Bystřice jsem si to vyzkoušel, že slovíčko může povolit znamenalo musí povolit při splnění určitých věcí, tak po tomto datu se tam dostal § 50, odstavec 3 – to si tehdy již velmi mocné loterijní společnosti prosadily. Daly se legalizovat výjimky, které bezprostředně následovaly a na uvolněná místa po VHP byly umisťovány nové technické hry, které se vymkly kontrole a omezením, které v zákonu do té doby byly. Prostor otevřel korupci pro pracovníky ministerstva financí a obce, které odstranily výherní hrací přístroje, byly trestány za své snahy hazard regulovat.

K vývoji trhu jste dostali nejnovější informace z ministerstva financí, které zveřejnilo minulý týden. Ve studii, kterou jsem vám zaslal, mám tyto věci zapracované včetně oponentního posudku Sazky ke staré studii. Leží na vašich lavicích a v mé studii, kterou jste dostali mailem je zapracován. Zhruba se dá říci, že hazardní trh ročně roste zhruba desetiprocentním tempem. Za poslední roky se k tomu ještě přidaly nepovolené internetové hry a další věci, které zákon neumožňuje jako spotřebitelské loterie a telefonní sázení. Toto se nezapočítává do celkového čísla. Nové hry rostou zhruba 30procentním tempem a úředníci ministerstva financí mají ohromnou libovůli v povolování nových her na výjimku podle § 50 odstavec 3.

Dochází k tomu, že kasinový hazard je možné teď umisťovat kamkoli. Na tento nebezpečný jev jsme se pokusili v tomto plénu reagovat již v roce 2006, kdy jsme připravili senátní návrh loterijního zákona. Senát to sice neschválil, ale přijal usnesení, které vyzvalo vládu k okamžitému řešení této situace v oblasti hazardních her.

Ministerstvo financí připravilo během loňského roku nový herní zákon, vláda ho na konci roku odmítla a pověřila ministerstvo financí připravit během letošního roku věcný záměr loterijního zákona.

Protože se jedná už o čtvrtý neúspěšný pokus na poli hazardu za činnosti posledních tří vlád regulovat toto odvětví, došli jsme se skupinou navrhovatelů k závěru, že v ČR není politická vůle hazardní hry regulovat. Věci, které se kolem přípravy nového zákona dějí, ukazují – jsem ve skupině, která věcný záměr začíná dávat dohromady, že tato příprava bude trvat letošní rok a pak několik let schvalovací proces, protože jsou tam pasáže, že se dělá příprava. Jsme na začátku, pokud bychom přijali tvrzení, že se nový zákon připravuje.

V České republice je podle vývoje, který u nás nastal, patologické hráčství jedním ze tří definovaných nemocí spojených s hazardními hrami je nevyléčitelná. Hry jsou snadno dostupné, neexistují bariéry, které jsou obvyklé ve světě. Nyní se to vymyká jakékoli kontrole.

Před 14 dny zde proběhl seminář, kde jsme s řediteli největších společností konstatovali, že by bylo lepší žádný zákon nemít, protože stávající stav se vymyká jakékoli zákonné kontrole a rámci.

Veřejné rozpočty dostávají ročně kolem sedmi miliard korun, a přitom skutečné ztráty jsou zhruba čtyřikrát vyšší, jak se dočtete ze studie. Za nejnebezpečnější v současné době považujeme internetové hraní, protože se ve svém obratu odhaduje na částku zhruba 12 – 15 miliard korun, zaregistrováno je už 28 tisíc hráčů a zhruba 500 tisíc hráčů má kontakty s touto oblastí a zisky, které nezdaněné proudí neznámo kam, se odhadují na 4 – 5 miliard korun. Internetové hraní navíc oslovuje skupiny, které jsou zatím nedotčeny hraním, jsou to ženy z domácností a děti. K nim se hazardní hry dostávají nově.

Hazardní hry jsou dostupné v 38 tisících herních místech a zhruba sto měst se snaží svými vyhláškami umístění VHP regulovat. Nic dalšího dělat nemohou. Města a obce již několik let nové radikální vyhlášky, které byly známé z devadesátých let, nepřijímají. Je to proto, že si uvědomují, že dostanou nové hry, které budou pro ně finančně nevýhodné, a proto vyčkávají, jak se situace vyvine. V loňském roce tak vznikly pouze některé vyhlášky, které v podstatě zakonzervovaly současný stav. Z jistého pohledu se jedná o porušení hospodářské soutěže, protože tento stop stav některým firmám neumožňuje vstup na trh, dochází pouze k dohodám, které mají až korupční charakter, protože se obce dohadují s provozovateli, že tam zůstanou, v případě že dobrovolně z nějakého vykríčeného místa, které všem vadí, ustoupí, ale jejich podnikání nebude porušeno.

Díky naprosté bezbrannosti obcí k povolování nových technických her, zejména interaktivních videoterminálů, došlo za poslední dva roky zhruba k 200procentnímu nárůstu těchto přístrojů. Ve svém dopadu, protože sázky na jednu hru jsou 70 korun, jsou srovnatelné s dopady, které způsobuje do sociální oblasti 60 000 VHP. Bavíme se o 16 – 20 tisících strojích. Když vezmu, že jsou několikanásobně horší, tak dopad je stejný, jako 60 tisíc VHP. K cílovému zákazníkovi, který na nových hrách dokáže prohrát výplatu za tři čtvrtě hodiny, kdežto na původních přístrojích to trvá deset až dvacet hodin.

To, že neexistuje efektivní kontrola státu, obcí a ani dalších orgánů, kde je policie naprosto bezbranná, při zjištění podvodů jak po technické stránce, tak další věci s tím spojené, to je evergreen, který je obsažen jednak ve studii, jednak vám ho pošlu ještě písemně. Nejnovější poznatky z této oblasti jsou tragické. Můžete se zeptat finančních úředníků i na odboru loterií, že věci v současné době jdou mimo kontrolu.

Provedu vás zákonem. Do § 2, písmeno j, se jednoznačně definuje zákaz her provozovaných po telefonu. Je to nutné takto definovat právě proto, že je dále řečeno o tom, že zakazujeme hru pomocí dálkového sázení. Telefony je třeba jednoznačně vymezit.

V § 4, odstavec 2 se ruší rozdílná výše odvodů na veřejně prospěšné účely podle velikosti obrátu firem a zavádí se jednotná sazba 20 procent. Současný stav vede k účelovému dělení společností a ke snižování danění tím, že se dostávají do nejnižší sazby 6 procent. Toto opatření přestane podporovat nárůst společností provozujících hazard a zvýší odvody na VPÚ společností je téměř 600, ve studii jsou popsány.

Řeknu jen číslo, které vás probudí z mého monotónního povídání. Sazka odvádí zhruba jednu mld. korun na VPÚ a má 7,5 procenta trhu. 93 procent trhu odvádí také jednu miliardu. Není to divné? To jen, abyste se dostali do obrazu. Meziroční růst je o 10 procent, ale odvody na VPÚ klesly podle čísel, která byla minulý týden zveřejněna. Ukazuje to, že se hazard naučil odvádět peníze jinam.

V druhém vystoupení se k tomu ještě dostanu.

Paragraf 47 odstavce 2 a 3 ruší jednoprocentní odvod na státní dozor. V tisku 369, který jsme dávali před dvěma roky, to bylo také. Je to formální záležitost zjednodušení administrativy a jedno procento dokážeme získat jiným způsobem a nemusíme takto složitě dávat další položku, která se vykazuje na obou stranách, jak firem, tak státu.

V § 4, odstavec 2 odstraňujeme daňové výjimky, které nejsou daněny. Jsou to manipulační poplatky u burzových sázek. Tipy a spropitné u kasin jsou částečně řešeny od nového roku zákonem o dani z příjmů. Proč to tam máme, vysvětlil bych ve výborech.

V § 4 odst. 12, 13, 14 zakazujeme provozování loterií distančním způsobem, tzn. například pomocí sítě internet, zakazujeme také reklamu nepovolených her a nově také v odst. 14 definujeme neurčitý pojem „sousedství“ jako jasně definovanou vzdálenost 100 m od stanovených druhů veřejných objektů, jako jsou školy.

§ 4 odst. 1. Je to požadavek ministerstva financí z jeho herního zákona, který posiluje ochranu hráčů i státu. V § 32 odst. 2, 3, 4 definuje kasino. To je další velký problém, který chce oddělit pseudokasina od skutečných kasin zavedením živé hry a jednoznačně má definovat provozovatelům, jak bude vypadat hra v kasinu a čím se bude odlišovat od pseudokasina.

A řeknu takovou perličku, abych to oživil. My se v loterním zákoně č. 202 kasiny zabýváme na 3,5 stránkách. Kasina ve státě Nevada mají 6 tisíc stran. Mám český překlad, je to úžasné čtení, od manžetových knoflíčků až samozřejmě po detaily a práce s penězi, což u nás zákon žádným způsobem neupravuje.

V § 37 se zpřísnují povinnosti týkající se formy a délky uchování záznamů v kasinech, zavádí se způsob monitoringu právě té živé hry pro účely kontroly.

V § 38 odst. 2 se zavádí povinnost, aby obsluhy v kasinech byli provozovatelé v pracovním poměru. Je to proto, aby se zamezilo dosavadní praxi jakémusi pronajímání povolení dalším osobám a vedlo to k tomu, čeho chceme dosáhnout, u končení činnosti pseudokasina. Když se to vždycky chvíli nechá, tak jich je 200, pak přijde nový ředitel loterií, sníží se to na 150 a pak zase už ten poměr naskočí ke 200, protože stát tím, jak povolil tento nešvar, tak se prakticky povolila výjimka, která se nedá zastavit, a skutečných kasin je řádově dvě, tři desítky, které se dají nazvat tak, jak tento název zní.

V § 45 odst. 2 se umožňuje obcím realizovat právo být účastníkem řízení v rámci povolovacího procesu.

V § 48 odst. 1 se navyšují limity pro udělení pokut v souladu s vývojem inflace za uplynulé roky a se snahou zpřísnit oblast loterií.

V § 50 odst. 3 chceme omezit zmocnění pro ministerstvo financí povolovat nové hry na neomezenou dobu a v odst. 4 rozšiřujeme obcím zmocnění vydávat vyhlášky nejen k VHP, ale i k dalším hrám na svém území.

V odst. 5 stanovujeme vzájemný vztah obecně závazné vyhlášky a již vydaných povolení provozovatelům loterií a umožňujeme obcím zkrátit neomezenou dobu dosavadních povolení. Na druhou stranu umožňujeme rozumnou ochranu investic a podnikatelského záměru v té oblasti tak, aby byla jakási doba, která je pro to potřebná.

Tohle řeší všechna přechodná ustanovení, kde jsou podmínky přesně omezeny ke všem jednotlivým činnostem.

V druhé části zákona je to změna zákona o správních poplatcích. Mění se zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích právě odstraněním položky 21, což jsou správní poplatky, kde je zvyšujeme z 10 % na 15 %, jedno procento je již dříve zmíněný poplatek za státní dozor a 4 % souvisí s vyšším zdaněním v této oblasti a se snahou o snížení profitu společností.

A považujeme to za transparentnější odvedení peněz z hazardu než to dosavadní naprosto neúčinné odvádění peněz jim samým do kapes formou odvodu na veřejně prospěšné účely. Tady stanovíme jasná procenta odvodů, která dostane stát, kdežto když to necháme proběhnout tím odpočtem VPU, tak ty peníze mizí v různých nadacích, podporují se tím všelijaké spolky, které často jsou zakládány vlastními společnostmi, takže kromě Sazky, kde odvod je jasně sportovním jednotám nebo vlastníkům – akcionářům, tak všude jinde je to více méně tento nežádoucí jev.

V položce 21 písm. a) a b) se zrušením textu „nejvýše 10 mil. Kč“ se dosáhne rovnosti zdanění všech provozovatelů loterií, protože současný stav vede k faktickému snížení těchto poplatků limitací, zastropováním správních poplatků, které mají podle výkladu ministerstva financí daňový charakter, dochází vlastně k nerovnému zdanění, že ty větší společnosti měly daň ve skutečnosti dvě až tři procenta a ty největší jenom jedno procento místo povinných 10 %. Ve státním rozpočtu by jenom toto jedno opatření mělo přinést zhruba jednu miliardu korun.

V části třetí je změna zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. Je to spojeno s internetovým hraním a řešíme to zde způsobem, který je používán ve vyspělých státech, vlastně zákaz bankovních převodů prostředků na nepovolené hry.

V § 38 odst. 2 se vylučuje z bankovního tajemství právě výměna informací mezi ministerstvem financí a bankami v souvislosti s loteriemi tak, aby vzájemně mohly tyto dvě instituce mezi sebou komunikovat a říci, co lze a co nelze provádět.

V části IV. je změna zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti. Zase to souvisí s internetovou záležitostí, s tím, že by provozovateli těchto elektronických prostředků měly znemožnit přístup k obsahu stránek nabízejících loterie, které jsou zakázány.

V části páté je účinnost. Vzhledem ke složitosti uvedené problematiky a zachování vyváženého podnikatelského prostředí navrhuje účinnost od začátku příštího roku.

To je zhruba představení zákona a problémů s tím spojených v senátním tisku č. 239 a ve svém druhém vystoupení bych vám pak představil nejnovější vývoj, což vám pak pošlu ještě písemně.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore. Prosím, posadte se ke stolku zpravodajů.

Organizační výbor určil zpravodajem pro první čtení senátora Igora Petrova a prosím ho, aby nás seznámil se svojí zprávou.

Senátor Igor Petrov: Vážené dámy, vážení pánové, myslím si, že v rámci zpravodajské zprávy už asi není co dodat k tomu, co tady řekl kolega Novotný. Myslím si, že přesně popsal to, co bylo záměrem předkladatelů a že v rámci předkladatelské zprávy zde zazněly všechny informace. Proto bych spíš upozornil na to, že po diskusi, kterou jsem zde vedl s některými kolegy, a kteří mě upozorňovali na některé nedostatky, i po diskusi s legislativním odborem mám za to, že pokud tam jsou nějaké vady, jsou v podstatě lehce odstranitelné.

V tom případě bych z možností, které máme, jak naložit s tímto návrhem zákona, doporučoval přikázání výborům. To je v podstatě můj návrh jako zpravodaje, a dokonce bych si dovolil navrhnout výbory, kterým bychom tento návrh zákona přikázali. Myslím si, že by to měl být výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu, který bych doporučoval zároveň jako výbor garanční. Dále si myslím, že by to měl být výbor pro zdravotnictví a sociální politiku, protože vzhledem k problematice, kterou se tento zákon zabývá, jednoznačně zasahuje výrazným způsobem do sociální oblasti. A dále si myslím, i tak, jak vyplynulo ze zprávy předkladatele, měl by se tímto návrhem zákona zabývat i výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, kde i v oblasti veřejné správy tento návrh zákona se výraznou měrou podílí na životě obcí a bylo by dobře, aby se tento výbor touto problematikou zabýval.

Tolik zatím stručně na úvod z mé strany. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego, posadte se ke stolku zpravodajů.

Otevírám tímto obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se jako první přihlásil kolega Petr Vícha. Pane senátore, máte slovo.

Senátor Petr Vícha: Vážený pane předsedající, milé kolegyně, vážení kolegové. Kolega Novotný je celorepublikově známým bojovníkem proti hazardu, a to myslím v tom dobrém, zejména proti negativním jevům, které s sebou hazard a gamblérství přináší.

Já sám si kladu při projednávání tohoto zákona skromnější cíle, a věřím, že si je položíte i vy, tj. bojovat za samosprávu, za samosprávu obcí. Za to, aby obce mohly samosprávně rozhodovat o tom, co se děje na jejich území. Podotýkám, že obce nechtějí vymýtit hazard, ale chtějí jej v některých místech pouze regulovat. A dnes bohužel, i když to kolega Novotný již tady říkal, tak já to zdůrazním, toto dělat nemohou, protože přijímání obecně závazných vyhlášek o rušení výherních hracích automatů se jeví jako neúčinné, oni se vzdají svých příjmů a ministerstvo financí jim do těchto vyprázdněných prostor okamžitě povolí videoloterijní terminály. Tedy, i kdyby v dalším projednávání tohoto zákona nezůstal kámen na kameni a zůstalo tam to, aby obce měly možnost vyjadřovat se ve správním řízení a aby ministerstvo financí muselo respektovat obecně závazné vyhlášky, tak by to bylo dobře.

Já si dovoluji ještě zdůraznit, že tato novela má výraznou podporu Svazu měst a obcí. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore a prosím kolegu Ivana Adamce, aby se ujal slova.

Senátor Ivan Adamec: Děkuji, pane předsedající. Dámy a pánové, já musím přiznat, že osobně samozřejmě vnímám gamblérství jako problém, hráčskou vášeň jako problém, nicméně je to problém stejně starý, jako je lidstvo samo a s tím vyplyne samozřejmě řada problémů, které nastávají při regulacích těchto činností.

Nicméně nechtěl jsem o tom mluvit, protože ono by to zasloužilo hlubší sociologický průzkum, jak na tom vlastně ta lidská společnost je. Ale musím reagovat na některé věci, které tady zazněly, a myslím si, že mé názory, které tady zaznějí, rozhodně nejsou na podporu hráčství a gamblérství, ale naopak bude to motivováno směrem, jak se s tímto společensky nebezpečným jevem vypořádat.

Zazněla tady Amerika. V Americe se regulují mzdy státem, stát je má plně pod kontrolou a dělá to velmi dobře. Měl jsem možnost navštívit řadu kasin v USA a musím říci, že to měli „vymakané“ skutečně do posledního toho měďáku, toho čtvrtcentu. A stát to skutečně dirigoval, řídil. A musím říci, že v řadě případů tam pochopili, že hry se zakázat nedají, ale hry se nechají prostě hlídat a regulovat.

Když tady poslouchám kolegu Novotného, mám trošku obavy, že jeho cíl je velmi neskromný, a navíc si nejsem tak jistý, jestli je to o té regulaci nebo o zákazu. Myslím si, že to je velký problém, protože návrh zákona, pokud by měl být účinný a měl by platit v těch intencích, které zde předkládáme, tak je velmi složitý. Je to velmi obtížná záležitost, je to daňová záležitost, je to otázka finančních toků. A já se domnívám, že senátní návrhy zákonů by neměly být takto komplikované, ale měly by řešit prostě velmi jednoduché záležitosti, případně napravovat některé věci, které vzniknou omylem nebo nedopatřením v legislativním procesu.

Nemám možná pravdu, ale myslím si, že tento cíl je skutečně velký a zasahovat takovýmto návrhem do našeho právního systému mi připadá nad naše síly.

Mrzí mě, že tady opět zazněla slova o korupci na ministerstvu financí. Vzpomínám si tady na obvinění z korupce na ministerstvu spravedlnosti. Když se pan ministr ohradil, nebylo mu odpovězeno. Myslím si, že to jsou vážné věci, se kterými je potřeba zacházet velmi opatrně a pokud je určité podezření, je potřeba ho řešit jinou formou než říkat to zde v místnosti, kde jsme všichni chráněni naší imunitou.

Říkám jenom, že tyto věci vnímám velmi rozpačitě.

Osobně musím říci, že já tento návrh zákona nepodpořím, a nepodpořím ho z jiných důvodů, než možná budu obviňován. Já ho nepodpořím proto, protože se domnívám, že to je prostě legislativní paskvil, ať se budeme snažit sebevíce.

A druhá věc je samozřejmě podpora Svazu měst a obcí, snaha regulovat hazard. Je to legální snaha. Na druhé straně my, co jsme léta starostové obcí, jak malých, tak větších, tak víme, jakým způsobem se ty regulační prvky promítají do celkového objemu nebo množství lidí, kteří hrají hazardně a ohrožují tím jak sebe, tak své okolí a že vlastně dochází pouze jenom k přelévání toho problému někam jinam.

Ta situace je tedy skutečně velmi složitá a zasloužila by určitý nějaký sociologický podklad, jak to řešit.

Srovnávat se s Amerikou je opravdu velmi obtížné, tady vývoj byl naprosto jiný. Také bych si přál, aby regulace a dohled byl jiným způsobem, ale domnívám se, že v tuto chvíli my nejsme ti praví, kteří by to měli řešit. Osobně bych preferoval standardní legislativní proces. A pokud máme pocit, že tomu tak není, tak se ptejme ministra financí, proč tomu tak není, ale v této chvíli bychom to neměli nahrazovat tímto způsobem.

Proto se na mě nezlobte, ale já dávám návrh tento návrh zákona zamítnout.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore. Prosím kolegu Josefu Pavlatu, aby nás seznámil se svým názorem.

Senátor Josef Pavlata: Pane předsedající, já pouze doplním kolegu Adamce s tím, že oficiálně navrhuji na základě § 128 odst. 2 po vystoupení zpravodaje, kdy je zahájena obecná rozprava, tak je možné navrhopvat zákon vrátit k dopracování anebo ho zamítnout. Já se připojuji a navrhuji, aby tento návrh senátního návrhu zákona byl zamítnut.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Další přihlášenou je paní kolegyně Soňa Paukrtová, máte slovo.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedající, dámy a pánové. Všichni jsme si jisti, že hazardní hry, gamblérství nejsou regulovány v České republice tak, jak by si zasloužily. Pokud se na to dívám z pohledu komunálního politika, tak tyto možnosti jsou opravdu minimální.

Kolega Novotný nám tady předložil možná ambiciózní návrh zákona, ale předložil návrh zákona. Já si nemyslím, že by senátoři měli být nějakým způsobem omezováni v tom, zda ta norma je složitá nebo není složitá, ale já se prostě domnívám, že má právo předložit normu, kterou předložil. A myslím si, že v tuhle chvíli projednáváme první čtení, ten zákon může dostat řady změn. A já bych se velmi přimlouvala k tomu, abychom ho propustili do dalšího projednávání ve

výborech, už jenom proto, že jsem přesvědčena o tom, že tato oblast si skutečně regulaci zaslouhuje. A vy, co se pohybujete v komunální politice, jistě víte, že s tím komunální sféra opravdu hodně zápasí. Jestli tu regulaci nějakým způsobem posuneme v rozumné míře na komunální sféru, tak je samozřejmě věcí zastupitelstva, zdali bude chtít mít herny ve středu města nebo je posune na okraj nebo jakým způsobem je bude regulovat.

Z tohoto důvodu si myslím, že bychom tento zákon projednat měli, a proto navrhuji, abychom ho propustili do dalšího projednávání ve výborech Senátu. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, paní kolegyně. Ještě než dám slovo dalším přihlášeným, kterých je nyní již více, chci upozornit, že zde zazněly dva návrhy. Kolega Pavlata podle jednacího řádu dal návrh na zamítnutí. Na to má stejné právo jako kolega Novotný návrh předložit. A kolega Petrov navrhl návrh zákona přikázat výborům. Chci tedy říci, že už nyní máme dva hlasovatelné návrhy.

Nyní budeme pokračovat v diskusi. Přihlášena je kolegyně Alena Gajdůšková, prosím.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, paní senátorky, páni senátoři. Bylo zde hovořeno v souvislosti s tímto zákonem o hazardních hrách jako takových, o postavení obcí ve vztahu k těmto záležitostem.

Já bych si dovolila připomenout ještě jeden úhel pohledu, a to je to, že gamblérství patří mezi tzv. sociálně patologické jevy, mezi které počítáme alkoholismus a samozřejmě drogové závislosti. A gamblérství je naprosto srovnatelným sociálně patologickým, tedy velmi negativním jevem s těmi, o kterých se hovoří v těchto souvislostech také. Gamblérství nejenom likviduje osobnost člověka, protože je to závislost, ale tak jako alkoholismus má další velké negativní multiplikační efekty, zasahuje do života rodin i celých dalších skupin, a to velmi negativně. A u gamblérství je potřeba říci, že tam je jeden významný fenomén, a to je dostupnost hracího automatu, dostupnost hazardní hry jako takové. V okamžiku, kdy zde nastavíme jakési překážky, to znamená, vzdálíme tu možnost jít si zahrát od člověka, ke kterému tedy směřuje, tak už tam děláme jako společnost pozitivní kroky v tom smyslu, abychom gamblérství zabránili.

Je tedy potřeba jasných pravidel, jak z ekonomického pohledu, tak v pravomocích obcí, tak i s ohledem na negativní jevy, které gamblérství má.

Já předlohu zákona, kterou máme nyní na stole, velmi vítám. Vítám iniciativu pana kolegy Novotného i dalších, kteří nám nyní zákon předkládají. A stejně jako paní kolegyně Paukrťová se velmi a velmi přimlouvám za to, abychom tento návrh propustili do dalšího projednávání a propustili ho do výborů. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, paní kolegyně. Nyní prosím pana senátora Ladislava Macáka, aby se ujal slova.

Senátor Ladislav Macák: Vážený pane předsedající, milé kolegyně, vážení kolegové. Chtěl bych reagovat na vystoupení kolegy Adamce. Já s ním plně souhlasím, že by bylo dobře, abychom projednávali vládní návrh. Ale jestli se nemýlím, tak všichni jsme před rokem slyšeli slib, který zde zazněl od jednoho z ministrů, že bude předložen vládní návrh. Byly zpracovány asi tři, jeden byl horší než druhý, takže všechny padly někam pod stůl a je ticho po pěšině.

Mezitím nám rostou herny jako houby po dešti. Konkrétně u nás ve městě kolem náměstí jich je 18!. Když jsme připravili obecnou závaznou vyhlášku, tak jejich reakce byla s úsměvem: Vážení, tak sem dáme videohry a bude pokoj. A nebudete z toho vy nic mít, atd.

My dneska neschvalujeme tento zákon a nepouštíme ho do PS. My se pouze bavíme o tom, zda ho pouze pustíme do výborů a budeme nad ním diskutovat, jak by měl vypadat nebo neměl vypadat. Ale pokládám za dobré: lepší naše iniciativa než spánek vlády.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. A nyní ještě jednou se hlásí pan senátor Petr Vícha.

Senátor Petr Vícha: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, chtěl bych také reagovat několika slovy na slova zde momentálně nepřítomného kolegy Adamce. Nejprve bych ho citoval. On řekl, my, co jsme dlouhou dobu starostové, tak my nejlépe víme, jak to funguje.

A já říkám, ano, právě proto Svaz měst a obcí, který sdružuje více než 2500 obcí, bojuje za přijetí této novely. Ano, právě proto bylo založeno Sdružení obcí proti hazardu, kde je v tuto chvíli přes 30 obcí, bojuje za právo, aby videoloterijní terminály nebyly povolovány do těch míst, kde oni ruší výherní hrací automaty.

Ano, my to víme, a právě proto naposledy kolegium primátorů přijalo také doporučení, aby tato novela spatřila světlo světa. Já nehovořím o celé novele, o tom tady určitě povedeme ještě spory, ale hovořím stále hlavně o těch paragrafech, týkajících se samosprávy obcí. A uvedu konkrétní případ. Volají mi z desítek obcí a ptají se, jak to u vás funguje. My chceme přijmout obecně závaznou přihlášku, ale bojíme se, nepřijímáme ji proto, že nám tam povolí ministerstvo videoloterijní terminály. My jsme přijali tuto vyhlášku před dvěma lety. Ze 140 výherních hracích přístrojů poklesl počet na 28. Desítky děkovných dopisů, nejen z okolí těch heren, ale z rodin gamblérů, které to odradilo od další hry. Ale ministerstvo financí nám tam začalo okamžitě během měsíce povolovat videoloterijní terminály, bylo jich tam asi 20. A pak poté, co bylo založeno Sdružení obcí proti hazardu a jednali jsme s ministerstvem financí, tak ministerstvo financí nám písemně sdělilo, že se dohodlo, zdůrazňuji dohodlo s provozovateli loterií, že budou respektovat obecně závazné vyhlášky.

Dámy a pánové, jet o normální stav, aby tady fungovala dohoda ministerstva financí s provozovateli loterií, aby to nebylo dáno zákonem, aby ministerstvo financí muselo respektovat tyto obecně závazné vyhlášky? Jakou platnost má tato dohoda, jak dlouho bude platit? To přece není normální stav.

Proto vás prosím a žádám, abychom tuto novelu pustili dál.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Nyní se přihlásil jako senátor Josef Novotný, nikoliv jako navrhovatel. Máte slovo.

Senátor Josef Novotný: Děkuji, pane předsedající, přesně jste to odhadl.

Já se nyní krátce zmíním o nejnovějším vývoji. Praní špinavých peněz a možnosti podvádění jak v části technické, tak v části neexistence kontroly, to vám pošlu písemně, teď to nejsem schopen v čase, abych vás nezdržoval a nenaštal.

K té nekontrole bych chtěl říci jenom jednu poznámku. Úředníci všech stupňů se už ani nesnaží vyvracet argumenty, které udávám, že to nemají v rukou, nejsou schopni s tím nic dělat a že celý proces spojený s provozováním hazardu se vymkl jakékoliv kontrole. Tato diskuse bude jistě mě i vás ve výborech velice zajímat, kde bych chtěl mít zástupce ministerstva a kde mu budu říkat, co s těmi jednotlivými věcmi, které stát má dělat a nedělá, hodlají dělat a vyvracet mu případné argumenty, že skutečně něco probíhá.

Řeknu vám jeden vývoj. Sazka prosadila v roce 2003 jako první centrální systém, jako kompenzaci za neprofinancování Sazka arény. Na čtyři roky to měl být jeden pokus, který se vyhodnotí a zjistí se, jaké jsou dopady. Do půl roku jich bylo několik, a to byly ještě systémy jakž takž splňující účel. A do současné doby jich je 56, brzo jich bude stovka. A vznikají i pseudo IVT systémy, které v podstatě obsahují jenom jednu hernu. 12 herních konzolí spojeno s jedním počítačem je zároveň centrální systém, který splňuje tohle to (§ 50 odst. 3). A to nejnovější je to, že z vašich obcí, a je vás tady většina starostů, brzo zmizí všechny VHP. Nejnovější trend v uplynulých dvou, třech měsících – je to dáno také šumem, který nastává změnou vedoucího odboru loterií nastal – se dokonce povolují pseudopseudo IVT systémy. To je automat, protože automaty už asi deset let nejsou samozřejmě mechanickou záležitostí, je to počítač, který přístavkem velikosti krabičky se propojí přes internet s nějakým počítačem v sídle firmy, tam se umožní teoreticky vstup finančního úřadu, a vznikne automat, který tím okamžikem, kdy se tam dá přístavek za dva tisíce, za patnáct set korun, je centrální systém – místní poplatky, správní poplatky nula. Vás starosty tedy čeká ještě daleko větší hrůza, než současný stav, který ještě umožňuje, že zhruba z poloviny toho hazardu, který dopadá na obecní povinnosti péče o veřejný pořádek, tak za chvíli budou jenom ty dopady a žádné peníze. A nedá se s tím v podstatě nic dělat, protože ten systém je tak rozplizlý, že už je v těchto koncích.

Senát prokázal vůli pokusit se udělat nějaké změny. A já nevidím v naší zemi nikoho, kdo by se touto problematikou v té krátké době několika let nebo jednoho roku nějak mýnil zabývat. Můžeme to udělat my, byť si uvědomuji, že to je velice složitá cesta proti srsti legislativního procesu s takhle složitou normou. Pak jsou tu obce, které tím zmocněním si uvědomují dopady a budou snad schopny alespoň ve svém úseku pravomocí proti hazardu vystoupit, protože centrálně korupce v našem politickém zřízení, která tady je tak velká, že si neumím představit, jak dojde k nějaké dohodě na úrovni státu k normě, která by připravila a omezila hazard do těch mezí, kde to potřebujeme. A my prostě nemůžeme dělat nic nebo nedělat nic, když zde taková síla není.

Jednu poznámku k sociologickému průzkumu. Já se o něj snažím tou studií, kterou jsem teď nějak inovoval a pokusil jsem se u ministra zdravotnictví a sociálních věcí dosáhnout, že by se stát systematicky už před dvěma lety touto studií zabýval a připravil podklady vůbec pro přípravu nového zákona. Obdržel jsem zápornou odpověď.

Už jenom to, kdyby ty dva miliony, které ministerstvo financí v současné době vydává na facilitátora, který poslal dotazník desítkám firem zabývajících se hazardem o 26 nebo 28 stránkách a zesumíruje jejich požadavky – já se ptám, víte, kdo je tam na straně lidí, občanů? Jsem tam já, je tam Svaz měst a obcí jako připomínkové místo a proti nim jsou desítky firem, které si tam dají své požadavky. Tak kdo tady zastupuje lidi? Pokud to nebudeme my, tak v našem státě nevidím nikoho, kdo by se těch lidí, gamblerů, zoufalců, kteří se v počtu několika set zabíjejí kvůli naší špatné

práci. Prostě si neumím představit, že Senát řekne, že se touto novelou nebude zabývat.

K té Americe a k tomu, co zde padlo před dvěma týdny na semináři. V Americe to nechali neviditelné ruce trhu a v roce 1937 to skončilo lidovými nepokoji, kdy rozbíjeli kladivý výherní hrací přístroje a poté kromě dvou všechny státy Ameriky začaly jakýmsi způsobem hazard regulovat a omezovat. A dosáhly v tom veliké dokonalosti, kdy třeba Jackpot, který v českých poměrech je neuvěřitelný nepořádek, tam je to hlídáno kasiny navzájem, je to skutečně Jackpot tak, jak má být, který neslouží k nějaké fixlaci.

A z nedávné doby je případ z Albánie, kdy v roce 1992 vedla pyramidová hra k vyčerpání peněz z bank a vlastně k převratu. Takže to jsou dva případy, kdy se to nechalo úplně být a výsledkem byl v obou případech v podstatě zákaz a regulace. A my k tomu stavu nejsme velmi daleko. Takže do dvou let budou obce bez příjmu, dopady budou daleko větší a pro hazardní průmysl a zejména pro slušné firmy, které se snaží na trhu uspět, už si tyhle věci uvědomují. Ke složitosti normy. Já chápu, že norma je složitá. Na kulatém stole tady v Senátu to označili někteří provozovatelé za velmi ambiciózní plán. Měli dvě zásadní připomínky. Jedna je nesahejte nám na peníze, o to my se postaráme, což je logické a nedivím se tomu. Každý by se takhle staral, když jde o jeho byznys. A pak řekli něco, co vás starosty nadzvedne ze židlí. Řekli: Nesvěříte té zastupitelské lůze takové pravomoci. Čili odmítali, abychom svěřili obcím a nazvali zastupitele lůzou, pravomoci, které by je opravňovaly jejich byznys regulovat nebo vytlačovat. Nás to velice pobouřilo, byli jsme tady s kolegou a s Ing. Němcem, bývalým ředitelem loterie, který se na tom podílel, a je na to asi 30 svědků. Je to prostě neuvěřitelná drzost, se kterou se kapitáni loterijního průmyslu tady vyjadřovali o nás, o naší starostovské práci.

Ke korupci, která zde padla, já jsem řekl jasně a opakuji to znovu, celý povolovací proces je provázen silnou korupcí. Ale nemusíme se o mne obávat, že by na mne podali ministerští úředníci nějakou žalobu, protože o to se už postarají provozovatelé hazardu, že si úředníci ministerstva takovou žalobu nemohou dovolit. Aby se u soudu probíral povolovací proces loterií. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. A nyní, prosím vás, bez vedlejších úmyslů, jen chci upozornit, že se pomalu blíží 19. hodina a dávám nyní slovo Jaroslavu Kuberovi.

Senátor Jaroslav Kubera: Musím říci, pane místopředsedo, že to nebylo fér, ale já to přežiju. Já se na to dívám úplně z jiného, jsem také primátor a také máme množství heren. Ale mne děsí touha těch, kteří na jedné straně kritizují zákonodárce a stát a EU za regulace, jak snadno naskočí na to a chtěli by regulovat – tu pítí alkoholu na veřejnosti. To, co se teď děje, jsou naprosté nesmysly, že jedno město, které mělo problém, udělalo vyhlášku a celá republika je jako zblázněná nakonec ten, kdo nevydal vyhlášku vypadá jako idiot, protože nebojuje proti alkoholismu. A tak je to se sekáním trávy, s regulováním prodejní doby v marketech a se všemi možnými různými zákazy, které samozřejmě nikam nevedou, protože tady to bylo řečeno – zakážete automaty, budou terminály. Zakážeme terminály, bude internet. Už se připravuje nová verze internetu, na které budou všichni zákonodárci krátcí. Prostě tudy cesta nevede. Dokonce jsem slyšel názory, že by se mělo zakázat půjčovat peníze, protože přece víme, že naše rodiny jsou zadluženy v tuto chvíli 780 mld. Kč a nejsou to žádní gambleři. Jsou to ti, kteří si koupili dovolenou na úvěr, auto na úvěr, mají hypotéku atd. A jsem velmi zvědavý, co s nimi budeme dělat. Už to

nejsou desítky, ale budou to tisíce lidí, kteří budou díky našemu exekučnímu zákonu na ulici a budou chodit na radnici a říkat, teď se o nás postarejte, protože vy jste tady od toho a my jsme vás svolili. Je potřeba v lidech pěstovat také to, že každý člověk je svéprávný, sám si rozhoduje o svém životě.

Obce z toho peníze berou rády, tak jako stát velmi rád bere daně z alkoholu a cigaret, i když navenek se tváří, jako že mu nejde o nic jiného, než o naše zdraví. Je to cesta do pekel. Stát by měl regulovat nějakým způsobem, ale aby to regulovala každá obec a každá jinak – mně to nevádí, když někde chtějí zakázat pití na veřejnosti, ať ho zakážou. Ale oni hned jedním dechem napsali, že na těch zahrádkách se chlástat může. Protože se lekli toho, že za chvíli by někdo pil na zahradě a kdyby ho někdo prásknul, tak by měl problém.

Stejně je to s bodovým systémem a s radary. Starostové už přiznávají, že nekupují radary proto, aby zajistili bezpečnost silničního provozu, ale jenom a výhradně proto, aby měli z čeho platit městskou policii. Všimněte si v každém zákoně těch pokut, kde narůstají pokuty z tisíce korun na statisíce a z milionů na desítky milionů. Padesát tisíc bude v pražské vyhlášce, když někdo neuklidí po psovi. No, to už jsme se definitivně zbláznili. Stejně pokuty jsou za pití na veřejnosti apod. Kdo pak to asi vymůže z bezdomovce, který je rád, že si vyžebal na pivo. Takže já bych se držel velice při zemi, protože to hlavní přece je, že kdo si hraje – nezlobí (Smích v lavicích.)

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego i za vaši velkorysost, se kterou jste přešel mou vtipnou poznámku a nyní již bez poznámek kolega Stříteský a dále čeká kolega Zoser.

Senátor Jiří Stříteský: Vážený pane předsedající, kolegové, kolegyně, samozřejmě, já jsem také jeden z bývalých primátorů, kterého samozřejmě zajímá a vždycky zajímal zákon o sázení, loteriích atd. Mohl bych o tom mluvit dlouho, protože jsem se tím zabýval a vím, že zákon o loteriích není záležitost jednoduchá a já bych si teď dovilil vám tady jen v krátkosti říci stanovisko ministerstva financí, které říká, že do konce roku bude jednat zákon v paragrafovém znění tak, aby, a teď říkám jednu věc, a dovilil bych si z toho stanoviska přečíst: Návrh obsahuje některé dílčí návrhy, např. zákaz provozování internetového sázení, se kterým lze obecně vyslovit souhlas. Ale ministerstvo financí již je zapracovalo do vlastní verze nového herního zákona.

A teď bych chtěl říci k tomu stanovisku, že se tady píše, že návrhy novely, která je tady dnes probírána, jsou nekoncepčním řešením několika vytržených oblastí předložených bez analýzy dopadů na podnikatelské prostředí a především bez kvalifikovaného vyčíslení dopadů do veřejných rozpočtů. Tuto složitou problematiku, která zasahuje do všech oblastí práva, nelze řešit dílčími poslaneckými či senátorskými novelami. Jde navíc o problematiku ostře sledovanou EU, a proto předloha musí být zpracována tak, aby mohla obstát v notifikačním procesu.

Já si myslím, že iniciativa je hezká věc, ale že tuto složitou, kterou je novela o loteriích a sázkách atd., bychom opravdu měli svěřit odborníkům a počkat na paragrafované znění, které bude do vlády předloženo do konce letošního roku. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore, a prosím kolegu Zosera o jeho vystoupení.

Senátor Josef Zoser: Vážené kolegyně, vážení kolegové. Já jsem v Senátu téměř šest let a že tady permanentně v plénu sedím, to asi většina z vás ví, že sleduji jednání pléna Senátu. A jestli se nemýlím, tak za šest let bylo v Senátu přijímáno několik desítek senátních návrhů zákonů. A prostřednictvím pana předsedajícího chci vyřídit kolegovi Adamcovi, že se domnívám, že nás veřejnost sleduje. A prosím, kolegové, nechtějme, aby práce Senátu byla na veřejnosti hodnocena tak, že v Senátu je možno podat iniciativní návrh zákona, ale může to podat jen některý senátor a hlavně záleží na jménu senátora. Toho bych se nerad dožil. Já vám děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego a prosím kolegu Novotného opět o vystoupení.

Senátor Josef Novotný: Já ještě krátce, protože si uvědomuji čas. Zákazy, že nikam nevedou – už v současné době má Praha 100 černých heren. Oznamuji vám to tady, můžete jít na policii, já vás k tomu mohu dovést. Od známého hudebníka, který má kasino doma, až po herny na tržnicích. A úředníci státu nejsou schopni s tímto nic dělat, protože policie nedokáže identifikovat v právní džungli trestný čin.

Zákazy v této oblasti jsou úplně všude na světě. Jenom v banánových republikách to má všechno pod sebou stát, protože vládce ví, že peníze z hazardu si mohou nechat a používat je. Jinak takový liberalismus jako u nás skutečně nikde není. Není ani na Ukrajině. Skočte si do Sazky, oni tam mají ohromné právní oddělení a dokumenty k tomuto, seznámí vás s tím, skutečně je to tak.

K té bariérovosti. Zde to řekl někdo z kolegů, stačí malý práh, malé znepřístupnění a dosáhnete toho, že hráč není puzen ke své vášni, závislosti. Tady se bavíme o droze, nikoli o nějakém sekání trávy nebo jiných komunálních věcech, to je skutečně věc naprosto zásadní. Dva krátké příběhy. Doktorka Frouzová, která léčí hráče, má případ, kdy taxikář, který nebyl schopen neprohrát svou tržbu, tak mu v 90. letech poradila, ať si vezme kecky. On jezdil v obleku, vozil nóbl společnost. Když si vzal kecky, tak ho nepustili do kasina a on tři roky nehrál. Pak zase za ní přišel, že už hraje. Když se ho ptala, co se stalo, že nenosí kecky, tak on řekl: No, oni už mě tam v těch keckách pustí.

Jiný hráč, který za komunistů hrál nepovolené hry, po revoluci prohrál barák i mercedes, který v té době měl, a do půl roku byl na mizině. V Německu se snažil dostat z dluhů, a když se z toho dostal, tak nebyl schopen peníze dovézt domů. Tak na něj čekali na hranicích, potom stačilo, když si je nalepil do dvou obálek a dovezl je do Prahy. A až to všechno splatil, tak se odstěhoval do Ameriky, protože se v Česku nedá žít. Ve všech správních střediscích je hazard naprosto bezbariérově přístupný.

K těm lhůtám: Kdybychom jen o dva roky zkrátili proces, který se rýsuje přes ministerský návrh, tak uděláme pro náš národ ohromnou službu. Pokud to neuděláme, tak jsme tady skutečně zbyteční. A k EU: Nestrašte s Evropskou unií, protože hazardní hry se řeší komunitárním právem a ten hazard, ten internet, tak jak je řešen v zákonu, je v podstatě z ministerského návrhu z herního zákona převzatý. A vychází z toho, že ve Francii, Německu, Švédsku, Itálii, Holandsku, které je jinak k drogám benevolentní, se tímhle způsobem internetový hazard reguluje. Takže nebojme se toho a nenechme se ukolébat stanovisky, která jsou dělána právě úředníky, které jsem zde označil, že jsou zmítaní korupcí v povolovacím procesu.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Byla přihlášena kolegyně Soňa Paukrtová, ta si bere slovo zpět a má ho nyní Jiří Stříteský.

Senátor Jiří Stříteský: Pane předsedající, kolegyně, kolegové, já vzhledem k vývoji, který se tady teď vyvíjí, jsem chtěl požádat, abychom tento bod mohli dotáhnout do konce, o povolení hlasování po 19:00 hod.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Návrh již zazněl. Je to procedurální návrh, dám o něm po znělce hlasovat.

Budeme hlasovat o tom, abychom tento poslední bod dnešního jednání mohli projednávat do rozhodnutí, až po 19:00 hod. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku.

Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku.

V hlasování pořadové č. 24 se z 54 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 28 pro vyslovilo 45, proti byli tři. Návrh byl přijat. V bodu budeme pokračovat po 19:00 hod.

Dalším přihlášeným do obecné rozpravy je kolega Jaromír Štětina. Má slovo.

Senátor Jaromír Štětina: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, odleva doprava společně neseme zodpovědnost za zákony, které se tady tvoří. A já tady vidím nyní najednou, že se tu opakuje stav, že se tady snažíme o jeden zákon, aniž bychom mu dali šanci. A chtěl bych vzpomenout příhodu, kterou mám stále za krkem. Když jsme volili prezidenta, jeden z našich kolegů za mnou přišel a řekl mi zcela jasně: Nemyslete si, že vám, kteří jste našeho kandidáta nevolili, projde nějaký zákon. A ta jeho slova se tady znovu vznášejí. Já vás prosím, abychom tady zachovali určitou kolegiální bez ohledu na politické spektrum, bez ohledu na to, odkud kdo z nás pochází. Dejme tomu zákonu šanci do dalšího čtení, aby se na něm mohlo pracovat. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Hlásí se ještě někdo další do rozpravy? Máte slovo, paní senátorko.

Senátorka Alena Palečková: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, já cítím povinnost zareagovat na předchozí příspěvek, protože jestli si pan kolega Štětina všiml, tak na této předloze jsou podepsáni tři senátoři ODS. Podepsali jsme to s dobrou vůlí, jakkoli víme, že tato novela není dokonalá, tak předpokládám, že nebudeme blokovat její další postup. Ale přesto víme, že ministerstvo financí připravuje novelu pravděpodobně komplexnější a lepší, která nakonec možná někdy na podzim nebo v průběhu legislativního procesu nad touto novelou zvítězí. Ale proti tomu vyjádření bych se ohradila. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, paní kolegyně, nyní má slovo pan kolega Ivo Bárek.

Senátor Ivo Bárek: Pane místopředsedo, kolegyně a kolegové, já bych chtěl podpořit slova paní kolegyně Palečkové. Myslím si, že bychom ten zákon měli nechat projít. Já už jsem byl asi dvakrát u toho, kdy ministerstvo financí předkládalo novelu zákona o loteriích a nikdy to nedotáhlo. To znamená, nechme zákon projít, zkusme na něm pracovat, pokud bude něco lepšího, tak si myslím, že je cesta k tomu, abychom samozřejmě přijali to lepší. A myslím si, že pokud má Svaz měst a obcí – já

jsem byl na jednom setkání, kde bylo 100 starostů, a všichni přijali stejné usnesení a hlasovali pro to, že chtějí, aby do toho mohli zasahovat, protože ti lidé bydlí v jejich obcích a vědí, jaký problém v obcích je, tak už jenom kvůli tomuto prosím, nechte projít. Určitě se na zákonu bude ještě pracovat a dá se ještě na něm mnoho zlepšit.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Ještě kolega Josef Vaculík.

Senátor Josef Vaculík: Děkuji za slovo, nebudu dlouho hovořit. Myslím si, že každá diskuse je užitečná a i diskuse nad loterijním zákonem, pokud bude dál pokračovat na půdě Senátu, může přispět k tomu, že výsledkem bude rychlejší přijetí vládního návrhu zákona, který bude obohacen o podněty, které vzejdou zde z diskuse na půdě Senátu. Vím o tom, že ministerstvo financí intenzivně pracuje na přípravě nového zákona, má to na starosti pan náměstek Zídek. Potvrzují tím slova, která zde řekl kolega Stříteský, že návrh by měl přijít do vlády do konce roku. Pokud my zde v Senátu učiníme kroky, které přimějí ministerstvo financí k rychlejším krokům, tak zákon může spatřit světlo světa dřív a nebude nutné zase přijímat nějakou další úpravu po dvou měsících, protože si myslím, že zákon může být velmi kvalitní.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore. S opatrností a bez hloupých poznámek se ptám, zda někdo se ještě hlásí do obecné rozpravy. Není tomu tak. Obecnou rozpravu končím a prosím pana senátora Novotného jako navrhovatele, zda se chce vyjádřit k proběhlé rozpravě. Nechce, prosím tedy zpravodaje, zda by se vyjádřil k proběhlé rozpravě.

Senátor Igor Petrov: V proběhlé rozpravě vystoupilo 14 senátorek a senátorů, z toho tři dvakrát, kolega Vícha, kolega Novotný a kolega Stříteský, jedno jeho vystoupení byl návrh, abychom pokračovali po 19:00 hod., takže to s tím nesouviselo. Ze 14, kteří vystoupili, 9 podpořilo návrh, abychom dali možnost pokračovat v tomto návrhu zákona. Dva navrhli zamítnout a tři neřekli žádný návrh, pouze se vyjádřili v rámci rozpravy.

Takže padly dva návrhy, z nichž jeden byl příkázání výborům a tam nepadl žádný další návrh, takže bych zopakoval, že garančním by byl VHZD, dále VZSP a VUZP.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Pane kolego, já vám do toho skočím, protože na OV to bylo ještě příkázáno, uvažovalo se o ÚPV. Tak se vás ptám na váš názor.

Senátor Igor Petrov: Nepadlo to v rozpravě, ale myslím, že není problém to doplnit, takže ÚPV, takže čtyři výbory. A pak je druhý návrh zamítnout. Takže o těchto dvou návrzích bychom měli hlasovat.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, můžete se posadit ke stolku zpravodajů, protože podle jednacího řádu bez ohledu na to, kolik lidí pro co se vyslovilo, se musí nejprve hlasovat o návrhu zákona zamítnout. Tedy po znělce budeme hlasovat o návrhu zákona zamítnout, tak jak ho první přednesl kolega Pavlata.

Aktuálně je přítomno 53 senátorek a senátorů, kvórum je 27. Zahajují hlasování.

Kdo je pro návrh zákona zamítnout, tlačítko ANO a zdvihne ruku.

Kdo je proti, tlačítko NE a zdvihne ruku.

V hlasování pořadové č. 25 z 54 přítomných senátorek a senátorů se při kvóru 28 pro vyslovilo 26, proti bylo 19, návrh nebyl přijat. Nezazněl ani návrh vrátit zákon k dopracování.

Budeme tedy hlasovat o třetím bodu, jak ho přednesl pan zpravodaj s tím, že je to přikázáno čtyřem výborům, přičemž garančním výborem je VHZD. Můžeme přistoupit k hlasování.

Kdo je pro to přikázat návrh výborům, jak to řekl kolega Petrov, tlačítko ANO a zdvihne ruku.

Kdo je proti, tlačítko NE a zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 26 se z 52 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 27 pro vyslovilo 24, proti bylo 11, návrh nebyl přijat, nebyl ani zamítnut, ani přikázán výborům.

Nezbude tedy předkladatelům, než se pokusit návrh uplatnit někdy jindy.

Senátor Josef Novotný: Já bych tento návrh dal i v případě, že byste ho zamítli. Já jsem přesvědčen o tom, že jsme teď ukázali, že jsme tady zbyteční a že Senát skutečně neplní roli, kterou má. A jsem připraven zákon předkládat znovu pořád dokola. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, kolegyně a kolegové, dnešní jednání končím. A protože – jak vidíte – je dost složité, a zítra nás čeká hodně bodů, musím vás bohužel zklamat, začínáme v 9.00 hodin.

(Jednání přerušeno v 18.58 hodin.)

(Jednání zahájeno v 9.04 hodin.)

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, milí hosté, dovoluji mi, abych vás přivítal na pokračování 14. schůze Senátu.

Nejprve vás seznámím s omluvami na toto jednání. Z dnešní schůze se omluvili tito senátoři a senátorky: Richard Sequens, Tomáš Jirsa, Jiří Pospíšil, Rostislav Slavotínek, Liana Janáčková, Luděk Sefzig, Alena Venhodová, Václav Koukal, Jana Juřenčáková, Jiří Šneberger, Božena Sekaninová, Jiřina Rippelová, Adolf Jílek, Daniela Filipiová a Jiří Nedoma.

Prosím vás, abyste se nyní zaregistrovali svými identifikačními kartami. Pokud jste si je zapomněli, náhradní karty jsou k dispozici u prezence v předsálí Jednacího sálu.

V úvodu mi nejdříve dovoluji, abych vám navrhl dvě změny pořadu:

1. Projednat body ministra zemědělství Petra Gandaloviče jako první dva body dnes odpoledne. Jedná se o senátní tisk č. 248 – Návrh zákona o spotřebních daních a senátní tisk č. 254 – Návrh zákona o rostlinolékařské péči.
2. Zařadit senátní tisk č. 257 – Návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím – v pátek 6. června 2008 jako 1. bod v 9.00 hodin (z toho je zřejmé, že všichni počítáme s tím, že schůze bude zítra pokračovat), a senátní tisk č. 258 – Návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel – pátek 6. června 2008 jako druhý bod po 9.00 hodině.

O těchto návrzích na změnu pořadu schůze budeme vzápětí hlasovat.

Hlásí se pan ministr Alexandr Vondra. Ministr může vystoupit kdykoliv, prosím.

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra: Děkuji, pane předsedající. Dámy a pánové, já mám ještě jeden drobný návrh na změnu programu. Pan ministr Petr Nečas mě požádal, abych kvůli jeho nutné přítomnosti ve Sněmovně tu uvedl senátní tisk č. 216 – Návrh, kterým se předkládá Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Japonskem o sociálním zabezpečení. Prosím o pevné zařazení senátního tisku č. 216 hned za informaci vlády o pořadu jednání Evropské rady, kterou budu podávat dnes jako bod č. 4 a aby senátní tisk č. 216 mohl být zařazen jako bod č. 5.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Ano, mé dva návrhy byly doplněny třetím návrhem. A o všech těchto návrzích **budeme hlasovat**.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, zvedněte, prosím, ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Kdo jste proti, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko NE.

Konstatuji, že v hlasování č. 27 byly **procedurální návrhy přijaty**; 52 přítomných senátorek a senátorů, kvorum tedy 27, pro procedurální návrhy 51 hlasů, nikdo nebyl proti.

A již tady mám avizovanou faktickou připomínku. Hlásí se pan senátor Igor Petrov. Dávám vám slovo, pane kolego, dříve než otevřeme další bod pořadu.

Senátor Igor Petrov: Pane předsedající, vážené dámy, vážení pánové, dovoluji, abych jako zpravodaj senátního návrhu zákona o loteriích navrhl procedurální změnu.

Nejdříve bych odcitoval z jednacího řádu § 128 odst. 2:

„Po vystoupení zpravodaje zahájí předsedající obecnou rozpravu, ve které lze navrhnout, aby byl návrh senátního návrhu zákona vrácen navrhovateli k dopracování nebo aby byl zamítnut. Nebyl-li žádný z návrhů podán nebo nebyl-li přijat, přikáže Senát návrh senátního návrhu zákona k projednání výboru, popř. výborům. Přikáže-li Senát návrh senátního návrhu zákona více výborům, určí, který z nich bude výborem garančním.“

Včera jsme měli pouze dvě varianty, jedna varianta byla návrh zamítnout. Tuto variantu jsme nepřijali a v tom případě platí druhá část odst. 2 § 128. Teď si dovoluji očitovat usnesení Organizačního výboru:

„Organizační výbor navrhuje Senátu, aby návrh senátního návrhu zákona senátorů Josefa Novotného, Petra Víchy a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – senátní tisk č. 239 – byl přikázán výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu jako garančnímu a dále výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí a ústavně-právnímu výboru.“

Na základě mého návrhu jako zpravodaje určeného Organizačním výborem jsme doplnili tyto tři výbory ještě o výbor zdravotní a sociální. Varianta neprošla. Vzhledem k tomu, že neprošla, musíme dohlasovat původní variantu, tzn. návrh, **aby senátní návrh zákona byl projednán výbory tak, jak určil Organizační výbor.**

Prosím předsedajícího, aby nechal hlasovat o variantě, kterou doporučuje Organizační výbor v souladu § 128, odst. 2 našeho jednacího řádu. Děkuji.,

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane kolego. Jsou námitky proti tomuto postupu? Nejsou. Je to procedurální návrh, o kterém je třeba hlasovat bezprostředně. Zahajuji hlasování. Kdo jste pro tento návrh, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Hlasování skončilo schválením návrhu na přikázání výborům. Přítomno 52 senátorek a senátorů, kворum 27, 2 byli proti, 31 pro. Návrh byl schválen. Děkuji kolegovi Petrovovi za toto upřesnění.

Můžeme zahájit projednávání dalšího bodu, jak jsme se usnesli na pořadu této schůze. Dalším bodem je

**Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb.,
o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů
(zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů.**

Tento návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 247**. Prosím pana ministra průmyslu a obchodu Martina Římana, kterého tu vítám, aby nás s návrhem zákona seznámil. Pane ministře, prosím.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Říman: Dámy a pánové, vážený pane předsedající, dovoluji, abych vás ve stručnosti seznámil s jednou z dalších novel zákona o elektronických komunikacích. Tato novela je přísně účelová a reaguje na povinnost ČR aplikovat, resp. transponovat směrnici EU do našeho právního řádu. Ve své valné většině tato směrnice již byla do našeho právního řádu transponována

před třemi lety. Zde se pouze doplňují některé další skutečnosti. Krátce uvedu, oč jde.

Jde o povinnost telekomunikačních operátorů, internetových providerů a dalších, kteří působí na úseku elektronických komunikací uchovávat po dobu nejméně šesti měsíců lokalizační a provozní údaje, tzn., odkud voláte, jak dlouho voláte, kam voláte atd. Chtěl bych zdůraznit, že v žádném případě se nejedná o něco, co by se dalo přirovnat k odposlechům už jen proto, že se neuchovávají obsahy jednotlivých telefonátů nebo mailových zpráv, protože jde i o služby internetu. Tato obava se v Poslanecké sněmovně vyskytla. Uchovávají se pouze lokalizační a provozní údaje, tedy technická data.

Směrnice byla motivována událostmi 11. září 2001, byla motivována bojem proti terorismu. Jako jeden z úspěchů této právní úpravy, tedy povinnosti uchovávat po určitou dobu data tohoto typu se uvádí, že tato data přispěla k dopadení teroristů v souvislosti s útokem na londýnské metro před časem.

Změna proti současnému stavu, který platí zhruba tři roky, spočívá v tom, že směrnice dále požaduje, aby se uchovávala data i u neúspěšných volání. Znamená to, že jestliže někomu zavolám a on mi to nebere, dosud se tato data neuchovávala, nyní se uchovávat budou. To je na jedné straně.

Na druhé straně v rámci této novely upravíme příslušné prováděcí předpisy tak, aby plnily povinnosti dané směrnicí EU v minimální míře. Dosud platná právní úprava, která vznikla před časem, množství údajů, které je uchováváno, je o něco málo vyšší, než je tomu dáno povinnostmi směrnice. Půjdeme na minimum.

Dále se zpřísní nakládání s daty v tom smyslu, že dnes neexistuje povinnost vůči operátorům, aby po uplynutí dané lhůty, po kterou je nutné uchovávat data, jak s nimi má být naloženo. Operátoři by si je teoreticky mohli uchovávat, jak chtějí dlouho, a nyní zavádíme povinnost, aby data, která si policie nevyžádala, po minimální lhůtě šesti měsíců byla zničena. To ukládá zákon.

Tolik k této novele, která u mnohých z vás nevzbudí žádné nadšení. Přiznám se, že u mne také nevzbuzuje nadšení, ale je to naše povinnost vůči klubu, jehož jsme členy. Je to jako spousta dalších norem, s nimiž nejsme úplně srozuměni, ale které jsme přesto povinni přijmout. Příkladem je například antidiskriminační zákon, kdy se mnozí z nás shodují se stanoviskem prezidenta republiky, který tento zákon vetovali, ale z praktického hlediska není možné tuto normu nepřijmout, protože jsme vázáni pravidly hry.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane ministře. Zaujměte, prosím, místo u stolku zpravodajů. Návrh zákona projednala Stálá komise Senátu pro sdělovací prostředky. Přijala stanovisko, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk 247/2. Zpravodajem byl určen pan senátor Jiří Oberfalzer. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu.

Tento výbor přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk 247/1. Zpravodajem výboru je pan senátor František Kopecký a toho nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor František Kopecký: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové, dovolte mi, abych vám popřál pěkné ráno a úspěšný pracovní den. K zákonu o elektronických komunikacích tady řekl v podstatě, dá se říci jádro věci pan ministr, ale dovolte mi, abych zdůraznil některé aspekty, které se tohoto zákona týkají. Jednak bych chtěl říci, že tato novela je v podstatě

devátou novelou od roku 2005, kdy si určitě řada z vás vzpomíná, jak jsme tady přijímali zákon o elektronických komunikacích. Důvodem této novelizace, jak už tady bylo vzpomenu, je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/24/ES ze dne 15. března 2006, která má cíl zajistit dostupnost údajů pro účely vyšetřování, odhalování a stíhání závažných trestních činů.

Chtěl bych zde také zdůraznit, že uvedená směrnice se vztahuje na provozní a lokalizační údaje o právnických a fyzických osobách, na související údaje, které jsou nezbytné k identifikaci účastníka nebo registrovaného uživatele. A naopak se nevztahuje na obsah elektronických sdělení ani na informace vyžadované při použití elektronických komunikací.

Chtěl bych zde také říci, že ČR v souladu s čl. 15, odst. 3 této směrnice si vyhradila právo odložení implementace části směrnice, která se vztahuje k uchování komunikačních údajů týkajících se připojení k internetu, internetové telefonie a internetové elektronické pošty. Odložení máme o 36 měsíců, tedy do 15. března 2009.

V návrhu zákona v návaznosti na článek 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady byla současně doplněna oblast správních deliktů a sankcí. Co se týče obsahu, tak zde bych chtěl znovu zdůraznit, že se stanovuje povinnost lokalizace a identifikace údajů neúspěšných pokusů o volání. Myslím si, že tento bod této novely vyvolal asi největší diskusi také v našem výboru a v podstatě mnoho z nás cítíme určité zvětšení rozsahu sledování osob.

Dále, jak tady bylo uvedeno, stanoví minimální dobu uchování provozních a lokalizačních údajů, která nesmí být kratší než 6 měsíců a zase maximální doba je 12 měsíců po uchování, kdy po uplynutí této doby by měla společnost tyto údaje zlikvidovat. Dále stanoví tato novela zákonu subjektům, zajišťujícím veřejnou komunikační síť nebo poskytujícím veřejně dostupnou službu povinnost vést evidenci počtu případů, ve kterých poskytl provozní a lokalizační údaje orgánům oprávněným k jejich vyžádání. Za druhé doby, která v jednotlivých případech uplynula ode dne, kdy zahájila uchovávání provozních a lokalizačních údajů, do dne, kdy tyto údaje poskytla orgánům oprávněným k jejich vyžádání. Za třetí počtu případů, kdy nemohla žádosti o poskytnutí provozních a lokalizačních údajů vyhovět. To samozřejmě vyžaduje mnohem větší administrativu a pracovní zátěž těchto podnikatelských subjektů.

Co se týče dopadu na státní rozpočet, tak navrhovaná novela bude mít takový dopad, a to z toho důvodu, že úhrady nákladů, které vzniknou subjektům zajišťujícím tyto služby v souvislosti s navýšením množství uchovávaných údajů zejména z důvodu stanovení nové povinnosti uchovávat údaje při neúspěšném pokusu o volání. Na úhradu těchto nákladů mají subjekty zajišťující tuto službu právo ze zákona. Vzhledem k tomu, že nelze odhadnout objem dat ani počet případů poskytnutí takových údajů, není možné ani tyto náklady vyčíslit.

Nově navrhovaná povinnost uchovávat údaje, jak už jsem řekl, bude představovat pro podnikatele zvýšení finanční a administrativní zátěže. Účinnost novely zákona se navrhuje prvním dnem druhého měsíce následujícího po dni vyhlášení. Co se týče legislativního procesu, myslím si, že projednávání tohoto zákona bylo v Poslanecké sněmovně poměrně dramatické, neprošel návrh, aby zákon byl projednáván ve zkrácené lhůtě a tento zákon byl schválen ve třetím čtení, které se uskutečnilo 23. dubna 2008, kdy byl přijat těsnou většinou. Ze 176 poslanců byl schválen 89 hlasy.

My jsme na hospodářském výboru diskutovali zejména o neúspěšných voláních, o rozšíření sledování osob a dalším tématem byly také sankce.

Po diskusi jsme dospěli k názoru, přestože novela zrušuje rozsah sledování a přestože vyjádření sankcí je v podstatě řešena duplicitně, tak je novelou přínosnou.

Nyní mi dovoluje, abych vám přečetl usnesení našeho výboru ze dne 28. května 2008, kdy po úvodním slově předkladatele Martina Řimana, ministra průmyslu a obchodu ČR, po zpravodajské zprávě senátora Františka Kopeckého a rozpravě výbor za prvé doporučuje Senátu PČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném PS. Za druhé určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Františka Kopeckého a za třetí pověřuje předsedu výboru senátora Ivana Adamce předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Tolik zpravodajská zpráva a děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane kolego. Prosím, posadte se ke stolku zpravodajů, a uděluji slovo zpravodaji Stálé komise Senátu pro sdělovací prostředky panu senátoru Jiřímu Oberfalzerovi.

Senátor Jiří Oberfalzer: Pane předsedající, pane ministře, dámy a pánové, Stálá komise tento návrh projednala s vědomím toho, že je to nezbytná adaptace evropské legislativy a zhruba s takovým nadšením, které popisoval pan ministr v závěru svého vystoupení, také doporučila plénu Senátu tuto novelu schválit. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat. Nikdo takový návrh nepodává a já tedy otevírám obecnou rozpravu. Kdo se do ní hlásí? Nikdo, rozpravu končím a přistoupíme k hlasování. Byl podán jediný návrh schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Po znělce budeme o tomto návrhu hlasovat. V sále je přítomno 52 senátorek, resp. senátorů, kvórum je 27.

Hlasujeme o návrhu schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Zahajují hlasování.

Kdo jste pro, zvedněte prosím ruce a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Ti, kteří jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Připomenu, že toto je v pořadí 27. hlasování na této schůzi a skončilo schválením návrhu, který zní, že **Senát schvaluje návrh zákona, ve znění postoupeném PS.**

Zopakují – 52 přítomných, kvórum 27. 38 hlasů pro, dva hlasy byly proti. Tím projednávání tohoto návrhu zákona skončilo. Děkuji panu zpravodaji, panu ministroví poděkujeme později, protože před námi je další bod

Sdělení Komise Radě, EP, EHS a Výboru regionů – Evropský strategický plán pro energetické technologie (Plán Set)

Toto sdělení Komise jsme obdrželi jako **senátní tisk č. K 074/06**. Stanovisko vlády vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. K 074/06/01. Poprosím znovu pana ministra průmyslu a obchodu Martina Řimana, aby nás seznámil s tímto materiálem. Prosím.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Říman: Děkuji. Pane předsedající, dámy a pánové. Budu stručnější než v minulém vystoupení, protože se jedná o řekněme jistý proklamativní materiál Evropské komise, který z mého pohledu na jedné straně nabízí kontroverzní návrhy, na druhé straně nabízí návrhy, se kterými,

myslím, se lze plně ztotožnit. Východiskem pro tento materiál je úsilí Evropské komise EU stát se lídrem, světovým lídrem v oboru výroby nízkoemisních, zejména nízkouhlíkových energetických technologií; takže plán navrhuje a popisuje nejružnější výzvy technologické v rámci jednotlivých technologií, počínaje – já nevím – fotovoltaikou, větrnou energií, což lze považovat do jisté míry za kontroverzní a konče výzkumem v oblasti jaderných technologií, ať již na bázi štěpení nebo na bázi slučování jader, což naopak z hlediska budoucnosti lze považovat za velice pozitivní, takže globálně ČR, resp. vláda vítá tento materiál, který by mohl přispět k hledání nových technologických procesů, co se týče výroby a využívání energie, jako takové. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane ministře, jako předkladateli. Prosím, zaujměte místo u stolku zpravodajů. Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je výbor pro záležitosti EU. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. K 74/06/02. Zpravodajkou výboru je paní senátorka Alena Gajdůšková, a já ji teď prosím, aby nás seznámila se zpravodajskou zprávou.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, paní senátorky, páni senátoři. Dovolte mi, abych ještě trochu doplnila na začátek informaci pana ministra k tomuto předkládanému materiálu a samozřejmě vás seznámila s usnesením, které přijal výbor pro záležitosti EU. Důvodem k předložení strategického plánu pro energetické technologie je to, že energetické technologie jsou rozhodující pro úspěšný boj proti klimatickým změnám a také pro zajištění energetické budoucnosti. Tady je potřeba říci, že dědictvím snadné dostupnosti energetických zdrojů je velká závislost na fosilních palivech a velké poddimenzování, odinvestování vědy a výzkumu v této záležitosti. Prostě trh v této věci nefunguje.

Strategický plán navrhuje proto opatření do roku 2020 a další opatření do roku 2050. Cílem je zvýšení využití nízkouhlíkových technologií, vyvinutí nových generací technologií ke snížení emisí o 50 až 60 % do roku 2050, zajištění energetických zdrojů pro budoucnost energetické bezpečnosti. Navrhovaná opatření v tomto plánu je společné strategické plánování, nová správní struktura, kterou doporučil evropský summit k energetickým technologiím. Strategický plán zahrnuje účinné provádění k efektivnějšímu využívání lidských zdrojů a navrhuje šest nových iniciativ – evropské průmyslové iniciativy v oblasti větrné energie, solární energie, bioenergií, zachycování CO₂, dopravy a uchovávání kyslíčnanu uhelnatého v distribuční soustavě elektřiny, udržitelné jaderné štěpení. Je vytvořena – nebo navrhuje vytvoření aliance pro energetický výzkum. Dále se zabývá finančními zdroji. Nutností navýšení investic pro výzkum a související infrastruktury a rozšíření základny lidských zdrojů v této oblasti. Za podstatné považuje mezinárodní spolupráci, proto má být vytvořena řídicí skupina evropské průmyslové iniciativy a evropské spojení pro energetický výzkum. V dokumentu jsou formulované klíčové výzvy EU, jak jsem o tom hovořila, do roku 2020 a 2050.

Pro nás je důležité, že v těchto výzvách je zapracována i jaderná energie. Dokument také zahrnuje návrhy opatření v soukromém sektoru, např. vytvoření dlouhodobého stabilního rámce, dále podporu strategických spojení. Na vnitrostátní úrovni navrhuje zvýšení objemu investic, vytváření inteligentních motivačních programů, zapojení daňových pobídek, využití strukturálních fondů.

Strategický plán také navrhuje opatření na globální úrovni. Jde o to, že Evropa se musí stát globálním hráčem v této záležitosti. Set Plán – tak jak je zkratkou

nazýván, navrhuje dosažení výsledků, zpracování nového společného strategického plánování, efektivnější provádění vědy a výzkumu, větším objemem zdrojů, komplexnějším přístupem ke spolupráci.

V závěru dokumentu je formulována výzva Evropské komise. Protože usnesení výboru pro záležitosti EU se na tuto výzvu odvolává, resp. doporučuje, abychom ji podpořili, dovolím si ji přečíst:

Komise vyzývá Radu a Evropský parlament, aby

- potvrdily, že energetické technologie představují základní pilíř evropské energetické politiky a politiky pro změnu klimatu a že je životně důležité dosáhnout našich cílů, pokud jde o koordinaci,
- schválily cíl Společenství společně a strategicky naplánovat úsilí v oblasti energetického výzkumu a inovací v souladu s cíli energetické politiky EU s tím, že správná struktura bude zřízena v roce 2008,
- potvrdily, že dokonalejší a efektivnější provádění současného úsilí v oblasti energetického výzkumu a inovací je zásadní otázkou a konkrétně se zavázaly k vytvoření řady klíčových evropských průmyslových iniciativ, jež mají být zahájeny v roce 2008,
- odsouhlasily potřebu posílení kapacit evropského energetického výzkumu prostřednictvím hlubší integrace energetických výzkumných středisek v rámci evropského společenství pro energetický výzkum s tím, že strukturovaný dialog k dosažení tohoto cíle bude zahájen v roce 2008,
- schválily návrh komise na zahájení činnosti s cílem strategicky naplánovat přechod na nízkouhlíkové energetické sítě a systémy v Evropě,
- potvrdily, že lepší využití zdrojů a jejich celkové navýšení, ať již jde o zdroje finanční či lidské, je potřeba v zájmu rychlejšího vývoje a zavedení nízkouhlíkových technologií v budoucnosti,
- přivítaly záměry komise připravit na rok 2008 sdělení o financování nízkouhlíkových technologií,
- odsouhlasily potřebu zesílené mezinárodní spolupráce zavedením vzájemně provázané a diferencované strategie ve vztahu k rozvinutým, rozvojovým a nově rostoucím ekonomikám.

Vážené kolegyně a kolegové, po projednání v evropském výboru výbor přijal toto doporučení k vyjádření Senátu Parlamentu ČR ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů: Evropský strategický plán pro energetické technologie (SET plán) – Směřování k budoucnosti s nízkými emisemi uhlíku. Usnesení zní.

Senát Parlamentu ČR:

- I. Souhlasí s opatřeními, která navrhuje Komise v Evropském strategickém plánu pro energetické technologie (SET plán), jež mají nastartovat výzkum nových „čistých“ technologií, a tak přispět ke snížení emisí skleníkových plynů v EU.
- II. Vyzývá vládu, aby vzhledem k historické úspěšnosti české vědy i strojírenství v oblasti energetiky a strategickém zájmu ČR v oblasti energetických technologií:
  1. Aktivně přistupovala na úrovni EU k realizaci SET plánu.
  2. Oslovila české poslance v Evropském parlamentu a podpořila v Radě EU výzvu Komise k návazným krokům.
  3. Věnovala zvýšenou pozornost implementaci opatření navržených v SET plánu v kapitole „Opatření na vnitrostátní úrovni“.

4. Usilovala o zapojení ČR do řídicí struktury Evropského inovačního a technologického institutu a vytvořila podmínky pro zapojení českých subjektů do činnosti znalostních a inovačních společenství.
  5. Podpořila zapojení českých subjektů do evropských sítí a společných projektů, zejména pokud jde o aktivity v rámci Evropského inovačního a technologického institutu, který se podle Evropského strategického plánu pro energetické technologie stává jedním z nástrojů na dosažení proklamovaných cílů.
- III. Žádá vládu, aby jej informovala o tom, jakým způsobem toto stanovisko zohlednila, a o dalším vývoji projednávání.
A já vás prosím o podporu tohoto usnesení. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní zpravodajko. Prosím, posadte se ke stolku zpravodajů.

Výbor pro záležitosti EU požádal o stanovisko výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Poprosím pana senátora Ivo Bárka, aby nás seznámil se stanoviskem tohoto výboru.

Senátor Ivo Bárek: Vážený pane místopředsedo, kolegyně a kolegové, náš výbor se tímto tiskem zabýval na své 20. schůzi, která se konala dne 2. dubna 2008. My jsme se pečlivě tímto tiskem zabývali. Myslím si, že paní kolegyně Gajdůšková tady ve své zpravodajské zprávě jasně vysvětlila stanovisko jejich výboru, který vycházel z našeho stanoviska. Naše stanovisko bylo jednodušší. My jsme tento tisk doporučili výboru pro záležitosti EU, aby ho vzal na vědomí, tzn. náš senátní tisk č. K 74/06, naše stanovisko zní takto:

V návaznosti na 191. usnesení výboru pro záležitosti EU, po úvodním slově Ing. Tomáše Hünnera, náměstka ministra průmyslu a obchodu ČR, zpravodajské zprávě senátora Bedřicha Moldana a po rozpravě výbor projednal na žádost výboru pro záležitosti EU Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Evropský strategický plán pro energetické technologie (Plán SET) = Směřování k budoucnosti s nízkými emisemi uhlíku, doporučuje výboru pro záležitosti EU vzít dokument na vědomí a pověřuje předsedu výboru, aby předložil toto usnesení předsedovi výboru pro záležitosti EU a předsedovi Senátu Parlamentu ČR. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane kolego Bárku, a otevírám rozpravu. Je do ní přihlášen pan senátor Miroslav Škaloud, po něm promluví pan senátor Václav Roubíček.

Senátor Miroslav Škaloud: Vážené senátorky a senátoři, dovolte mi jenom pár poznámek, které možná ožíví tento poněkud suchý materiál.

Tento SET plán je jeden z mnoha nepřeborného množství různých plánů, které vznikají na půdě Komise ve snaze podpořit tu to, tu zase něco jiného, na co se v jiných plánech nedostalo. Tento konkrétní plán je nezávazná proklamace a inflace takovýchto plánů vede k tomu, že nejsou jasné žádné priority, podobně jako tomu bylo u Lisabonské strategie. Tam bylo asi 100 různých cílů, bez priorit.

Tento plán, jak už tady bylo řečeno, klade na první místo v úsilí o potlačení klimatických změn rozvoj energetických technologií. To je pozitivní. A měl by nastartovat i výzkum nových „čistých“ technologií, atd.

Tento plán je zajímavý v jedné věci, a to je, že podle mého názoru je to v podstatě první dokument EU týkající se energetiky, ve kterém je zmiňována explicitně podpora jaderné energie.

Často je také v tomto dokumentu používán v souvislosti s jadernou energií jistý nový tvar, podle mě nesmyslně zavádějící, který zní „udržitelné jaderné štěpení“, další „perla“ eurospeaku.

Jinak chci říci, že největším kritikem tohoto plánu bylo Rakousko, které nakonec ustoupilo přesile. Nicméně doporučuji tento nezávazný dokument, tuto proklamaci EU potvrdit v usnesení výboru pro záležitosti EU, už proto, že podpora technologií se mi zdá, že je nejdůležitější, ze všech důležitých podpor, které mají zabránit klimatickým změnám.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Nyní promluví pan senátor Václav Roubíček, prosím.

Senátor Václav Roubíček: Dobrý den, vážené kolegyně, vážení kolegové, pane místopředsedo. Já nechci unavovat tím, o čem možná trochu něco vím, vás. Ale nicméně chtěl bych přece jenom reagovat na něco z vystoupení paní senátorky Gajdůškové.

Žádná evropská energetická politika neexistuje. Každý stát si svoji energetiku dělá sám. O tom svědčí například výstavba tzv. „Nord Stream, tj. plynovodu mezi Ruskem a Německem do Greifswaldu, který se začíná stavět. Jediným naším štěstím je, že máme RWE v České republice a že odbočka tohoto plynovodu půjde do ČR. Francie si dělá svoje jaderné věci, Anglie si bude stavět pět jaderných reaktorů v nejbližší době, atd.

Čili spoléhat se na nějakou evropskou energetickou politiku je velmi, velmi diskutabilní.

Už vůbec nemohu poslouchat řeči o investicích do větrné, sluneční, geotermální a nevím ještě jaké energie. Prosím vás, jednoznačně říkám: tyto energie mohou v ČR hrát jenom lokální roli, lokální roli ano anebo dokonce výzkumnou roli. Když někdo postaví sluneční elektrárnu na fotovoltaické články, tak ať si ji postaví, ale na velkou energetiku ČR to nebude mít žádný vliv. A i ČR by si měla svoji energetickou politiku zařídit sama.

Jaká je realita? Realita je taková, že ČR má jadernou energii, kterou by měla dále rozvíjet, má fosilní energii, protože máme raritu, máme uhlí a z uhlí umíme dělat energii velmi čistým způsobem. A máme vodní energii. To, co máme, to máme, víc toho mít nebudeme. A jediné, s čím se dá počítat, s nějakým podstatným příspěvkem, je využití energie biomasy a odpadních látek, energetické zpracování odpadu. Všechno ostatní jsou zanedbatelné nebo lokálně významné zdroje.

Špatně se mi poslouchalo také to, že svět vynakládá malé prostředky na vědu a výzkum v oblasti energií. Opak je pravdou! USA po medicíně vynakládají největší prostředky právě na energetiku, tzv. Departement of Energy vynakládá těžké miliardy ročně na energetiku, atd., Japonsko, Francie, Německo. Čili na energetiku se vynakládají největší prostředky v historii vůbec, kdy byly, protože svět si začíná uvědomovat nebezpečí nikoliv toho, co bylo zmíněno jako za prvé, což jsou emise CO₂. Já si dovoluji tady tvrdit, že emise CO₂ zdaleka nejsou podstatné. Emise CO₂ tvoří 7 % emisí tzv. skleníkových plynů. Prosím, 7 %! A o tomto čísle nejde polemizovat, to je fakt. Takže my se tady pořád bavíme o snižování CO₂, bavíme se

o 7 % emisí skleníkových plynů. O tom se bavíme a chceme zavádět CO₂, někde do země anebo do moří atd.

I Česká republika by tedy měla vzít rozum do hrsti, ano, ve spolupráci s ostatními zeměmi prosazovat a stavět a investovat to, co máme a co můžeme zabezpečit ekonomicky a ekologicky čistou energií. A každý stát si to dělá. A můžeme se o tom bavit jak chceme a říkat co chceme. Ano, spolupracujeme v EU v rámci projektů fúzní reakce, někdy za 30, za 50 roků se to možná uplatní. Ale současné naše potřeby střednědobé do 30 let lze řešit našimi silami, našimi surovinami, našimi prostředky, ekologicky i ekonomicky.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkujeme vám, pane senátore. Kdo se, prosím, hlásí dále? Ano, paní senátorka Alena Gajdůšková, prosím.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, nechtěla jsem zprávu rozvíjet do velkých detailů a podrobností, ale vidím, že to asi nebude nutné.

Chtěla bych jenom zareagovat a možná doplnit informaci, kterou jsem podala.

Pan kolega Roubíček má velkou pravdu. Amerika skutečně vydává obrovské množství, ale právě proto je potřeba, aby státy EU udělaly totéž, protože tak, jak ukazují fakta, my jako EU v této chvíli vydáváme čtyřikrát méně finančních prostředků do energetických technologií, do výzkumu a vývoje v této oblasti, než tomu bylo v roce 1980, resp. abych byla přesná, kdybychom vydávali stejné prostředky jako v roce 1980, bylo by to čtyřikrát více. To teď prostě není, i když se do této oblasti vydává 2,5 mld. eur ročně.

Ale abychom skutečně věděli, o čem mluvíme, dovolím si jenom rychle specifikovat to, o čem jsem hovořila, že tento SET plán formuluje strategické výzvy do roku 2020 a do roku 2050. Jsou to prostě jakési cíle, kterých EU chce společně dosáhnout.

Já také v žádném případě nerozporuji to, že by ČR neměla významné vědce, výzkumníky, strojaře, technologie v oblasti energetiky. Dokonce se domnívám, že oblast energetiky by měla být strategickým směrem podporovaným ze strany vlády pro další hospodářský vývoj ČR. Prostě máme to zde a umíme to. Nicméně jsou věci, které sami neuděláme.

Dovolím si tedy ještě vás seznámit s klíčovými výzvami za prvé pro rok 2020, tak jak jsou formulovány v SET plánu:

- vytvořit z druhé generace biopaliv konkurenceschopné alternativy k fosilním palivům s ohledem na udržitelnost jejich produkce,
- umožnit komerční využití technologií k zachycování, dopravě a uchovávání CO₂ prostřednictvím demonstrací v průmyslovém měřítku, které se budou týkat také účinnosti celého systému a pokročilého výzkumu,
- zdvojnásobit kapacitu výroby elektřiny na největších větrných turbínách, přičemž se bude využívat především energie větru na moři,
- demonstrovat dostupnost větších fotovoltaických článků a koncentrované solární energie pro komerční využití,
- umožnit vznik jednotné, inteligentní evropské distribuční soustavy pro elektřinu, která se vyrovná s výrazným začleněním obnovitelných a decentralizovaných zdrojů energie,

- uvést na trh v širokém měřítku zařízení a systémy s účinnější energetickou přeměnou a konečným využitím v budovách, dopravě a průmyslu, např. polygeneraci a palivové články,
  - udržet konkurenceschopnost technologií jaderného štěpení a dlouhodobých řešení nakládání s odpady.
- Tyto věci je potřeba řešit v zájmu naplnění vize pro rok 2050, která je:
- dovést příští generaci technologií energie z obnovitelných zdrojů na úroveň tržní konkurenceschopnosti,
  - dosáhnout průlomu pokud jde o hospodárnost technologií uchovávání energie,
  - vyvinout technologie a vytvořit podmínky, aby mohl průmysl uvést na trh vozidla s vodíkovými palivovými články,
  - dokončit přípravy demonstrací nové generace (Gen-IV) reaktorů na jaderné štěpení splňující přísnější požadavky na udržitelnost,
  - dokončit konstrukci zařízení ITER pro jadernou fúzi a zajistit brzké zapojení daného odvětví do příprav demonstračních aktivit,
  - vypracovat alternativní vize a transformační strategie v zájmu rozvoje transevropských energetických sítí a jiných systémů na podporu nízkouhlíkového hospodářství budoucnosti,
  - dosáhnout průlomu ve vytváření podmínek pro výzkum energetické účinnosti pokud jde o: materiály, nanovědu, informační a komunikační technologie, bio-science a výpočty.

Myslím si, že toto jsou věci, o kterých bychom měli vědět a které si zaslouží naši podporu a já děkuji, že ta podpora zde byla vyslovena a doufám, že bude vyslovena celým Senátem. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní senátorko. O slovo se přihlásil kolega Ivan Adamec.

Senátor Ivan Adamec: Dámy a pánové, chtěl bych informovat, že náš výbor energetika velmi zajímá a také rozvoj energetiky v naší republice v nejbližším období. O obnovitelných zdrojích si můžeme povídat hodiny, o tom, jak to s nimi vypadá. Kolega Roubíček tady ale hovořil o klasických věcech, které v ČR mají tradici, jsou účinné a efektivní a v současné době využíváme. Zajímali jsme se o atomovou energii, protože se domníváme, že cíle, které EU klade z hlediska obnovitelných zdrojů pro ČR, jsou velmi nereálné. V tuto chvíli máme v nejbližší době dvě možnosti, buď prolomit limity těžby hnědého uhlí, nebo budovat další jaderné bloky. Je to zajímavé, protože se hovoří o odbornících. Speciálně v jaderné energetice je to tak, že odborníci stárnou a noví nejsou, protože není žádná vize, která by byla podporována vládou ČR. Pokud je nějaký odborník, v současné době se v celém světě staví přes 300 nových jaderných elektráren a ty všechny odborníky, pokud u nás evidujeme vtáhnou na toto území. Pokud se bavíme o tom, že bychom chtěli více v ČR zapojit jádro, nastane velký problém, protože v současné době nejsou kapacity, které by jaderné bloky postavily.

Situace není z hlediska energetiky v ČR jednoduchá a ani v zemích EU.

Domnívám se, že vize, které tady byly v tisku řečeny, že jejich reálnost je jinde, než tvůrci těchto vizí zamýšleli. Mám obavu, až přijde rok 2012 nebo 2015, kdy se staneme dovozci energie, a kdy najednou zjistíme, že budovat zdroje, které budou efektivní a účelné, je již pozdě a budování bude problematické. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane kolego. Hlásí se ještě někdo do rozpravy? Kolega Ivo Bárek.

Senátor Ivo Bárek: Vážené kolegyně a kolegové, souhlasím s kolegou Roubíčkem, že situace je složitější, než na první pohled vypadá. Bavíme se ale o tomto tisku a tento tisk směřuje spíše k podpoře výzkumu a vývoje v těchto oblastech. Pokud se bavíme speciálně o tomto tisku, tak si myslím, že právě z tohoto důvodu, že se jakási vize chystá, že se chystá konglomerát odborníků, kteří se budou problematikou energetiky do budoucna někdy do roku 2050 zabývat, je to správné. Proto si myslím, že bychom tisk ve znění stanoviska výboru pro EU měli přijmout právě proto, abychom zabezpečili odborný pohled do budoucnosti. Můžeme se bavit o obnovitelných zdrojích u jiného tisku, ale tento tisk bychom měli významně podpořit.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Kdo se dále hlásí do rozpravy? Nikdo. Rozpravu končím. Pane předkladateli, chcete se vyjádřit k rozpravě? Nechcete. Paní zpravodajko, prosím, abyste se vyjádřila k proběhlé rozpravě, přinejmenším abyste ji shrnula.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, ctěný Senáte, pane ministře, v rozpravě vystoupili čtyři senátoři. Vystoupení byla zajímavá, bylo upozorněno na úskalí, která v této oblasti jsou. Mluvím o oblasti ne k tisku.

Chtěla bych poděkovat za podporu, která zde byla vyslovena navrhovanému usnesení. Dovolím si malou repliku: malý je, kdo malý má cíl, a cíle v tomto tisku jsou ambiciózní. Jsem přesvědčena o tom, že budou-li spojeny síly, jak je předseda podle Set plánu, Česká republika, pokud se zapojí a využije svého potenciálu, může v tom hrát významnou roli. Přála bych si to, a proto bylo také naše usnesení.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Můžeme v tuto chvíli přistoupit k hlasování. Budeme hlasovat o návrhu výboru pro záležitosti EU, který doporučil Senátu určité vyjádření. Vyjádření nám bylo přečteno, máme ho před sebou pod body I, II a III. Schválení nebo neschválení, to vyjádříme následujícím hlasováním.

V sále je přítomno 55 senátorek a senátorů, kворum 28. Budeme hlasovat o tom, zda souhlasíme s vyjádřením Senátu Parlamentu ČR, který 1. souhlasí atd., 2., vyzývá vládu, 3. žádá vládu.

Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Jestliže nesouhlasíte s návrhem stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Končí 30. hlasování schválením návrhu na vyjádření s výsledkem 56 přítomných, kворum 29, 49 pro, nikdo nebyl proti. **Návrh na usnesení Senátu byl přijat.** Děkuji předkladateli a oběma zpravodajům.

Dalším bodem, u kterého ještě zůstane pan ministr Říman je

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů

Materiál jste obdrželi jako **senátní tisk N 081/08**. Stanovisko vlády vám bylo rozdáno jako senátní tisk číslo N 8106/01. Prosím pana ministra průmyslu a obchodu Martina Římana, aby nás seznámil, s tímto tiskem.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Říman: Dámy a pánové, mám pocit, že diskuse nad bodem, který teď budeme projednávat, proběhla trochu u předchozího bodu. Meritem tohoto bodu je podíl obnovitelných zdrojů, o nichž bylo mnohými řečníky před chvílí hovořeno na celkové energetické spotřebě. Začnu to ze široka a nebudu mluvit dlouho.

V průběhu celého loňského roku, zejména v první polovině, probíhala na půdě EU někdy méně, někdy více vzrušená debata na téma cílů členských států co se týče výroby energie z tzv. obnovitelných zdrojů s tím, že nakonec na Evropské radě v polovině roku – myslím v červnu – byly přijaty dva velmi ambiciózní závazné cíle, a to 20 procent obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě primárních zdrojů v EU a 10 procent podílu biopaliv, první do roku 2020, druhé do roku 2010.

Česká republika se diskuse účastnila velmi aktivně. Jedním z výsledků tohoto přístupu bylo i to, že bylo jasně řečeno, že těch 120 procent nebude rozpočítáno mezi členské země paušálně, nebude platit, že každá země má 20 procent, ale při rozpočítání, aby bylo vcelku dosaženo 20 procent bude přistupováno selektivně a budou brány do úvahy podmínky pro využívání těchto typů energetických zdrojů v jednotlivých členských zemích. Rozdíly jsou obrovské. Uvedu příklad třeba Švédska, jehož spotřeba elektrické energie, je na občana dvakrát vyšší než naše. Produkuje velké množství elektrické energie, nicméně 50 procent energie je díky přírodním podmínkám z vodních elektráren, což je tzv. obnovitelný zdroj. Švédsko by v tomto případě plnilo závazky velmi snadno, i když tady nejde o podíl na výrobě elektrické energie, ale na všech primárních zdrojích, tzv. uhlí, pohonné hmoty a další zdroje včetně elektřiny.

V druhé polovině loňského roku probíhala další jednání právě o rozpočítání podílu obnovitelných zdrojů jednotlivých členských států na 20 procentech. V listopadu jsme jako česká vláda projednávali ve vládě náš návrh, který jsme posílali do Bruselu. Tehdy jsme se shodli po poměrně bouřlivé diskusi – ve vládě na tuto problematiku nejsou jednotné názory, že je přijatelné a pro ČR za určitých podmínek akceptovatelné, aby podíl byl 8,6 procenta. Pak probíhala další jednání v Bruselu. Výsledkem na konci roku bylo oznámení, které máte v materiálech, a to je číslo 13. Na první pohled to proti číslu 8,6 vypadá hrozivě, ale je to téměř totožné číslo. Paradox spočívá v tom, že jsme číslo počítali z primární potřeby, kdežto EK z konečné. To je dost velký rozdíl, protože se do toho nezapočítávají takové energetické spotřeby, jako jsou třeba ztráty v sítích nebo energie, která je potřebná pro výrobu energie apod. Z tohoto pohledu číslo narostlo. Je to spíše hra s čísly a záleží to i na použité metodice.

Číslo není 13, je 12,7, ale EK všechna čísla zaokrouhlovala. Číslo 0,3 procent, o které se nám to zvedlo, není málo. Pro ilustraci je to výkon středně velké elektrárny. Na poslední radě jsme připomínkovali, že by bylo vhodné nezapomínat na to, že čísla mají také desetiny. V našich podmínkách je podíl založen na využívání biomasy. Jak bylo řečeno panem senátorem Roubíčkem, jiné možnosti v tomto směru nemáme, resp. máme mizivé, které přispívají u vody v řádu jednoho procenta, a u ostatních zdrojů je to v řádu 10 procent. Jediné větší zdroje jsou i biomasy.

Život ale nefunguje podle přání úředníků z Prahy nebo z Bruselu, ale vyvíjí se jinak. V posledním půl roce vidíme, co se v globálním měřítku děje na poli potravin, což má obrovskou spojitost s biopalivy, s pěstováním biomasy pro energetické využití. Je otázkou, jaký další vývoj v této oblasti nás čeká.

Zatím mašinérie ale jede, tzn., že materiál, který máte před sebou je projednáván, a bude projednáván na úrovni Evropského parlamentu s tím, že

schválen definitivně bude na přelomu roku, pravděpodobně až v polovině příštího roku.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane předkladateli. Posadte se ke stolku zpravodajů., Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je výbor pro záležitosti EU. Tento výbor přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk číslo N 81/06/02 Zpravodajem výboru je pan senátor Škaloud. Prosím ho, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Miroslav Škaloud: Vážené senátorky a senátoři, dovoluji vám říci několik slov k tomuto materiálu. Tento konkrétní materiál N 81 návrh směrnice Evropského parlamentu a rady k podpoře výroby energie z obnovitelných zdrojů je součástí velkého souboru materiálů, kterému se říká klimaticko-energetický balíček. Měl asi sedm různých materiálů. Probírali jsme všechny na výboru pro záležitosti EU, probíral to i výbor pro územní rozvoj a životní prostředí. Ke třem z těchto materiálů jsme přijali usnesení, je tady ale jenom jeden z těchto materiálů, protože u ostatních předkladatel požádal o projednání jindy – konkrétně pan Bursík. Budeme se zabývat pouze jedním materiálem.

Náš výbor vycházel z usnesení výboru pro územní rozvoj a životní prostředí a poněkud ho modifikoval. Řeknu, o co v materiálu jde z mého úhlu pohledu. Směrnice tam stanoví dosažení podílu 20 procent obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energií v EU v roce 2020 pro sektor elektřiny, vytápění, chlazení, přičemž pro dopravu se zavádí cíl nejméně 10 procent podílu energie z obnovitelných zdrojů, převážně biopaliv. Dále je tam rozdělení závazku k dosažení podílu 20 procent na celkové spotřebě energie na jednotlivé státy. To dříve nebylo. Pan ministr uvedl konkrétní procenta, nebudu je opakovat.

Další bod se týkal kritérií efektivity využívání biopaliv. Komise přitvrdila pravidla pro využívání biopaliv, protože se ukazuje, že jejich pěstování může vykazovat vliv na životní prostředí, někdy i záporný a navíc zdražuje potraviny. Komise se zde přiklání k novým kritériím, a to podle povahy plodiny, výše úspory skleníkových plynů při využití biopaliv (stanoví minimálně 35 procent) a také zohledňuje z hlediska biodiverzity a množství uhlíku v půdě. U posledních dvou kritérií se bude muset vyhodnocovat povaha půdy a porostů, z hlediska toho, zda je vhodné, aby se na ní ta či ona biopaliva pěstovala či nikoli. V návrhu směrnice jsou poměrně komplikované výpočty, jak to vyhodnotit. Připadá mi to jako šíleně byrokratický systém.

Jiný bod se týká pravidel záruk původu. Zde komise doporučuje povinnost zavedení obchodovatelných potvrzení, že vyrobená energie pochází z obnovitelných zdrojů. Týká se to zdrojů nad 5 megawatt výkonu. V této záruce původu pak budou administrativně zpracovány údaje jako datum zahájení a ukončení výroby, umístění, kapacita, kdy zařízení zahájilo provoz, částku všech investičních podpor, které byly uděleny. Brusel to bude shromažďovat.

Poslední bod se týká záruk přístupu do elektrických sítí pro energii z obnovitelných zdrojů. Znamená to zajistit přednostní přístup energie z obnovitelných zdrojů do distribučních sítí. Nyní k usnesení: Výbor pro územní rozvoj Senátu a životní prostředí například v bodu 1 uvádí, že se seznámil s návrhem obsahu směrnice.

Tak tento návrh tvrdí, že souhlasí s potřebou zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě energie. Náš výbor dodal ještě jednu větu, která zní: S respektováním věcných a ekonomických možností země. Krátce okomentuji: příliš

obecný souhlas by znemožnil ukázat, že pro ČR existují limity využívání biopaliv. Další usnesení, které jsme modifikovali z VUZP znělo, že výbor případně Senát zdůrazňuje nutnost stanovení kritérií udržitelnosti biopaliv a dalšího výzkumu dopadů na životní prostředí. My jsme to zmodifikovali na: zdůraznil nutnost stanovení kritérií efektivnosti biopaliv pro snižování emisí; a tam jsme přidali: a další výzkumy dopadů na životní prostředí ponecháváme.

Můj komentář je následující: Pojem udržitelnost je neurčitý a na první pohled znemožňuje vůbec zjistit, o co jde v tomto tvrzení v tomto usnesení. A jinak nutnost stanovení skutečné efektivnosti biopaliv je samozřejmě žádoucí. Je zapotřebí hodnotit celý životní cyklus, to znamená příspěvek ke snižování emisí a všechna negativa použití těchto biopaliv. To je takový pojem, se kterým přišli zelení a teď se možná vrací trochu negativně. O škodlivosti výroby biopaliv z potravinových plodin už dnes nikdo nepochybuje a referují o tom i hromadné sdělovací prostředky včetně orgánů jako OECD a OSN. A nejenže existuje řada analýz, která poukazuje na neúčinnost při snižování emisí, při použití některých biopaliv, např. bioetanol z kukuřice potřebuje o 29 % víc energie z fosilních zdrojů než je jí obsaženo v bioetanolu samém. A jejich vliv na zdražení potravin zejména ve třetím světě je varující, i když není stoprocentní příčinou. Jenom chci dodat, že např. zmocněnec OSN pro výživu pan Ziegler označil výrobu biopaliv z potravinových produktů za zločin proti lidskosti. Přesto jsou i biopaliva, která při vhodném výběru zdrojových rostlin vykazují pozitivní přínos, a tímto směrem se vydává komise a doporučuje používat druhou generaci biopaliv, o tom jste slyšeli už asi několikrát.

Další bod, který VUZP doporučuje, je aby vláda specifikovala dopady přijetí směrnice a její následné převedení do legislativy pro české podniky s ohledem na předpoklad, že zvýšený podíl obnovitelných zdrojů povede ke zvýšení cen energií. K tomu se přikláněl také náš výbor bez připomínek. A poslední bod usnesení, který nebyl ve VUZP a který přidal náš výbor, zní následovně: Doporučuje, aby se zástupci vlády na jednání příslušných formací Rady EU zasazovali za uplatnění konceptů nízkouhlíkových neboli čistých zdrojů namísto konceptu obnovitelných zdrojů. Toto pojetí více respektuje směřování v oblasti snižování množství CO₂ v atmosféře a ochraně přírodních zdrojů a v podpoře biodiverzity.

Komentář k tomuto usnesení: Koncept nízkouhlíkových nebo čistých zdrojů bude omezovat reproduktivní návrhy akcentující, tzn. obnovitelnost na úkor toho, čeho chce Unie skutečně dosáhnout. To je omezení emisí CO₂. K omylům tohoto druhu už došlo při výrobě energie z obnovitelných zdrojů, z plodin využitelných pro lidskou výživu, kde kromě zvýšení efektivity cen potravin se ukazuje, že celková bilance by byla horší. Jedním z těchto čistých zdrojů je samozřejmě jaderná energie, to je v podtextu tohoto sdělení. Chci jenom říci, že pro klasické jaderné elektrárny jsou odhadovány zdroje uranu, klasického paliva na 150 let. A pro množivé reaktory na 2500 let. To jsou časové horizonty, které z hlediska cíle omezovat emise CO₂ na straně jedné a z hlediska potenciálního rozvoje nových technologií na straně druhé jsou naprosto dostačující a nepotřebují být potlačovány konceptem obnovitelnosti, který v tomto případě je nevěcným a ideologickým zásahem některých politických uskupení. To je zapotřebí si přiznat a jsem rád, že jsem to tady mohl takhle explicitně vysvětlit.

Takže návrh usnesení VEU ve stručnosti tak, jak jste ho dostali:

1. Seznámil se s obsahem návrhu směrnice.
2. Souhlasí s potřebou zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě energií s respektováním věcných a ekonomických možností země.

3. Zdůrazňuje nutnost stanovení kritérií efektivnosti biopaliv pro snižování emisí a dalšího výzkumu jejich dopadu na životní prostředí.
4. Požaduje, aby vláda specifikovala dopady přijetí směrnice a její následné převedení do legislativy ČR pro české podniky s ohledem na předpoklad, že zvýšený podíl obnovitelných zdrojů na spotřebované energie povede ke zvýšení cen energií.
5. Doporučuje, aby se zástupci vlády na jednání příslušných formací Rady EU zasazovali za uplatnění konceptu nízkouhlíkových neboli čistých zdrojů namísto konceptu obnovitelných zdrojů. Toto pojetí více respektuje směřování v oblasti snižování emisí CO₂ v atmosféře, v ochraně přírodních zdrojů a v podpoře biodiversity.
6. Doporučuje postoupit předlohu k projednání plénu Senátu.
Takže toto je návrh našeho výboru a žádám vás o jeho schválení.
Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane zpravodaji. Dále se tímto tiskem zabýval VHZD, zpravodaje výboru pana Ivana Adamce se ani neptám, jestli chce vystoupit, protože už tady netrpělivě podupává.

Senátor Ivan Adamec: Děkuji za slovo, pane předsedající, pane ministře, dámy a pánové, já budu velmi stručný, myslím, že kolega Škaloud tady okomentoval vcelku podrobně. Jinak musím říci, že my jsme to probírali nejen tento tisk, ale celý souhrn tisků, který tvořil klimaticko-energetický balíček. Naše usnesení je trošku jiné. Já vás s ním seznámím. A to bude z mého vystoupení zatím všechno.

VHZD se seznámil se souborem legislativních návrhů a komunikačních dokumentů, které tvoří tzv. energeticko-klimatický balíček. Doporučuje podpořit pozice vlády ČR k energeticko-klimatickému balíčku uvedeném ve stanoviscích pro Parlament. Navrhuji doporučit vládě ČR přehodnotit bod programového prohlášení vlády, který se vztahuje k jaderné energii. A doporučuje postoupit předlohu k projednání plénu Senátu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane předsedo. Konečně se tímto tiskem zabývá VUZP. Táhá se zpravodaje Bedřicha Moldana, zda si přeje vystoupit. Ano, samozřejmě, očekávali jsme to, prosím.

Senátor Bedřich Moldan: Pane místopředsedo, děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, stanovisko našeho výboru poměrně podrobně popsal pan senátor Škaloud, nicméně mi dovoluji několik poznámek k této věci. Především bych chtěl zdůraznit, co už tady sice bylo řečeno, nicméně zdůraznit, že tento návrh směrnice je součástí klimaticko-energetického balíčku, který mimo tuto směrnici obsahuje v této fázi ještě tři další velmi důležité materiály. To znamená reformu evropského systému obchodování s povolenkami emisí CO₂ a dále snížení emisí CO₂ mimo systémy povolenek a dále ještě čtvrtá věc mimo tyto obnovitelné zdroje, totiž geologické ukládání CO₂ a jeho zachycování ze spaloven. Tyto tři směrnice mimo to, co v současné době projednáváme, budou, předpokládám, na pořadu některého z dalších zasedání našeho pléna. Mimo tyto čtyři základní prvky, které komise představila na konci ledna letošního roku, ještě jsou další elementy, něco z toho jsme už projednávali, konkrétně záležitosti emisí CO₂ z automobilů, něco ještě je na pořadu k dopracování. A to co z mého osobního pohledu je vůbec nejdůležitější

a zatím se tomu bohužel nevěnuje odpovídající pozornost ani v Evropě ani u nás, a to je efektivita využívání energie.

To je něco, kde potenciál úspor v současné době je největší a opakovaně musím vyjádřit svou lítost z tohoto místa, že jak u nás, tak v Evropě se touto otázkou daleko více nezabýváme.

Konkrétně bych se chtěl vyjádřit k rozdílu dvou usnesení, která tady komentoval pan senátor Škaloud. Já bych rád obhájil minimálně dva body našeho usnesení. První bod se týká bodu 3 našeho usnesení, které zní: Zdůrazňuje nutnost stanovení kritérií udržitelnosti biopaliv a dalšího výzkumu jejich dopadů na životní prostředí. Pan senátor Škaloud tady hájil usnesení Evropského výboru, který místo kritérií udržitelnosti zavádí termín efektivnost. Já se domnívám, že to je určité nepochopení celé záležitosti ze strany jinak velmi váženého VEU, protože tady skutečně nejde o efektivitu využívání biopaliv. To, co my jsme měli na mysli a to co je v návrhu směrnice, totiž o kritéria udržitelnosti. Kritéria udržitelnosti na rozdíl od toho, co říkal kolega Škaloud, nejsou neurčitým termínem, nýbrž jsou velmi přesně vyjádřena, a to kvantitativně. Jsou tři. První z nich bylo zmíněno, že biopaliva se nemohou pěstovat v oblastech, které mají vysokou zásobu uhlíku v půdě, například mokřady apod. Druhé kritérium je, že se nesmějí pěstovat tam, kde z důvodu půdních podmínek jsou vhodnější předpoklady pro pěstování jiných plodin, zejména potravinářských. A konečně třetí kritérium, které trochu souvisí s efektivitou, ale je to trošku něco jiného, toto třetí kritérium je v současné době velmi intenzivně diskutováno, a to je základní kritérium, jaké úspory musí přinést použití biopaliv ve srovnání s použitím fosilních paliv ve směru snížení emisí skleníkových plynů.

V současné době je navrhováno kritérium 35 procent, tzn., že pokud biopaliva neušetří více než nejméně 35 procent, tak nebudou mít status biopaliv, ale v současné době se celá záležitost velmi intenzivně projednává v EP, kde je předpoklad, že bude zpráva hotova v červenci a že na začátku podzimu, konkrétně 6. října už má příslušný výbor, což je v tomto případě výbor pro dopravu, průmysl, energetiku a ještě několik dalších věcí, tak mají o tom hlasovat a diskutuje se o tom, že by se toto kritérium ještě zvýšilo na 55 procent. Čili to je ještě otevřená záležitost, soudím, že tady termín kritéria udržitelnosti je namístě, protože je naprosto jasný a kvantifikovaný a navíc je to výsledek politické diskuse v rámci zejména EP.

Druhý bod, kde si myslím, že bychom se měli držet spíše našeho usnesení, to je totiž, že my jsme v zásadě bezvýhradně souhlasili s potřebou zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě energií. Je to bod 2 našeho usnesení. Evropský výbor k tomu přidal v souladu s možnostmi naší republiky, ekonomickými apod. Tam je třeba připomenout jednu věc, která nebyla dosud zmíněna ani ve vystoupení pana ministra ani pana senátora Škalouda, totiž že není striktně řečeno, že musí obnovitelné zdroje všechny být zajištěny přímo na území jednotlivých států. Je tady určitý mechanismus, jak možno investovat v jiných zemích EU, široce se diskutuje zase zejména na půdě EP, jakým způsobem zaručit, garantovat, že skutečně jde o obnovitelné zdroje. Země původu je dosti horkým tématem, které se diskutuje, protože samozřejmě může třeba na výrobě se podílet víc zemí apod. Některá na distribuci, jiná na výrobě apod., takže není to jasné. Ale v principu nejde jen o nějaké fyzické nebo jiné limity jednotlivých států, ale je tady možnost využít spolupráce s jinými státy. Takže to jsem chtěl jenom, pane předsedající, doplnit k rozdílu mezi dvěma usneseními, která tu už komentoval pan senátor Škaloud. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane zpravodaji a otevírám obecnou rozpravu. První se přihlásil pan senátor Jan Hajda, po něm pan senátor Josef Novotný.

Senátor Jan Hajda: Vážený pane předsedající, pane ministře, vážení kolegové a kolegyně, dovoluji mi čtyři stručné poznámky k tomu, co zde bylo velice obecně řečeno. Chtěl bych navázat na to, co říkal kolega Adamec, chtěl jsem to mít jako závěr. Myslím si, že bychom neměli říkat, že od roku 2015 vzhledem k tomu, že se neřeší vzhledem k dohodám v koalici dostatečně energetické problémy tohoto státu, že budeme mít problémy. Ale to, že se bude muset energie dovážet, že je budou naši občané velmi drazé platit a z tohoto důvodu bychom se měli všichni velice rychle vzpamatovat. To je za prvé.

Za druhé pokud se týká vztahu potravin a některých dalších záležitostí k biopalivům. Mám tady z Bruselu stanovisko 15 vědců, kteří reprezentují skupinu, která hovoří o negativních dopadech na potraviny a přírodu. Myslím si, že bychom i toto měli respektovat, protože zatím více méně jediným efektem je zdražení potravin, které se dotýká opět kapes občanů. Pokud mi dnes něco na předkládaných materiálech k biopalivům vadí, je jejich obecnost. Protože jsem zemědělec a chtěl bych vědět, co se v přírodě konkrétně a v jakém množství bude vyrábět. To říkám proto, že se zde už nemluví o tom, že při jednotlivých koncepcích zůstávají mimo jiné vybudované továrny např. na výrobu biolihu z kukuřice apod., které nejedou, jsou to miliardové investice, protože mezitím kukuřice díky poptávce zdvojnásobila cenu apod. A toto jsou myslím věci, o kterých bychom měli rovněž v této souvislosti se zmínit a nepřijímat obecná usnesení, která mají obrovský dopad na naše občany i na podnikatele.

A domnívám se rovněž, že jsou i dopady na životní prostředí. A poslední poznámka, nad kterou bychom se měli všichni zamyslet. Komise pro rozvoj venkova – dělali jsme tady seminář a vážení kolegové, za posledních 15 let došlo k úbytku 600 000 hektarů osobní plochy, to je jeden z faktorů, který bude umožňovat výrobu či nevýrobu tady biopaliv apod. a výrobu potravin. Myslím si, že toto je otázka, kterou bychom my a vláda měli společně jednoznačně hlídat. Musíme si říct, co je důležitější, zda rozsáhlá výstavba supermarketů, jejich skladových ploch apod. nebo zabezpečení výroby potravin a případně biopaliv. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Slovo má pan senátor Josef Novotný. Paní předsedkyně Paukrťová, přeje si využít přednosti? Nepřeje. Prosím.

Senátor Josef Novotný: Dobré dopoledne, pane předsedající, pane ministře, jenom krátce budu reagovat na zde před chvílí vyřčené, že zločin proti lidskosti je vlastně využívání obnovitelných zdrojů, zejména potravin, k výrobě energie. Včera jsem zaznamenal – nebudu to asi přesně citovat – že nějaký anglický biskup označil za zločince ty, kteří popírají globální oteplování, protože ženou budoucí generace do záhuby. Já myslím, že je to chyba – oba ty výroky. Myslím si, že do této ryze technické oblasti by se neměla zatahovat v této míře politika a silná slova. Musí se hledat kompromis mezi tím, jak využít stávající zdroje, zvýšit jejich výkonnost a účinnost a zejména snížit spotřebu. Ale já nechci, než se dojde k novým zdrojům, které nahradí stávající – myslím energetika – nechci se do toho zde pouštět v této chvíli. Ta směrnice N 81 je takovým kompromisem, i když je značně optimistická a samozřejmě obecná. Jenom poznámku nakonec. Sám mám zkušenosti, že téměř

desetileté využívání dřevní štěpky pro devítitisícové město Bystřice nad Pernštejnem nám za tu dobu dalo dost zkušeností, přináší velmi dobré ekonomické i ekologické výsledky a je to jedna z cest, která se tehdy také začínala budovat jako naprostá novinka a zatím po všech stránkách vyhovují obyvatelům i ekologii. Takže skutečně, hledíme věcné řešení, nikoliv politické. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore Novotný. Paní senátorka Soňa Paukrtová, přihlášen je dále senátor Jaroslav Kubera.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane ministře, pane předsedající. Já si myslím, že si všichni uvědomujeme, že zásobování energiemi v příštím období bude poměrně zásadním problémem. A myslím si, že rozhodnutí, která na naši vládu čekají, se netýkají jenom postojů k jednotlivým dokumentům EU v oblasti energetiky, ale týkají se především ČR. Musím říct, že jsem s potěšením zaznamenala, že v loňském roce vláda ustavila nezávislou odbornou komisi pro posouzení energetických potřeb ČR v dlouhodobém časovém horizontu pod vedením předsedy akademie věd pana Václava Pačese. Tato nezávislá odborná komise, která to neposuzuje politicky, ale předpokládám, že zcela objektivně, má za úkol doporučit snížit energetickou náročnost ČR, omezit rizika zásobování ČR energiemi, uspokojit rozvoj společnosti energiemi a motivovat k investicím do špičkových inovací a snížení emisí. Já to tady říkám proto, že by mě zajímalo, jestli postoj vlády k jednotlivým evropským aktům bude ovlivněn výstupy této komise, protože podle mých informací ona by ta svá doporučení vládě měla dokončit do konce června letošního roku a už je možné získat některé podklady. Musím říci, že jsou skutečně mimořádně zajímavé. Tak bych se ráda zeptala, zda-li tato nezávislá komise ovlivní postoj vlády k jednotlivým evropským aktům. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Pan senátor Kubera má slovo.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Když jsme nedávno letěli z Paříže do Prahy, tak jsem pochopil, proč na evropské vlajce jsou ty žluté hvězdy. Jsou to kvítka řepky olejně. Žádné choťáry. Ta Evropa je celá žlutá. Ty nejlepší bonity jsou osázeny řepkou. Když jedete po ČR, na každém kruhovém objezdu je žluť, protože ona se samozřejmě šíří tím vzduchem a není to věc věčná. Je to samozřejmě věc politická, ale hlavně, je to velký byznys, protože když se podaří získat velké dotace, tak samozřejmě lidé rádi dělají věci, i které nejsou úplně racionální. To ekologické šílení, pokud se ho nepodaří zastavit – Evropa už se trošinku poučila, ale málo, že vlastně ten hladomor, který se blíží, byl právě způsoben tímto ekologickým šílením.

Já se domnívám, že všechny zdroje je třeba využívat – vzpomeňte, jak to nefunguje. Jadernou energetiku – nechceme. Ale větrné elektrárny, některé obce také nechtějí, každý den jsou zprávy o tom, jak píšou petice, dělají referenda a nechtějí. Mimochodem větrné elektrárny jsou jediným zdrojem energie, který potvrdil existenci perpetuum mobile, protože i když točíte větrnou elektrárnu elektromotorem, tak se vám ještě stále vyplácí, protože výkupní cena je tak vysoká, že se vám to ještě stále zaplatí. Myslíte si, že je to normální?

Minulý týden skupina britských poslanců vymyslela úžasnou věc – emisní povolenky pro fyzické osoby. Já jsem nedávno více méně z legrace mluvil o tom, že chalupaření bude EU v brzké době zakázáno, protože chalupáři, dámy a pánové, ti

nám tady způsobují pěkný zmatek. Každý někde bydlí, má doma ledničku, mrazák, pračku, televizi, myčku nádobí a kromě toho má chalupu, kde má také mrazák, televizi, myčku nádobí. Občas manželka bydlí na té chalupě a manžel v bytě 4 + 1 a topí a svítí a chladí a každý týden jedou 180 nebo 200 nebo taky 300 km tam a zpátky. A to by ještě chtěli, aby kamiony, které vozí pro ně ty buřty, které si pak grilují na té chalupě, o víkendu, kdy oni jedou za zábavou, nejezdily. Opak je pravdou. Kamiony budou jezdit o víkendech a my do práce budeme jezdit ve všední den, protože kamiony nám nejvíc vadí ve všední den, abychom stihli každou práci nebo nějaké jednání. A myslím, že vbrzku EU přijde na to, že takovéto aktivity je potřeba zakázat, abychom emise snížili.

Britští poslanci zatím neuspěli, ale ne proto, že by to nebyl dobrý nápad, ale proto, že se zatím Britům zdá, že jeho zavedení by bylo drahé. Umím si živě představit situaci, jak vlastní každý emisní povolenky na dovolené, přiděl vody, plynu, elektřiny a když mu dojdou, tak si musí koupit nové. A od koho si ho koupí? Od těch chudých, kteří málo topí, málo jezdí, nemají auto, takže ze sociálního hlediska to bude docela zajímavé. Může to být i prospěšné. A kromě takových těch poukázek, co teď horem pádem města rozdávají – a nepřizpůsobiví budou ještě další, tak budeme mít v jednu chvíli čtyři měny: euro, korunu, poukázku na potraviny a ještě emisní povolenku.

Ono to vypadá jako vtip, ale kolik takových vtipů, které jsou dnes realitou, už jsme tady slyšeli. Já si myslím, že věčné řešení existuje – nebránit se žádnému zdroji, protože jsem tady měl jednu profesorku, která říkala, že nejlepší je šťovík, protože ten jenom vyroste a hned se spálí. A když jsem se dozvěděl, co všechno se s tím šťovíkem musí udělat, aby z něj vznikly granule, které se dají pálit; ČEZ nám nespálí štěpky ve svých kotlích jenom proto, abychom mohli vykázat, že jsme splnili směrnici, považují to samozřejmě za nesmysl, což nahlas nikdy neřekne a také to nesmysl je, ale daří se nám splnit procento, ke kterému jsme se zavázali. Takže já si myslím, že trocha rozumu by v tomto uvažování nezaškodila a měli bychom ho mít dříve, než nás situace donutí se k němu dopracovat. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Kdo se, prosím, hlásí do rozpravy?

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové. Nikdo se nehlásí, takže obecnou rozpravu končím. Pardon, teď jsem to trochu popletl, takže má slovo kolega Pithart.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Já se omlouvám, pane předsedající, ale když jsem teď poslouchal kolegu Kubera, tak jsem si uvědomil, že patrně každý jsme něčím trochu posedlí, ne určitě EU, ale přece dnešní den dokazuje, že ten problém, pokud jde o energetiku, není v EU. Evropská unie dneska neblokuje rozvoj jaderné energetiky. Ten problém je v našich řadách, v řadách vládní koalice. Dneska vláda prostě blokuje, nebo koaliční dohoda blokuje rozvoj jaderné energetiky. Debata by tady probíhala jinak, kdyby, jak říkala paní kolegyně Paukrťová, vláda očekávala výsledek nálezu odborné komise a začala se jím řídit. Já se obávám, že ona se jí řídit nemůže. Je to nepříjemné slovo do vlastních řad, mluvím-li o koalici, ale já myslím, že tentokrát čas jde velmi rychle. Nevím, komu adresuji tato slova, prostě něco by se mělo stát. Vláda by měla nějak přehodnotit svá východiska, protože některé věci jsou naprosto jasné. Spousta jiných je problematická, ale to, že tento blok je dneska největší problém a nikoliv Unie, to tedy alespoň mně je jasné. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Jako další se hlásí pan kolega Zlatuška. Pan ministr má přednostní právo, dobře, takže pan ministr, prosím.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Martin Říman: Já se omlouvám, dovolím si využít přednostního práva, protože chci bezprostředně reagovat na to, co řekl pan místopředseda Pithart. Nebo, s prominutím, toto je úplně nesmysl, co tady bylo řečeno. Ta debata o tomto materiálu by byla úplně stejná, i kdyby v programovém prohlášení bylo já nevím co, protože toto je prostě závazek, který máme bez ohledu na to, jestli v ČR jsou a budou jaderné elektrárny, v Rakousku nebyly a nebudou jaderné elektrárny, to s tím prostě nijak nesouvisí. Tento závazek bychom měli tak jako tak.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Kdo se dále hlásí, rozprava pokračuje. Pan senátor Zlatuška, ano.

Senátor Jiří Zlatuška: Pane předsedající, vaše slova mě přiměla k tomu se přihlásit. Zdá se, že v hrubých rysech s většinou z toho, co jste zde řekl, souhlasím, s jedinou výjimkou – tím aspektem času. Domnívám se, že v tuto chvíli, když se podíváme na to, jak vypadá prostředí velkých staveb v České republice, tak je zatíženo natolik velkou korupcí, o které svědčí podstatně vyšší úroveň cen takovýchto staveb než v zahraničí. Poukázal bych na nedávnou studii srovnávající ceny dálnic u nás a třeba v Německu, že by bylo vhodnější s výstavbou takhle velkých staveb v objemu třetiny celkového objemu stavebního trhu v ČR za rok počkat až do doby, kdy se s tímto problémem vypořádáme. Na druhou stranu bych využil té obsese kolegy Kubery s EU a nabídl zde, přestože by toto mohla být příležitost, jak podporovat na půdě EU rozvoj jaderné energetiky v těch zemích, kde je produkce podstatně vyšší a kde výstavba takovýchto infrastrukturních staveb by byla také mnohem hospodárnější, ale i pro naše občany přínosnější.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Zatím jako poslední je přihlášen pan kolega Ivo Bárek.

Senátor Ivo Bárek: Pane místopředsedo, pane ministře, kolegyně, kolegové. Já bych možná ještě potom vznesl takový jeden praktický aspekt. Náš výbor byl teď dva dny na výjezdním zasedání v Bruselu. A právě jsme se v těch dvou dnech potkali vždycky s klimatickým balíčkem. Samozřejmě jeho přijetí provází problémy, které jsou jasné. Jednotlivé státy tam přinášejí svoje jednotlivá stanoviska. Základem samozřejmě, abychom zopakoval, je rozhodnutí Rady z března t.r., kdy se shodlo na tom, že bude těch 20, 20, 20 a všechna jednání k tomu spějí.

Měli jsme i jednání v Evropském parlamentu s poslanci, kteří to mají na starosti. Otázka diskuse a termínu, kdy se přijme tato směrnice a kdy bude schválena – na to bych chtěl upozornit, že pravděpodobně – a myslím si, že to je skoro stoprocentně jasné, že finalizaci tohoto klimatického balíčku spadne do našeho předsednictví v příštím pololetí. Např. v Senátu proběhne zasedání výborů národních parlamentů, které se budou zabývat problematikou energetiky a životního prostředí. To znamená, byl bych velmi opatrný na různá vyjádření, protože si myslím, že naše úloha bude velmi významná a naše věc v rámci jednání se může tak vyostřit, že bychom byli za špatného hráče v rámci EU.

Ještě k EU – prostě my nejsme Česká republika a Evropská unie – jak se říká, EU. My jsme jedna ze součástí EU. V EU pracují naši pracovníci, kteří vyjednávají různé problémy, různé problematiky, dostávají stanoviska naší vlády k tomu, aby stanoviska hájili. To znamená v žádném případě tu nestojí ČR a vedle EU, ale je to tak, jak se dokážeme v EU za stávajících podmínek pohybovat a toho bychom měli maximálně využívat.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Kdo se hlásí ještě do obecné rozpravy? Pan předseda Sobotka.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové. Mně se vůbec nechtělo vystupovat, ale rád bych navázal na to, jaká probíhají jednání, ať už na úrovni, kterých se zúčastňuji, tzn. předsedů jednotlivých parlamentů EU. Oficiálně všichni tleskají, jásají 20, 20, 20. V zákulisí všichni říkají jaderná energie je jediná možná a jinudy to nevede. Nahlas se to zatím bojí mnozí říkat. Jenom malou poznámku k vystoupení kolegy Zlatušky. S klidným svědomím hovoří o korupčním prostředí v ČR a že v jiných zemích EU není, takže bychom měli podporovat výstavbu – a teď nevím čeho – v jiných zemích a od nich si brát energii. Když hovořil o dražších dálnicích, možná že jste všichni zachytili prodražení dálnice na Moravě, protože se tam postavil tunel a most pro případný přechod losů a medvědů. Jestli náhodou není ten problém zdražování i v rámci toho, co se musí také stavět.

A poslední věc. Ano, EU nemá ještě jasné stanovisko k energetice, ale již všichni vidíme, že to není možné, protože probíhají bilaterální jednání a typický příklad je plynovod, který si Němci s Rusy dohodli. Vůbec je nezajímají ostatní země EU, které jsou obcházeny. Ten střet není dnes EU versus získávání energie, je to ochrana jednotlivých zemí. Pojďme také v ČR chránit naši energetiku a naše prostředí.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Kolega Jiří Zlatuška.

Senátor Jiří Zlatuška: Vážený pane předsedající, já bych se chtěl trochu ohradit proti tomu, co říkal pan předseda o mých slovech – neříkal jsem v kterékoliv evropské zemi, říkal jsem vybrat si zemi s menší úrovní korupce. Takové země jsou, stačí si to měřit cenou za km dálnic. Ten jeho příklad s přechody pro zvěř neobstojí ve srovnání s mezinárodním prostředím. Nejsme jediná země, která takovéto přechody staví. V zemích, kde se staví, vychází pořád km dálnic podstatně levněji. A konečně s ropovody nebo plynovody, které vedou do Německa a nevšímají si ostatních zemí EU. Není toto velice silným argumentem, proč bychom se měli snažit o to, aby EU posilovala vnitřní vazby a aby se v nich zmenšovala role jednotlivých národních států v tom pojetí suverenity, jakou oponenti např. Lisabonské smlouvy nebo evropské ústavy zde v Senátu prosazují?

Právě užší integrace EU jako celku zajistí, že nebudeme vystavováni ani takovýmto hypotetickým hrozbám, že by nás někdo v EU tímto způsobem obcházel, protože větší vazby po všech stránkách povedou k nejkratšímu využívání těchto zdrojů na půdě EU.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane kolego. Jste zatím poslední, který se přihlásil. Ještě jednou se ptám: Chce někdo pokračovat v obecné rozpravě? Nechce, obecnou rozpravu končím.

Pane předkladateli, pane ministře, přejete si vyjádřit se k rozpravě? Nepřejete. Pan zpravodaj senátor Miroslav Škaloud se vysloví, prosím.

Senátor Miroslav Škaloud: Vážené paní senátorky a senátoři, budu stručný, jenom krátce zareaguji a shrnu diskusi a odpovím hlavně kolegovi Moldanovi.

Pokud bych reagoval na kolegyni Paukrťovou, ano, Pačesova komise pracuje, já bych si počkal, až vydá materiál, nepředbíhal bych, protože i závěrečná redakce bude určitě pod vlivem politických tlaků.

Dále reakce na kolegu Novotného. To, že někdo řekl, že potraviny pro lidskou výživu jsou zločinem proti lidskosti, to bylo jenom takové jakési doplnění, oživení tématu, nebylo to právě to podstatné. Tady bychom se mohli předstihovat v tom, kdo o kom řekl, co je zločin, to by mohlo být do nekonečna. Pouze k tomu člověku, který to řekl, byl to vysoký činitel OSN.

Dále k panu senátorovi Pithartovi. Vláda blokuje, EU neblokuje jadernou energetiku. Ze svých studií evropských materiálů mohu opravdu zodpovědně říci, že ve všech materiálech se Komise velice pečlivě vyhýbá jakémukoliv explicitnímu vyjádření o jaderné energii. A to dělá velice pečlivě, snad kromě toho SET plánu, tam to trochu bylo zmíněno.

To by snad bylo všechno.

Nyní reakce na kolegu Moldana. Ano, pokud jde o udržitelnost oproti mému návrhu efektivnost, tak souhlasím s tím, jak to definuje kolega Moldan. Ale já jsem tohle učinil úmyslně z několika důvodů. Za prvé, jak byla definována udržitelnost a jak byla tady předvedena kolegou Moldanem nebo citována, pochybuji, že kdokoliv z vás by ji byl schopen reprodukovat.

Dále, jestliže je možno takto definovat udržitelnost, tak můžeme použít slovo efektivnost a bude to trošičku jasnější. Můžeme rozšířit pojem efektivnost na to, co tady bylo řečeno. Zrovna tak pojem udržitelnost se rozšířil na tolik oblastí, že už je absolutně nepoužitelný. Vzpomeňte si na udržitelný rozvoj a z toho následující mutace. Jenom z vládních materiálů jsem vybral následující výrazy, poslouchejte dobře: Kromě udržitelného rozvoje je to udržitelný penzijní systém, udržitelný sociální systém, udržitelný růst, udržitelné hospodaření v lesích, udržitelný rozvoj dopravy, udržitelný počet personálu v armádě. Prostě každou chvíli a všechno je udržitelné. Já odmítám z tohoto důvodu používat nový výraz pro věc, která se dá jako efektivita poměrně dobře nazvat. Čili je to takové zjednodušení, ale my si rozumíme, zrovna tak, co je to udržitelnost.

Pokud jde o druhý bod, o kterém hovořil kolega Moldan, ten se týkal toho, že jsme navrhli naším výborem doplnit návrh usnesení o zvyšování podílu obnovitelných zdrojů o větičku „s respektováním věcných a ekonomických možností země“. Myslím si, že je to velice případné, i přesto, že máme možnost podporovat některé země v zahraničí, brát od nich jejich produkty apod., tak jak to velice pečlivě Komise strukturuje. Přesto si myslím, že toto může jaksí myšlenkově vyjadřovat pocity řady z nás. Proto jsem tento výraz použil.

Nyní závěr k tomuto našemu jednání. Kromě předkladatele a zpravodajů tří výborů evropského, hospodářského a pro územní rozvoj a životní prostředí zde vystoupilo ještě navíc osm senátorů. Myslím, že si to vzali jako příležitost vyjádřit se i k řadě jiných věcí.

Doporučil bych hlasovat o návrhu usnesení výboru pro záležitosti EU a pak bych doporučil doplnit usnesení hospodářského výboru o dva body, které nejsou identické s naším usnesením, tzn., seznámil se a doporučuje.

Čili tyto dva body výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu jsou:

- doporučuje podpořit pozice vlády ČR k energeticko-klimatickému balíčku uvedené ve stanoviscích pro Parlament (to je speciální dokument),
- doporučuje vládě ČR přehodnotit bod Programového prohlášení vlády, který se vztahuje k jaderné energii.

Toto je můj návrh, o kterém bychom měli hlasovat jako o prvním. Pokud kolega Moldan chce, abychom hlasovali speciálně ještě o jeho návrhu, ale kroutí hlavou, že ne. Je tu tedy jediný návrh a já bych vás rád požádal o hlasování.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Pane zpravodaji, bude na vás, abyste nám doporučil, jak o tom budeme hlasovat, bude-li to závěrečné usnesení spojením dvou textů.

Senátor Miroslav Škaloud: Nejprve řeknu strukturu a pak to přečtu. Struktura byla stejná jako u usnesení evropského výboru, pouze by tam byly dva body navíc, a taková ta standardní sdělení na začátku a na konci, jako – seznámil se a doporučuje – a ostatní by zůstalo z výboru našeho.

Ještě jednou to přečtu:

1. Senát se seznámil s obsahem návrhu směrnice.
2. Souhlasí s potřebou zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě energií s respektováním věcných a ekonomických možností země.
3. Zdůrazňuje nutnost stanovení kritérií efektivnosti biopaliv pro snižování emisí a dalšího výzkumu jejich dopadu na životní prostředí.
4. Požaduje, aby vláda specifikovala dopady přijetí směrnice a její následné převedení do legislativy ČR na české podniky s ohledem na předpoklad, že zvýšení podílu obnovitelných zdrojů na spotřebu energií povede ke zvýšení cen energií.
5. Doporučuje, aby zástupci vlády v jednání příslušných formací Rady EU zastávali uplatnění konceptu nízkouhlíkových neboli čistých zdrojů namísto konceptu obnovitelných zdrojů. Toto pojetí více respektuje směřování v oblasti snižování CO₂ v atmosféře, v ochraně přírodních zdrojů a v podpoře biodiversity.

Nyní jsou zde dva body hospodářského výboru:

6. Doporučuje podpořit pozice vlády ČR k energeticko-klimatickému balíčku uvedené ve stanoviscích pro Parlament.
7. Navrhuje doporučit vládě ČR přehodnotit bod programového prohlášení vlády, který se vztahuje k jaderné energii.

To je všechno. O tomto návrhu bychom měli nechat nyní hlasovat.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Prosím, je nám to všem jasné?

Senátor Miroslav Škaloud: Nebo také ne. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Všichni tedy souhlasí, abychom hlasovali najednou o usnesení, které bude složeno ze dvou částí, z doporučení dvou výborů. Vaše mlčení nebo pokyvování je pro mě pokynem, abychom přistoupili k hlasování.

Konstatuji, že v sále je v tuto chvíli přítomno 52 senátorek a senátorů, což znamená, že kvórum je 27. Budeme **hlasovat o návrhu usnesení, tak jak jej před chvílí upřesnil kolega senátor Miroslav Škaloud.**

Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Vy, kteří jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Právě končí v pořadí 31. hlasování této schůze a **skončilo schválením návrhu usnesení**. 53 přítomných, kvórum 27, 45 hlasů pro, 2 hlasy proti.

Děkuji panu zpravodaji, děkuji konečně i panu ministru Římanovi.

Přistoupíme k projednávání dalšího bodu, kterým je

Informace vlády

o pořadu jednání Evropské rady konaného ve dnech 19. a 20. června 2008 v Bruselu a o pozicích České republiky

S informací vystoupí místopředseda vlády Alexandr Vondra, kterému nyní udělují slovo.

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra: Dobrý den. Vážený pane předsedající, dámy a pánové, kolegyně a kolegové. Evropská rada se letos uskuteční ve dnech 19. a 20. června v Bruselu. První diskuse k anotovanému návrhu agendy proběhla již na zasedání Rady pro všeobecné záležitosti dne 26. května letošního roku. Návrh závěrů ovšem zatím k dispozici není a bude dále aktualizován v souladu s výsledky zasedání jednotlivých rad, zejména Rady pro justiční a vnitřní záležitosti, Rady pro ekonomické a finanční záležitosti a Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy, které probíhají v těchto a následujících dnech.

Zároveň v následujících třech týdnech bude mít ČR, jakož i ostatní členské státy, prostor k tomu, aby vyjadřovaly své připomínky k návrhu závěrů. Toho samozřejmě plně využíváme. Jenom předesílám, že pořad jednání, který vám tu dnes představím, nemůžeme považovat za konečný. Dnes je 5. června, čili ještě dva týdny před konáním „velké“ Rady.

Je ale v zásadě s pravděpodobností hraničící s jistotou možno konstatovat, že Evropská rada se bude v létě zabývat těmito šesti hlavními tématy:

1. Lisabonská smlouva
2. Svoboda, bezpečnost a právo
3. Dopady vysokých cen potravin (a byla tu zajímavá diskuse před chvílí)
4. Otázka ekonomické, sociální a životního prostředí včetně energeticko-klimatických záležitostí
5. Otázky západního Balkánu
6. Zahraniční vztahy

K Lisabonské smlouvě. Slovinské předsednictví především podá zprávu o postupu příprav na vstup smlouvy v platnost a informaci o pokračující ratifikaci smlouvy. Poprvé tedy na nejvyšší úrovni hlav států, pravděpodobně na večeři, proběhne i jakási oficiální diskuse k budoucímu uvádění Lisabonské smlouvy v život. Zatím taková diskuse probíhá spíše v kuloárech na pracovní úrovni a je moderována slovinským předsednictvím a generálním sekretariátem Rady.

My samozřejmě se té diskuse, i s ohledem na naše předsednictví v příštím roce, aktivně zúčastňujeme. Podporujeme tuto diskusi, protože samozřejmě nějaká míra přípravy dopředu je nezbytná. Zároveň ale spolu s ostatními se kloníme k tomu, že s ohledem na jistou míru politické citlivosti má smysl tu diskusi vést spíše neformálně a spíše interně, aby žádným způsobem neovlivňovala ratifikační proces. Rozhodně se tedy nepromítnou výstupy z této diskuse do nějakých formálních

závěrů Evropské rady, Evropská rada na něco takového teď v červnu ještě v žádném případě nebude připravena.

Magické datum 12. června, kdy proběhne irské referendum, v tomto hraje samozřejmě důležitou roli, protože tam je ta citlivost s velkým „C“, ale není to datum všeurčující. Ostatně ratifikace ve všech dalších členských zemích, která není ukončena, ať už jde o Německo, Švédsko, Holandsko, Belgii a také ČR, ani zde by nebylo asi moudré, kdyby EU se jakýmkoliv způsobem snažila předjímat výsledky, nežli ratifikace bude završena.

Dovolu mi aspoň krátce shrnout, jaká stanoviska česká delegace na těchto neformálních jednáních hájí. Jednak probíhá jakási diskuse o budoucích nových postech. Neprobíhá ani na neformální úrovni o jménech, to spekulují maximálně novináři. Nicméně probíhá diskuse o charakteru těch funkcí, především budoucí předseda Evropské rady, co on bude, bude prezidentem EU, jak se někdy píše v novinách, anebo bude jenom předsedou, který bude řídit a moderovat zasedání Evropské rady, které se koná čtyřikrát ročně? Odpověď zde: Prakticky všechny státy se shodují, že to druhé je pravda.

Nám půjde o to, aby rozdělení těchto postů, přinejmenším v tom jakémsi svatém trojúhelníku předseda Evropské rady, předseda Komise a vysoký představitel pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, bylo vyvážené, nejenom politicky, to si samozřejmě bude hlídat i Evropský parlament a členské státy, ale aby bylo vyvážené i geograficky, mocensky, socioekonomicky, a bylo by samozřejmě velmi žádoucí, aby aspoň jeden z těchto tří představitelů pocházel ze zemí střední nebo východní Evropy.

Pokud jde o roli předsedy, tak my se k tomu přikláníme, k roli moderátorské, facilitátorské, nikoliv jako někoho, kdo bude válcovat věci nějakým směrem. Přejeme si prostě zachovat, a v tom se shodujeme rozhodně s většinou středních a menších států, aby role členských států tady zůstala nadále silná a nikoliv, aby prezident jaksi fungoval jakoby loutka několika velmocí.

Zabýváme se také hodně vztahem rotujícího předsednictví a budoucího předsedy. Budeme se tady zasazovat za ustavení určitého nového konzultačního mechanismu, kdy šéf exekutivy rotujícího předsednictví by se vždy před Evropskou radou setkával se stálým předsedou, a diskutovali by agendu a premiér rotující země by pak hrál roli jakéhosi zpravodaje na Evropské radě, protože samotné Radě bude předsedat již ten nový představitel.

Diskutujeme také o tom, že ty trojkové summity EU, Čína, Rusko, USA, pokud se budou konat na evropské půdě, aby se konaly v zemích, které vykonávají rotující předsednictví. A vidíme to i jako určitý obranný mechanismus. Pokud by se konaly pokaždé v Bruselu, tak samozřejmě vzroste apetit předsedy Evropské rady budovat si různé paláce, aby měl kde pořádat příslušné večeře, obědy a pracovní schůzky. Pokud by se to konalo pokaždé jinde, tak taková potřeba není tolik odůvodnitelná.

Diskutuje se také o tom, co ta smlouva předpisuje, rozdělení Rady pro všeobecné záležitosti a Rady pro vnější vztahy, které bude předsedat nový vysoký představitel pro zahraniční politiku, čili zanikne stávající gerd general first.

Nově bude agenda rozdělena do dvou samotných formací, kdy je evidentní, že význam Rady pro všeobecné záležitosti jakéhosi garanta integrity programu a zároveň rady, kde postavení členských států zůstanou shodné se stávajícími poměry na rozdíl od rady pro vnější vztahy, kde bude mít výraznější roli vysoký představitel, tak se pozornost členských států logicky začne upírat více k Radě pro všeobecné záležitosti. Jde také o otázky finanční, kdo bude rozhodovat o rozpočtových

otázkách. Pro silnější roli členských států mluví posun části agendy do Rady pro všeobecné záležitosti.

To bylo několik příkladů diskuse, která se vede, a která bude tématem večere. Druhá oblast je prostor svobody, bezpečnosti a práva. Evropská rada by zde měla zhodnotit dosažený pokrok v klíčových otázkách v této oblasti. Rozsáhlá pasáž závěrů se zaměří především na otázky migrace. Souvisí to i s francouzskými návrhy na pakt pro azyl a migraci. Francie to chce posunout k nějakému řešení během svého předsednictví.

Pozornost bude věnována také boji proti terorismu a souvisejících směrnic a nařízení přijatých v oblasti posílení bezpečnosti.

Návrh závěrů odkazuje na otázku posilování role Eurojustu a Europolu v boji s přeshraniční kriminalitou.

V neposlední řadě je upozorněno na posílení snahy národní spolupráce v otázkách občanského práva. V této oblasti bude ČR prosazovat, aby byly v závěrech Evropské rady zohledněny přípravy na postaahurský program, kde se aktivně podílíme na více než rok trvající práci tzv. believer future, která připravuje doporučení pro Evropskou komisi na přípravu postaahurského programu.

Trváme na tom, aby komise předložila svá sdělení o dalším víceletém plánu evropské politiky ještě do konce roku 2008, protože jen tak je šance, že budou naše doporučení zohledněna.

Třetí oblast – dopady vysokých cen potravin. Cílem rady je posoudit otázky týkající se rostoucích cen potravin a diskutovat možné dopady na rozvojovou politiku, obchodní a společnou zemědělskou politiku a také v relaci k opatřením ve vztahu k vyrovnání se s klimatickými změnami. Česká republika zde bude společně s dalšími státy navrhopat, aby se kromě vysokých cen potravin diskutovalo také o vysokých cenách energií, kde vzájemná provázanost je evidentní a kde dopady jsou stejně významné, ne-li významnější, než u cen potravin. Za čtvrté – otázky ekonomické, sociální a životního prostředí. Tato část se tradičně věnuje především lisabonské strategii. Velice vítáme, že je plánována diskuse o otázkách energeticko klimatického balíčku jako přihlášení se k závěrům Evropské rady. Vzhledem k tomu, že tento legislativní celek bude mít s jistotou vážné dopady na konkurenceschopnost evropských podniků a strukturu dodavatelů energie, budeme v průběhu dalších měsíců – předpokládá se, že k definitivní shodě by mělo dojít ke konci roku – že budeme v diskusi prosazovat, aby nebyla opomenuta diskuse k energeticky náročnému průmyslu. Je to otázka, co udělat pro to, aby z průmyslově vyspělých zemí mj. z ČR, nezmezil jinam energeticky náročný průmysl. Také předpokládáme intenzivní debatu o způsobu náběhu nového systému aukcí s emisními povolenkami, kde máme představu určitých modifikací tak, aby dopad na ceny energií nebyl negativní.

Západní Balkán – cílem Evropské rady je zhodnotit uskutečňování Soluňské agendy a potvrdit evropskou perspektivu zemí západního Balkánu. S ohledem na aktuální vývoj – probíhají volby v Makedonii, na jaře byla vyhlášena nezávislost Kosova, proběhly volby v Srbsku, jsou zde výsledky bukurešťského summitu – jsme rádi, že diskuse byla zařazena na program Evropské rady, protože je to jedna z priorit české zahraniční politiky. Jedná se nejen o poslední evropský region, který může být potenciálním zdrojem nestability pro celou Evropu, ale také o důležitou součást Evropy, jejíž místo je v rámci EU. Věříme proto, že je nutné o této otázce debatovat co nejvíce na nejvyšší úrovni.

Poslední bod – vnější vztahy. V této otázce se Evropská rada zaměří na zhodnocení naplňování rozvojových cílů tisíciletí. Evropská rada se s ohledem na

blížící se summit vrátí k tématu barcelonského procesu, tedy k tématu segrovanému Francií, jen to tzv. Unie pro Středomoří. Pro vaši informaci: zde ve dnech 13. – 14. července shodou okolností na výročí dobytí Bastily, bude se konat v Paříži zvláštní summit Unie pro Středomoří i za naší účasti. Z našeho pohledu je důležité, že se podaří zřejmě prosadit do závěrů Evropské rady, že v následujícím období bude kladen důraz stejně tak na evropskou sousedskou politiku i východním směrem. Zařazení východní dimenze považujeme za důležité. Je to neustále boj o rovnováhu, kam bude směřovat pozornost, vliv a peníze. Je logické, že stát jako Francie, Španělsko a Itálie, mají zájem, aby pozornost byla upírána jižním směrem, my s Polskem, Švédskem, Maďarskem atd. máme zájem, aby pozornost a prostředky na stabilizaci šly směrem jihovýchod, protože to je prostředí, kde více přicházíme do styku s evropskou periferií.

S ohledem na rozšíření unie, jejíž hranice se posunuly téměř k Rusku a ke geostrategickým intrikacím této situace, jakož i ke stále rostoucí důležitosti otázky zajištění energetické bezpečnosti Evropy dlouhodobě usilujeme o to, aby EU udržovala vyvážené vztahy se všemi sousedy jak na jihu, tak na východě. Věříme, že jak jižní, tak východní dimenze sousedské politiky si zaslouží stejné množství nejen politické pozornosti, ale i financí.

Na poslední Radě pro všeobecné záležitosti byl schválen mandát pro jednání o nové dohodě s Ruskem. Po dlouhotrvajících sporech se všechno podařilo vyřešit. Mandát je poměrně kvalitní a v této fázi obhospodařuje všechny naše klíčové zájmy. Následovat bude jednání mezi unií a Ruskem o nové dohodě. Nebude to určitě jednání jednoduché, bude probíhat jistě dlouho, přesáhne třeba za rámec našeho předsednictví. Nepochybně ER se i k tomuto vyjádří.

To je souhrn toho, co lze očekávat na ER v červnu. Bude-li třeba, rád odpovím na vaše otázky.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám za zevrubnou a jasnou informaci. Prosím, sedněte sis ke stolku zpravodajů. Musíme určit zpravodaje. Určujeme ho tak, že je navržen jeden z nás a pak o tom hlasujeme. Zeptám se kolegy Škalouda, zda by s touto funkcí souhlasil. Děkuji. Po tomto návrhu dám po znelce hlasovat.

Navrhl jsem vám, aby zpravodajem k tomuto bodu byl pan senátor Miroslav Škaloud. Prosím o tomto návrhu hlasovat. Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo jste proti, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko NE. Určili jsme zpravodaje. Návrh byl schválen. 40 přítomných, kворum 21, nikdo nebyl proti, 34 hlasů bylo pro.

Pane kolego, máte slovo jako zpravodaj a jako místopředseda výboru pro záležitosti EU.

Senátor Miroslav Škaloud: Vážené senátorky a senátoři, doplním několik drobností, které se týkají Senátu a našeho usnesení k tomu, co na této radě bude probíhat.

Bude to velká rada. Mezitím existují další resortní rady, například 5. a 6. června bude rada jednat o materiálech, které jsme tady probírali, předtím například o energetickém balíčku. Tam bude ministr Bursík, kvůli tomu také požádal o odložení materiálu.

Pokud jde o tuto Evropskou radu, která se bude konat 19. a 20. června, měl bych připomínku k druhému projednávanému bodu, to je prostor svobody, bezpečnosti a práva.

Podal bych vám informaci, že Senát držel výhradu k transformaci Europolu do unijní agentury a po jednání s ministrem Langrem a se slovenským ministrem Matem, který byl u nás v dubnu, zástupci Senátu vyjádřili uspokojení s návrhem, který byl vzápětí politicky schválen. Nyní také bude Senát dávat souhlas s ukončením partnerství stávající úmluvy o Europolu.

V další oblasti Senát shledal návrh rozhodnutí o posílení Eurojustu v souladu s principem subsidiarity. Výhrady měl k článku 13 s ohledem na to, že by mohlo dojít k zahlcení informacemi při zachování současného znění. Měl k tomu důvod. Existence pohotovostní koordinační skupiny – není pro ni důvod, aby existovala.

Také jsme požadovali demokratickou kontrolu Eurojustu národními parlamenty.

Pokud jde o problematiku boje proti terorismu, která k tomuto bodu náleží, zde se Senát postavil negativně k návrhu rámcového rozhodnutí o PNR, což jsou osobní seznamy cestujících. Vládě je doporučeno nepodpořit návrh v současném znění, protože se ještě neprokázala efektivnost tohoto systému.

Pokud jde o návrh směrnice rady měnící směrnici rady 109/2003 rozšířením její působnosti na poživitele mezinárodní ochrany, v současné době je předmětem jednání kompromisní verze prezentovaná slovenským předsednictvím, kde podle našeho výborového názoru zohledňuje výhrady Senátu k původnímu dokumentu. Jedná se o odložení aplikace kapitoly 3 až na rok 2011. Kapitola se týká přístupu na trh práce pro poživitele mezinárodní ochrany. Podstata výhrady spočívala v tom, aby migranti nebo cizinci z třetích zemí neměli v unijních státech větší výhody, než ti z nově přistoupivších zemí do EU, jako je například ČR.

Toto byla pouze informační část. Doporučuji vzít zprávu ministra na vědomí.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Otevírám rozpravu. Kdo se hlásí do rozpravy? Paní senátorka Gajdůšková.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, pane vicepremiére, paní senátorky, páni senátoři, myslím, že pravidelné projednávání mandátu vlády pro Evropskou radu, případně zprávu vlády z jednání Evropské rady posiluje pozici Senátu jako takového. Dává jasně najevo, že evropská agenda je to, co Senátu sluší a myslím, že mu také přísluší, protože Senát je horní komorou parlamentu, má jakousi politickou setrvačnost, měl by být uvážlivější komorou. Nejsme časově vázáni na mandát vlády i jsme schopni vidět i za horizont čtyřletého období. Proto si myslím, že je dobře, že se evropskou agendou zde v Senátu zabýváme, ale domnívám se, že bychom to měli dělat důsledněji a měli bychom tomu také přikládat větší váhu.

Pan vicepremiér Vondra mluvil velmi hezky, hezky jsme si popovídali, ale jestliže má mít stanovisko Senátu váhu, předpokládala bych, že informaci o pozici vlády dostaneme v ucelené formě a v dostatečném předstihu písemně. Jestliže hlasujeme, a zvedáme ruku pro něco, aby bylo jasné, pro co. To jen na úvod v obecné rovině.

Několik poznámek k věci samotné. Mohla bych dlouho mluvit o Lisabonské smlouvě o ratifikačním procesu. Diskusi jsme už si tady odbyli. Považuji za poněkud nešťastné, že jsme ratifikační proces zbrzdili dotazem, který nebyl potřebný, jak jsme o tom mluvili, dotazem na Ústavní soud.

Lisabonská smlouva je ale podepsána. Mnohé země již tuto smlouvu ratifikovaly, datum, ve kterém by měla začít platit, je 1. 1. 2009. Je to datum, které se kryje s nástupem předsednictví ČR v EU.

Chceme-li uspět v předsednictví, jsme povinni mít připravenou představu o tom, jak tuto smlouvu budeme implementovat, jak zajistíme, aby všechno to, k čemu se členské země v Lisabonské smlouvě dohodly, aby se také v průběhu našeho předsednictví realizovalo, protože to bude náš úkol. To bude hlavní úkol předsednictví ČR na úrovni EU. ČR má v tomto případě šanci ukázat, že je platným členem, že má váhu i mezi státy, které jsou mnohem větší a které mají mnohem delší historii demokratického vývoje.

A já se přiznám, že mi velmi chybí v debatě zde v ČR právě představa o tom, jak Lisabonskou smlouvu budeme implementovat, jak budeme moderovat proces implementace Lisabonské smlouvy na evropské úrovni. K tomu bych chtěla ještě říci, že nepovažuji za zrovna šťastný postoj, o kterém tady hovořil pan vicepremiér. Ten požadavek na geopolitické a geografické zastoupení v řídicích strukturách. Domnívám se ale, že jestliže chce EU uspět jako celek, jako globální hráč, jestliže chce mít významnou pozici ve světě obecně, pak je potřeba, aby do pozic, které budou reprezentovat EU jako celek, byly postaveny skutečně velké osobnosti. Lidé, kteří skutečně tuto úlohu splní. Kterí již prokázali, že jsou toho schopni. Domnívám se, že jiné kritérium než kritérium schopností toho kterého člověka v této věci nelze stavět, jestliže chce Evropa uspět jako celek. A to je přece cílem Lisabonské strategie. Uspěť, být konkurenceschopní v celém globálním měřítku.

Dále bych chtěla přece jen pochválit, přivítat pozici v oblasti energetiky. Dnes to je, jak se zdá, téma Senátu, a myslím si, že je dobře, že česká vláda chce v rámci svého předsednictví otevřít diskusi o energetické bezpečnosti. Myslím si, že to je potřeba skutečně jenom podporovat.

Dále se domnívám, že bychom měli být aktivní a naprosto jasní v pozici k problematice západního Balkánu. Vždy jsme hovořili o tom, že budeme podporovat přistoupení zemí západního Balkánu do EU. Mám v této chvíli trošku pocit, že jsme v této věci zbrzdili.

Na závěr bych chtěla říci, že je docela obtížné hlasovat pro něco, co nemáme jasně a přesně formulováno, takže se při hlasování o této zprávě zdržím.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní senátorko, o slovo se přihlásil místopředseda Senátu kolega Jan Rakušan.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, milé kolegyně, vážení kolegové, já jen navážu na kolegyni Gajduškovou, a to v otázce problematiky západního Balkánu. Já bych chtěl říci, tady to nezaznělo a neměli jsme možnost ještě na toto téma mluvit, že považuji za obrovskou chybu uznání Kosova. Já jsem si položil obecnou otázku, jakým způsobem se mění hranice. Např. stěhování národů. To teď nebylo. Nebo sňatky, šlechty a panovníků. Tento případ to také není. A potom jak to známe z historie, po jakékoli válce. A tak jsem si to tak řekl, že statečné Spojené státy porazily Srbsko a jako vítěz odebraly historické území Srbska. Motiv jsem si také našel – získat alespoň nějakou muslimskou zemi na svoji stranu.

A ještě poznámka k naší diplomacii – často se chlubíme nadstandardními vztahy se Slovenskem. Hovoříme o tom, jací jsme bratři, jak nám vlastně rozdělení pomohlo a že vztahy jsou ještě lepší. V tomto případě jsme měli možnost neuznat Kosovo a dát bratrům Slovákům jasně najevo, že sdílíme jejich obavy, které tady nebudu rozvádět. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane kolego, kdo se dále hlásí do rozpravy? Nikdo. Rozpravu končím a po znělce budeme hlasovat o návrhu, který přednesl zpravodaj k tomuto bodu.

Budeme hlasovat o návrhu na usnesení, které zní, že **Senát bere na vědomí informaci vlády o pořadu jednání Evropské rady a o pozicích České republiky.**

Zahajují hlasování. Kdo jste pro tento návrh, prosím, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji.

Kdo jste proti, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko NE.

Návrh byl schválen. 40 přítomných, kvórum 21, nikdo nebyl proti, 28 hlasů bylo pro. Tím projednávání tohoto bodu skončilo, děkuji panu zpravodaji.

Pan místopředseda vlády ještě uvede další bod, neboť budeme projednávat

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Japonskem o sociálním zabezpečení, podepsaná v Praze 21. února 2008

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 216** a uvede jej, jak už jsem řekl, místopředseda vlády Alexander Vondra, který v tomto případě zastoupí ministra práce a sociálních věcí Petra Nečase. Panu kolegovi Vondrovi uděluji slovo. Prosím.

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra:

Vážený pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi, abych uvedl ve stručnosti a v zastoupení svého kolegy vicepremiéra Petra Nečase následující vládní návrh. Hlavním smyslem předložené smlouvy je vymezit, ve kterém ze smluvních států bude migrující pracovník platit sociální pojištění. V tomto směru je možno dokument přirovnat ke smlouvám o zamezení dvojímu zdanění. Ve vztahu k Japonsku je tato oprava zvláště důležitá. Aplikace pouze národních zákonů by mohla vést ke dvojímu pojištění například u japonských manažerů při investicích v Česku jako je Toyota v Kolíně a jinde a komplikovat tak vzájemnou ekonomickou spolupráci. Nárok na dávky a ve smlouvě s Japonskem se jedná pouze o důchody, je pak přirozeným důsledkem zaplaceného pojištění.

Bližší informace o smlouvě jsou podrobně obsaženy v předkládací zprávě a byly poskytnuty při jednání v jednotlivých senátních výborech. Po obsahové i formální stránce je tato smlouva standardní mezinárodní dokument. Je podobná smlouvám se Spojenými státy a Korejskou republikou, s jejichž ratifikací vyslovil Senát nedávno souhlas. Totéž navrhuji jménem vlády i v tomto případě. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, prosím, zaujměte místo u stolku zpravodajů. Návrh projednal VZOB a přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 216/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Ladislav Svoboda. Garančním výborem je VZSP. Tento výbor přijal usnesení, které jste obdrželi jako senátní tisk č. 216/1. Zpravodajkou výboru je paní senátorka Božena Sekaninová, ta je však omluvena a zastoupí ji senátor Milan Štěch. Toho nyní žádám, aby nás se zpravodajskou zprávou seznámil. Prosím.

Senátor Milan Štěch: Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, vážená kolegyně, vážení kolegové, jak už bylo uvedeno, zprávu připravila kolegyně Sekaninová. Já bych vyzdvihl, že za hlavní význam smlouvy lze považovat zejména to, že jednoznačně a způsobem obvyklým v mezinárodní praxi stanoví u pracovníků migrujících mezi Japonskem a Českou republikou pravidla pro příslušnost

k sociálnímu pojištění, tedy pro odvod pojistného pouze v jednom státě. Tato pravidla jsou s ohledem na investice, které je možno ze strany Japonska v ČR očekávat, a v rámci kterých budou do ČR vysíláni japonští manažeři a odborníci, za zásadní. Sjednání smlouvy nevyžaduje změny v českém právním řádu, její provádění bude zajišťováno v rámci působnosti MPSV a ministerstva zdravotnictví na základě platných právních předpisů se zřetelem k ustanovení smlouvy.

VZSP projednal smlouvu mezi ČR a Japonskem o sociálním zabezpečení na své schůzi dne 16. dubna letošního roku a přijal usnesení, které zní takto:

Po odůvodnění zástupce předkladatele státního tajemníka a náměstka ministra dr. Petra Šimerky, zpravodajské zprávě senátorky Boženy Sekaninové a po rozpravě výbor doporučuje Senátu PČR dát souhlas k ratifikaci. Zpravodajem výboru k projednání této smlouvy na schůzi Senátu byla určena kolegyně Sekaninová. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane kolego. Ptám se, zda si přeje vystoupit VZOB. Ano, pan senátor Ladislav Svoboda vystupuje.

Senátor Ladislav Svoboda: Děkuji, pane předsedající, pane ministře, dámy a pánové senátoři, v krátkosti jen z usnesení VZOB č. 142 ze 27. schůze 16. dubna letošního roku:

Po odůvodnění zástupce předkladatele, státního tajemníka, náměstka ministra práce a sociálních věcí Dr. Šimerky a Dr. Jiřího Bauera z oddělení koordinace sociálního zabezpečení ministerstva práce a sociálních věcí, zpravodajské zprávě senátora Ladislava Svobody a po rozpravě výbor doporučuje Senátu PČR vyslovit souhlas s ratifikací této smlouvy.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane kolego. Otevírám obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do obecné rozpravy? Nikdo, rozpravu končím a po znelce budeme hlasovat o jediném návrhu, který byl předložen.

V sále je přítomno 44 senátorek, resp. senátorů, kvórum je 23. Předložen byl návrh, aby **Senát se usnesl, že dává souhlas k ratifikaci smlouvy mezi ČR a Japonskem o sociálním zabezpečení.** O tomto návrhu dávám hlasovat.

Kdo je pro tento návrh, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO.

Kdo jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte, prosím, ruce.

Končím v pořadí 34. hlasování. **Skončilo souhlasem s ratifikací,** jak již bylo řečeno. Takže 45 přítomných, kvórum 23, nikdo nebyl proti, pro bylo 35 senátorek a senátorů. Takže děkujeme panu místopředsedovi vlády a můžeme přistoupit k předposlednímu bodu před polední přestávkou, a tím je

**Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb.,
o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
(školský zákon), ve znění pozdějších předpisů**

Tento návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 256.**

Prosím pana poslance Waltera Bartoše, kterého tu vítám, aby nás seznámil s návrhem zákona.

Poslanec Walter Bartoš: Vážený pane předsedající, vážené senátorky, vážení senátoři, dovoluji, abych odůvodnil zákon 561, resp. novelu zákona č. 561

z roku 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů. Tato novela se zabývá problematikou přijímacího řízení a přijímání žáků ke vzdělávání na střední školy a podstatou této novely je to, že se v něm navrhuje zrušit omezení týkající se podání jen jedné přihlášky na střední školu v prvním kole přijímacího řízení.

Návrh novely přispívá ke zvýšení možnosti žáka při rozhodování o výběru střední školy v rámci vzdělávání. Bohužel současná úprava umožňuje podat v tzv. prvním kole pouze jednu přihlášku, a to navíc ještě prostřednictvím ředitele základní školy, kde uchazeč plní základní povinnou školní docházku. Stávající ustanovení školského zákona vymezující podmínky pro přijetí na střední školu tedy v důsledku znamenají výrazné a věcně nedůvodné omezení možnosti výběru školy a oboru vzdělávání. Riziko přijetí na školu s vysokým převisem poptávky v prvním kole přijímacího řízení a současné riziko, že i jiné školy obdobného zaměření a obdobné kvality vzdělávací nabídky naplní plánované počty žáků již v prvním kole, mohou v řadě případů vést minimálně k těmto dvěma možnostem. Ta první možnost znamená, že tento případ povede k rozhodování tzv. na jistotu. Žák záměrně sníží své vzdělávací ambice na prestižní škole a v důsledku se mu tudíž nedostane vzdělání, které odpovídá jeho schopnostem. Potom druhý případ, kdy může dojít k situacím, kdy studijními předpoklady dobře vybavený žák, který by na jiné škole obdobného zaměření v přijímacím řízení uspěl mezi nejlepšími, nebyl na zvolené škole, o kterou je nadprůměrný zájem, přijat pro množství uchazečů.

V prvním případě se žákovi nedostane zaměření v rozsahu a náročnosti vzdělávání, které je schopen úspěšně zvládnout. V druhém případě mohou být na školu přijati žáci s horšími studijními dispozicemi, zatímco ti, kteří jsou sice lépe studijně disponovaní, ale v prvním kole zvolili školu s vysokým převisem poptávky a neuspěli pro množství uchazečů, budou moci vybírat až v tzv. druhém, kole přijímacího řízení, a to jen ze škol a oborů vzdělávání, o kterém v prvním kole nebyl dostatečný zájem.

Jediným formálním přínosem stávající právní úpravy, tedy toho, co platí nyní, je usnadnění samotných škol při organizaci přijímacího řízení. Já musím říci, že jsem jako předkladatel tohoto návrhu narazil na určitý odpor středních škol, protože ony mají pocit, že právě toto řízení v této podobě, jak jej navrhujeme, by mohlo školám zkomplikovat život. Já si myslím, že v první řadě je potřeba se dívat na to, jestli jsou zde děti pro školy nebo školy pro děti. A protože kolegové navrhovatelé zastávají názor, že jsou zde školy pro děti, tak si myslíme, že školy by toto trochu náročnější přijímací řízení bude existovat, musí nějakým způsobem zvládnout. Koneckonců jsou placeny z peněz daňových poplatníků.

Předložením novely školského zákona je sledován záměr zvýšit možnost uchazeče při jeho rozhodování o výběru střední školy, a to zrušením omezení týkajícího se jenom jedné přihlášky a umožnění uchazečům podat přihlášky tři, a to již v prvním kole. Výhodou je, že se již v prvním kole přijímacího řízení zvyšuje možnost uchazeče při rozhodování o studiu na střední škole v návaznosti na jeho úspěšnost v přijímacím řízení.

Já bych, kolegové senátoři a kolegyně senátorky, rád zdůvodnil, jak jsme přišli k tomu číslu tři. My jsme původně chtěli navrhnout libovolný počet přihlášek, což by bylo asi standardní a dobré. Chtěli jsme získat jakýsi všeobecný souhlas, protože jsme chtěli dojít k širšímu politickému konsensu v Poslanecké sněmovně – tak prosím vás, toto číslo tři berte jako kompromis. My jsme skutečně měli ambice získat pro tento návrh také kolegy ze sociální demokracie, ono se tomu také tak stalo.

Kolegové ze sociální demokracie zčásti tento návrh s touto číslovkou v PS podporovali.

Chci upozornit ještě na jednu novinku, která v tomto návrhu zákona se vyskytuje a je to tzv. pojem zápisového lístku. Tím jsme reagovali na určité obavy škol, že by se učitelé nedozvěděli, kolik žáků vlastně od 1. září nastoupí, takže zápisový lístek je speciální pojem a speciální lístek, který dostane každý žák o pololetí a který pošle na školu, o kterou má skutečně zájem. Tím pádem by školy v dostatečném předstihu měly vědět, kolik studentů budoucích budou mít v prvním ročníku. Chci říci, že návrh zákona je v souladu s právním řádem ČR a s mezinárodními smlouvami, tudíž z tohoto pohledu není důvod ho v Senátu nepodpořit. Vážený pane předsedající, já děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane navrhovateli. Prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Tento výbor přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 256/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jan Hálek, kterého nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jan Hálek: Pane předsedající, pane poslanče, dámy a pánové. Včera jsme v 1. bodu našeho zasedání schválili návrh – novelu zákona, která řešila tu poslední část studia na střední škole, to znamená státní maturity. A dnes se vracíme na začátek, to znamená k prvnímu kontaktu žáka se střední školou, čili řešíme vlastně, jak bylo řečeno, přijímání žáků na střední školy.

Pan poslanec zcela vyčerpал a svým způsobem popsal celou situaci, takže mi nezbývá než doplnit, že novela zákona dále stanovuje termín, do kdy se uchazeč má vyjádřit na kterou školu závazně nastoupí, způsob tohoto vyjádření, a to, kdy může ředitel střední školy naplnit místa, na která uchazeč nenastoupí.

Proto mi dovoluete přečíst 130. usnesení výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice z 18. schůze konané 27. května 2008 k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 561 – a tak dále, čili senátní tisk č. 256. Po úvodním slově předsedy výboru senátora Karla Bartáka, po odůvodnění návrhu zákona poslancem Petrem Bratským, zástupcem navrhovatelů a po mé zpravodajské zprávě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném PS PČR. Za druhé určuje zpravodajem výboru pro projednávání tisku č. 256 na schůzi Senátu PČR senátora Jana Hála. Podepsán předseda výboru, zpravodaj a ověřovatel výboru. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Pane zpravodaji, prosím, posadte se také ke stolku zpravodajů. Zeptám se na tomto místě, protože takto nás spolu nabádá § 7 jednacího řádu – ptám se, zda máte někdo za to, že by Senát měl vyjádřit vůli návrhem zákona se nezabývat? Nikdo takový tady není, takže otevírám obecnou rozpravu. Do rozpravy se přihlásila paní senátorka Gajdůšková, dále paní senátoři Milan Bureš a Jiří Zlatuška. Paní senátorka Gajdůšková promluví jako první.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, pane poslanče, paní senátorky, paní senátoři. Pan poslanec v roli předkladatele začal své vystoupení příklady. Já si dovoluji použít něco jako příklad také e-mail, který mi poslala jedna z ředitelky základní školy. V souvislosti s přijímacím řízením střední školy mě trápí hlavně to, že přijímací zkoušky v den přijímacích zkoušek udělalo pouze pět žáků

z našich 82 deváťáků. Střední školy, aby naplnily své kapacity, zveřejňují příliš brzo, že na tu a tu školu bude žák přijat bez přijímacího řízení, někdy na základě kritérií, která jsou velmi mírná. Zatímco dřív se deváťáci snažili až do dubna, do dne před zkouškami, dnes jejich snaha končí v lednu. Z 18 žáků přihlášených na zlínská gymnázia bylo všech 18 přijato. Co se stává z výběrových škol? Jak mohou být pak naplňovány učební obory?

Říkám to proto, že v situaci, kdy se střední školy bijí vysloveně o žáky, přetahují se v tom, jak své školy naplnit, tak to, co je v této chvíli navrhováno, je považováno ze strany ředitelů základních, ale i středních škol skutečně za zbytečné. Je k tomu předloženo prohlášení Unie školských asociací CZESHA k novele školského zákona tak, jak nám je předkládáno. Zase, když dovolíte, tak to celé přečtu, protože argumenty jsou, myslím si, naprosto přesné.

Národní rada Unie CZESHA přijala toto prohlášení k novele školského zákona v oblasti přijímacího řízení na střední školy:

Jsme přesvědčeni, že tato novela významně zhorší podmínky přijímání na střední školy v režimu správního řízení a vyvolá nezanedbatelné zvýšení nákladů spojené s agendou přijímacího řízení zejména z těchto důvodů: V přijímacím řízení se objeví trojnásobný počet přihlášek oproti skutečnému počtu žáků, kteří se ucházejí o přijetí. Ředitel školy v okamžiku rozhodnutí nebude mít ani přibližnou informaci o tom, kolik žáků skutečně na školu nastoupí. Mnoho žáků bude tedy v prvním kole zbytečně nepřijato. Žáci, kteří nebyli přijati v prvním kole, budou hledat umístění v dalších kolech. Tím se podstatně zvýší agenda dalších kol přijímacího řízení a celý systém se destabilizuje.

Další významnou destabilizaci vyvolá možnost zpětného vydání zápisního lístku, kterou lze předpokládat v mnoha případech, jakmile uchazeči zjistí, že na školách, na které nebyli přijati, je ve skutečnosti řada volných míst. Zápisný lístek znamená další zátěž směrem k žákům a rodičům. Pokud z jakéhokoliv důvodu – neinformovanost, různé překážky osobního charakteru – nebude lístek včas doručen, uzavírá se možnost přijetí žáka v prvním kole. Školy, kde byl převis poptávky nad nabídkou, budou mít významně větší převis „virtuálních“ uchazečů a tedy šance přijetí na tyto školy se v prvním kole ještě významně sníží.

Všechny tyto skutečnosti vyvolají podstatně vyšší pocit nejistoty a nutnost hledat umístění v dalších kolech přijímacího řízení než dosud. Lze očekávat, že se podstatně prodlouží doba ukončení přijímacího řízení a že na mnoha školách nebude ještě 1. září jasné, kolik žáků vlastně na školu nastoupí. Nepochybně se zvýší počet uchazečů přijímaných po 31. 8., který ani při současné právní úpravě – z tohoto hlediska optimální – nebyl zanedbatelný, viz příslušná novela školského zákona umožňující přijímat žáky do 1. ročníku po 31. 8.

S vysokou pravděpodobností dojde k problémům v pracovněprávních vztazích, neboť ředitel školy nebude mít v potřebném předstihu informaci o potřebném počtu přijatých žáků, a tedy také bude postrádat informaci o odpovídajícím počtu pracovních míst učitelů. Tam, kde bude stanovena přijímací zkouška, budou žáci v prvním kole hodnoceni na základě testů, které nebudou identické. To nutně vyvolá pochybnosti o srovnatelnosti a rovných podmínkách při přijímání a bude důvodem v řadě obtížně řešitelných odvolání proti rozhodnutí ve správním řízení. V režimu správního řízení vznikne silný tlak na nedodržení podmínek a termínů stanovených zákonem o správním řízení. Jejich striktní dodržování může naopak celý systém zablokovat.

Nová právní úprava byla přijata v době, kdy současná kapacita středních škol umožnila umístění drtivé většiny uchazečů v 1. kole a okamžité otevření systému

dalších kol po uzavření 1. kola. Škola i rodiče měli bezprostředně informace o skutečném počtu volných míst. Všechny tyto informace nebudou vzhledem k průběžným termínům nové právní úpravy a vzhledem k mnoha virtuálním uchazečům k dispozici.

Nová právní úprava vyvolá nereálná očekávání u části veřejnosti a ve svých důsledcích významně prodlouží a zkomplikuje organizaci přijímacího řízení, prodlouží a ztíží cestu k přijetí na vybranou střední školu pro mnoho uchazečů. Na základě kvalifikovaného odhadu způsobí nová právní úprava vzrůst provozních nákladů na přijímací řízení o několik desítek milionů Kč. Podepsán je Ing. Jaroslav Ponec, předseda CZESHA.

Vážené kolegyně a kolegové, myslím si, že argumenty, které jsou ze strany odborné veřejnosti, je potřeba vnímat a je potřeba brát vážně. Zcela upřímně – asi by nejlépe bylo, kdybychom skutečně chtěli brát za své pouze argumenty odborné veřejnosti, tedy ředitelů středních škol, dát návrh na zamítnutí. My ale vnímáme také jakousi psychologickou atmosféru z pozice rodičů. Každý rodič se o své dítě bojí a přeje si samozřejmě pro něj to nejlepší. Docela vnímám to, že rodiče mohou být poněkud nervózní, jestliže mají pocit, že při podání přihlášky na jednu jedinou školu jakoby to dítě už nemělo další možnosti. Není to sice pravda, ale vnímám pozici rodiče, který chce pro dítě to nejlepší.

Proto s našimi kolegy Jaromírem Jermářem, Petrem Víchou, Janem Rakušanem, Ivo Bárkem a Janem Hajdou navrhujeme úpravu v novele, která je nám předkládána. Navrhujeme dvě zásadní věci, a to, aby rodiče mohli podat, resp. žák mohl podat přihlášku na dvě střední školy, aby již v tom 1. kole měl možnost jakési alternativy. Dále, což považujeme za podstatné, ale aby tuto přihlášku podával prostřednictvím ředitele základní školy. To je docela podstatné, protože jestliže necháváme poslat přihlášku přímo na střední školu, skutečně je to problém s tzv. virtuálními uchazeči, jak je to formulováno ve stanovisku CZESHA, ale také nikdo nekontroluje, není v silách tohoto systému zajistit, aby skutečně uchazeči odeslali pouze tři přihlášky, jak je navrženo v předkládané novele.

Proto tedy náš základní pozměňovací návrh: za první možnost podání přihlášky na dvě střední školy v prvním kole, za druhé tyto přihlášky podat prostřednictvím ředitele základní školy tak, aby počet škol, na které se uchazeč hlásí již v prvním kole, byl kontrolovatelný. Dále samozřejmě je nutné, aby informaci o výsledcích přijímacího řízení uchazeči dostali v nějakém časovém termínu. To je další návrh, který podáváme v našem pozměňovacím návrhu.

Začala jsem příkladem, hovořila jsem o této věci jak s řediteli základních škol, tak středních škol. Znovu opakuji, ten názor je, že novela skutečně není dobrá, způsobí jenom chaos. My dáváme jakýsi kompromisní návrh, vnímající jak pozici, tak práci ředitelů ZŠ a SŠ, průhlednost řízení a efektivitu řízení, ale vnímáme také pozici rodičovské veřejnosti.

Prosím vás o podporu tohoto návrhu o propuštění novely do podrobné rozpravy.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní senátorko. O slovo se přihlásil kolega Milan Bureš.

Senátor Milan Bureš: Pane předsedající, pane poslanče, dámy a pánové. Včera, když jsme tady probírali otázku státních maturit, trošku jsem zabrousil již tady do toho téma a ptal jsem se pana ministra, zda přijímací řízení bude vyňato ze správního řádu tak, aby školy nemusely skutečně tato svá rozhodnutí – a nejen to –

řešit podle správného řádu. Dostali jsme ujištění, aspoň jsem to tak chápal, že se na tom usilovně pracuje a že se k tomu určitě na podzim přistoupí v rámci legislativní iniciativy.

Já samozřejmě vím, že novela poslanecká není bez chyb, konec konců měl jsem tady připravené podobné argumenty, jak tady uváděla kolegyně Gajdůšková, možná trošku jinými slovy, ale vynechám je, protože v podstatě bychom se opakovali. Já, protože mám za sebou pedagogickou minulost, tyto názory případné – a já to беру jako upozornění – na možné problémy, které by mohla tato novela přinést do praxe, je považuji v podstatě za správné. Je to upozornění, že by mohlo dojít k určitým problémům. Nicméně to, co tady říkal pan předkladatel, že hlavním smyslem tady této novely je zrušení omezení podotýkám, že to omezení zůstává. Jsou tam přihlášky pořád omezené na tři. Nemyslím si tedy, že by tady tato novela tu situaci vyřešila úplně, ale přesto ji vítám, protože si myslím, že přišli poslanci s něčím, s čím mělo přijít dávno ministerstvo školství včetně prováděcího předpisu, který bychom teď měli mít na stole a který by měl řešit problémy, které se nám zdají v této novele jaksi zkoncipovány.

Já myslím, že naše diskuse, která probíhala v rámci garančního výboru, v podstatě byla velmi užitečná. Byl tam dokonce i zástupce ministerstva školství, prezentovaný panem náměstkem. Ten hovořil o prováděcím předpisu, upozornil nás i na to zároveň, že neví, jestli se mu podaří odstranit z této novely všechna problematická místa. Takže bude dobré, kdyby navrhovatelé se tím zabývali, situaci řešili tak, aby míst problematických tam bylo co nejméně.

Já sám jsem navrhovatel na výboru zamítnutí toho zákona. Dneska to dělat nebudu, protože tím ujištěním včerejším od pana ministra, že základní problém, který si myslím, že v té novele je – ten se týká toho, že zároveň platí to správné řízení v rámci přijímacího řízení. To, pokud bude odstraněno, tak si myslím, že pro školy bude velkým přínosem, že to vyváží případné problémy, na které teď tady upozorní a které ukáží, jestli jsou skutečně, řekl bych, oprávněné. To je pro mě v tuto chvíli rozhodující proto, abych tento návrh nepodával.

Ještě bych se rád zmínil o jedné věci, která mi tam trochu vadí a byl bych rád, kdyby se pan poslanec vyjádřil jednak k tomu správnému řádu a jednak tady k tomuto problému, a to je otázka výstupního hodnocení žáků 5., 7. a 9. tříd, které v podstatě touto novelou se říká, že ředitel střední školy, který vypisuje přijímací řízení, de facto nebere ohled právě na tato výstupní hodnocení.

Nicméně v novele školského zákona dál zůstává § 51, je to odst. 5 a já ho cituji: „V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44. V 5. až 7. ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání na střední škole.“

To znamená, že tato jakási povinnost ze zákona pro základní školy, pro třídní učitele, pro ředitele tam zůstává, a přitom novelou vlastně říkáme, že ředitel střední školy na to vůbec nebere ohled. Na mě to pak působí dojmem, že ti lidé zčásti dělají zbytečnou práci, a to si myslím, že bychom nechtěli dělat ani my. Možné je, že některé školy v rámci školních vzdělávacích programů si tímto způsobem řeší určité hodnocení školy, ponechme jim to, ale myslím si, že bychom to neměli dávat do zákona jako povinnost pro všechny, když to nemá opodstatnění z hlediska přechodu na střední školu.

Čili z mého vystoupení bych rád, aby se zástupce předkladatelů pan poslanec Bartoš vyjádřil jednak ke správnému řádu a jednak k výstupnímu hodnocení.

To je vše, děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Pane poslanče, budete mít možnost vystoupit v závěru, ale kdybyste na tom trval, tak můžete reagovat bezprostředně.

Ted' je přihlášen pan kolega Jiří Zlatuška, po něm paní senátorka Alena Palečková a pan senátor Jaromír Jermář.

Senátor Jiří Zlatuška: Pane předsedající, dámy a pánové, pan senátor Bureš tady zavedl hovor na trošku obecnější otázky, než jenom přijímací řízení a počet podaných přihlášek. A dovolím si v tomto duchu tak trošku pokračovat.

Předně soudím, že pokud se nějakou novelou řeší nějaký problém, tak by se měl řešit ten problém, který nastává, nikoli něco, co je vnímáno jako problém zástupný.

U toho velice emočně vypjatého procesu přihlašování se na střední školy není tím jádrem problému počet podávaných přihlášek, ale celková kapacita a struktura středního školství a podstatně vyšší zájem o všeobecné vzdělání, tedy vzdělání typu gymnaziálního versus ty studijní nebo učební obory, které se po skončení povinné školní devítileté docházky nabízejí.

Zde vidím jádro problému a domnívám se, že by mělo být řešeno především cílenou intervencí do struktury škol, jejichž ovlivňování je samozřejmě v tuto chvíli na krajích. Ale co by si zasluhovalo, aby bylo, v případě, že tady tato situace vypadá tak, jak vypadá, tak spíš přijít s novelou, která vezme krajským zastupitelstvům pravomoci naprosto neodborně a navíc v rozporu s obecnými zájmy uchazečů, resp. jejich rodičů ovlivňovat strukturu středního školství.

Ten problém je mj. i finanční. To, co krajská zastupitelstva zachovávají, a to co se tady dokonce u některých stran objevuje znovu ve volebních programech pro krajské volby – nedávno jsem si u kteréśi strany všiml, že začne podporovat učební obory – tohle jde proti trendu, který dnes vypadá jednak tak, že se tím „standardem“ vzdělání, kterého se snaží dosáhnout podstatná část obyvatel, dnes se mluví o 50 procentech, stává bakalářský stupeň vysokoškolského vzdělání, terciárního vzdělávání.

My se nicméně snažíme naši středoškolskou soustavu strukturovat způsobem, který se utvářel v poválečném období za komunistického režimu. Díval jsem se na staré statistiky z první republiky. Tam docházelo k tlaku rodičů na to, aby se reálky měnily na osmiletá gymnázia. Obecně tam byl výrazný tlak rodičů dopřát dětem všeobecně zaměřené středoškolské vzdělání na úrovni klasického osmiletého gymnázia ukončeného maturitou.

Dnes se traduje, že tento stupeň vzdělání byl pouze elitní, a to je také zástupným argumentem, proč se tato struktura škol tak moc u nás drží zkrátka. Díval jsem se na statistiky z města Brna z předválečných dob a ještě v roce 1940 50 % populačního ročníku studovalo v městě Brně na víceletých gymnáziích, a to se týkalo i české populace, nejen v okamžiku, kdy vezmeme součet české a německé populace.

Pan zástupce předkladatelů jistě ví, že je to mj. jeho strana, která se třeba v městě Brně, resp. v Jihomoravském kraji systematicky snaží o zmenšování příležitostí přístupu na všeobecně zaměřené střední školy typu gymnázií, resp. že jsou to bohužel kolegové z jeho politické strany, kteří v pozici dnes radních, dříve odpovědných pracovníků, se starali o to, aby se systematicky zmenšovaly počty na veřejně financovaných gymnáziích a otevíraly se počty na gymnáziích soukromých, o která není zájem.

To, co přineslo zavedení jedné přihlášky, bylo mj. zprůhlednění téhle situace. Dnes nikdo nemůže říkat, že ten problém je rovnoměrně rozložen mezi různé typy škol. Vysoké školy vědí, že v okamžiku, kdy k nim přijde absolvent veřejně financovaného gymnázia, tak má zpravidla ve statistickém průměru podstatně lepší úroveň než absolvent gymnázia soukromého.

Ze statistik z přijímacího řízení s jednou přihláškou je vidět, že převis poptávky je cíleně směřován na tyto veřejně financované školy. Přesto to, co bych v praxi čekal, je, že se bude řešit tento problém, tedy že se zvětší kapacita těch škol, o které je mezi rodiči a žáky zájem. Toto se neděje a nahrazuje se to líbivými návrhy typu zvětšení počtu přihlášek. A koneckonců, pokud jste si všimli v médiích vyjádření o přijímacím řízení syna pana premiéra, také v situaci, že škola potřebovala přijmout 12 dalších studentů přes standardní přijímací řízení, protože 18 jich přijala z prospěchových důvodů, hlásilo se tam 21, syn pana premiéra neuspěl proto, že se umístil později v pořadí, ale proto, že doplatil na systém jedné přihlášky.

Toto není obhajoba toho, že by se měly zúžit šance studovat žákům tím, že se jim předepíše jedna přihláška a pošlou se do úzkého hrdla, ale primárně se má rozšiřovat toto úzké hrdlo. Toto by měla být zodpovědnost ministerstva školství, resp. legislativních návrhů, které by tady toto řešily.

Domnívám se, že návrh, kromě toho, že řeší jiný problém, než by se měl řešit, je navíc, bohužel, špatný a je vypracován velmi naivním způsobem. A ta naivita v sobě, kromě toho, co zde zaznělo už od paní senátorky Gajdůškové a k čemu se připojil pan senátor Bureš, bych zdůraznil, že problém neleží jen na středních školách, ten problém se může týkat studentů, resp. uchazečů o studium.

Když si vezmeme text navrhovaného § 60 odst. 7, dřív se říkalo, uchazeč může podat v prvním kole jednu přihlášku, navrhovatelé to změnil na tři. To si myslím, že je velice nebezpečné z hlediska běžného chápání toho, co se stane s uchazeči, kteří si budou tak věřit, že na dobrém gymnáziu podají pouze jednu přihlášku, nebude to odpovídat zákonu, tedy nebudou moci být přijati, nebo je podají jenom dvě. Opomím skutečnost, že v návrhu není žádný způsob, jak zkontrolovat, že uchazeč nepodal čtyři, nejsou tam žádné mechanismy, které by se tady s tímhle vyrovnávaly. A z toho hlediska, i s ohledem na to, že přijímací řízení probíhá v režimu správního řízení, tak přijímací řízení podle takového návrhu realizované může vyvolat případné právní spory na to, jestli vůbec se uchazeč hlásil způsobem, který je shodný se zákonem, resp. jestli neměl být odmítnut proto, že podal o jednu přihlášku víc, o které nikdo nevěděl, anebo že nedodržel ten striktně stanovený počet tři.

Návrh, který hodlá předložit skupina senátorů, o kterém zde mluvila kolegyně Gajdůšková, ten v případě těch nejvýše dvou, tam slovo „nejvýše“ má obsaženo, čili umožňuje podat jednu přihlášku nebo dvě, ale netrvá na tom, že zrovna dvě musí být ten počet.

Tento návrh, který jsme dostali z Poslanecké sněmovny, tam má striktně řečeno – musí podat tři. Nemusí podat žádnou anebo může podat tři. Mimochodem, kdyby podával čtyři, kdyby to byl jiný počet; a může podat tři, tak když podám čtyři, tak jsem podal tři také. I když jsem jich podal pět, tak jsem podal tři, jestli to chápete. Buď je tři ten počet, který se podává, anebo je to nějaký jiný počet. Tady není „nejvýše“, tady je jasně řečeno, musí podat právě tři.

Další věci, které považuji za problematické, je to, že § 60 ve vlastním textu zákona v dalším § 61 tento způsob přijímání se vztahuje i na víceletá gymnázia, čili nejedná se pouze o to místo, kde bychom v zájmu vzdělávací politiky měli mít legitimní zájem o to, aby naši žáci pokračovali dál ve studiu a měli příležitosti získávat středoškolské vzdělání ukončené maturitou.

Ale tento návrh všechny tyto možnosti rozšiřuje i pro víceletá gymnázia, a všechna mezinárodní srovnání toho, proč je náš vzdělávací systém špatný a proč je špatný tím, že příliš brzo sortuje žáky do jednotlivých skupin, tak umožňuje v tomto sortování vycházet vstříc trendu, který není úplně rozumný, který se samozřejmě respektuje – nemyslím si, že by to bylo řešitelné tím, že by se víceletá gymnázia zrušila, protože na úrovni standardních základních škol dneska za to nemáme adekvátní kvalitativní náhradu – ale tento návrh rozšiřuje tuto násobnost počtu přihlášek a tváří se, že i na víceletá gymnázia je tam stejný typ problému, jako při studiu při opouštění základní školy.

Myslím si, že toto je zásadní problém návrhu, který jde proti všem doporučením toho, jak má vypadat strukturace našeho vzdělávacího systému.

Ještě jedna věc. Lhůty, které jsou k jurisdikování zápisových lístků a všech těchto věcí, považuji jako nemožně malé. Návrh implicitně předpokládá, že všichni sedí, tak říkajíc, doma na zadku, všichni jsou bezprostředně v blízkosti školy, takže například doručení zápisového lístku řediteli školy, nikoli zaslání poštou, tam je přímo doručení řediteli školy, rozumím z toho, že to bude muset donést do školy, že tam nejsou standardní doby počítající s poštovním razítkem a doručováním. V případě uchazečů, kteří se budou hlásit ze zahraničí nebo budou v době po skládání přijímacích zkoušek pobývat v zahraničí, tak prakticky nemají, jak tyto lhůty splnit.

Myslím si, že návrh strukturou těchto lhůt nepočítá s mobilitou a počítá v zásadě s tím, že všichni adepti vzdělávání, resp. jejich rodiče nebo zákonní zástupci v případě nezletilých, sedí doma, protože jinak lhůty z hlediska toho, jak funguje doručování, jak funguje Česká pošta, nejsou rozumným způsobem splnitelné.

Netvrdím, že se to bude týkat drtivé většiny, ale i menšina, která tímto bude dotčena, je myslím věc, kterou bychom neměli opomíjet.

Z tohoto důvodu si dovoluji jít ve smyslu toho, co zde zmiňovali senátor Bureš a senátorka Gajdůšková. Domnívám se, že zavedení omezení pouze na jednu přihlášku nebyl dobrý krok v minulosti, ale že by se náprava tohoto kroku měla udělat lepším způsobem, než je zde navrhováno. Pan ministr školství sliboval, že se bude měnit vazba na správní řád. S touto změnou vazby se bez problému dá spravit i počet přihlášek, a proto bych si dovil navrhout zamítnutí tohoto návrhu. Pokud by toto zamítnutí neuspělo, tak se přimlouvám za propuštění do podrobné rozpravy a přijetí avizovaného pozměňovacího návrhu, protože ten alespoň nepřináší tolik problémů a nelogičností, jako návrh, který zde projednáváme.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Teď promluví paní senátorka Alena Palečková, přihlášení jsou dále kolegové Jaromír Jeřmář a Karel Šebek. Prosím.

Senátorka Alena Palečková: Vážený pane místopředsedo, vážený pane poslanče, kolegyně a kolegové. Je zvykem, že když se mluví o zdravotnictví nebo řeší se zákon z oblasti zdravotnictví, vystupují všichni lékaři. Je zvykem, že když se mluví o školství, vystoupí pravděpodobně všichni přítomní kantoři všech stupňů škol.

Dovolte mi, abych tuto zajetou tradici trochu porušila. Já jsem zdravotník a teď chci mluvit do školství. Ale nebudu mluvit po odborné linii, protože jednak se ve školství už drahnou řádku let nepohybují, a budu tady mluvit spíš za rodiče, žáky a ostatní veřejnost. Ostatně, jak zdravotnictví, tak školství má dvě skupiny, poskytovatele a spotřebitele těch služeb. A já dokonce mám dojem, že ti spotřebitelé by měli mít tak trochu navrch, jednak je jich víc a jednak je to vlastně pro ně.

Vyslechli jsme názor pedagogických pracovníků, názor ředitelky, názor funkcionářů – omlouvám se, nezaregistrovala jsem, z jakého dopisu to paní senátorka Gajdůšková citovala, zazněla tady čísla, statistika, argumenty finanční náročnosti atd. To všechno bez ohledu na osobní situaci žáků, kterých se to týká. 18 až 19letí maturanti, když se rozhodují ke studiu na vysoké škole, mají také více možností. Přestože jejich situace je v této oblasti daleko jednodušší, protože pokud se nedostanou jeden rok, mohou do praxe, získat další zkušenosti a poznatky, které jim třeba příští rok umožní přijímací zkoušku vykonat lépe, mohou studovat třeba za pět až deset let. To rozhodně není situace absolventů základních škol. Jsou to děti ve věku 15 let, což je období velmi kritické s ohledem na tvorbu osobnosti, osobního sebevědomí a postoje. Představa, že v tuto chvíli mají tito žáci a jejich rodiče možnost jediné přihlášky, a teď musí kalkulovat, zda se má přihlásit na školu na kterou chce, která by ho bavila, a o které si myslí že je dobrá, ale mít menší šanci že se tam dostane, nebo se přihlásit na horší. Jsou otázky, jak to ostatní udělají, jak to na škole vlastně bude. Myslím si, že to je strašná situace a neprospívá psychice zejména dětí, ale stále beru v potaz i situaci rodičů. Nechci tady vyvolávat emoce, ale znám případ sebevraždy 15letého žáka, který zklamal ambice možná své, možná své rodiny a řešil situaci nepřijetí na střední školu sebevraždou.

Vzpomenu svou situaci v roce 1962, kdy jsem šla na střední školu. Pamatuji si, že tehdy jsem si mohla dát přihlášku na dvě střední školy a povinně ještě na učební obor. Možností bylo více a nevyvolávalo to pocit, že když v jedné situaci selžu, tak co budu v 15 letech dělat, nejspíš půjdu do výroby. Dnešní patnáctiletí jsou v jiné situaci. Pokud se nedostanou na školu, přestože mají schopnost ke studiu na střední škole, jak mají situaci řešit, co budou rok dělat? Mohou jít za rok k dalším přijímacím zkouškám?

Další věc, ke které vedl systém jedné přihlášky, byl tlak na větší snahu dostat se na víceletá gymnázia. Tím se zvýšil počet možností ke studiu na střední škole. Žáci to zkoušeli po 5. třídě, pak po 7. třídě a pak po absolvování měli třetí možnost. Nevím, zda je to také žádoucí, aby se to tímto způsobem dělo.

Nevím, jestli má novela tak závažné problémy, domnívám se, že ne. Rozhodně vítám možnost většího počtu přihlášek na střední školy z těch důvodů, o nichž jsem mluvila. Prosim, podpořme to. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, paní senátorko. Slova se ujme pan senátor Jaromír Jermář.

Senátor Jaromír Jermář: Vážený pane předsedající, pane poslanče, milé kolegyně, vážení kolegové, také nejsem odborník ve školství jako paní Palečková. Budu to hodnotit selským rozumem.

Mohlo by se říci, že stávající stav by byl vyhovující, protože tam nebylo jen první kolo, byla tam i další kola, ale vnímám i hlas veřejnosti, že rodič chce mít více možností už v prvním kole. Znamená to, aby věděl, že se může přihlásit v prvním kole ne pouze na jednu školu, jako tomu bylo dosud. Proto i pozměňovací návrh, který podáváme, je kompromisem.

Myslím si, že často se má kompromis dělat, aby došlo ke shodě. Tady musíme chtít, aby žáci měli více možností, a aby mohli dobře studovat. K tomu, aby mohli dobře studovat, musí být vytvořeny podmínky, které vytvářejí školy. I my se musíme snažit naší činností přispět k tomu, abychom jim život příliš nekomplikovali.

Poslanecká novela je určitě vedena cílem, který se dá hodnotit velice pozitivně, ale myslím si, že 22 odstavců v § 60 nepřispívá k jasné srozumitelnosti a

jednoznačnosti. Ve zprávě naší legislativy máte připomínky k určitým věcem. Možná se zmíním jen o tom, že bylo lepší, když by přímo žák nebo rodič podával přihlášku na střední školu, aby bylo vidět, na kolik škol se hlásí, aby se zamezilo tomu, o čem tady hovořil pan senátor Zlatuška.

Je tam dalších několik věcí, ale o tom ne chci hovořit, ani o zápisovém lístku. Uvedl bych, proč jsme se rozhodli k podání pozměňovacího návrhu. Jde o to, že ponechává se stávající právní úprava a pouze se zvyšuje počet přihlášek pro první kolo, tzn. z jedné na dvě. Za tím účelem bude povinností ředitele vyhlásit pro případnou přijímací zkoušku v prvním kole alespoň dva termíny. V návaznosti na to se přesunuje, když ředitel školy je povinen odeslat rozhodnutí do sedmi dnů od posledního termínu přijímací zkoušky a rodič musí do osmi dnů potvrdit, že na školu nastoupí, což je trochu obdoba zápisového lístku. Řekl jsem, že mně připadá, že 22 odstavců § 60 nepřispívá ke srozumitelnosti a jednoznačnosti. Právě pozměňovací návrh mění v článku 1 tři věci, ostatní ponechává podle platnosti stávajícího zákona. Myslím si, že hlavním účelem této novely zákona je, aby se zvýšil počet přihlášek, aby to nebyla pouze jediná přihláška. Je tady kompromis – jsou dvě přihlášky. Jedná se tam o to, že se vypouštějí některé odstavce, které jsou podle mne nepodstatné a nebudou přispívat ke srozumitelnosti.

Poprosil bych, aby návrh zákona byl postoupen do podrobné rozpravy.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, slovo má pan senátor Karel Šebek.

Senátor Karel Šebek: Pane předsedající, pane poslanče, dovolím si tento problém z technické roviny posunout do roviny obecné. Určitě se shodneme v tom, že vzdělání je jedna z největších věcí, které můžeme našim dětem poskytnout. Touto zásadou se pevně řídím. Uvedl bych krátkou reminiscenci na rok 1990, kdy jsem agitoval za volby do OF. V jedné rodině jsem se dal do debaty a rodiče mi říkali: Oba jsme vstoupili do komunistické strany, aby se dítě dostalo na školu. Říkal jsem, že to chápu a ptal jsem se, co dělá syn. Odpověděli, že je zedníkem.

Chci uvést, že moje tři děti, které se hlásily na střední školu, využívaly svobody volby ze dvou. Potom přišlo rozhodnutí a návrh paní ministryně Buzkové na jednu přihlášku. U čtvrtého dítěte jsem to vnímal jako omezení své svobody a jsem rád, že tato novela přichází. Občanské svobody napravuje a rozšiřuje.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Kdo se dále hlásí do rozpravy? Kolegyně Gajdůšková.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, ctěný Senáte, jen doplnění a malou repliku. To, že je možné podle stávající legislativní úpravy podat přihlášky v prvním kole na jednu školu neznamena, že rodiče dětí nemají možnost hlásit na více škol. Od druhého kola není ani v této chvíli žádný limit na kolik škol se student bude hlásit. Mám informaci o školách, které vypisují ještě páté kolo v srpnu. To, zda má možnost student dát jednu nebo dvě přihlášky, neznamena nic o svobodě jeho rozhodování a o svobodě vybrat si školu. To je trochu zavádějící argument.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Kdo se hlásí ještě do obecné rozpravy? Nikdo se nehlásí, rozpravu končím. Chce se pan navrhovatel vyjádřit? Prosím.

Poslanec Walter Bartoš: Vážený pane předsedající, vážené senátorky, vážení senátoři, dělal jsem si poznámky z probíhající rozpravy. Myslím, že na všechno není nutné reagovat, ale na některé věci bych rád zareagoval.

Zazněly zde návrhy od paní senátorky Gajdůškové – návrhy na změnu tohoto návrhu zákona. Znamenalo by to, stejně jako návrh pana senátora Zlatušky, který chce zamítnout tento návrh, že by se vrátil zpět do Poslanecké sněmovny. Pokud tomu tak bude, 1. září 2008 tento zákon nebude platit, protože legislativní lhůty jsou takové, jaké jsou. Tím říkáme, že jedna přihláška na střední školu bude platit i v dalším školním roce. To bych řekl úvodem jako podstatnou věc. Měnit podmínky v průběhu školního roku je složitá a legislativně nekorektní věc.

Co se týká struktury vzdělávacího systému, který kritizoval pan kolega Zlatuška i paní kolegyně Gajdůšková, oba to kritizovali, ale každý z jiné pozice. Paní kolegyně Zlatušková, omlouvám se Gajdůšková, mluvila o panu Poncovi, který zastupuje učňovské školství a odborné vzdělávání. Hovořila o zcela jiné struktuře než pan senátor Zlatuška. Obě vystoupení byla mimo tento zákon a s tímto zákonem nesouvisí. Nechci to dále komentovat, je to na jinou debatu. Paní kolegyni Gajdůškové to rád v radě, kde spolu budeme sedět, vysvětlím, jak to má skutečně vypadat.

Kolega Bureš se ptal na výstupní hodnocení. Pokud pan ministr zrušení výstupního hodnocení nenavrhne v novele školského zákona, budu ten, který to navrhne, protože je to zbytečné ustanovení ve školském zákonu. Pokud jde o správní řízení a správní řád, pan ministr nás na školském výboru ujistil, že vyjme přijímací řízení ze správního režimu. Tato věc je podle mého názoru vyřešena. Pokud to nebude dobře řešeno v PS to na vrhneme. Navrhoval jsem to již v předchozím projednávání tohoto zákona, ale pan ministr řekl, že to ministerští úředníci umí udělat lépe. Proto jsme se domluvili na tomto postupu.

Paní senátorka Gajdůšková uvedla, že počet škol bude nekontrolovatelný. Je to velké nepochopení, a je škoda, že nezná, jakým způsobem ředitel školy ověřuje přihlášku na střední školu. Součástí přihlášky jsou také známky ze základní školy. Kdo jiný než ředitel školy by to měl potvrdit? Ředitel školy je orgán státní správy a jeho povinností bude evidovat přihlášky žáka na školy, na které se hlásí. To je průhledné a kontrolovatelné. Pokud to ředitel neudělá, porušuje zákon. Bez toho je přihláška neplatná – pokud nebudou potvrzeny známky ze základní školy.

Identické testy a problematika toho, zda testy budou nebo nebudou stejné. Už na školském výboru jeden z kolegů s tímto názorem vystoupil.. Byl jsem překvapen. Protože je matematik, uvedl jsem mu takový příklad: Když budete psát jako matematik písemnou práci, aby děti neopisovaly, uděláte skupinu A a B. Je to jasná, jednoduchá věc. Kdybych přistoupil na vaši logiku, dětem nemůžete dávat známky, protože to nejsou identické testy z matematiky. Na vysokých školách tento režim stejně funguje, jsou tam různé testy a nikdo proti tomu nic nenamítá. Jsem překvapen, že kolega Zlatuška vystupuje proti tomuto zákonu, protože režim na vysokých školách, kde je libovolný počet přihlášek, funguje normálně. Nechápu, co to mělo znamenat. Možná se blíží senátní volby v Brně, je potřeba se trochu zviditelnit.

Poslední poznámka k paní kolegyni Zlatuškové – omlouvám se, Gajdůškové. Vystoupení obou kolegů mně připadalo tak identické, že je dávám do jedné množiny, omlouvám se za to. Myslím, že je to vše.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane navrhovateli. Táhá se zpravodaje garančního výboru, zda se chce vyjádřit k proběhlé rozpravě. Kolega Hálek se vyjádří.

Senátor Jan Hálek: Vyjádřil bych se pouze k rozpravě, kde vystupovaly dvě senátorky a čtyři senátoři. Během této rozpravy padly návrhy zamítnout a pozměňovací návrh, pokud to bude puštěno do podrobné rozpravy. Myslím si, že bychom měli v první řadě hlasovat o výborovém návrhu zákon schválit.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Před tím ještě musím dát slovo paní předsedkyni klubu, která se hlásila včas, ale můj zrak byl obrácen k této lavici. Omlouvá se, ale můžete mluvit kdykoli.

Senátorka Alena Gajdůšková: Především bych chtěla říci, že se jmenuji už třicet let Gajdůšková, i když Zlatušková je také hezké jméno.

Chci jen technicky doplnit. Musím se ohradit proti tomu, že bylo řečeno, že prohlášení Unie školských asociací bylo k něčemu jinému. Nebylo, bylo přímo k novele školského zákona 561/2004 Sb., tedy k novele, kterou projednáváme.

Bylo zde řečeno, že vrátíme-li tuto novelu do Poslanecké sněmovny, bude to problém, protože se nestihne příští školní rok. Myslím, že žádný problém nebude, protože přijímací zkoušky jsou v této chvíli v běhu. Pro tento školní rok jsou za námi a pro příští rok budou až za rok. To se určitě dá stihnout.

K tomu, že ředitel potvrzuje přihlášku a že musí potvrdit známky ze základní školy. Dělá to, protože v této chvíli potvrzuje přihlášku. Přihláška se v této chvíli podává prostřednictvím ředitele základní školy.

Pokud vím, tak není nijak ošetřeno v novele, že by musel ředitel podpisovat známky ze školy, a navíc to nemá žádnou logiku.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Já musím ještě pokračovat v napravování svého přehlednutí, protože jednací řád určitě chce, aby pan navrhovatel a pan zpravodaj měli možnost mluvit úplně poslední. Takže můžete mít ještě jednou slovo. Nemusíte, ale to právo vám nechci vzít.

Poslanec Walter Bartoš: Já se samozřejmě paní kolegyni Gajdůškové chci omluvit, že jsem dvakrát spletl její jméno, nebylo to ve zlém.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Ano, pan zpravodaj garančního výboru.

Senátor Jan Hálek: Já bych pokračoval, že bych navrhl hlasovat podle výborového návrhu.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Po znělce budeme takto hlasovat. V jednacím sále je 53 senátorek a senátorů, to znamená, že kvórum je 27. Budeme hlasovat tak, jak navrhl zpravodaj garančního výboru, to je o návrhu výboru a ten zní: **Schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.** O tomto návrhu dávám hlasovat.

Kdo jste pro, zvedněte prosím ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji vám.

Kdo jste proti, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko NE.

Návrh byl schválen. 54 přítomných, kvórum 28, 34 hlasů pro, tři hlasy byly proti, tím projednávání tohoto návrhu skončilo.

Prosím pěkně, čas se posunul, takže já vám navrhnou změnu pořadu a bylo by potřeba, abyste ještě před polední přestávkou ji odhlasovali. Navrhuji pevně zařadit senátní tisk č. 260, tedy návrh, kterým se mění zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jako druhý bod dnešního odpoledního jednání po 17. hodině. Prosím, o tomto návrhu hlasujme.

Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO.

Kdo s tím nesouhlasíte, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Toto je 36. hlasování na této schůzi, procedurální návrh na změnu pořadu byl schválen. 52 přítomných, kvórum 27, jeden hlas byl proti, 47 hlasů návrh změny pořadu schválilo.

Přeji vám dobrou chuť. Budeme pokračovat ve 14.30 hodin.

Senátorka Alena Palečková: Já bych chtěla jen poprosit členy VZSP, aby ve 14.15 hodin byli přítomni v kanceláři výboru na kratičkou mimořádnou schůzku. Děkuji.

(Jednání přerušeno ve 13.04 hodin.)

(Jednání opět zahájeno ve 14.31 hodin.)

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí hosté. Budeme pokračovat po polední přestávce. Nejprve omluvu: Omlouvá se pan senátor Martin Mejstřík ze zbývajících jednání 14. schůze. A jsme u dalšího bodu, a tím je

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 253/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

Máme to jako **senátní tisk č. 248**. Poprosil bych pana ministra zemědělství Petra Gandaloviče, tentokrát v roli zástupce skupiny poslanců, aby nás seznámil s návrhem. Pane ministře, máte slovo.

Ministr zemědělství ČR Petr Gandalovič: Vážený pane předsedo, vážení senátoři, jak už pan předseda uvedl, v této chvíli zde vystupuji jménem skupiny poslanců, která navrhla zákon, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. O co se jedná? Když byl schválen zákon, kterým se mění zákon č. 86, o ochraně ovzduší ve věci tzv. povinného přimíchávání, následovala novela zákona o spotřebních daních, která stanovila přesněji vymezení daňových povinností při uvádění minerálních paliv do oběhu. Bohužel v příslušném zmocňovacím ustanovení § 57 podle našeho názoru legislativně technickou chybou vypadlo zmocnění k odstavci 2 písm. j), kdy vratka spotřebních daní pro tzv. zelenou naftu by se vlastně fakticky od této chvíle nemohla vztahovat na tzv. přimíchanou, na směs, která vznikne povinným přimícháním metylesteru řepkového oleje do nafty.

Způsobilo to to, že vratka spotřební daně pro zemědělce, kteří používají naftu pro zemědělskou činnost, která je v našem právním řádu už mnoho let, nemůže být v tomto roce aplikována, protože by vlastně musela být aplikována pouze na čisté minerální palivo, které na trhu prakticky už není. Takže já a skupina poslanců jsme samozřejmě po dohodě s ministerstvem financí a zemědělství navrhli novelu zákona, kterým se tato věc napravuje. Tato novela byla projednána řádně PS i ve výborech.

Byl k ní podán jeden pozměňovací návrh, který ji zpřesňoval a který byl schválen ve 3. čtení a v této podobě ji předkládám jakožto zástupce skupiny navrhovatelů Senátu.

Dovoluji si vás poprosit o schválení této předlohy. Znovu opakuji, jedná se o vratku spotřební daně pro zemědělce, která se někdy zkratkou nazývá zelená nafta. K tomuto principu můžeme mít a celá řada poslanců v PS vyjádřila určité výhrady, nicméně je to princip, který je součástí našeho právního řádu, je to důležitý nástroj a jeho zrušení takovýmto omylem, vlastně legislativní chybou, by nebylo správné, a proto vás prosím o podporu této novely. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře, posadte se ke stolku zpravodajů. Garančním a jediným výborem byl VHZD, přijal usnesení č. 248/1, zpravodajem je pan senátor Ivan Adamec, který má slovo.

Senátor Ivan Adamec: Děkuji, pane předsedo, pane ministře, dámy a pánové. Dovolte mi, abych vás seznámil se svou zpravodajskou zprávou, která bude velmi stručná. Obsah krátké novely, která je na jednu stranu A4 velmi řídky popsaného papíru, je skutečně vratka za tzv. zelenou naftu a není v něm žádná záludnost.

Takže já se soustředím pouze na legislativní proces. Návrh byl podán skupinou poslanců Gandaloviče, papeže a dalších 1. února 2008. Vláda návrh projednala a doporučila vyčíslit při dalším projednávání návrhu zákona jeho dopad na státní rozpočet a provést legislativně technické úpravy, jinak své stanovisko nevyjádřila. Návrh zákona byl přikázán rozpočtovému výboru, který doporučil plénu PS návrh zákona schválit s jedním legislativně technickým pozměňovacím návrhem, který byl přijat.

PS návrh zákona schválila na své 30. schůzi dne 24. dubna letošního roku, kdy v hlasování pořadové č. 92 z přítomných 152 poslanců bylo 146 hlasů pro, nikdo nebyl proti. Ten rozdíl je způsoben asi zasunutými hlasovacími kartami a nepřítomností poslanců. Co se týká legislativních souvislostí, na základě připomínky vlády bylo konstatováno, že právní úprava si nevyžádá zvýšené náklady na státní rozpočet, neboť vratka spotřební daně z minerálních olejů bude poskytována ve stejném rozsahu a v nezměněné výši. Rozšíří se pouze nárok na vrácení daně i na pohonné směsi s obsahem do pěti procent MEŘO a EŘO.

Výbor projednal tento návrh zákona na své schůzi, která byla 26. v pořadí a výbor po úvodním slově zástupce skupiny předkladatelů poslance Jiřího Hanuše, po zpravodajské zprávě mé a po rozpravě doporučuje Senátu PČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném PS, určuje zpravodajem na jednání schůze Senátu mne a pověřil mne, abych předložil toto usnesení předsedovi Senátu, což jsem učinil.

Děkuji vám za pozornost a jsem vám k dispozici v případné rozpravě.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, rovněž si sedněte ke stolku zpravodajů. Ptám se, zda podle § 107 jednacího řádu někdo navrhuje, abychom se nezabývali tímto zákonem. Nikdo, takže otevírám obecnou rozpravu, do které se nikdo nehlasuje. Nepředpokládám, že by předkladatel nebo zpravodaj se chtěli vyjádřit k něčemu, co neproběhlo, takže máme před sebou jediný úkol hlasovat o návrhu schválit.

Zahajuji hlasování o návrhu schválit. Kdo je pro, tlačítko ANO. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 37 ukončeno, registrováno 42, kvórum 22, pro 35, proti nikdo.
Návrh byl schválen.

Děkuji panu předkladateli i panu zpravodaji. Končím tento bod. Jsme u dalšího bodu, a tím je

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Máme to jako **tisk č. 254** a opět máme předkladatele pana ministra zemědělství Petra Gandaloviče. Máte slovo.

Ministr zemědělství ČR Petr Gandalovič: Vážený pane předsedo, vážený Senáte. Tento vládní návrh novely zákona č. 326 o rostlinolékařské péči v podstatě reaguje především na poslední judikaturu Evropského soudního dvora týkající se aplikace Směrnice Rady č. 91/414. Jejím úkolem je odstranit aplikační problémy spojené s regulací tzv. souběžných přípravků na ochranu rostlin, tzn. přípravků, které mají stejné složení a byly schváleny už některé z evropských zemí podle tamní legislativy. Jejím záměrem je rovněž to, aby bylo možné transparentně aplikovat české právní předpisy shodně s předpisy evropskými.

Návrh u novely upravuje rovněž některé formální i věcné nepřesnosti v oblasti ukládání sankcí a v oblasti ukládání tzv. rostlinolékařských opatření, která jsou v této podobě upravena obdobně jako mimořádná veterinární opatření ve veterinárním zákoně.

PS během projednávání přijala pozměňovací návrhy, které byly projednány s naším resortem a které zpřesnily úpravu vývozu rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů a kontrolu přípravků na ochranu rostlin jako reakce na vývoj právě evropských společenství a dále podmínky splnění odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin a zmocňovací ustanovení.

Dovoluji si vás tedy, vážení senátoři, vážené senátorky, požádat o podporu tohoto vládního návrhu zákona. Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Garančním a jediným výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Přijal usnesení, které máme jako tisk č. 254/1. Zpravodajem je pan senátor Jan Hajda, který má nyní slovo.

Senátor Jan Hajda: Vážený pane ministře, vážený pane předsedo, vážení kolegové a kolegyně. Předkládaný návrh zákona je čtvrtou novelou zákona o rostlinolékařské péči od jeho přijetí v r. 2004. V PS původně vládou předložený návrh si především kladl za cíl současné problémy související s regulací uvádění souběžných přípravků na ochranu rostlin. Toto ovšem bylo potom vypuštěno, poněvadž na podzim se bude chystat další novela. Oproti současné úpravě dochází tedy k těmto zásadním změnám pro případy, kdy jsou mimořádná rostlinolékařská opatření nařizována Státní rostlinnou lékařskou správou vůči blíže neurčenému množství fyzických nebo právnických osob a dále opravuje chybu ve stávající úpravě zmocňovacího ustanovení k vydání vyhlášky o opatření k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření jednotlivých škodlivých organismů tak, aby tuto vyhlášku bylo možno novelizovat v souladu se Směrnicemi komise z roku 2006/56/ES.

Pokud se týká, tak předložený návrh je v souladu s mezinárodními úmluvami, plně respektuje mezinárodní smlouvy, jimiž je ČR vázána.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem, s Ústavou ČR a není v rozporu s právem EU. Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad na státní rozpočet ani na rozpočty krajů a obcí. Návrh nepředpokládá žádné negativní sociální dopady ani nežádoucí dopady na životní prostředí.

Pokud se týká legislativního procesu, byl schválen v Parlamentu ve 3. čtení 7. května. Pro hlasovalo 139 ze 159 poslanců.

Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu ho projednal 28. května na své 26. schůzi. Doporučil Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném PS, určil zpravodajem pro jednání na schůzi Senátu mne a pověřil předsedu výboru senátora Ivana Adamce předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane kolego. Posadte se ke stolku zpravodajů. Nemíním vás kárat, ale vy jste hovořil o tom, že v Parlamentu to bylo schváleno s číslovkou – tak to bylo v PS pouze. Takže v této chvíli se ptám, zda někdo podle § 107 navrhuje, abychom se nezabývali tímto zákonem. Nikdo není. Takže otevírám obecnou rozpravu, do které se nikdo nehlásí, takže ji končím. Opět nepředpokládám reakci k něčemu, co neproběhlo.

Máme jediný návrh, a to je **schválit tuto normu**. Zahajuji hlasování o návrhu schválit.

Kdo je pro, tlačítko ANO a zvednout ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvednout ruku.

Hlasování č. 38 ukončeno, registrováno 48, kvórum 25, pro 44, proti nikdo.

Návrh byl schválen.

Děkuji, pane ministře. Děkuji, pane zpravodaji. Končím projednávání tohoto bodu.

A jsme u prvního bodu, který patří ministru financí Miroslavu Kalouskovi, a to je

Návrh zákona o státním dluhopisovém programu na úhradu části rozpočtovaného schodku státního rozpočtu České republiky na rok 2008

Máme to jako **tisk č. 249** a přítomný pan ministr financí nám to přednese. Máte slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, páni senátoři. Dovolte, abych předložil návrh zákona na úhradu rozpočtového schodku, což je zákon, kterým se kryje deficit státního rozpočtu. Jak jistě víte, teď Senát státní rozpočet neschvaluje, byl rozpočtován s deficitem ve výši 70,8 mld. Kč a současně se schválení tohoto zákona rozhodla PS o způsobu, jak má být tento schodek vypořádán. Do výše 60 mld. Kč bude uhrazen vydáním státních dluhopisů na dlužném kapitálovém trhu, 10,2 mld. Kč pak se jedná o půjčky, zejména půjčky Evropské investiční banky a úpravu účtů na státních aktivech.

Mám důvod se domnívat, že deficit za rok 2008 bude nižší než oněch 70,8 mld. Kč, takže s největší pravděpodobností tento limit nebude vyčerpán a nevydáme dluhopisy v celkové výši, nicméně dovoluji si požádat, aby Senát schválil tento zákon a umožnil nám už v průběhu roku emitovat příslušné množství akcií tak, jak to bude v dané chvíli na kapitálovém trhu nejefektivnější, aby dluhová služba byla co nejméně nákladná. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Garančním a jediným výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu s usnesením č. 249/1 a zpravodajem panem senátorem Ivanem Adamcem, který má slovo.

Senátor Ivan Adamec: Děkuji. Pane předsedo, pane ministře, dámy a pánové. Opět budu se svou zpravodajskou zprávou stručný, protože je to více méně standardní návrh zákona, na který jsme zvyklí, že je potřeba řešit dluhy ve státním hospodaření. Nicméně v tuto chvíli se musím ztotožnit s tím, co tady řekl pan ministr a soustředit se pouze na legislativní proces. Vláda návrh zákona předložila PS dne 19. února letošního roku s tím, že doporučila, aby PS s návrhem vyslovila souhlas už v prvním čtení. PS s tímto návrhem nesouhlasila, návrh zákona byl v prvním čtení dne 20. března 2008 na 28. schůzi přikázán k projednání rozpočtovému výboru. Rozpočtový výbor PS návrh projednal dne 2. dubna letošního roku a přijal k němu usnesení č. 436, ve kterém doporučil PS schválit návrh zákona v předloženém znění. PS projednala návrh zákona ve 2. čtení na 30. schůzi dne 22. dubna 2008, kde nebyly podány žádné pozměňovací návrhy. Proběhla však diskuse o délce lhůty splatnosti dluhopisů. 3. čtení návrhu zákona proběhlo v PS dne 25. dubna 2008 a v hlasování pořadové č. 93 z přítomných 153 poslanců pro návrh hlasovalo 78 poslanců a 13 poslanců bylo proti. Nám byl návrh zákona postoupen 19. května 2008.

Struktura zákona je velmi jednoduchá. Postoupený zákon je členěn do dvou paragrafů. První paragraf je účel a rozsah státních dluhopisů a splatnost, druhý paragraf stanoví účinnost zákona dnem jeho vyhlášení. Protože, jak jsem říkal, je to materiál, který zde probíráme vcelku vždy stejným způsobem, tak vás seznámím se 265. usnesením ze 26. schůze našeho výboru. Výbor doporučuje Senátu PČR vyjádřit vůli se návrhem zákona nezabývat, určil zpravodajem pro jednání na schůzi Senátu mne a pověřuje mne předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, takže se posaďte ke stolku zpravodajů, a vzhledem k tomu, že výbor navrhl, abychom se nezabývali, tzn. je to vrcholný souhlas, takže znělkou přivolám ostatní.

Ještě před hlasováním se s faktickou přihlásil s právem přednosti pan senátor Josef Novotný. Máte slovo.

Senátor Josef Novotný: Pane předsedající, pane ministře. Nebudu vás tedy zdržovat, pitvat, při těchto příležitostech vystupuji s bilancováním našich veřejných i státních dluhů, ale tentokrát to neučiním. Ale chci ubezpečit pana ministra, že problematikou zadlužování naší země se zabývám skutečně pět let, s jeho pracovníky panem Janotou a panem Hejdukem si každý půlrok bilancuji tady tu částku a mrzí mě, že o tom nevedeme ani diskusi. Někteří kolegové jistě by rádi tuto diskusi vedli, ale institut nezabývat – tady toto gesto – vždy tuto možnost překazí. Mě k tomuto kroku inspiroval dopis, který jsem od pana ministra dostal včera. Týkal se utajované smlouvy s Nomurou a pan ministr, přestože mám na ni nárok, abych do této smlouvy mohl nahlédnout, tak mně odpověděl, že sice nárok mám, ale měl bych objasnit, proč toto chci udělat. Chci to udělat proto, že určitě je s tím spojený nárok na státní rozpočet, na prohloubení státního dluhu. A kdyby to tam nebylo, tak mne ta smlouva nezajímá. Já se skutečně touto problematikou zabývám – toto auditorium je mi svědkem, takže v této chvíli nemám žádný návrh, jen jsem chtěl upozornit na stav,

že to zadlužování má řadu forem a nikdy zatím nekončí, ani není vidět světlo v tunelu, natož abychom se dluhy a jejich splácením zabývali.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Teď mám problém, protože se mi místopředseda přihlásil a zároveň pan ministr. Takže já si myslím, že si vyposlechněte, pane ministře, pana místopředsedu Senátu Jana Rakušana, pokud by to mělo nějaký obsah směrem k vám, tak budete mít samozřejmě prostor.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové. Já si myslím, že my jsme se nikdy rozpočtem nezabývali a takto jsme postupovali, ať byla politická situace jakákoliv v tomto Senátu, a proto podporuji návrh kolegy Adamce, protože takto standardně postupujeme již několik let. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pan ministr.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji. Já si vážím toho návrhu i postoje Senátu, nicméně vystoupení pana senátora Novotného mě nutí, abych alespoň ve vsí slušnosti odpověděl. Já samozřejmě dosud tajím smlouvu, která byla uzavřena mým předchůdcem a tajím ji z jednoho jediného důvodu. Dokud nebude zveřejněn rozhodčí nález, který stanoví výši škody, tak nevidím jediný důvod, proč bych měl svému jinému soupeři, jiné arbitráži než je Československá obchodní banka poskytnout insider informace, pokud je to arbitráž, kde hájím miliardové částky rozpočtu ČR. Takže při vsí účtě, při vsí důvěře k panu senátorovi se samozřejmě snažím co nejvíce omezit ten okruh osob, které by v případě úniku informací se ocitli v nějakém podezření. Stačí, že jsem tímto podezřením zatížen já. To je ten základní důvod.

Pokud motiv té otázky je – jak může být zatížen státní rozpočet, tak ta odpověď je prostá. Já jsem ji mnohokrát zveřejnil a rád ji zopakuji i na tomto místě. Je to 0 až 7 miliard. Nebude to méně, nebude to více. A kolik to v onom intervalu 0 až 7 mld. bude, o tom rozhodne právě ten rozhodčí nález, to se z té smlouvy nikdo nedozví. Je-li toto tím jediným motivem té otázky, pak jsem hrozně rád, že tu informaci mohu podat, aniž bych musel zveřejňovat smlouvu. 0 až 7 mld. Velmi si vážím každého ústavního věřitele, který se zabývá otázkou zadlužování státu. Dovolím si pouze zdůraznit, že osobou odpovědnou za jednání s poslanci a senátory je ministr. Ministrovi úředníci jsou na to, aby pracovali a vykonávali ministrovu pokyny. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Já v tuto chvíli, protože znělka už zazněla, nechám **hlasovat o stanovisku nezabývat se**. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 39 ukončeno, registrováno 52, kvórum 27, pro 39, proti 2.

Návrh byl schválen.

Tím končím projednávání tohoto bodu. Děkuji zpravodaji i panu ministrovi. Jsme u dalšího bodu, který rovněž patří ministru financí Miroslavu Kalouskovi.

Návrh zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

Máme to jako **tisk č. 250** a pan ministr má šanci nám to objasnit.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Pokusím se být co nejstručnější, protože sama materie by si vyžádala poměrně dlouhou přednášku, ale děkuji příslušným výborům, které se tím zabývaly. Jenom řeknu, že pracovní název je zákon proti praní špinavých peněz, že implementuje celou řadu mezinárodních dohod a především pak směrnici Evropských společenství z let 2005 a 2006.

Jsou jasně stanovené osoby povinné, které musí nahlásit tzv. podezřelé obchody, tzv. rizikové osoby, je vymezena množina tzv. rizikových osob. Politicky citlivá je samozřejmě i skutečnost, že to zabíhá i do politické sféry, že se to týká ministrů, jejich náměstků, poslanců, senátorů. A rovněž je stanoven minimální limit 1000 euro pro platbu, kdy musí být příslušná osoba identifikována.

V médiích jsem zaznamenal, že dochází k omylu a k záměně s limitem v zákoně o bezhotovostním platebním styku. Samozřejmě, že jakoukoliv částku nad 1000 euro do oněch 500 tisíc může každý platit v hotovosti, ale musí se mířit s tím, že bude identifikován. To neznamena, že nemohu bezhotovostně platit víc než 1000 euro, bezhotovostně nemohu platit víc než 500 tisíc korun, ale nad 1000 euro se musím smířit s tím, že prostě budu identifikován.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Tento zákon byl přikázán výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Ten má svého zpravodaje pana senátora Richarda Svobodu, nepřijal žádné usnesení a záznam máme jako tisk č. 250/2.

Garančním výborem byl výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu s usnesením č. 250/1 a zpravodajem panem senátorem Vítězslavem Jonášem, který má slovo.

Senátor Vítězslav Jonáš: Vážený pane předsedo, pane ministře, kolegyně a kolegové. Jak již pan předseda řekl, garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu, který se tímto zabýval na své včerejší schůzi. Vzhledem k tomu, že pan ministr řekl hlavní důvody přijetí této předlohy, bych vás seznámil s legislativním procesem.

Organizační výbor PS přikázal návrh k projednání rozpočtovému výboru PS a výboru pro bezpečnost a Poslanecká sněmovna návrh schválila na své 30. schůzi dne 7. května 2008. Senátu byl tisk předložen 19. května 2008 a jak jsem již řekl, garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu.

Trošku bych se zmínil o podstatě navrhovaného zákona. Zákon se skládá ze sedmi částí, já bych je přesněji specifikoval. První část jsou povinné osoby a základní pojmy, druhá část základní povinnosti povinných osob týkající se identifikace a kontroly klientů, uchovávání údajů a postupu při podezřelém obchodu a zvláštní ustanovení týkající se některých osob, třetí část činnosti ministerstva financí a výkonu správního dozoru, čtvrtá část podmínky pro zachování mlčenlivosti, pátá část přeshraniční převozy, šestá část správní delikty a pokuty a sedmá část společná a závěrečná ustanovení.

Přesněji vymezuje povinné osoby, které mají prověřovat a identifikovat klienty a jejich nakládání s majetkem.

Hodně byl na hospodářském výboru diskutován i limit sledovaných transakcí, který se snižuje, jak říkal již pan ministr, z 15 tisíc eur na 1000 eur. Spíše se dalo

předpokládat, že se tato částka zvýší a nechápu, proč nám chce EU do tohoto snížení zasahovat.

Zákon přináší také nové pravomoci ministerstva financí, které si může vyžádat údaje o obchodech souvisejících s povinností identifikace nebo údaje, ohledně nichž se provádí šetření, ne od auditorů, daňových poradců, advokátů, soudních exekutorů a notářů, kteří podléhají zvláštnímu režimu nejen v otázkách mlčenlivosti. Je také oprávněno požadovat informace nezbytné pro plnění povinností od Policie ČR.

Tato předloha nezakládá žádné nároky na státní rozpočet, což si hlídá náš hospodářský výbor. Proto po velké diskusi přijal hospodářský výbor usnesení, se kterým vás seznámím:

Na 27. schůzi konané dne 4. června 2008 po úvodním slově zástupce předkladatele Jana Málka, náměstka ministra financí ČR, po zpravodajské zprávě senátora Vítězslava Jonáše výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou, určuje zpravodajem mě, pověřuje předsedu výboru senátora Ivana Adamce předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, posadte se, prosím, ke stolku zpravodajů. A moje otázka je na zpravodaje výboru pro zahraniční věci, jestli chce vystoupit. Je tomu tak, takže slovo má pan senátor Richard Svoboda.

Senátor Richard Svoboda: Pane předsedo, kolegyně a kolegové. Chci jenom potvrdit slova pana předsedy Sobotky, který už tady uvedl, že náš výbor po zprávě pana náměstka ministra Málka nepřijal žádné usnesení, a to poměrem hlasů tři pro, jeden proti a tři se zdržely. Ten důvod možná kratičce okomentuji, byť to bude subjektivní komentář.

Přesto, že se jedná o transpozici směrnice Evropského parlamentu a tudíž by ze zřejmých důvodů měla být tato směrnice implementována a přijata, tak pak je otázkou, zda tyto kroky budou mít nějaký reálný efekt, zda nejsou jenom dalším omezením svobody nás všech.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Ptám se, zda podle § 107 někdo navrhuje nezabývat se tímto návrhem? Nikoho nevidím, otvírám obecnou rozpravu. Hlásí se paní senátorka Alena Gajdůšková, máte slovo.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, jenom cítím svou povinnost říci pár vět k tomuto návrhu zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Tento zákon je ukázkou toho, že je dobře, že jsme členy EU. Nejsem si totiž až tak úplně jistá, že by takovýto zákon v ČR spatřil světlo světa, kdybychom k tomu nebyli nuceni evropskými směrnicemi.

Chci říci, že tento návrh zákona vítám. Vítám, že i ČR přijímá opatření, které zabraňuje konání trestné činnosti, především organizovaného zločinu, protože jestliže není možné finance z organizovaného zločinu realizovat, nebo je těžké je realizovat, tak samozřejmě je to velké omezení a velmi účinný nástroj.

A stejně tak je potřeba mluvit o tom, že je třeba udělat všechno pro to, aby bylo zabráněno financování terorismu. S terorismem se těžko bojuje, je to jakási síť. A zase, je jenom velmi málo prostředků, jak skutečně účinně bojovat, a tím zásadním je přetrnout ty finanční toky, které do této věci plynou.

Proto tento zákon podpoříme.

Ale chci říci ještě jednu větičku k tomu, a zřejmě rozpoutám dost velkou diskusi. Ale u nás v ČR bychom možná měli ještě účinnější nástroj. Tím nástrojem by bylo přijetí eura, protože to je to, co by zabránilo legalizaci těch nelegálně nabytých financí, které možná nebo nejspíše nejsou v bankách, jsou bůhví kde a postupně se legalizují. Kdybychom přešli na euro, nebylo by to možné.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane ministře, hlásíte se tak, že pojdte, jestli chcete vystoupit již teď. Máte slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Chtěl jsem bohužel odpovědět, že zeměkoule je maličká, finanční převody bleskové, podvodníci chytří a samotný převod na eura nás před tou legalizací nespasí. To není samospasitelné.

Ale spolu s vámi, paní senátorko, je mi líto, že k tomu nedošlo. Je rok 2008, a kdyby byl splněn termín, který vyhlásila vláda Vladimíra Špidly v roce 2004, tak v roce 2009 jsme přecházeli na euro. Vláda Vladimíra Špidly skutečně tento termín vyhlásila jako závazný, aby pak následně svojí rozpočtovou politikou dělala všechno pro to, aby tento termín byl nereálný. Proto potom také musel být odvolán.

A my se k tomu termínu vrátíme, až zkrátíme deficitní bilanci veřejných rozpočtů, s jistotou, že bude dlouhodobě stabilní. Věřím, že to bude brzy.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Josef Novotný, protože má také přednost jako paní senátorka Alena Gajdušková. Máte slovo.

Senátor Josef Novotný: Pane předsedající, já jsem nepotřeboval přednost...

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Já jsem vám ji nedal, vy jste byl normálně přihlášený, já jsem to vysvětloval paní kolegyni.

Senátor Josef Novotný: Výborně. Já bych se zeptal pana ministra, jak se promítne tento zákon do stávajících zákonů, například do zákona o loteriích, který jsme včera propustili do druhého čtení, protože § 2 – Povinné osoby – vyjmenovává instituce, ale bankovní nebo loterní společnosti tam nejsou, a některé by podle mého názoru již měly mít bankovní licenci, protože provádějí dálkové bezhotovostní převody, nemají žádné limity, nemají dozor a nemají to, co je úplně běžné právě ve spojení s tímto zákonem a s praním špinavých peněz a dalších.

Chtěl jsem jenom naznačit, že v současné době lze sázet, přivést peníze v kufru kamkoliv po světě a odsud z nějakých ostrovů poslat částky, které nejsou omezené. I kdyby se omezily částkou 500 tis. Kč, tak to lze na několikrát poslat na účet loterní společnosti a po domluvě po snížení manipulačního poplatku nebo nějaké smluvní marže se ty peníze jako výhra pošlou zpátky, mimo EU. To je možné a to už v dnešní době funguje. Já vám to, jak jsem včera slíbil, zpracovávám a večer vám to pošlu, ten mechanismus. A to mám od pracovníků ministerstva a finančních úřadů, není to něco, co bych si vymyslel.

Chtěl bych tedy vědět, jak se tento zákon dál promítne do nepovoleného internetového hraní, které zde probíhá. Stát nic nečiní, obrat tohoto hraní je někde mezi dvanácti až patnácti miliardami korun a příslušná část, čtyři miliardy, pět miliard mizí neznámo kam, pro jaké zdroje, pro jaké účely. Tohle vůbec nepodchycujeme a tady budeme možná šikanovat lidi, kteří si budou převádět nějaké částky, potom je

evidovat. Souhlasím s určitým omezením soukromí těch slušných lidí, ale ti neslušní – pan ministr už to naznačil – jsou vždycky trošku napřed a mají náskok.

K paní kolegyni Gajdůškové. To možné zpoždění zavedení eura má možná souvislost právě s práním peněz a s tím, že ještě není dopráno. Proto nespěcháme s přijetím eura.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Slovo má paní senátorka Alena Gajdůšková. Připraví se pan senátor Milan Štěch.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedo, kolegyně a kolegové, musím jenom zareagovat na to, co zde řekl na adresu termínu přijetí eura pan ministr.

Vím, že toto je oblíbená věta a oblíbená teze, které se říká do médií a věří se tomu, že občané to budou brát jako stokrát opakovanou lež, která se stává pravdou. Ta pravda je přece někde úplně jinde, a pan ministr to velmi dobře ví. Kritérium veřejných financí bylo za sociálně demokratických vlád plněno podle konvergenčního harmonogramu a bylo by plněno i nadále. Ale této vládě už se podařilo to, že přestala plnit kritérium inflace a rozkývala směnný kurz, což znamená, že přijetí eura v této chvíli ne, že je to záležitostí rozhodnutí, ale ono za chvíli v podstatě bude s hospodářskou politikou této vlády nemožné. Jenom tolik k tomu.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Slovo má pan senátor Milan Štěch.

Senátor Milan Štěch: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, já musím reagovat také na to, co tady řekl pan ministr Kalousek, jak lacině hodil nepřijetí eura na předchozí vlády, na vládu Vladimíra Špidly a celé toto období. Já si myslím, že je to velice laciné, protože Slovensko od příštího roku přijímá euro a přitom schodky veřejných rozpočtů až do loňského roku nemělo menší a nemělo lepší než Česká republika. Myslím si, že konsolidační opatření, která byla provedena předchozími vládami, svědčí o tom, že maastrichtské kritérium ve schodku bylo možné dosáhnout i těmito reformami v minulosti, protože jak rok 2006, tak rok 2007, kdy to byly vlastně rozpočty ještě podle předchozích vlád a na základě opatření předchozích vlád, ukázaly, že se kritérium plní, a to podle Maastrichtu. Mám ovšem obavu, že česká vláda v současnosti na euro nechvátá. Mimo jiné i proto, že její cíl, zásadně přerozdělit majetkové poměry, tzn. zprivatizovat veřejné služby pod rouškou vystrašení veřejnosti, že zachraňuje veřejné rozpočty a že nechce žít na dluh, tak ona vlastně ten dluh přenáší na občany tím, že budou v budoucnu platit jak hrbatí za přímé platby. Také si je vědoma toho, že tato velká nebyvalá, ve světovém rozsahu možná i na české poměry transakce majetková, která se začíná realizovat v podobě zdravotnických opatření, v zájmu zprivatizovat část penzí, a myslím si, že to neskončí, mám obavu, aby to neskončilo jako v Chile, že se budou privatizovat i hřbitovy, tak samozřejmě ví, že to může být doprovázeno vyšší inflací, a ta se už ukazuje, a inflace už je tím důvodem, jak řekla kolegyně Gajdůšková, proč nemůžeme v současné době rychle uvažovat o přijetí eura. Není to tedy schodek veřejných rozpočtů, ale je to inflace. Ta inflace jednoznačně jde za současnou vládou, protože ji šokově vyvolala v době, kdy trendy byly nepříznivé i dopadem recese v USA, a ten souběh samozřejmě může být nebezpečný. Projevuje se to i ve vnitřní poptávce, spotřebě, že k tomu přispěla i veřejná poptávka, že byla zablokována, snížena obdobně jako v roce 2007 tlumena, se projevuje i ve snižování HDP. A není jistě bez zajímavosti, že OECD, které ještě před měsícem a půl

vydávalo příznivé zprávy a dávalo některé věci za příklad, tak teďko už varuje, že česká ekonomika poměrně rychle jde dolů, že plusové číslo HDP v letošním a příštím roce bude výrazně nižší, než bylo v předchozích letech za vlády sociální demokracie.

To, co jsem tady řekl, zapomněl pan ministr Kalousek dodat. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Slovo má pan senátor Karel Tejnora.

Senátor Karel Tejnora: Vážený pane předsedo, vážené kolegyně a kolegové. Nezasahuji do diskusí, protože k diskusím jsou především výbory, ale chtěl bych upozornit za prvé na to, nesklouzávejme na úroveň Poslanecké sněmovny, kde se házejí bez argumentů jen proklamace z jedné straně na druhou, jako z jedné kupky jednoho na druhou kupku druhého vidlemi.

Za druhé. Náš výbor se zabýval přijetím eura a v podstatě před dvěma roky jsem se ptal guvernéra České národní banky, do jaké míry přijetí eura je rozhodnutí politické či ekonomické. Pana guvernéra jsem zaskočil a pravil, že to není až tak důležité, že oni jsou připraveni přijmout euro kdykoliv, ale že to něco bude stát, a bude to stát v podobě inflace.

Já se v podstatě kloním k ekonomickému přijetí eura, a to je v podstatě z pohledu kurzového, kdy euro začínalo někde na 36 korunách, nyní se blíží hranici 24 korun. A já jsem toho názoru, že máme nechat působit volně tento kurz, až se ustálí na nějaké vyváženější hladině, tak pak je dobré přikročit k zavedení eura. Ale v podstatě není důležité, jestli jeden premiér vyhlásil, že to bude rok 2009 nebo 2011, aby zkrátka udělal politické gesto, že on je ten pravý Evropan.

I já jsem pro to, aby kurz, který bude zafixován, byl výhodný jak pro exportéry, tak pro spotřebitele, čili naše obyvatele. Zafixování nízké koruny v podstatě z nás udělalo na dlouhá léta chudé spotřebitele v Evropě.

Pokud zafixujeme velmi tvrdou korunu, budou mít problémy vývozci. To je vše, co jsem chtěl k tomu říci. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, nikdo další se nehlásí, končím obecnou rozpravu. Pane ministře, máte slovo jako předkladatel celého zákona.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Nechci zdržovat, uvedu jen fakta a data. To, že to říkám, není laciné, v té době jsem byl předsedou rozpočtového výboru, předsedou koaliční vládní strany a nesu plnou odpovědnost za deficity v té době. Omluvil jsem se veřejnosti za to, že vláda nedodržovala zákon o rozpočtových pravidlech republiky a nedodržovala ustanovení o výdajových limitech. Kdyby toto ustanovení bylo dodržováno, dnes jsme měli sice ne dlouhodobě, protože tam máme zakrytý problém plynoucí se stárnutím generace, bilanci veřejných rozpočtů vyrovnanou. V roce 2004 řekla vláda, že chce euro zavést v roce 2009 a v roce 2005 vzhledem ke skutečným výsledkům a ke konvergenčnímu programu zavedla s námi Evropská komise řízení o nadměrném schodku. To je nezvratitelný fakt, toto řízení mělo trvat do konce roku 2009. Tento týden v úterý rada ministrů financí EU souhlasila s tím, že toto řízení s námi bude předčasně ukončeno vzhledem k tomu, že se chováme mimořádně úspěšně. Nicméně akcentuje jako my skutečnost, že dlouhodobá udržitelnost je možná s provedením dalších reforem, které souvisí se stárnutím populace, tzn. zejména v oblasti penzijního systému a systému veřejného zdravotního pojištění. Tolik holý fakt, ne že byl plněn konvergenční program, konvergenční program byl tak hrůzně plněn, že bylo s námi zavedeno řízení o

nadměrném schodku, které skončilo toto úterý. Právě proto, že se sleduje dlouhodobý trend, nikoli indikátor v jednom roce, z tohoto hlediska nemám starost ani o indikátor inflace, což je jedno z pěti maastrichtských kritérií. Letošní číslo je jednorázový výkyv a nemám obavy, že v dalších letech bude udržena inflace pod třemi procenty, což je hranice maastrichtského kritéria.

O zavedení eura by se dalo mluvit déle, ale přesahuje to rámec předkládané novely. Je to především politický projekt a bez jasného politického rozhodnutí a jasné politické úvahy je nerealizovatelný. Něco stojí jeho zavedení, něco stojí jeho nezavedení. Proti sobě vždy budou stát výhody a nevýhody kursových rizik a volatility. Dokud ho mít nebudeme, ponese kursová rizika a pomůžeme si ve volatilitě, protože posilující koruna nám bude tlačit proti inflaci, a naopak. Až si pomůžeme od kursových rizik, zaplatíme něco na volatilitě.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Ptám se zpravodaje výboru pro zahraniční věci Richarda Svobody, zda se chce vyjádřit. Nechce. Slovo má pan kolega Vítězslav Jonáš, jako zpravodaj garančního výboru.

Senátor Vítězslav Jonáš: Dámy a pánové, už jsem se bál, že spustíme nekončící debatu o tom, kdy vstoupíme do eurozóny. Chci jen konstatovat, že v obecné rozpravě vystoupila jedna senátorka dvakrát a čtyři senátoři. Jelikož nepadl žádný jiný návrh než tuto předlohu schválit, nechám předsedovi ji schválit.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: S právem přednosti se přihlásila paní senátorka Gajdůšková.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedo, pane ministře, jen faktickou poznámku. Řízení o neplnění konvergenčního programu by s námi bylo dávno uzavřeno, kdyby pan ministr Tlustý nedal lživou zprávu Evropské komisi o deficitu veřejných rozpočtů ve výši přes čtyři procenta a uvedl faktický stav veřejných financí a tohoto deficitu, který byl v té době kolem dvou procent.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Tím, že dávám slovo panu ministrovi, otevírám obecnou rozpravu. Máte na to podle našeho jednacího řádu plné právo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Pane předsedo, vážené senátorky a senátoři, nemám slov!

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Vzhledem k tomu, že jsem otevřel rozpravu, do které se nikdo nehlásí, rozpravu končím. Budeme hlasovat o jediném návrhu, tj. schválit.

Zahajují **hlasování o návrhu schválit**. Kro je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování číslo 40 je ukončeno, registrováno 52, kворum 27, pro 46, proti 2. **Návrh byl schválen.** Končím projednávání tohoto bodu. Děkuji zpravodajům i panu ministrovi. My se tady vyměníme a budeme pokračovat.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Kolegyně a kolegové dalším bodem je

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti

a financování terorismu

Tento návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 251**. Prosím opět pana ministra financí Miroslava Kalouska, aby nás seznámil s návrhem zákona.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo. Velice stručně. Samozřejmě, že novela tohoto typu nutí novelizovat předlohy, které tak či onak upravují chování na bankovním a kapitálovém trhu, kde dochází k příjmu peněz, například v loterijní činnosti. Nezbytně si vynucuje novelizaci zákonů o bankách, zákona o platebním styku, o pojišťovnictví a celé řady dalších předloh, které jsou uvedeny. V takovémto případě se to řeší změnovým zákonem, který novelizuje všechny příslušné předlohy, které si vůdčí novela vynucuje novelizovat. Je to logický legislativní důsledek a prosím o schválení.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane ministře. Zaujměte opět své místo u stolku zpravodajů.

Návrh zákona byl přikázán výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Určil jako svého zpravodaje pana senátora Richarda Svobodu. Výbor nepřijal žádné usnesení. Záznám z jednání vám byl rozdán jako senátní tisk číslo 251/2. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Výbor přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk 251/1. Zpravodajem výboru byl určen kolega Vítězslav Jonáš, kterého nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Vítězslav Jonáš: Pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, jak řekl ministr, je to logický krok. Tato předloha navazuje na již před chvílí schválený zákon. Omezím se proto jen na zprávu z našeho hospodářského výboru. S usnesením číslo 284 výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu bych vás chtěl seznámit.

Výbor doporučuje Senátu PČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Určuje zpravodajem mne. Pověřuje předsedu výboru senátora Ivana Adamce předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, posaďte se ke stolku zpravodajů. Táži se, zda si přeje vystoupit pan senátor Richard Svoboda. Má slovo.

Senátor Richard Svoboda: Pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, omezím se na to, že upřesním, že při nepřijetí usnesení ze sedmi přítomných senátorů tři hlasovali pro, jeden byl proti a tři se zdrželi hlasování. Návrh nebyl přijat. Opět stejný komentář, jako při předchozím tisku. Tato předloha by měla být jistě přijata, změna se dotýká 28 právních předpisů. Při tomto krátkém exposé si dovoluji upozornit, že kromě devizového zákona, kterého se tato věc týká především, dotýká se i například nakládání se surovými diamanty. Dovolte mi úvahu nad tím, co všechno pro náš právní řád transpozice znamenají, když takováto záležitost se promítne do 28 právních předpisů.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane zpravodaji. Chce někdo využít svého práva podle § 107 jednacího řádu vyjádřit vůli návrhem zákona se nezabývat? Nikoho nevidím. Otevírám tedy obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, obecnou rozpravu končím. Svolám kolegy k hlasování.

Upozorňuji vás, že vás odhlašuji a žádám vás, abyste se přihlásili.

Aktuálně je přítomno 40 senátorek a senátorů, kворum je 21. Zazněl výborový návrh z jednoho výboru **schválit zákon tak, jak vám byl postoupen**. Zahajují hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a také zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 41 se z 44 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 23 pro vyslovilo 42, proti byli dva. **Návrh byl přijat**. Děkuji zpravodajům i panu ministrovi, s kterým se ještě neloučím.

Dalším projednávaným bodem bude bod

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů

Tento návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 252**. Prosím pana ministra Kalouska, aby nás seznámil s návrhem zákona.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Pane předsedající, dámy a pánové, předkládám kompromisní znění zákona o dani silniční, k jehož zavedení jsme vázáni směrnicí Evropského parlamentu z roku 2006. Důsledkem je poměrně výrazná změna, neboť silniční daní nebudou už zatíženy pouze nákladní automobily nad 12 tun, ale nad 3,5 tuny. Kompromis spočívá zejména ve snaze citlivě rozfázovat kvalitativně nový průběžný systém snižování daně odvozený od daně první registrace. Je to harmonogram 108 měsíců, který na jedné straně podle našeho názoru bude fiskálním nástrojem k obměně vozového parku na ekologičtější, na druhé straně citlivě vnímá možnosti rychlosti této obměny, zejména na venkově.

Součástí snahy o zuřivý boj s klimatem obsahuje předloha plné osvobození vozidel od tří a půl až dvanáct tun, které jsou schopny používat LPG, CNG a směs benzínu a ethanolu v poměru 85 ve prospěch ethanolu. Trochu vybočujeme tady z logiky silniční daně, která říká, že máme dvě složky daně – za a) za opotřebování silnic e, za b) za poškozování životního prostředí. I tyto vysoce ekologické automobily mají své náklady na infrastrukturu, přesto silniční daň mají zcela odpuštěnu. Vláda v tomto případě touto výjimkou, kterou by někdo mohl označit za nesystémovou, jasně nahlas říká svoji prioritu v boji s klimatickými změnami, za čistotu ovzduší a za Čechy krásnější. Dovolím si požádat o schválení předlohy.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane ministře, posadte se na své místo dnešního odpoledne. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu, který přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk číslo 252/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Igor Petrov, kterého prosím o zpravodajskou zprávu.

Senátor Igor Petrov: Dámy a pánové, dovoluji, abych ještě doplnil pana ministra. Při vozidlech šetrnějších k životnímu prostředí zapomněl vyjmenovat vozidla s elektromotorem, určitě to tam patří také. Kromě CNG, LPG a kombinace benzínu s ethanolem jsou tam samozřejmě spalovací motory v kombinaci s elektromotorem, případně pouze elektromotory.

Na druhé straně tento návrh zákona ošetřuje také zvýšení sazby daně. Budou tomu podléhat vozidla registrovaná poprvé do 31. 12. 1989. Tam se jedná o sazbu 125, tzn. o 25 procent vyšší proti standardní.

Návrh zákona je v souladu s právními předpisy ČR, je ve shodě s mezinárodními smlouvami, jimiž se ČR váže a je plně slučitelná s právními akty evropského společenství.

Z hlediska hospodářského dopadu, jak vždycky projednáváme ve výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu bych rád upozornil na to, že silniční daň, která se u nás uplatňuje od roku 1993 je v posledních letech na straně příjmů v rozmezí 5 – 6 miliard, možná za posledních pět let od 5,2 do 5,9 miliard. Kvalifikovaným odhadem se předpokládá, že tato změna, kterou předpokládám, že dnes přijmeme, se bude lišit proti vývoji o 100 – 200 milionů korun směrem dolů. Myslím si, že vzhledem k významu rozvíjení sazeb jak u vozidel šetrnějších k životnímu prostředí, tak naopak u vozidel, která bychom nejrady na našich cestách neviděli, není to částka až tak vysoká.

Z legislativního procesu vláda předložila návrh zákona v lednu 2008, 1. čtení proběhlo v únoru 2008, 2. čtení v dubnu 2008, 3. čtení proběhlo 7. 5. letošního roku na 30. schůzi PS, kde z přítomných 161 poslanců hlasovalo 150, a nikdo nebyl proti. Byly tam zapracovány dva pozměňovací návrhy. Jeden se týkal termínu, jeden se týkal vozidel, která se převádějí z armádního sektoru do civilního sektoru. Myslím si, že obě změny jsou pozitivní a lze je vnímat jako naprosto přijatelné v rámci návrhu zákona.

Takže dovoluji, abych ocitoval usnesení VHZD: „Po úvodním slově zástupce předkladatele, které přednesl Peter Chrenko, náměstek ministra financí ČR, po zpravodajské zprávě senátora Igora Petrova a po rozpravě výbor doporučuje Senátu PČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném PS. Určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Igora Petrova a pověřuje předsedu výboru senátora Ivana Adamce předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore. Posadte se ke stolku zpravodajů. Ptám se, jestli si někdo přeje využít § 107 a navrhnout vůli zákonem se nezabývat. Nevidím nikoho takového, otevírám tedy obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se v sále ani elektronicky nikdo nehlásí, obecnou rozpravu končím. Navrhovatel ani zpravodaj se nemá tím pádem k čemu vyjádřit.

Zazněl jediný výborový **návrh schválit ve, znění postoupeném PS**, o kterém budeme po znělce hlasovat.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku.

Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 42 se ze 44 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 23 pro vyslovilo 44, proti nebyl nikdo, **návrh byl přijat**.

Děkuji panu zpravodaji, děkuji panu ministrovi a budeme pokračovat dalším bodem, a to je

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Tento návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 253**. Prosím opět pana ministra financí Miroslava Kalouska, aby nás seznámil s návrhem zákona.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo. Dámy a pánové, předloha, kterou máte před sebou, nezavádí nijak na území ČR zaměstnanecké penzijní fondy, tuzemské právnické osoby. Pouze umožňuje v souladu se směrnicí zahraničním penzijním fondům, které tady mají své zaměstnance a pobočky, vykonávat na území ČR svou činnost, což je naprosto v pořádku.

To je hlavní motiv této předlohy, využili jsme to i k tomu, že jsme napravili i některé věci technického charakteru, zpřesnění, vyjadřování či dosažení plného souladu se směrnicí. Dovoluji si požádat o schválení.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane ministře. Návrh zákona byl přikázán VZSP, ten určil jako svého zpravodaje pana senátora Milana Štěcha a přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako tisk č. 253/2. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona VHZD. Výbor přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 253/1. Zpravodajem výboru byl určen kolega Josef Stříteský, kterého nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jiří Stříteský: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové. Přemýšlel jsem, jak nejjednodušeji vás seznámit s tím, o co v tomto zákoně jde. Pan ministr to řekl bohužel za mne a řekl to tak stručně a tak výstižně, že nemám, co bych k tomu dodal.

Jde jen o to, abych vás seznámil s usnesením našeho výboru, který po projednání a úvodním slově předkladatele Ing. Milana Šimáčka, náměstka ministra rozhodl po rozpravě, že doporučuje Senátu PČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném PS. Zpravodajem určuje mne a pověřuje předsedu výboru, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego, prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. Vidím, že kolega Štěch si přeje vystoupit, máte slovo, pane senátore.

Senátor Milan Štěch: Děkuji, pane místopředsedo, pane ministře, já vás ve zpravodajské zprávě seznámím pouze s usnesením našeho výboru a pak vystoupím sám v obecné rozpravě. Náš výbor na své 22. schůzi 4. června k tomuto návrhu přijal doporučení, aby návrh zákona byl schválen tak, jak nám byl postoupen PS. To je naše usnesení. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane zpravodaji a opět se táži, zda někdo chce využít § 107 a vyjádřit vůli návrhem zákona se nezabývat. Nikdo není přihlášen, otevírám tedy obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se hlásí kolega Štěch, tentokrát jako senátor, nikoliv zpravodaj.

Senátor Milan Štěch: Děkuji, dámy a pánové, protože to, co tady budu říkat, byl ve výboru ne úplně jen můj názor, ale menšinový názor, tak jsem to nechtěl spojovat se zpravodajskou zprávou, abych nebyl osočován.

Já bych chtěl přece jen víc návrh přiblížit. Za prvé chci říci, že to, co tady projednáváme, je transpozice směrnice EP a Rady č. 203/41 z roku 2006 pouze v oblasti rozšíření této směrnice o členské státy evropského hospodářského prostoru. Ovšem ten problém si myslím tady kolem směrnice je a pan ministr jistě o něm ví, a to je v tom, že když se ta směrnice převáděla do našeho právního řádu, tak se

převáděla pořad s tím vědomím, že my nemáme zákon o zaměstnaneckém připojištění a že tudíž je to u nás formální záležitost. Transpozice, která byla udělána v zákoně z roku 2006, ovšem nebyla shledána EK jako dostačující. EK 21. března loňského roku vydala stanovisko směrem k naší republice, ve kterém konstatuje, že jsme nesplnili povinnost vyplývající ze směrnice a měli jsme do dvou měsíců provést nápravu.

Naše vláda v červenci loňského roku se vyjádřila tak, že konstatovala, stručně řečeno, že je vše v pořádku a tudíž že nehodlá tuto směrnici do našeho právního řádu znovu doplňovat. Do dnešního dne nebylo ukončeno řízení v této věci a já bych se chtěl zeptat pana ministra, v jakém stádiu to je, protože se domnívám, že nám mohou hrozit sankce. Problém já osobně spatřuji v tom, že skutečně můj názor, a říkal jsem to před dvěma lety, že směrnice není dobře zapracována, že faktický stav u nás je takový, že my těm zaměstnaneckým penzijním fondům, které by u nás měly působit přes hranice, de facto bráníme, i když povolení působit přes hranice je na jejich domovské zemi, není na naší zemi. My prakticky moc překážek dát nemůžeme, ale můžeme zajišťovat některé činnosti, které se týkají dozoru. Ale stav, aby tu ony mohly působit, je de facto v oblasti faktické, v oblasti rovných podmínek. Protože my tu máme pouze soukromé kapitálové spoření formou připojištění se státním příspěvkem a to je poměrně slušně podporovaný ze státních prostředků. Já si myslím, že to je dobře, protože kdyby nebylo, tak u nás počet lidí, kteří jsou připojištěni, bude podstatně nižší. Ale po pravdě řečeno, kdyby sem vstoupily přes hranice fondy zaměstnanecké, řídily se podle pravidel stanovených jak našimi právními předpisy, tak směrnicí, tak naráží na faktický stav nerovné soutěže, protože ony ten příspěvek dostávat nemohou. A já si myslím, že dříve či později budeme muset toto řešit a že by se tím česká vláda měla zabývat, protože myslí upřímně, že je potřeba řešit otázky důchodové, důchodovou reformu, tak se podívejme kolem sebe po světě. Prakticky ve všech zemích Evropy, ale i Ameriky je největším zdrojem připojištění právě zaměstnanecké připojištění a ta rizika i přes některé případy jako byl Maxwellův fond, jsou tam přece jen nižší než třeba to, co se teď docela dost politicky podporuje, a to je typicky soukromokapitálové spoření.

Takže já si myslím, že v tomto je potřeba i v souvislosti s důchodovou reformou vést seriózní diskusi, jak fakticky nebránit přeshraničním stabilním a dobře fungujícím a osvědčeným evropským fondům důchodového připojištění, aby u nás mohly působit, protože stejně fondy, které u nás působí, jsou většinou už stejně v rukou zahraničních vlastníků buď přímo nebo zprostředkovaně a nemá cenu tuto formu tady u nás nějakým způsobem potlačovat. Což se děje a je patrné i z vystoupení řady předkladatelů, kteří vždycky na prvních místech nebo v prvních větách říkají, že to neznamená legalizaci zaměstnaneckého připojištění.

Já se ještě vrátím zpátky, jsem přesvědčen, že kdyby se v roce 1994 udělala důchodová reforma tak, jak byla naplánovaná ministrem Vodičkou v této části, protože on měl připraven návrh zaměstnaneckého připojištění, byla k tomu podpora tripartity, tak jsme měli možná třetinu důchodové reformy vyřešenu, protože všechny problémy související s tzv. důchodovými kategoriemi by mohly být zajištěny z důchodového připojištění, jak je to obvyklé v západních zemích. Tehdy to bylo tehdejším premiérem shozeno pod stůl z důvodu, že měl strach, že to bude bránit pohybu pracovníků, což je samozřejmě nepravda, protože je to přenositelné jako jiné nároky, a myslím si, že by to byla dobrá forma a neberu připomínku, že by to dopadlo jako s fondy ostatními. Nakonec všechny připojišťovací fondy byly nějakým způsobem transformovány, i když tam někde došlo ke ztrátám, ale ty byly nižší, než byly ztráty bank a vůbec v podnikatelské sféře.

Takže z tohoto pohledu chci jen říci, že mám obavu, pane ministře prostřednictvím řídicího, že ta novela není poslední. Že tím, že není úplně zapracováno to, co žádá EK, mám obavu, že bude další novela a že tím zaplevelujeme náš právní řád a že nepřispíváme k jeho jasné průhlednosti a srozumitelnosti a že zase budou další dílčí novely v této oblasti. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Táži se, zda někdo další chce vystoupit v obecné rozpravě. Není tomu tak, obecnou rozpravu končím, a protože pan ministr byl osloven, asi se bude chtít vyjádřit. Nenutím vás, máte slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Já skutečně nechci rozpoutat diskusi na téma zaměstnanecké penzijní fondy a zaměstnanecké penzijní pojištění. Pan senátor Štěch ví, že už asi 15 let mám ten názor, že nikoliv. Chápu a rozumím tomu, že odbory dlouhodobě o něco takového usilují. Nic takového tady zatím nezavádíme, až k tomu bude většinová politická vůle, tak se tak prostě asi stane, ale tato vláda nic takového nenavrhne. Z řízení, které je vedeno z hlediska aplikace směrnice, nám žádné sankce nehrozí. Bude-li tento návrh zákona schválen, je naše povinnost povolit přeshraniční činnost zaměstnaneckých penzijních fondů upravena v našem právním řádu, bude to v pořádku.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Promiňte, pane ministře, že jsem vás vyvolal, ale já jsem vás původně chtěl požádat jako navrhovatele o závěrečné slovo, protože jsem ukončil obecnou rozpravu. Takže takhle to bylo míněno, nikoli, že jste otevřel obecnou rozpravu, ale měl jste jakoby závěrečné slovo k tomu. Ptám se tedy kolegy Štěcha, zda si jako zpravodaj přeje vystoupit? Kolega Stříteský?

Takže jestli mohu za něj, v obecné rozpravě vystoupil jeden senátor. Máme dva výborové návrhy, oba jsou shodné, **schválit, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou**. Po znělce přistoupíme k hlasování.

Aktuálně je přítomno 38 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je 20. Zahajuji hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zdvihne ruku. A totéž, kdo je proti, tlačítko NE a zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 43 se ze 40 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 21 pro vyslovilo 36, proti nebyl nikdo. **Návrh byl tedy přijat a schválen**. Děkuji panu zpravodaji a budeme pokračovat následujícím bodem

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Tento tisk jste obdrželi jako **senátní tisk č. 259**. Pana ministra financí už nemusím ani prosit, už ví, kde má být. Prosim, aby nás seznámil s návrhem zákona.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Abych navázal na pana senátora Štěcha, absence toho, že tato předloha dosud nebyla schválena, a to nejpozději do 30. 6., je důvodem k řízení, které proti nám EK vede, proto si dovoluji naléhavě požádat o schválení, neboť pokud byť o rok a něco toto zpoždění doženeme, nebudou nám hrozit žádné sankce. Naším závazkem, a tím touto předlohou dostojíme, naším závazkem je transponovat do našeho právního řádu směrnici Evropského parlamentu a Rady z 21. dubna 2004. Cílem je zlepšit postavení

zákazníků na českém finančním trhu, vytvoření předpokladů pro lepší spolupráci orgánů dohledu nad kapitálovým trhem. Přináší změny v oblasti organizování trhů s investičními nástroji.

Novelu zpracovalo ministerstvo financí ve spolupráci s Českou národní bankou, která je regulátorem, tedy orgánem dohledu a rovněž s účastníky kapitálového trhu, tedy poskytovateli služeb, kterých se zákon týká. Děkuji a dovoluji si požádat o schválení.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane ministře. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu, který přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako tisk č. 259/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Adamec, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Máte slovo, pane kolego.

Senátor Ivan Adamec: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové, dovoluji mi, abych vás seznámil se svou zpravodajskou zprávou k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony. Co je obsahem návrhu zákona, už tady informoval pan ministr. Je to transpozice několika evropských předpisů, které se navrhuje začlenit do našeho právního řádu bez možnosti zásadnějších změn. Myslím si, že jediná věc, která možná je potřeba zmínit z mé strany, je že ten návrh zákona nemá svůj dopad na státní rozpočet, ale pravděpodobně nebo určitě se promítne do České národní banky a určitě bude mít dopad na podnikatelskou sféru, ale tady jsem obdržel několik dotazů, jak to bude s tím dopadem právě z podnikatelské sféry. Bohužel musím říct, že ministerstvo financí toto nemohlo zjistit, protože ze strany dotčených subjektů trhu o to nebyl zájem. To mě velmi překvapilo a samozřejmě je to otázka právě směrem k těm subjektům, které pak touto formou se vyptávají, jak to bude dále vypadat.

Já se domnívám, že novela více méně po vysvětlení několika legislativně technických problémů na jednání našeho výboru a vyjasnění si, jak to bylo s pozměňovacími návrhy poslance Odvárky, tak ta novela se nesečkala, řekl bych, s vážnějším „odporem“ a náš výbor se k ní postavil velmi jednoznačně na 27. schůzi, která se konala 4. června. Po úvodním slově zástupce předkladatele Milana Šimáčka, náměstka ministra financí ČR, po zpravodajské zprávě mé a po rozpravě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném PS. Určil zpravodajem mne a pověřil mne předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Dámy a pánové, vzhledem k tomu, že už běží řízení ze strany Evropské komise, apeloval bych na vás, abychom tuto novelu propustili k podpisu panu prezidentovi. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. Opět obligátní otázka, zda si někdo přeje využít § 107 návrhem zákona se nezabývat? Nikdo takový tady není. Otevírám tedy obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí. Obecnou rozpravu končím. Není se k čemu vyjadřovat ani navrhovatel, ani zpravodaj. Je zde **jediný výborový návrh schválit**. Tedy opět tradičně po znělce přistoupíme k hlasování.

V sále je aktuálně přítomno 38 senátorek a senátorů, kvórum je 20. Zahajují hlasování.

Kdo je pro, tlačítko ANO a zdvihne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a také zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 44 se z 40 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 21 pro vyslovilo 35, proti nebyl nikdo. **Návrh byl přijat.**

Děkuji panu zpravodaji, panu ministroví ještě neděkuji, protože ho stále budeme využívat. Dále budeme projednávat bod, kterým je

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o změně Dohody mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 22. ledna 2008 v Praze

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 185** a uvede ho opět ministr financí Miroslav Kalousek, kterého prosím o slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji. Dámy a pánové, předkládám k ratifikaci Protokol mezi ČR a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic, ke kterému původně ČR přistoupila proto, že měla povinnost jako členská země vůči třetím zemím. Rozsah těchto změn se zmenšil po vstupu Rumunska do EU, omezili jsme se pouze na změny v čl. 8 Dohody, který jak se ukazuje, je velmi důležitý, protože v původní dohodě bylo, že investor může předložit spor do arbitrážního řízení pouze za předpokladu, že s tímto řešením bude výslovně souhlasit hostitelský stát. Jak se na některých příkladech ukázalo např. Železárný Veselí, tak ten souhlas nebyl a tím pádem nebylo možné vymáhat nároky, byť vypadaly jakkoliv oprávněně. Takže tímto protokolem je tato disproporce narovnána a dále potom ještě je tady nový odstavec 3, který vymezuje prameny práva, podle nichž bude rozhodčí tribunál povinen rozhodovat spor. To jsou základní doplňující změny proti původní dohodě a já je pokládám pro české investory za prospěšné. Proto si dovoluji požádat o schválení.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane ministře. Návrh projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, který přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 185. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Vlastimil Sehnal. Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 185/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jan Nádvorník, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Je omluven? Poprosím tedy – kolega Stříteský ho zastoupí. Já jsem toto neměl poznamenáno, tak jsem četl, co jsem měl před sebou. Omlouvám se. Máte slovo, pane kolego.

Senátor Jiří Stříteský: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, budu velmi stručný, protože jenom se seznámím s tím, že náš výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu se usnesl, že souhlasí nebo doporučuje Senátu vyslovení souhlasu s ratifikací protokolu mezi vládou ČR a vládou Rumunska o vzájemné ochraně investic. Podepsán předseda výboru Ivan Adamec a v zastoupení zpravodaj Stříteský místo kolegy Nádvorníka.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Pane kolego, děkuji vám a současně se, prosím, posadte ke stolku zpravodajů. Za druhý výbor by mohl promluvit kolega Sehnal, ale nevidím ho zde. Ptám se, zda si někdo přeje z výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost ho zastoupit? Není tomu tak. Otvírám rozpravu k tomuto

tématu. Nikdo se nehlásí. Rozpravu končím. Ústně zazněl jeden návrh, písemně zazněly dva návrhy, které vyslovují souhlas s ratifikací s předloženou smlouvou. Protože náš počet tady v sále klesá, opět použiji fanfáru a budeme hlasovat.

Aktuálně je přítomno v sále 38 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je 20. Budeme **hlasovat, že Senát dává souhlas s ratifikací**. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a také zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 45 se z 39 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 20 pro vyslovilo 37, proti nebyl nikdo. **Návrh byl přijat.**

Děkuji kolegovi Stříteskému za promptní zastoupení a budeme probírat další bod

Vládní návrh, který se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu Návrh na přijetí změny Úmluvy o zřízení Rady pro celní spolupráci v souladu s Doporučením Rady pro celní spolupráci Českou republikou

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 219** a uvede ho opět ministr financí Miroslav Kalousek, kterého prosím o slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji. Navrhují změnu Úmluvy, ve které jsme přistoupili tuším v roce 1951 – Úmluva od řízení rady pro celní spolupráci a touto změnou, kterou si dovoluji požádat Senát o schválení, budeme jako členská země v této Úmluvě souhlasit s tím, aby mohly být účastny nejen jednotlivé státy Evropského společenství, ale Evropské společenství jako jeden subjekt, o což Evropské společenství usilovalo roku 2001. Po poměrně dlouhých diskuzích, kdy k tomu nebyla příliš ochota, se došlo k závěru, že to bude užitečné. Protože ta Úmluva byla uzavírána na prezidentské úrovni, i tato změna musí projít podobným režimem. Já si to dovoluji jménem vlády ČR.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, pane ministře. Návrh projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, který přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 219/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Vlastimil Sehnal. Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Ten přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 219/1.

Shodou okolností zpravodajem výboru je opět senátor Jiří Stříteský, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jiří Stříteský: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové. Já bych jenom řekl v podstatě to, že některé členské státy, když na ně byl veden tlak, aby vstoupily anebo byly členy Rady pro celní spolupráci, v roce 2007 přehodnotily svůj postoj a nyní v podstatě navrhuji změnit tuto Úmluvu. Předpokládaný vládní návrh obsahuje změnu článku 8 a 18 této Úmluvy, kde se konstatuje, že členskými subjekty mohou být nejenom národní státy, ale také celní unie.

Nebudu to už dále rozebírat, ale dovoluji mi, abych vás seznámil s usnesením výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, která na své 26. schůzi po rozpravě a zprávě předkladatele, kterou přednesl Mgr. Peter Chrenko, doporučuje Senátu PČR vyslovit souhlas s přijetím změny Úmluvy o zřízení Rady pro celní spolupráci v souladu s doporučením Rady pro celní spolupráci ČR. Určuje zpravodajem mne a pověřuje předsedu výboru senátora Adamce předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, pane kolego. Zaujměte místo u stolku zpravodajů. Druhý výbor, který se zabýval tímto tiskem, byl výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. S kolegou Sehnalem jsme se dohodli, že si nepřeje vystoupit, neboť závěr jeho výboru je totožný s výborem tak, jak ho přednesl kolega Stříteský. Otevírám rozpravu. Do rozpravy se nikdo nehlásí. Rozpravu končím. Není se k čemu vyjadřovat. Máme zde dva výborové návrhy se souhlasem s ratifikací, tedy po znělce, abychom zvýšili alespoň trochu účast přítomných, budeme hlasovat.

Budeme **hlasovat o tom, že Senát dává souhlas s ratifikací**. Zahajují hlasování.

Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatování, že v hlasování pořadové č. 46 se ze 40 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 21 pro vyslovilo 39, proti nebyl nikdo. **Návrh byl přijat.**

Děkuji zpravodaji a zejména děkuji panu ministrovi, který dnes neměl lehkou úlohu a zhostil se jí výborně.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Dovolte, pane předsedající, abych Senátu poděkoval za vlídné projednání předloh a abych se omluvil za profesionální deformaci v závěru.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Kolegové a kolegyně, budeme pokračovat. Nyní budeme projednávat bod

Zpráva Rady Českého rozhlasu, o činnosti Českého rozhlasu za rok 2007

Senátní tisk č. 222. Je to trochu komplikované, protože předseda Rady Českého rozhlasu Jiří Florián zde není, aby nás seznámil, ale zastoupí ho náš vzácný kolega senátor Töpfer, který je současně zpravodajem komise. V této dvojjediné roli ho prosím o zprávu.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji, pane místopředsedo, dámy a pánové. Dovolte mi, abych vás seznámil především s usnesením Stálé komise Senátu pro sdělovací prostředky přijaté dne 4. 6. 2008 k výroční zprávě Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2007, což je senátní tisk č. 222.

Po odůvodnění předkladatele, po zprávě zpravodaje komise a po rozpravě komise doporučuje Senátu Parlamentu ČR vzít na vědomí výroční zprávu Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2007 a pověřuje zpravodaje komise senátora Tomáše Töpfera, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu.

Tak to je usnesení naší komise. Teď k té zprávě samotné. Je velmi složité se prokousat zprávou, která má 154 stran. Je to zpráva Rady Českého rozhlasu o tom, zda a jak Český rozhlas plní svou veřejnou funkci. Tato zpráva rozebírá každou stanici, každou regionální stanici, ze všech možných úhlů, to znamená i z paragrafovaného znění zákona o Českém rozhlase, zda se ve vysílání vyskytly dostatečné prostory pro národnostní menšiny, pro vzdělanost, pro informaci, právní vědomí občanů a tak dále. To znamená, že je to zpráva velmi podrobná a velmi dobře zpracovaná a já bych si dovolil z té zprávy ocitovat především závěr Rady Českého rozhlasu.

A ještě, než to ocituji, tak si myslím, že by bylo dobré popřát Českému rozhlasu k 85. výročí všechno nejlepší a pográtulovat panu generálnímu řediteli, který zvolil velmi dobré s promotion pro Český rozhlas, které se nedá přeslechnout a zároveň se pustil do přestavby historické budovy Českého rozhlasu, což je situace, při zachování provozu Českého rozhlasu, velice složitá a velice náročná, a já mu k tomu přeji hodně štěstí a dost sil a dost zdraví.

Závěrem bych chtěl ocitovat alespoň některou část zprávy Rady Českého rozhlasu.

Rada Českého rozhlasu konstatuje, že Český rozhlas v roce 2007 v zásadě plnil veřejnou službu, a to v analogovém vysílání dle § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 484/1991 Sb.

Rada žádá Poslaneckou sněmovnu, pokud chce realizovat veřejnou službu Českého rozhlasu, stanici pro mladé posluchače, nejen v podobě digitální, ale i analogové, aby tak učinila novelou zákona o Českém rozhlasu.

Jak víte, my nemáme exekutivní pravomoci vůči Radě Českého rozhlasu, nicméně Rada Českého rozhlasu učinila jednu jedinou výtku generálnímu řediteli, a tj. v souvislosti s rádiem Wave. To je rádio Český rozhlas 4, který je určen mladým posluchačům a vysílá z Prahy Cukráku na kmitočtu 100,7 megahertz.

A v souvislosti s tím Rada konstatovala, že došlo k výraznému snížení pokrytí území Středočeského kraje, Beroun a Benešov, programem regionálního studia Českého rozhlasu Region Střední Čechy v pásmu VKV. A díky tomu uložila generálnímu řediteli, aby obnovil toto vysílání a omezil vysílání rádia Wave, ačkoli rádio Wave je určeno především mladým a vzrůstá jeho poslechovost a Český rozhlas přitahuje mladé posluchače, což je velmi dobré.

V tuto chvíli asi ne na nás, ale na Poslanecké sněmovně bude, aby vytvořila novelu příslušného zákona, aby Český rozhlas mohl úspěšně přibírat diváky, především z mladé a nejmladší generace.

Děkuji vám za pozornost. Závěrem konstatuji to, co konstatovala Rada Českého rozhlasu, že Český rozhlas skutečně plní svou veřejnou službu, a to ve všech ohledech. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, pane kolego. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání této výroční zprávy výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 222/1. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Vlastimil Balín, kterého nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Vlastimil Balín: Pane předsedající, milé kolegyně, vážení kolegové, než se zhostím svého úkolu, tak abych na to nezapomněl, chtěl bych se připojit k milému blahopřání a chtěl bych poblahopřát nejen panu ředitelovi, ale všem zaměstnancům a věřím, že i spokojeným posluchačům, k tak významnému a řekl bych i plodnému životnímu jubileu, kterého v letošním roce Český rozhlas dosáhl.

Já se přiznám, že už poprvé, když jsem loni zpravodajoval podobný materiál, byl jsem, dá se říci, v určitém specifickém postavení, stejně jako náš výbor, stejně jako Stálá komise, a kolega Töpfer to tady zdůraznil, my nemáme tu výsadu, jakou má Poslanecká sněmovna z hlediska projednávání určitých materiálů, ale myslím si, že včera jsme udělali velmi významný krok tímto směrem, kdy chceme povýšit určitou pozici Senátu Parlamentu ČR právě směrem k projednávání výročních zpráv, jak té příslušné Rady Českého rozhlasu, tak i té části týkající se hospodaření Českého rozhlasu.

Proto se domnívám, že dneska jsme ve stejné specifické roli a specifickém postavení, protože se opět jakoby vloupáváme někam, kam nám to nepřísluší. A já si myslím, že opak je pravdou, že nám to naopak přísluší. A znovu bych chtěl jako zpravodaj našeho výboru ocenit přístup příslušné Rady tím, že materiál, byť jí zákon ukládá předkládat jenom Poslanecké sněmovně, tento krok, který udělala, je určitou úctou směrem k Senátu Parlamentu ČR.

A nyní pár slov k samotné zprávě.

Předložená Výroční zpráva Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2007, jak už tady bylo zdůrazněno, je velmi obsáhlým materiálem, který prakticky na ploše 153 textových stran a v 17 přílohách poskytuje velmi vyčerpávající zhodnocení Českého rozhlasu a Rady Českého rozhlasu za uvedený rok 2007 dle příslušného zákona č. 192/2000 Sb., o Českém rozhlasu.

Činí takto v šesti kapitolách, zejména ve čtyřech, ve druhé, třetí, čtvrté, páté, zbylé dvě tvoří vlastně jakýsi úvod a závěrečná kapitola tvoří závěr.

Myslím, že zpráva poskytuje například hodnocení práce jednotlivých studií, tak jak tady bylo hovořeno o rádiu prakticky pro mladé, Wave. Na to jsme se i ve výboru ptali a myslím si, že nám byly dány uspokojující informace, čeho se projednávání týkalo. A vřele bych doporučoval podpořit vlastně to, co tady říkal kolega Töpfer směrem k příslušné legislativní aktivitě. A byl bych rád, kdyby tuto výzvu naši kolegové v Poslanecké sněmovně oslyšeli.

Zpráva, jak jsem řekl, poskytuje nejen hodnocení práce studií, ale i podíl Českého rozhlasu na téměř 1400 projektech, které jsou uvedeny v příloze č. 13, informuje chronologicky o jednotlivých usneseních Rady Českého rozhlasu (příloha č. 15), ale i o stížnostech k programům jednotlivých studií.

Podstatné jsou hodnotící postuláty garantované Radou Českého rozhlasu, např., že Český rozhlas si udržel nezávislost na vládě, politických stranách a komerčních subjektech, že každý občan ČR měl otevřenou příležitost svobodně si utvářet názory na základě informací, které mu předkládaly jednotlivé stanice Českého rozhlasu.

Český rozhlas tak vytvářel posluchačům prostor k budování a prohlubování vlastního postoje k naší realitě. Posluchači Českého rozhlasu nebyli izolováni od žádného zdroje, ze kterého by mohly pramenit názory větší skupiny nejrůznějších menšin, či o existenci nejrůznějších vědeckých, náboženských představ o světě.

Rada Českého rozhlasu i tentokrát interpretuje vyváženost se zřetelem k celému souboru vyjádření na dané téma a k celému vysílání, nikoliv jen se zřetelem k jednotlivému dílčímu pořadu.

Pozitivní je konec konců i hospodaření Rady Českého rozhlasu. To je obsaženo v příloze č. 17. V roce 2007 hospodařila Rada s více než 4.700.000 Kč a vykázána byla úspora přes 320 tis. Kč, aniž by tím utrpěla kvalita vysílání.

Kolega Töpfer jako „povýšený zpravodaj na předkladatele“, k čemuž jsem mu taky zapomněl blahopřát, tady citoval ze zprávy, a já tu citaci učiním též.

Pro mě bylo podstatné, že Rada mohla konstatovat, že Český rozhlas v roce 2007 splnil povinnost, kterou mu ukládá § 2 odst. 2 písm. a) zákona č. 484/1991 Sb., kde pod písm. a) je konstatováno, že by měl poskytovat objektivní, ověřené a ve svém celku vyvážené a všestranné informace pro svobodné vytváření názorů. A tuto pozici a úlohu v roce 2007 splnil.

Nyní mi dovolu, abych vás seznámil s usnesením garančního výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu Parlamentu ČR č. 125, které přijal na své 17. schůzi dne 22. dubna 2008 a vy ho máte, jak už bylo uvedeno, ve žlutém tisku č. 222/1. Na této schůzi po úvodním slovu předsedy výboru senátora

Karla Bartáka, po odůvodnění Výroční zprávy Rady Českého rozhlasu předsedou Rady Českého rozhlasu Ing. Jiřím Floriánem a po zpravodajské zprávě senátora Vlastimila Balína a po rozpravě výbor:

1. bere na vědomí Výroční zprávu Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2007,
2. doporučuje Senátu Parlamentu ČR
a/ zařadit senátní tisk č. 222 na pořad 14. schůze Senátu, což jsme právě absolvovali,
b/ vzít na vědomí Výroční zprávu Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2007.
3. zpravodajem pro projednání senátního tisku č. 222 určil senátora Vlastimila Balína.
Tolik z mé strany.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego, za vaši zprávu. Kolega Töpfer už vtipně vystoupil i jako zástupce Stálé komise, takže máme všechna vystoupení za sebou a otevírám tedy rozpravu. Do rozpravy se nikdo nehlásí, rozpravu tedy končím. A jak názor Stálé komise, který je podpůrný, tak názor výboru je jasný a je zde tedy návrh, že **Senát bere na vědomí Výroční zprávu Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2007.**

O tomto znění, jak jsem ho přečetl a jak ho přednesl i kolega Balín, budeme nyní hlasovat.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro – vzít tuto zprávu na vědomí, stiskne tlačítko ANO a zdvihne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 47 se ze 43 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 22 pro vyslovilo 40, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji oběma svým kolegům za velmi dobré zprávy.

A nyní vás seznámím s některými procedurálními věcmi.

Chtěl bych vás poprosit, abychom se zachovali ke svým kolegům z Poslanecké sněmovny slušně a počkali na ně, oni přijdou v 17.00 hodin. Tedy do 17.00 hodin vyhlašuji přestávku.

A chci zároveň ještě upozornit, aby se na to nezapomnělo, dokud je nás tady hodně, že na zítřek jsou již od 9.00 hodin zafixovány další body, které nebudou projednávány dnes někdy v pozdních hodinách.

(Jednání přerušeno v 16.35 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 17.00 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové, prosím, zaujměte svá místa, abychom mohli pokračovat. Čekají nás ještě dva body našeho dnešního programu. Prvním je

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Jde o **senátní tisk č. 255**. Prosím pana poslance Davida Kafku, aby nás seznámil s návrhem zákona. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec David Kafka: Dámy a pánové, přeji vám dobrý podvečer. V první řadě bych se chtěl omluvit oběma výborům, na jejichž jednání jsem se jako předkladatel bohužel nemohl dostavit. V první řadě je to výbor ústavně-právní, kde to bylo spíše pochybením a chybnou komunikací, zatímco u výboru pro zdravotnictví a sociální věci to bylo z důvodu silícího třídního boje v dolní sněmovně, kde není možné se z jednání uvolnit, protože neexistuje žádná možnost vypárování, ani na tak podstatnou věc, jako je projednání v horní sněmovně parlamentu.

Dovolte, abych vám řekl větší entrée k této materii, když už jsem neměl možnost ve výborech.

Neplacení výživného chápeme jako problém poměrně komplexní a jako takový nemá jistě jednoduché a obecně přijatelné řešení. Nejde jen o neochotu povinných osob výživné platit, nebo nemožnost je platit, ale také o snadnost s jakou se lze placení dlouhodobě vyhýbat a zůstat přitom beztrestný. Také na straně oprávněných osob se ne vždy projevuje dostatek snahy a důslednosti dlužné pohledávky vymáhat. Někdy jsou za tím obavy a strach z povinné osoby, že jim přijde zdemolovat byt, jindy srozumitelná nechuť k soudním řízením, jindy nedostatek financí na poplatky, jindy zkušenost či úvaha, že by to zase stejně k ničemu nevedlo.

Pokusili jsme se rozplést tuto zjevnou systematickou chybu prostředky, které neintervenují do soukromoprávních vztahů. Chtěli jsme návrh úpravy, která do tohoto problému nebude zatahovat státní rozpočtu. Položili jsme s kolegy a s pracovní skupinou poměrně rozsáhlou materii zákonů a vytyčili jsme si tyto drobné cíle: pro osobu oprávněnou do zákona napsat podpůrné asistenční služby, aby například sepsání žaloby nebyl problém pro toho, kdo si na to netroufá. Posílit postavení osoby oprávněné jako věřitele naopak dlužníkovi na výživném jeho pozici ztížit a omezit recidivu tohoto nejrozšířenějšího trestného činu, který u nás je.

Výsledek snažení pracovní skupiny máte před sebou. Obsahuje několik opatření, které, jak doufáme, ve svém komplexu by mohla situaci poměrně zlepšit. Do občanského soudního řádu se zapisuje, že výživné získává charakter přednostní pohledávky v případě prodeje podniku. Je tam taková přednost, že dlužné výživné má ještě vyšší prioritu než například pohledávky daňové, čili pohledávky státu.

Do zákona o rodině jsme dali stanovení promlčecí lhůty po dobu nezletilosti dítěte.

Do exekučního řádu osvobození od placení zálohy, a do zákona o sociálně-právní ochraně dětí navrhujeme rozličné druhy asistence, které pověřená obec vůči oprávněné osobě v současné době někde už dává, někde ještě zatím nedává.

Také jsme se zabývali zákonem o hmotné nouzi a přijali jsme úvahu, že když někdo dlužen na výživném a přivlastňuje si peníze, které patří dítěti, není hoden toho, aby měl životní minimum, ale měl by vystačit s existenčním minimem.

Kdybychom měli materiál z pracovní skupiny tady celý, museli bychom se ještě zabývat trestným činem podle § 231 – zanedbání povinné výživy, kde jsme také nově uplatnili tento trestný čin, ale protože trestní řád je součástí zcela jiného sněmovního tisku, tak jsme tuto problematiku oddělili a nová podstata trestního činu zanedbání povinné výživy bude v novém trestním řádu pod § 194 a 195. Je to ale také výsledek činnosti této pracovní skupiny.

Tolik k tomu, jak materiál vznikl. Musím říci, že ve sněmovně se nesetkal s velkým nadšením na straně opozice, protože je to jakási protiváha k zamítnutému zákonu, který navrhovala, aby se dlužné výživné platilo ze státního rozpočtu. Nakonec zákon doputoval až k vám. Jsem připraven odpovědět na otázky, které se tady objeví a které s touto materií budou souviset.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane poslanče. Prosím, zasedněte ke stolku zpravodajů. Kolegyně a kolegové, návrh zákona byl přikázán výboru pro zdravotnictví a sociální politiku. Ten určil jako svoji zpravodajku kolegyni Alenu Palečkovou a přijal usnesení pod číslem 255/2. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona ústavně-právní výbor. Výbor přijal usnesení pod číslem 255/1. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Petr Pakosta. Prosím, pane kolego, seznamte nás se zpravodajskou zprávou výboru.

Senátor Petr Pakosta: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, samotnou předlohu zde představil zástupce předkladatelů, a proto se omezím pouze na její stručné zhodnocení a podání informace o jejím projednání ústavně-právním výborem jako výborem garančním.

Předložený návrh sestává ze změn pěti zákonů, když z původní šestice byla vypuštěna Poslaneckou sněmovnou novela zákona o správě daní a poplatků. Cílem návrhu je posílit procesní postavení dítěte z hlediska práva na výživné, resp. na jeho vymáhání. Prostředkem k tomu pak má být zásah do právní sféry protilehlé, tedy povinné, a tím má dojít k zesílení tlaku na dlužníka výživného.

Jedná se o posun poněkud nenásilný, čemuž odpovídá i litera předloženého návrhu. Otázkou je, zda se předkladatelům podařilo svůj záměr vyjádřený slovy jednoho ze zakladatelů, který má být – cituji – kodifikovat podpůrné asistenční služby pro osobu oprávněnou, posílit postavení osoby oprávněné jako věřitel, ztížit pozici dlužníka na výživném a omezit recidivu neplacení výživného – konec citace – a zda tento záměr, jakkoli je pozitivní, nezůstává pouze na papíře. Během projednávání předlohy v ústavně-právním výboru padly různé návrhy, ale většinově posléze převládl názor, že bychom této normě měli dát šanci.

Současně ale ústavně-právní výbor akceptoval návrh kolegy Jaroslava Kubery na to, abychom přijali pozměňovací návrh, který kolega Kubera představí sám, jak mi bylo avizováno.

Dostávám se tak k závěru svého vystoupení, ve kterém vás seznámím s usnesením číslo 68, které ústavně-právní výbor zaujal v tisku 255 a které vám bylo rozdáno jako tisk 255/1.

Ústavně-právní výbor po zpravodajské zprávě senátora Petra Pakosty a po rozpravě doporučuje Senátu PČR projednávaný návrh zákona vrátit PS s pozměňovacími návrhy, které jsou uvedeny v příloze tohoto usnesení. Určuje zpravodajem výboru pro projednání tohoto návrhu zákona na schůzi Senátu senátora Petra Pakostu a pověřuje předsedu výboru senátora Jaroslava Kubera, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu. Tolik úvodem.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Prosím paní senátorku Palečkovou o zprávu jejího výboru.

Senátorka Alena Palečková: Vážený pane předsedající, pane poslanče, kolegyně a kolegové, protože se tato problematika dotýká našeho výboru, proto mi dovoluji, aby má zpravodajská zpráva byla o trochu delší, než obvykle bývá zpravodajská zpráva negarančních zpravodajů.

Protože tady bylo od pana předkladatele i od garančního zpravodaje řečeno o čem je zákon, nebudu to už opakovat. Dovolím si jen popis.

Myslím si, že se dá tato novela zahrnout do oblasti – nenadchne, ale neurazí, já doufám, že možná někde i pomůže. Chtěla bych se zmínit o pozměňovacím návrhu, který stejně jako ústavně-právní výbor přijal i výbor pro sociální politiku a týká

se jednoho z novelizovaných zákonů v rámci tohoto tisku, a to zákona o sociálně právní ochraně dětí, kde je v zákoně o sociální právní ochraně dětí ustanoveno, že zaměstnanec obce s rozšířenou působností, zařazený do obecního úřadu je povinen nejméně jednou za tři měsíce navštívit dítě, kterému byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Stejná povinnost, tedy jednou za tři měsíce navštívit rodiče dítěte, které je umístěno atd. Pak je tam, že navštívit dítě uvedené dříve bezodkladně poté, kdy se o něm dozví a dále podle potřeb dítěte.

Pozměňovací návrh prodlužuje dobu ze tří měsíců na šest měsíců. Byla o tom diskuse už v době, kdy jsme projednávali tento zákon o sociálně právní ochraně dětí. Tuto problematiku jsem konzultovala jednak s odborem sociální péče na svém obvodním úřadu a posléze i s panem ministrem. Z obou těchto míst jsem dostala kladné stanovisko k prodloužení, a to z toho důvodu, že návštěvu je možné učinit kdykoli, kdy je potřeba a vzhledem k tomu, že orgánům sociálně právní ochrany dětí je v této novele stanovována další povinnost poskytovat pomoc při uplatňování nároků atd., tak se domnívám, že tříměsíční povinnost navštěvovat děti – budu konkrétní, náš úřad má v současné době takto ošetřovaných jedenáct dětí, což znamená, že má povinnost jedenácti návštěv dětí a jedenácti návštěv příslušných rodin, čili poměrně to odčerpává pracovní sílu z odboru. Šestiměsíční povinnost návštěv je dostačující. Navíc jsem slyšela názor, že to zatěžuje i ústavní zařízení, protože tam mají děti z různých koutů republiky a neustále je někdo navštěvuje a oni neustále musí vydávat nějaká vyjádření, věnovat se sociálním pracovníkům a čas jim ubývá na to, aby se věnovali dětem. Jak sociální pracovníci z terénu, tak ministr souhlasí s tímto pozměňovacím návrhem. Doporučuji ho.

Zbývá mi přečíst usnesení našeho výboru k návrhu zákona, kterým se mění zákon číslo 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony.

Po zpravodajské zprávě senátorky Aleny Palečkové a po rozpravě výbor:

1. doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které jsou přílohou tohoto usnesení,
2. určuje zpravodajkou výboru pro jednání návrhu zákona na schůzi Senátu senátorku Alenu Palečkovou.

Pozměňovací návrh je v příloze, všichni ho máte k dispozici.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní kolegyně. Táhá se, zda někdo navrhuje, abychom se nezabývali tímto návrhem zákona. Nikoho nevidím, otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se hlásí kolega Štěch. Máte slovo.

Senátor Milan Štěch: Pane místopředsedo, pane poslanče, vážené kolegyně a kolegové, říká se, že aspirin nepomůže a ani neublíží. Když jsem viděl tuto předlohu, toto rčení mě hned napadlo. Když jsem si to přečetl, napadlo mě, že je to spíše v úrovni, když se dítěti pofouká bolístka. Myslím si, že tento zákon je truczákonem, jak zde bylo předkladatelem naznačeno, že je to reakce na návrh kolegyně Čurdové a dalších, kteří chtěli zásadním způsobem řešit, když se dostane samoživitel nebo samoživitelka do problémů, že druhý partner neplatí výživné, aby pomohl stát a stát také prostředky na neplatíci vymáhal. Návrh byl motivován více dát najevo, že nám jde o to, aby děti byly zabezpečeny a aby to, že rodina má dítě a pak se rozpadne, nebylo překážkou k tomu, aby lidé zvažovali, zda mít nebo nemít děti.

Ale to jsem vám to hodně zjednodušil a jenom to odůvodňuji. Po přečtení a my jsme to ve výboru projednávali podrobně a tady to někteří předřečníci naznačili, že to jsou pouze malé změny, kosmetické změny. Já jsem byl před deseti dny v televizi na

Primě a byla tam paní místopředsedkyně PS Němcová a hovořila o tom, že není možné pokračovat v legislativním smršti. Přinesla tam takovýto balík zákonů, že to je program nadcházející schůze a stěžovala si na iniciativu poslanců a na pozměňovací návrhy v průběhu 2. čtení. Mně to nějak nejde dohromady, že jedni říkají hot a druzí čehý, že to nějak vyjde dohromady, a souhlasím s tím, že takové návrhy bohužel spíše, promiňte mi to slovo, zaplevelují náš právní řád, vytvářejí ho méně a méně přehledným, zatěžují uživatele práva a jediný výsledek je stále narůstající balík Sbírek zákonů. Toto nic zásadně neřeší a je to spíš politické gesto a já to považuji, že to není dobrá snaha. Samozřejmě, že to, co je tam navrženo, jsou samozřejmě vesměs nějaké kosmetické úpravy, protože problematika dětí, rodin s dětmi, mne také jako dalším leží na srdci, tak nebudu to shazovat pod stůl, když už to Sněmovna schválila a když to sem došlo a stejně je tady vůle to schválit, ale myslím si, že takovým stavem, touto cestou by se legislativa v ČR neměla ubírat. Spíš si myslím, že je to pro srandu než pro vážné věci. Nechci snižovat práci poslanců, ale skutečně spíš v tom vidím gesto než skutečné řešení a zaplevelování právního řádu než posun kupředu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji a prosím pana kolegu Kubera, který je teď na řadě, aby se ujal slova.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane místopředsedo, vážené kolegyně, kolegové. Já vím, že zákon není dokonalý, ale nesouhlasím s panem kolegou Štěchem, že Aspirin nepomůže ani neuškodí. Mně tedy Aspirin velmi uškodil, protože abych se rychle vyléčil, jsem ho jedl ve velkých dávkách a způsobil mi žaludeční vřed. Takže ono to není vždycky tak, že ani neuškodí, ani nepomůže. Ale to nesouvisí s projednávaným materiálem. Já jen připomenu, že paní kolegyně Palečková tady mluvila o 11 dětech, které navštěvují pracovnice jejich sociálky a její obvod má zhruba 100.000 obyvatel. My máme 50.000 obyvatel a dětí v ústavech máme 280 – slyšíte dobře, 280. Takže neustále pendlují auta a ony nejsou v Teplicích, ony jsou v Ostravě, na jižní Moravě a auta neustále pendlují, aby pracovnice stihly splnit limit návštěvy. To je ten Aspirin, ty jsou absolutně k ničemu. K ničemu nevedou, k žádné vazbě mezi tetou a dítětem nedochází, protože pokaždé jede jiná pracovnice. To není tak, že bychom tam měli nějakou vyčleněnou.

Přesto jsme ale byli kritizováni, my jsme, jestli si vzpomínáte, tady prosadili do zákona, že náklady spojené se sociálně právní ochranou dětí hradí stát, takže je pravda, že stát nám koupil Renault Megane, který jezdí, to je pravda, to nás nic nestálo. A ještě jsme vrátili pět milionů Kč do státního rozpočtu, za což jsme byli kritizováni, že jsme nevyužili – což mne naprosto fascinovalo – že jsme ušetřili státní peníze, tak to je špatně.

Měli jsme za ně přijmout asi 20 dalších tet, které by jezdily. My jsme to neudělali, protože my víme, že takhle to nebude věčně a že jednou ty peníze dojdou, ale my už podle socialistického zákoníku práce ty pracovnice propustit nebudeme moci a ony už nám zůstanou na krku. Proto jsme to udělali. A kromě toho je mylná představa, že utrácení peněz ze státního rozpočtu je něco jiného než z rozpočtu obecního, což si občas myslí i moji úředníci. Když je to státní dotace, tak se přece nemusíme žinýrovat. Ony to jsou totiž pořád stejné peníze, to je úplně jedno, jestli jsou obecní nebo státní.

Takže já se velmi přimlouvám za to, nejde o žádné prodloužení, vracíme to zpátky tak, jak to bylo. A pokud jde o zákon, tam je jedno velmi zajímavé ustanovení, jak budou pracovnice obecního úřadu obce s rozšířenou působností pomáhat,

podávání návrhů k soudu apod. Vy si opravdu myslíte, že ony jsou tak kvalifikované, že toho budou schopny? To vás ujišťuji, že tedy nejsou. To znamená, že si budeme muset najmout advokáta a my se polepšíme a příští rok už nebudeme vracet 5 mil. Kč do státního rozpočtu, my si najmeme advokáta Tomáše Sokola, který nám bude zpracovávat žádosti k soudu, aby to mělo alespoň nějaký význam.

Já souhlasím s kolegou Štěchem, že zákon nic moc nevyřeší, ale přesto je mnohem lepší než zákon paní poslankyně Čurdové, který celou tíhu přehazoval na obecní úřady. Pokud si neřekneme na rovinu, že lidé musí být zodpovědnější, co tady budeme řešit až budou tisíce lidí na ulicích, protože se zadlužily a nebudou moci platit. Já vím, co udělají socialisté. Zákon o sociálním bydlení a uloží obcím povinnost, aby se o všechny tyto lidi postaraly. Což další lidi povede k tomu, že je dobré si půjčovat, protože on se o nás vždycky někdo postará. Ne, tato generace musí poznat, co to je půjčovat si nad rámec svých možností, aby ta další to už nedělala. A totéž platí i o tomto určité složitěm problému s alimenty. Člověk je v zásadě svobodný a svéprávný. Víím, že jsou s tím problémy, že jsou tatínkové, kteří neplatí, ale ani stát, ani město za jejich povahu nemůže. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Do rozpravy se hlásí kolega Štěch.

Senátor Milan Štěch: Děkuji. Vážené kolegyně, vážení kolegové, tady už několikrát v minulosti a na této schůzi možná podruhé zaznělo, že zadlužování rodin – a hned tam padlo – socialisté a podobné věty. Já mohu doložit, že my jsme asi před pěti lety na odborové konfederaci vypracovali analýzu, kde jsme upozorňovali na to, a nebyli jsme jediní, na to, jak prudce narůstá zadluženost. Ale to, že zadluženost není vysoká, že údajně to není nic špatného, že to potvrzuje důvěru lidí v budoucnost, že máme daleko menší procento zadlužení než jiné země, to hlásaly vám blízké kruhy, přátelé z pravicového spektra.

Já vám je příště přinesu, že to není nic špatného, že to je naprosto tržní a že to potvrzuje tržní orientaci naší země. Takže nejdřív si udělejte pořádek ve vlastním hnízdě a pak to házejte na socialisty.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Pan kolega Kubera.

Senátor Jaroslav Kubera: No, je to jinak, samozřejmě. Kdo jsou ti přátelé, kteří říkají, že jsme zadlužení málo? To jsou přátelé z institucí, které dávají úvěry. Ti budou vždycky říkat, že se zadlužujeme málo, protože oni dávají ty půjčky. Kdybych měl jednoho jmenovat, kterého z tohoto důvodu nemám příliš rád, je Aleš Michl, který je nejčastější. Vždycky v televizi vystupují ti stejní a říkají stejné věty. Venku jsou zadlužení více než u nás, můžeme se zadlužovat ještě více, je to v pořádku, protože my jim rádi půjčíme. Na druhou stranu socialisté říkají, mělo by se něco udělat s těmi hroznými úroky, měli bychom udělat nějaký zákon, aby se to omezilo, což je samozřejmě cesta do pekel, protože tudy to nejde. Problém je v něčem jiném. I venku se lidé zadlužují. Ale schopnost splácet je tam úplně jiná než u nás. U nás často splátky dosahují až 80 % příjmů. Až 80 % měsíčních příjmů.

To samozřejmě stačí sebemenší výkyv a rodina se dostává do kolečka, ze kterého není cesta zpět, protože další banka řekne: My převezmeme všechny vaše úvěry, my vám uděláme platební kalendář a oni si půjčí na to, aby zaplatili první úvěr,

a pak už jsou v kolečku, ze kterého není cesta ven. Ale je jim namlouváno: Nebojte se, my se o vás určitě postaráme.

V Teplicích jim rovnou říkáme, já už to říkám několik let, že se o ně nepostaráme. Že se budou muset o sebe postarat sami. Takže ne žádné nám blízké kruhy, ale ti, kteří půjčují. Ti budou vždycky říkat. Ona banka nakonec peníze přes exekutora zpátky dostane, ale ten člověk přijde na radnici, jak byl zvyklý a bude říkat, já jsem vás volil a teď se o mě postarejte. Má velkou smůlu.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Ještě pan kolega Štěch, ale dovoluji si upozornit, že probíráme trochu jiné téma, než kam se teď dostala naše diskuse.

Senátor Milan Štěch: Pane místopředsedo, to jste měl upozornit pana předřečníka Kubera, aby téma rodinné půjčky nezaváděl na dnešní diskusi.

Já bych chtěl připomenout, že půjčky, o kterých tady hovoříme, jsou samozřejmě naprosto špatné, já je odmítám, považuji je za velkou chybu, jsem pro to, aby se dělala propagace, aby si rodiny nepůjčovaly. Ale kde je největší množství zadlužených rodin? Ve Spojených státech. A další věc. Já ty předkladatele znát nechci, abych neudělal chybu, ale budou to vaši velcí stoupenci a já sem příště přinesu, možná už zítra si to nechám vytáhnout, kdo první říkal, že jsme málo zadluženi.

Za třetí bych chtěl říci. Je velké nebezpečí, že si půjčky budou brát i takové skupiny lidí jako jsou např. učitelé. Protože za vaší vlády za 1. čtvrtletí se jim reálné platy propadly skoro o pět procent. Kdo brzdí to, aby si lidé mohli vydělávat, aby byla minimální mzda, kdo ji nechce valorizovat?

Samozřejmě jsou lidé, kteří si na základní životní potřeby musejí půjčovat, a to je chyba, a proto je potřeba, aby tito lidé měli také příjmy a ne aby se polarizovala společnost, tak jak to zavádí vaše reforma veřejných rozpočtů. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Pan kolega Štěch byl, doufám poslední přihlášený do diskuse, takže obecnou rozpravu končím. A protože nepadl návrh schválit nebo zamítnout, tak otevírám podrobnou rozpravu. Kolegyně Palečková.

Senátorka Alena Palečková: Pane předsedající, pane poslanče, kolegyně a kolegové, já jsem pozměňovací návrh poměrně podrobně vysvětlovala a dovoluji mi, abych ho teď přečetla, přestože to nebývá vždy zvykem, pokud je předložen jako usnesení výborů, dokonce dvou.

Pozměňovací návrh zní: V článku III za bod 1 vložit nový bod 2, který zní: V § 29 odst. 2 písm. a) a b) se slova tři měsíce nahrazují slovy šest měsíců. Následující bod 2 označit jako bod 3. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní kolegyně. Pan kolega Kubera s technickou.

Senátor Jaroslav Kubera: Já jen upozorňuji, pozměňovací návrhy schválené výbory se nemusí znovu načítat. Právě jsem si to ověřil, že jsem se nemýlil. Jen pro pořádek.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Samozřejmě, máte pravdu, pane kolego. Do podrobné rozpravy se již nikdo nehlásí, takže ji také uzavírám a ptám se pana poslance Kafky, zda se chce vyjádřit k proběhlé rozpravě.

Poslanec David Kafka: Dámy a pánové, měl jsem pocit, že se zbytečné výpady odehrávají na půdě dolní sněmovny. Vidím, že se ta infekce poněkud šíří. Ale chtěl bych říci k našemu návrhu, doufám, že všichni to tak cítíte, bereme to tak, že nejde o konečné řešení. Konečné řešení takového problému lze těžko najít. Spíš jde o zlepšení podmínek pro vymáhání a doufám, že v celku se projeví až skutečně v synergii s novým trestním zákonem.

Nebudu komentovat všechny přívlastky, které jsem tady slyšel, snad bych jen řekl, že alimenty jsou důležitou součástí příjmů rodiny, ale ne tou nejpodstatnější. Navíc stále existuje doplatek za dlužné výživné v zákoně o pomoci ve hmotné nouzi, a tak i v současné době je část dlužného výživného těm, kteří jsou oprávněnými osobami, ze státního rozpočtu proplácena.

Pokud se týče doplňku, který jste přidali do zákona o sociálně právní ochraně dětí, tady bych použil výrazu vážené kolegyně Palečkové. Nejsm nadšen, ale ani uražen a snad to pomůže.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane poslanče, pane zpravodaji:

Senátor Petr Pakosta: Pane předsedající, děkuji za slovo. Kolegyně a kolegové, v rozpravě vystoupili celkem tři senátoři a senátorky, resp. dva senátoři a jedna senátorka, z toho oba naši kolegové vystoupili třikrát. Máme zde jediný návrh, a to vrátit předlohu PS s pozměňovacími návrhy. Prosím, abyste o této variantě dal hlasovat.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Nejdříve budeme hlasovat o pozměňovacím návrhu. Zahajuji hlasování.

Kdo souhlasí s pozměňovacím návrhem, jak nám byl předložen v podrobné rozpravě? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování č. 48, registrováno 48, pro 46, návrh byl schválen.

Teď budeme **hlasovat o tom, zda návrh zákona vrátíme PS, ve znění přijatého pozměňovacího návrhu.** Zahajuji hlasování.

Kdo souhlasí s tímto návrhem?

Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování č. 49, registrováno 48, pro 42. **Návrh byl schválen.**

A teď ještě, prosím, navrhuji, abychom pověřili kolegyni Palečkovou a kolegu Petra Pakostu, kteří odůvodnění usnesení Senátu přednesou na schůzi PS.

Kdo souhlasí s tímto návrhem?

Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování č. 50, registrováno 48, pro 46. Návrh byl schválen.

Tím jsme ukončili projednávání tohoto bodu programu. Pane poslanče, děkuji vám a nyní budeme pokračovat posledním bodem našeho dnešního programu, a to je

**Návrh zákona,
kterým se mění zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru
České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů**

Jedná se o **senátní tisk č. 260** a návrh zákona uvede zástupce navrhovatelů, a tím je pan poslanec Jan Vidím. Pane poslanče, prosím, seznamte nás s návrhem zákona.

Poslanec Jan Vidím: Děkuji pěkně. Vážený pane předsedající, paní senátorky, páni senátoři, dobré odpoledne. Pokusím se velmi stručně seznámit vás s důvody, které vedly skupinu poslanců k předložení novely zákona č. 238/2000 Sb., o HZS. Vláda ČR 22. října loňského roku schválila materiál Transformace ministerstva obrany, domnívám se, že spíše se měl nazývat Transformace Armády ČR. Součástí tohoto materiálu kromě jiného bylo také rozhodnutí o předání 157. záchranného praporu české armády Hasičskému záchrannému sboru ČR. Jde o to, aby působnost české armády v oblasti záchrannářství zůstala zachována v rámci ženíjního vojska, současně však ti vojáci, kteří jsou v zanikajících záchranných praporech, aby měli možnost pokračovat ve své každodenní záchrannářské činnosti uvnitř HZS jako dominantního prvku integrovaného záchranného systému.

Při přechodu těchto vojáků k hasičům dochází k přechodu jednoho služebního poměru do druhého, protože vy jste víte stejně dobře jako já, že A ČR se řídí jiným služebním zákonem, než se řídí HZS, resp. všechny ozbrojené složky českého státu. A aby tento přechod jednoho služebního poměru do druhého byl nekonfliktní, bezproblémový a aby součástí tohoto přechodu byl i přechod příslušné techniky z A ČR do HZS, rozhodla se skupina poslanců předložit právě tento návrh. Současně bych chtěl už předem avizovat, že vyjadřuji velký souhlas a poděkování práci vašich dvou výborů, které se zabývali touto materií, VZOB a VUZP. Pozměňující návrhy vzešlé z práce těchto výborů podporuji a chtěl bych požádat vážený Senát, aby také tyto návrhy přijal za své. Součástí návrhu je vypuštění celého článku prvního, který se zabývá možností vzniku speciálních útvarů uvnitř HZS. Toto je možné řešit podle současné legislativy jiným způsobem než zákonným ustanovením. A stejně tak velmi podporuji i oba návrhy týkající se článku II., dva pozměňující návrhy, tedy návrh na zpřesnění přechodu jednoho služebního poměru do druhého v čase a stejně tak zpřesnění objemu přecházené techniky.

Čili ještě jednou žádám vážený Senát, aby vrátil PS tento návrh ve znění pozměňujících návrhů obou jeho výborů. Děkuji pěkně.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane poslanče. Kolegyně a kolegové, návrh zákona byl přikázán VUZP. Ten určil jako svého zpravodaje pana kolegu Miloslava Pelce a přijal usnesení pod č. 260/2. OV určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona VZOB, který přijal usnesení pod č. 260/1 a zpravodajem je pan kolega Ladislav Svoboda. Prosím, pane kolego, seznamte nás se zprávou výboru.

Senátor Ladislav Svoboda: Vážený pane předsedající, vážený pane poslanče, vážené dámy senátorky, vážení páni senátoři, cílem poslaneckého návrhu zákona o HZS ČR je usnadnit přechod vládou stanovené skupiny vojáků z povolání záchranného útvaru AČR do nově zřizovaného útvaru HZS ČR, to znamená ze služebního poměru vojáka z povolání do služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru. Současně se touto novelou deklaruje převod zaměstnaneckých míst, majetku a rozpočtových prostředků z resortu obrany na resort vnitra. Podnětem bylo zachování potenciálu 240 vojáků 157. záchranného praporu v Hlučíně, který má být delimitován právě k HZS.

Do struktury HZS ČR se k dosavadnímu generálnímu ředitelství, hasičským záchranným sborům krajů a odborným školám zařazuje nově záchranný útvar, který má plnit mimořádné úkoly s celostátní působností. Tento nově zřízený útvar se dále zmocňuje provozováním autoškoly.

Jádrem předkládané úpravy je ustanovení označené v návrhu jako přechodné ustanovení datuje zánik služebního poměru vojáka z povolání a návazně vznik služebního poměru příslušníka HZS ke dni účinnosti novely, tedy od 1. ledna 2009, jestliže voják s tím vysloví souhlas.

Dále úprava nahrazuje rozhodnutí o přijetí do služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru osvobozením od řízení k přijetí do tohoto sboru. Zánik služebního poměru vojáka má podle novely důsledky jako by šlo o standardní propuštění z organizačních důvodů.

Vláda ve svém původním záměru k delimitaci zaměstnaneckých míst, rozpočtových prostředků a majetku státu spojených s vojenským záchranným praporem v Hlučíně neuvažovala o realizaci tohoto záměru formou zákona. Vláda vycházela z předpokladu, že vojáci daného praporu budou z vojska propuštěni z organizačních důvodů a poté programově přijati do nového služebního poměru ministerstva vnitra.

Nově byl s požadavkem zabezpečení jistot pro vojáky podán návrh na přechod do služebního poměru hasičů právním aktem, tedy bez propouštěcí procedury, přijímacího řízení a dalších postupů. Tento záměr opravdu nelze zvládnout jinak než zákonem.

PS svým návrhem předložené novely předhlonila vládu se vzkazem o tom, co je schopna udělat v případě její zpomalené činnosti. Sněmovna v předkládaném návrhu sama přikazuje exekutivě provedení nutných administrativně organizačních kroků. Využila k tomu nástroj, který má, tedy nový zákon. V této souvislosti je ale nutné uvážit, že působnost k delimitačnímu rozhodnutí v rámci státní správy přísluší z principu dělby moci exekutivě, a tak je v tomto případě možné pochybovat i o ústavní konformitě takového kroku ze strany legislativy. V této souvislosti se však domnívám, že než by došlo k ústavní stížnosti a jejímu řešení, tak zákon bude vyčerpán a stížnost bude odložena.

Poslanecký návrh zákona o HZS byl PS předložen 7. března 2008. Vláda se k návrhu vyjádřila nesouhlasně z několika důvodů. Z nich snad je nutno uvést, že předložené znění by zcela neumožňovalo svobodnou volbu lidí, jejichž poměry mají být změněny, a zákon by kolidoval s obecnou úpravou zákona o majetku státu. Výbor pro obranu připravil ve spolupráci s rezortem obrany a vnitra komplexní pozměňovací návrh respektující výhrady vlády a připojil i některé nevyžádané úpravy regulace přechodu vojenského záchranného útvaru.

Ve třetím čtení byla ke komplexnímu pozměňovacímu návrhu přednesena zásadní výhrada ministra financí k formulaci čl. II odst. 5 návrhu novely, podle kterého se na HZS má převést majetek, s nímž hospodaří AČR. Namítl, že armáda ani HZS nejsou organizačními složkami státu a účetními jednotkami, což znamená, že s majetkem státu nehospodaří, a tudíž nemohou tento majetek mezi sebou převádět. V rozpravě byla opakovaně vyslovena úvaha, že pokud Senát shledá výhradu ministra financí za relevantní, vrátí návrh Sněmovně s opravou daného ustanovení.

V konečném hlasování o návrhu zákona dne 7. května letošního roku ze 157 přítomných poslanců vyslovilo s novelou souhlas 129. Jen čtyři byli proti.

V čl. I bodu 1 a 2 je v návrhu novely zákona předvídaná nejasná existence speciálního útvaru a jemu je dáno zřizovací zmocnění ministerstvu vnitra. Tuto

úpravu s vlastnostmi nepřímé novely zákona o majetku ČR narušující systém vztahů v oblasti úpravy majetku, je třeba upravit či vypustit.

V článku II odst. 2 se stanoví, že služební poměr vojáka zaniká dnem, který předchází dnu nabytí účinnosti tohoto zákona. Tato dikce nerespektuje, že ustavení se aktivuje teprve účinností zákona, a proto v rozpravě a za spolupráce s legislativním oddělením byla učiněna náprava. V tomto případě se nabízí upravit formulaci tak, že služební poměr vojáka zaniká a služební poměr příslušníka HZS vzniká dnem účinnosti zákona. Tedy ve stejném okamžiku.

V čl. II odst. 5 se volba organizačních složek státu po převodu majetku státu upravuje v pozměňovacím návrhu tak, aby nebylo pochyb, že se splní obecná pravidla zákona o majetku ČR.

Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost měl na programu své 29. schůze konané dne 28. května 2008 tento senátní tisk č. 260 a po odůvodnění zástupce předkladatele poslance Jana Vidíma a generálmajora Ing. Miroslava Štěpána, generálního ředitele Hasičského záchranného sboru, zpravodajské zprávy senátora Ladislava Svobody a po rozpravě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které jsou přílohou tohoto usnesení.

Tolik usnesení výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost.

Příloha č. 1 150/208 z 29. schůze výboru obsahuje celkem 8 bodů pozměňovacích návrhů. První tři body jsou vlastně odstraněním záchranného útvaru, který může zřídit ministerstvo vnitra svým rozhodnutím, ovšem po odsouhlasení ministerstva financí. Body č. 4 až 7 upravují vlastně zařazení vojáka z povolání na systemizované místo příslušníka ministerstva vnitra a bod č. 8, který se dotýká článku II. bod 5 – majetek armády u záchranného praporu přechází z ministerstva obrany na Hasičský záchranný sbor.

Tolik moje zpráva a usnesení výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Pane zpravodaji výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Miloslava Pelci, chcete vystoupit? Ano, prosím, máte slovo.

Senátor Miloslav Pelc: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo, vážený pane poslanče, dámy a pánové, protože pan předkladatel i pan garanční zpravodaj předložili vyčerpávající zprávy, mám úlohu usnadněnou a dovoluji, abych vás seznámil pouze s 94. usnesením výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí z 29. schůze konané dne 28. května 2008:

Po úvodním slově Jana Vidíma, poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, zpravodajské zprávě senátora Miloslava Pelce a po rozpravě výbor

1. doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit projednávaný návrh zákona Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR s pozměňovacími návrhy, které tvoří přílohu tohoto usnesení,
2. určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátora Miloslava Pelce,
3. pověřuje předsedu výboru senátora Ivo Bárka, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Pozměňovací návrhy máte v tisku č. 260/2.

Tyto pozměňovací návrhy nebudu číst, jenom bych přičinil malou poznámku. V bodech 2 a 5 článku II. není použito legislativní zkratky, takže je zde uváděn úplný název, a sice Hasičský záchranný sbor České republiky.

Jinak jsou oba tyto pozměňovací návrhy identické s příslušnými návrhy garančního výboru.

To je vše, děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane senátore. Vážené kolegyně a kolegové, navrhuje někdo, abychom se nezabývali tímto návrhem zákona? Nikoho nevidím, takže otevírám obecnou rozpravu. Do té se hlásí pan kolega Štěch.

Senátor Milan Štěch: Pane místopředsedo, pane poslanče, kolegyně a kolegové, tento návrh zákona je důsledkem jiného rozhodnutí, které vlastně nebylo provedeno žádným zákonem, pouze, pokud se nepletu, exekutivním aktem, a to je to, že vcelku v tichosti, i když hejtmani a starostové řady měst byli proti, vláda zrušila některé záchranné prapory Armády ČR.

Já jsem tady už jednou o tom hovořil, že to považuji za velkou chybu, protože záchranné prapory Armády ČR v posledních letech, kdy nás postihly živelné katastrofy, prokázaly profesionální schopnosti a byly velice dobrým doplňkem Integrovaného záchranného systému a byly oporou řady obcí a i celých krajů. A jako Jihočech to mohu velice potvrdit. Při dvou posledních velkých povodních jindřichohradecký záchranný prapor byl ten, který nastoupil tehdy, když naše síly v ostatních možných činnostech docházely.

Stejný názor na to měli i lidé ze střední Moravy, ze středních Čech. A sám vím, že i hejtmani měli velké výhrady a obraceli se na ministryni, na předsedu vlády. Já jsem se v této věci obracel i na prezidenta, který vyjádřil tomu pochopení, s tím, že si myslí, že by neměly být jaksi záležitostí Armády ČR jen mise, ale také činnost do vnitřku.

Myslím si, že to byla velká chyba, že došlo k této destrukci. Vím, že některé jednotky budou převedeny pod ženisty. Tady je krok, který znamená, že část přechází pod ministerstvo vnitra, ale integrovaná složka armády se tímto de facto narušuje. To je názor profesionálů, neříkám názor svůj, říkám názor profesionálů, nejen těch, kteří jsou dotčeni, ale i kteří v minulosti z různých pozic měli s těmito jednotkami zkušenosti ať přímé nebo zprostředkované.

Drobet mě i zaráží, že se tady navrhuje to b) a c). Navrhovalo se to a), že jsme de facto nejednali my formou zákona o tom, aby takový krok byl učiněn v oblasti exekutivy. Pravděpodobně to patří jaksi pod vojenské velení, asi to možné bylo, možná, že to ještě někdy čas prověří, zdali to bylo vůbec legální a zdali to bylo správné. To ukáže doba.

Já chci jenom říci, že tento zákon pochopitelně musí některé důsledky asi napravit, ale ty příčiny jsme neprojednávali, a považuji to za velkou chybu. A musím bohužel říci, že pokud v budoucnu z této směny, kterou se poslanci nyní snaží ošetřit, a všechna čest, vzniknou problémy, a já mám obavu, že vzniknou, protože příroda je k nám stále drsnější a nešetrná, tak dopady a důsledky z nich jdou za vládou ČR a za paní ministryní Parkanovou. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Kdo další se hlásí do obecné rozpravy? Nikoho nevidím, takže obecnou rozpravu končím.

A vzhledem k tomu, že v obecné rozpravě nezazněl žádný návrh, otevírám podrobnou rozpravu. Do podrobné rozpravy máme pozměňovací návrhy výborů.

Vážené kolegyně a kolegové, chce je někdo doplnit? Nikdo, takže podrobnou rozpravu končím.

A teď prosím o závěrečné slovo pana poslance Jana Vidíma.

Poslanec Jan Vidím: Paní senátorky, páni senátoři, já vás vůbec nechci nikterak zdržovat, jenom bych v jedné, dvou větech zareagoval na vstoupení pana senátora Štěcha. On se zmýlil v tom, že vláda zrušila některé záchranné prapory. Je to tak, že Armáda ČR zrušila všechny záchranné prapory, ale neztratila onu schopnost. A teď je samozřejmě ten spor, který je určitě správný, legitimní, zda tu schopnost mají využívat přímo ti, kteří řídí integrované záchranné systémy v jednotlivých krajích, nebo zda je nezbytná i ta ingerence vlády. A myslím si, že je velmi správné o tom diskutovat, třeba i na půdě Senátu.

Tolik jenom k vystoupení pana senátora Štěcha.

A ještě jednou bych chtěl vážený Senát požádat, aby vyslovil souhlas s oběma návrhy, které zazněly z obou vašich výborů. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane poslanče. A prosím, pane zpravodaji, abyste nám doporučil způsob, jak hlasovat o pozměňovacích návrzích, protože pozměňovací návrhy z obou výborů se různí. Prosím, abyste nás informoval o tom, jak bychom měli hlasovat.

Senátor Ladislav Svoboda: Děkuji. Snad už nemusím odpovídat k tomu, že žádný záchranný útvar se nezrušil, přešel pod ženijní jednotky. Zrušil se jenom jeden. A všechny personál toho záchranného praporu je převeden, aby se neztratil, do gesce ministerstva vnitra.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Omlouvám se, pane zpravodaji. Návrhy se různí, aspoň tak, jak je mám zde před sebou. Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost předkládá v podstatě osm pozměňovacích návrhů, zatímco výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí předkládá dva pozměňovací návrhy.

Prosím, poradte nám, jak s nimi naložit.

Senátor Ladislav Svoboda: Pozměňovací návrhy, které jsou uvedeny v příloze č. 94 výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, jsou obsahem pozměňovacích návrhů pod bodem 6 článek II. a pod bodem 8 článek 2, bod 5 návrhu na pozměňovací návrhy z výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost.

Jako první bychom měli hlasovat o pozměňovacích návrzích výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost a v případě jejich schválení by pozměňovací návrhy výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, jelikož jsou obsahem pozměňovacích návrhů výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, byly nehlasovatelné.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Ano, rozumím tomu.

Senátor Ladislav Svoboda: Pane předsedající, navrhuji, abychom jako první hlasovali o pozměňovacích návrzích, které byly předloženy jako usnesení č. 150/208 výboru pro obranu a bezpečnost, a v případě, že by nebyly přijaty, hlasovali bychom

o pozměňovacích návrzích, které předkládá výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: To znamená, chápu to správně, že bychom hlasovali o všech navržených pozměňovacích návrzích výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost?

Pane poslanče, váš názor. Podporujete tuto variantu? (Souhlas.)

Senátor Ladislav Svoboda: Já rovněž, na tom byla shoda v našem výboru.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové, zahajují **hlasování o pozměňovacích návrzích výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost.** Kdo souhlasí s těmito pozměňovacími návrhy? Kdo je proti?

V hlasování č. 51 registrováno 46, kvorum 24, pro 44, proti nikdo.

Návrh byl schválen.

To znamená, že pozměňovací návrhy výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí jsou nehlasovatelné.

Nyní budeme **hlasovat o tom, zda vrátíme návrh zákona Poslanecké sněmovně, ve znění schválených pozměňovacích návrhů.**

Zahajují hlasování. Kdo souhlasí s tímto mým návrhem? Kdo je proti?

V hlasování č. 52 registrováno 46, kvorum 24, pro 44, proti nikdo.

Návrh byl schválen.

A ještě prosím, abychom pověřili naše kolegy Ladislava Svobodu a Miloslava Pelce, aby zastupovali Senát na schůzi Poslanecké sněmovny.

Zahajují hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování č. 53 registrováno 45, kvorum 23, pro 44, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Děkuji, pane poslanče.

Poslanec Jan Vidím: Paní senátorky, páni senátoři, já vám rovněž děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Kolegyně a kolegové, děkuji vám. Program dnešního jednání 14. schůze Senátu jsme ukončili a zítra zahájíme další jednání v 9.00 hodin. Na shledanou!

(Jednání přerušeno v 18.05 hodin.)

(Jednání zahájeno v 9.00 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Dobré ráno, vážené kolegyně a kolegové. Je devět hodin. Dovolte, abych vás všechny přivítal na pokračování naší 14. schůze. Než se dostaví zbývající kolegové a kolegyně do sálu, tak mi dovolte, abych přečetl omluvenky, resp. ty kolegyně a kolegy, kteří se omlouvají z našeho dnešního jednání. Je to: Jan Nádvorník, Liana Janáčková, Jana Juřenčáková, Jiří Šneberger, Božena Sekaninová, Jiřina Rippelová, Adolf Jílek, Daniela Filipiová, Jiří Nedoma, Karel Barták, Jiří Zlatuška, Martin Mejstřík, Zdeněk Janalík, Václav Roubíček, Alena Palečková, Jaroslav Kubera, Václav Vlček, Vlastimil Sehnal, Jan Hálek, Richard Svoboda, Ivo Bárek, Milan Špaček, Josef Kalbáč, Luděk Sefzig, po jedenácté hodině pan kolega Balín a Jiří Oberfalzer.

Prosím, abyste se všichni zaregistrovali svými identifikačními kartami. Pro ty, kteří nemají svoji kartu, tak připomínám, že náhradní karty jsou k dispozici u prezence v předsálí Jednacího sálu.

Vážené kolegyně a kolegové, bodem, kterým zahájíme dnešní jednání, je

**Návrh zákona,
kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím**

Jedná se o **senátní tisk č. 257**. Prosím pana místopředsedu vlády Alexandra Vondru, který zde zastoupí pana ministra vnitra Ivana Langera, aby nás seznámil s návrhem zákona. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra: Děkuji, pane předsedající. Dobré ráno kolegyně a kolegové. Je mou milou povinností uvést vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím a to v zastoupení svého vládního kolegy ministra vnitra Ivana Langera. Hlavním cílem předkládaného návrhu zákona, který obsahuje novelizaci celkem 11 zákonů, je odstranění nedostatků legislativní i věcné povahy, které vnesl s účinností od 1. července 2006 do právního řádu ČR zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých zákonů.

Tento zákon zavedl do našeho právního řádu zcela nový právní institut – institut registrovaného partnerství. Zákon o registrovaném partnerství však neprovedl právně zcela jednoznačnou a úplnou aplikaci institutu do souvisejících zákonů. Předložený návrh zákona proto za účelem naplnění uvedeného hlavního cíle zasahuje do jednotlivých zákonů, zejména pak do zákona o občanských průkazech, do zákona o evidenci obyvatel a do zákona o matrikách takovým způsobem, aby byl zajištěn jednotný výkon státní správy na tomto úseku a aby byly také nastaveny správné právní podmínky pro zpracování údajů o registrovaném partnerství a partnerech v informačních systémech evidence občanských průkazů a v informačním systému evidence obyvatel.

Původně návrh zákona obsahoval i novelu zákona o rodině. Při projednávání předloženého návrhu zákona v PS však došlo k vypuštění ustanovení ohledně uzavření manželství s cizincem, které stanovovalo nové podmínky, kdy manželství

nevznikne. Obdobnou úpravu Sněmovna rovněž vypustila v zákoně o registrovaném partnerství v souvislosti se vstupem cizince do tohoto partnerství, jak je patrné ve sněmovním tisku 395.

V této souvislosti je vhodné doplnit, že předložený návrh zákona velmi úzce souvisí s dalším vládním návrhem zákona a to návrhem zákona, kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel, senátní tisk č. 258, který bude projednáván vzápětí. Provázanost obou vládních návrhů zákona se projevilo například v zavedení nového položkového údaje o registrovaném partnerství v informačním systému evidence obyvatel a z toho následně vyplynula nutnost rozšířit obsah poskytovaných údajů o tuto položku z informačního systému evidence obyvatel příslušným orgánem veřejné moci.

Vláda doporučuje schválit návrh zákona ve znění postoupeném PS, jak ostatně též doporučil svým usnesením senátní ústavně-právní výbor a to i vzhledem ke skutečnosti, že část zákona má nabýt účinnosti 1. července 2008.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane ministře. Návrh zákona byl přikázán ústavně-právnímu výboru, který určil jako svého zpravodaje pana kolegu Václava Homolku a přijal usnesení pod číslem 257/2. Organizační výbor určil garančním výborem výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Výbor nepřijal žádné usnesení. Záznam z jednání je pod číslem 257/1. Zpravodajem výboru byl určen pan kolega Vlastimil Balín. Pane senátore, prosím, abyste nás seznámil se zpravodajskou zprávou vašeho výboru.

Senátor Vlastimil Balín: Vážený pane předsedající, pane místopředsedo vlády, milé kolegyně, vážení kolegové. Návrh novely zákona u registrovaného partnerství, jak již bylo řečeno, si klade za cíl nastavit podmínky jednotného výkonu státní správy na uvedeném úseku tak, aby byla zajištěna rovnost práv občanů v případě uzavření sňatku a vzniku partnerství a aby byly vytvořeny právní podmínky pro zpracování údajů pro partnerství a partnerech v informačním systému evidence obyvatel, resp. v informačním systému evidence občanských průkazů a v matrikách. Proto bych asi ani předložený návrh nepodezíral z tolik kritizovaného přilepkování, protože byť novelizuje celkem 11 zákonů, jde v převážné většině o přímou souvislost s registrovaným partnerstvím. V několika případech si myslím, že když je příslušný zákon tzv. otevírán, je navrhována další drobná úprava, která by asi jinak byla činěna následně. Např. v zákoně o územních finančních úřadech se stanovují podmínky k poskytování údajů o občanech ČR Ministerstvu financí ČR a územním finančním orgánům z informačního systému evidence cestovních dokladů. Podobně v zákoně o státní sociální podpoře rozsah údajů poskytovaných Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR a orgánů státní sociální podpory z informačního systému evidence obyvatel do souladu se zákonem o evidenci obyvatel.

Jedním z hlavních cílů návrhů zákona je sjednocení rozsahu shromažďovaných údajů poskytovaných v souladu s několika výše uvedenými zákony různým orgánům z informačního systému evidence obyvatel či upřesnění rodinného stavu a jeho změn a ve smyslu vedení údajů o partnerství a okolností měnících. Bylo tady předkladatelem řečeno, že úprava se týká 11 zákonů. Bylo v postatě charakterizováno příklady, čeho se dotýká. Proto mi dovoluji, abych tuto pasáž zprávy z jednání výboru přeskočil.

Chtěl bych jenom zdůraznit, že účinnost zákona je upravena jako dělená, neboť čl. 9, body č. 4, 5 a 44 – tedy některá ustanovení zákona o matrikách, jménu a

příjmení, nabývají účinnosti dnem 1. července 2008 a celý čl. 14, tedy změna zákona o nemocenském pojištění, nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2009.

Zbytek zákona nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

K dosavadnímu legislativnímu procesu. Poslanecká sněmovna projednala návrh zákona ve třech čteních, když neprošel návrh vlády na tzv. zkrácený legislativní proces v prvním čtení, a přijala k návrhu zákona dva legislativně technické pozměňovací návrhy petičního výboru a spolu s nimi upravila ustanovení o účinnosti zákona.

Dále byly přijaty čtyři poslanecké pozměňovací návrhy, jimiž byla jednak vypuštěna celá část dvanáctá obsahující změnu zákona o rodině, a dále byly vypuštěny některé novelizační body zasahující do zákona o registrovaném partnerství.

Ve třetím čtení dne 7. května 2008 byl návrh zákona schválen ve znění přijatých pozměňovacích návrhů a ze 160 přítomných poslanců se pro zákon vyslovilo 112 zákonodárců, pět bylo proti.

Přes tu rozsáhlost a množství úprav však návrh zákona obsahuje řadu nepřesností. Příslušná ustanovení zákona o evidenci obyvatel jsou do dalších zákonů provedena nejednotně a k jejich úplnému sladění tak podle mého názoru v podstatě nedochází.

Nepřesně je například do některých zákonů promítnuto ustanovení o změnách rodinného stavu, případně není provedeno vůbec, a nedostatky vykazuje i ustanovení o údajích o rodném čísle manžela a jeho jménu, popř. jménech a příjmeních.

Nejednotností trpí také ustanovení o partnerství, jeho změnách a opět o údajích o rodném čísle partnera, případně jeho jménu, jménech a příjmeních aj.

Dále je třeba upozornit na skutečnost, že zatímco některá z výše uvedených ustanovení jsou vybavena poznámkami pod čarou, tak obdobná ustanovení v jiných zákonech poznámky neobsahují. Navíc srovnáním novelizovaných zákonů zjistíme, že na některých místech je u totožné úpravy v poznámkách pod čarou odkazováno na rozdílná ustanovení, případně poznámky neodpovídají legislativním požadavkům na jejich tvorbu.

Jak již bylo řečeno, výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu Parlamentu ČR se novelou zabýval na své 18. schůzi dne 27. května 2008. Jako zpravodaj výboru jsem na této schůzi předložil, po konzultaci s legislativním odborem Senátu Parlamentu ČR, celkem 46 pozměňovacích návrhů, které nebyly výborem akceptovány. Nebylo přijato, jak řídící zdůraznil, žádné usnesení. Text z tohoto záznamu schůze máte předložen ve žlutém tisku č. 257/1 a pro stenozáznam jej nyní načtu:

Na uvedené 18. schůzi dne 27. května 2008 k senátnímu tisku č. 257 – zákon o registrovaném partnerství – po úvodním slovu předsedy výboru senátora Karla Bartáka, po odůvodnění návrhu zákona náměstkem ministra vnitra ČR Mgr. Zdeňkem Zajíčkem, po zpravodajské zprávě senátora Vlastimila Balína a po rozpravě výbor:

1. Nepřijal žádné usnesení. Hlasování o návrhu usnesení schválit, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR, byli tři senátoři pro, čtyři se zdrželi, návrh nebyl přijat. Hlasování o navrženém pozměňovacím návrhu – pro byli tři senátoři, čtyři se zdrželi, návrh nebyl přijat.
2. Výbor určil zpravodajem výboru pro jednání o senátním tisku č. 257 na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátora Vlastimila Balína.

Chtěl bych jenom avizovat, že postoupí-li předložená novela zákona o registrovaném partnerství do podrobné rozpravy, předložím celkem 45 pozměňovacích návrhů, samozřejmě po konzultaci s legislativním odborem Senátu. Byl bych nerad, abyste se děsili jejich počtem. Myslím si, že nejde o tak strašnou záležitost, jak o tom třeba hovořilo i stanovisko předkládajícího ministerstva vnitra.

Tolik zatím z mé strany.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji a ptám se pana zpravodaje ústavně-právního výboru kolegy Václava Homolky, zda chce vystoupit se svojí zpravodajskou zprávou? Chce. Prosím, máte slovo.

Senátor Václav Homolka: Vážený pane předsedající, vážený pane předsedo, pane místopředsedo vlády, kolegyně a kolegové.

Předmětný návrh zákona novelizuje celkem 11 zákonů a jde v převážné většině o přímou souvislost s registrovaným partnerstvím. Tento rozsáhlý návrh však také obsahuje mnoho chyb nebo spíše nepřesností. Příslušná ustanovení zákona o evidenci obyvatel do dalších zákonů jsou provedena nejednotně a tak k jejich úplnému sladění nedochází, což ale bylo jedním z hlavních cílů návrhu zákona.

Věcně se však zákony nemění. Proto ústavně-právní výbor na své 21. schůzi k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím, přijal usnesení odlišné od garančního výboru, resp. na rozdíl od garančního výboru usnesení přijal:

Po úvodním slově Mgr. Zdeňka Zajíčka, náměstka ministra vnitra, který vystoupil jako zástupce navrhovatele, po zpravodajské zprávě senátora Václava Homolky a po rozpravě ústavně-právní výbor:

1. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR projednávaný návrh zákona schválit ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR.
2. Určuje zpravodajem výboru pro projednání tohoto návrhu zákona na schůzi Senátu senátora Václava Homolku.
3. Pověřuje předsedu výboru senátora Jaroslava Kuberu, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu.

Tolik citace usnesení našeho výboru.

Jinak se ztotožňuji s názorem garančního zpravodaje, který avizuje možnost nápravy či odstranění kritizovaných nepřesností již dnes a nenechávat to na další novelu, kterou by si praktický život stejně v budoucnu vynutil. Jako senátor jsem tedy připraven i případné pozměňovací návrhy podpořit. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Vážené kolegyně a kolegové, ptám se, zda někdo navrhuje, abychom se nezabývali tímto návrhem zákona? Nikdo to nenavrhuje, otevírám tedy obecnou rozpravu. Jako první se hlásí pan ministr Alexandr Vondra.

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra: Dovoluji si, i po konzultaci s ministrem vnitra, ke dvěma odlišným stanoviskům výborů uvést, že podle názoru vlády je třeba nyní snahu o pozměňovací návrhy a poslání zpět do Poslanecké sněmovny návrhu předmětného zákona odmítnout, a to z těchto důvodů:

Za prvé. Část zákona má nabýt účinnosti již dnem 1. července 2008 a žádný pozměňovací návrh nenavrhuje odložení nabytí této dělené účinnosti. Z tohoto

důvodu není s ohledem na časový aspekt možné, aby se návrh zákona vracel zpět do PS s pozměňovacími návrhy.

Za druhé. S mnoha pozměňovacími návrhy nelze vyslovit souhlas, a to zejména z důvodů, že věcně zasahují do několika zákonů, které jsou však v gesci různých ústředních správních úřadů, nikoliv pouze ministerstva vnitra. S ohledem na tuto skutečnost je nezbytné tyto pozměňovací návrhy nejprve projednat s příslušnými ústředními správními úřady, v tomto případě s ministerstvem financí, ministerstvem práce a sociálních věcí, atd. Z uvedených 46 pozměňovacích návrhů je pro ministerstvo vnitra neakceptovatelných 18.

Navrhuje se tedy schválit návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou, tj. odmítnout veškeré pozměňovací návrhy.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane ministře. Kolegyně Gajdůšková má teď slovo.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane ministře, pane vicepremiére, paní senátorky, páni senátoři, v obecné rovině chci říci, že sociální demokracie vždycky stála na straně slabších, na straně menšin. Rovnost šancí sociální demokracie považuje vždycky za základní a nedělitelné lidské právo každého člověka. Proto jsme také beze zbytku podporovali antidiskriminační zákon i v této horní komoře parlamentu. Také zákon o registrovaném partnerství prošel našimi hlasy.

V této novele, která je v této chvíli na pořadu schůze, však jsou vážné legislativně-technické výhrady, které – pokud je mi známo – akceptoval i předkladatel. Za klub ČSSD říkám, že ač věcně podporujeme tuto novelu, budeme hlasovat tak, aby návrh prošel do podrobné rozpravy a pozměňovací návrh podpoříme.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní kolegyně. Pan senátor Štětina má slovo.

Senátor Jaromír Štětina: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové, chtěl bych říci asi pět vět o neregistrovaném partnerství. Chtěl bych vás upozornit, že dnes je 6. 6. 2008 a 6. 6. 1944 se v Normandii vylodila spojenecká vojska, která začala nástup proti nacismu. Nepamatuji si, že by některá americká matka v té době držela hladovku na protest proti tomu, že tam jejich kluci šli umírat.

Pokud hovořím o partnerství, je tady zcela určitě neregistrované partnerství těch hladovkářů, tj. partnerství levice. Bylo by dobré, kdybychom ho řádně registrovali.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Přihlášen do rozpravy je pan senátor Balín.

Senátor Vlastimil Balín: Pane předsedající, pane místopředsedo vlády, vážené kolegyně a kolegové, samozřejmě bych byl rád, kdybychom mohli dostat šanci otevřít podrobnou rozpravu, abychom mohli to, co je v předložené novele špatně, narovnat již nyní. Jak říkal zpravodaj ústavně-právního výboru, život a čas nás v krátké době stejně donutí opravy udělat.

Mrzí mě, že předkladatel tady není, byl bych velmi rád, aby některé výhrady slyšel na živo, ale stenozáznam je následně k dispozici. Nevím, jak mé kolegy ve výboru, ale mne osobně se dotkl přístup zvolený předkladateli z ministerstva vnitra již na jednání našeho výboru, kdy po určitém mlžení – omlouvám se za výraz – káplí božskou a přiznali, že vědomě předkládají do garančního výboru Senátu novelu, kde si v momentu předložení u vědomí chyby, na které správně upozornil legislativní odbor Senátu Parlamentu ČR, že o nich vědí, a že jsou připraveni je v dalším časovém odstupu odstraňovat, jak je v českých krajinách bohužel zvykem.

I včera po ujednání některých novel jsme mnohokrát slyšeli, že nás tlačí čas, že legislativní proces je takto nastaven, je tady tlak, že to dnes musíme schválit, není jiné zbylí. Stejně hlasy potom ale hovoří opačným směrem, argumentují jinak, dovolávají se čistoty legislativního procesu, jako bychom my sami, kteří o tom jednáme, nebyli součástí tohoto procesu a na chybách se podílíme. Takovýto přístup – nechci ho nazvat farizejským nebo mírně řečeno neupřímným – trochu mrzí.

Byla tady argumentace zastupujícího předkladatele směrem k účinnosti. Ani, ani náš legislativní odbor Senátu by si nedovolil neošetřit příslušným pozměňovacím návrhem i tuto disproporci, pokud jde o účinnost některých bodů a paragrafů předložené novely. Jen avizuji, že jsem připraven, bude-li otevřena podrobná rozprava, předložit avizované pozměňovací návrhy včetně posledního 45., který se týká účinnosti některých bodů.

Poslední poznámka. Je zajímavý fakt a skutečnost, že předkladatel vyslovuje kategorické NE směrem k tomu, že by se tady měly odehrát věci kolem pozměňovacích návrhů. Odmítá pozměňovací návrhy jako celek. Argument bych otočil. Předkladatel z příslušných podkladů úředníků ministerstva vnitra tady hovořil o tom, že neakceptují 18 z 45 předložených návrhů. Chtěl bych uvést argument, že akceptuje 28 návrhů, které byly pozměněny. I takto se dá pracovat s fakty. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Do obecné rozpravy se nikdo další nehlásí, obecnou rozpravu končím. Pane ministře, chcete se ještě na závěr vyjádřit?

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra: Každopádně trvá to, že doporučuje schválit předložený návrh zákona ve znění postoupeném PS.

Pokud jde o účast či neúčast ministra vnitra, rád by zde byl a návrh zákona přednesl osobně, kdyby nebyl blokován neochotou párovat z opozice v PS. Byl jsem jím požádán, abych to zde místo něho přednesl. Rozhodně to není jeho neochotou nebo nevlí tady dnes být.

Znovu upozorňuji, že to má nabýt účinnosti 1. července t. r. Není to tak triviální, necelá polovina pozměňovacích návrhů nepožívá souhlasu ministerstva vnitra. Nadpoloviční většina ostatních deklaruje ochotu vypilovat to následně a dostane se to sem zpátky na pořad jednání. Vrátit to do PS by nebylo účelné. Kloníme se ke schválení zákona postoupeném sněmovnou.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Pane kolego Homolko, chcete se vyjádřit? Ne. Pane kolego Balíne?

Senátor Vlastimil Balín: Pane předsedající, s vaším souhlasem bych jako garanční zpravodaj zrekapituloval proběhlou obecnou rozpravu, v níž vystoupili tři

senátoři a předkladatel. O čem mluvili, nebudu rekapitulovat, všichni to máme ještě v paměti. Asi to bude má vina, trochu jsem nepochopil vystoupení kolegy Štětiny. Říkám, že určitě je to moje chyba. Jinak bychom měli hlasovat o jediném návrhu, který padl, a to je schválit předlohu, ve znění postoupeném PS.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Ano, to je jednak návrh z ÚPV a nakonec i návrh našeho kolegy senátora Vondry, takže **o tomto návrhu budeme hlasovat.**

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s návrhem schválit?

Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování číslo 54, registrováno 46, pro 25, **návrh byl schválen.** Takže vážené kolegyně a kolegové, přistupujeme k dalšímu bodu našeho dnešního programu, a to je

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel

Senátní tisk č. 258. Prosím opět pana místopředsedu vlády Alexandra Vondru, který opět zastupuje pana ministra vnitra pana Langeru, aby nás seznámil s návrhem zákona.

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra: Ano, vážený pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi, abych stručně uvedl vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel. Účelem navrhovaného zákona je novelizace několika zákonů, které spočívají zejména v doplnění taxativních výčtů údajů z informačního systému evidence obyvatel, které se podřizují jednotlivým orgánům veřejné moci pro výkon jejich působnosti a které jim dosud nemohly být pro absenci zákonné úpravy poskytovány.

Konkrétně se jedná o poskytování údajů ministerstva financí pro účely zjišťování a ověřování údajů o fyzických osobách potřebných pro posouzení oprávněnosti uplatněného nároku na finanční náhradu podle zákona č. 231/91 Sb., o působnosti orgánů ČR v mimosoudních rehabilitacích, a Národnímu bezpečnostnímu úřadu pro výkon působnosti podle zákona č. 412/205 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

Návrh zákona rovněž mění nevhodnou úpravu podmínek pro poskytování údajů z informačního systému evidence obyvatel a užívání rodného čísla v zákoně č. 111/94 Sb., o silniční dopravě, který v současné době umožňuje poskytovat osobní údaje i některým soukromým podnikatelským subjektům. Tuto úpravu zapříčinila novela zákona o silniční dopravě č. 226/2006 Sb.

Návrh zákona přináší dále změnu zákona č. 15/98 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu, a to v oblasti úpravy podmínek poskytování údajů z informačního systému evidence obyvatel, kde dochází ke změně příjemce příslušných údajů místo již zaniklé Komise pro cenné papíry je zde uvedena Česká centrální banka.

Předložený návrh zákona velmi úzce souvisí s dalším vládním návrhem zákona, který jsme projednávali a schválili v předcházejícím bodu. Provázanost obou vládních návrhů zákona se projevuje například zavedením nového položkového údaje o registrovaném partnerství v informačním systému evidence obyvatel.

Návrh zákona byl přikázán výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, který doporučuje Senátu schválit tento senátní tisk ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane ministře. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona VUZP, který přijal usnesení pod č. 258/1 a zpravodajem výboru je pan kolega Petr Vícha. Prosím, pane kolego, abyste nás seznámil se zpravodajskou zprávou vašeho výboru.

Senátor Petr Vícha: Vážený pane předsedající, vážený pane místopředsedo vlády, milé kolegyně, kolegové, kdybychom neměli před sebou ještě zprávu Úřadu pro ochranu osobních údajů, který je tak chrání, přestože je všichni mají, tak bych řekl, že tento zákon je to nejlepší nakonec. Takto musím říci, že to je možná to nejlehčí nakonec. Po slovech pana místopředsedy není třeba příliš dodávat, snad bych jen řekl, že v tomto zákoně je přece jen jedna legislativní chyba, v části 4. se ruší ustanovení § 13 a) zákona o kapitálovém trhu. A ten jsme při tom, že jsme jej schvalovali včera, tak tento paragraf jsme již zrušili. Ale v tom zákoně, který jsme včera zrušili, tak dojde k účinnosti až k 1. 1. 2009, zatímco v případě schválení dnešní novely dojde k nabytí účinnosti tohoto zrušení již dnem vyhlášení. Proto přes tento drobný legislativní nedostatek výbor přijal toto usnesení:

93. usnesení VUZP z 29. schůze konané dne 28. května 2008 k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel. Po úvodním slově magistra Zdeňka Zajíčka, náměstka ministra vnitra ČR, zpravodajské zprávě senátora Petra Víchy a po rozpravě výbor

1) doporučuje Senátu PČR schválit projednávaný návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR

2) určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu PČR senátora Petra Víchu

3) pověřuje předsedu výboru senátora Ivo Bárka, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Vážené kolegyně a kolegové, ptám se, zda někdo z vás navrhuje, abychom se nezabývali tímto návrhem. Nikoho nevidím, takže otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se jako první přihlásil pan kolega Eybert. Prosím, pane kolego, máte slovo.

Senátor Pavel Eybert: Vážený pane předsedající, vážený pane místopředsedo vlády, kolegyně a kolegové. Dovolím si vás znovu upozornit na legislativní problém, který zde vzniká. Jak bylo již řečeno, včera jsme projednávali senátní tisk č. 259, novelu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. V tomto zákoně jsme upravili problematiku přístupu k databázím rodných čísel a evidenci obyvatel, a to tak, že pro již neexistující Komisi pro cenné papíry jsme právo přístupu k těmto údajům zrušili a České národní bance, která za ni převzala kontrolu nad cennými papíry, jsme tyto kompetence svěřili. A právě v té v současné chvíli projednávané novele zákona, kterým upravujeme některé zákony související s oblastí evidence obyvatel, se to chystáme, pokud ji schválíme bez pozměňovacího návrhu, udělat totéž znovu.

Podle legislativních pravidel pro tvorbu zákonů, nechceme-li je porušovat, bychom neměli jedno a totéž řešit dvakrát. Senátu totiž přísluší i dbát na dodržování pravidel tvorby legislativy. Z těchto důvodů bychom měli čtvrtou část novely projednávaného zákona vypustit. V případě, že s tímto mnou navrženým postupem

budete souhlasit a zákon postoupí do podrobné rozpravy, podal bych pozměňovací návrh, který by takto novelu zákona upravil vypuštěním čtvrté části.

Ministerstvo vnitra nemá k této úpravě námitky, bylo mi i sděleno, že nehrozí ani žádný časový problém spojený se zdržením při projednávání opět v Poslanecké sněmovně.

Sice chápu, že jde jen o drobný nedostatek legislativního postupu, když však byl naší legislativou odhalen a je zde i ze strany ministerstva vůle jej napravit a nezpůsobuje to problém, tak proč ne. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego a prosím paní senátorku Paukrtovou. Prosím, paní kolegyně, máte slovo.

Senátorka Soňa Paukrtová: Děkuji. Pane předsedající, pane ministře, já nebudu navrhopvat pozměňovací návrh, nicméně musím říci, že bych ráda upozornila na možný dopad do veřejných rozpočtů při přijetí změny zákona o silniční dopravě. Týká se to skutečnosti, že veřejní dopravci nebo dopravci obecně, i ti soukromí, provozují tzv. závazek veřejné služby a činí tak na základě dotací a prokazatelné ztráty dopravce jim hradí obec.

Tady dochází k takové úpravě, která jim nebude umožňovat identifikovat neplatiče, ty, co jezdí načerno. A protože každý rok je na kompenzaci veřejné dopravy vynaloženo více jak 20 mld. Kč z veřejných rozpočtů a z toho zhruba 50 % na provoz MHD, a tržby za prodané jízdenky mají významný podíl na výši prokazatelné ztráty, únik tržeb, které způsobují neplatiči, ročně přesahuje částku 1,3 mld. Kč. Takže se bude zvyšovat zatížení obcí. Já jsem byla upozorněna na to, že se jedná převážně o privátní subjekty u provozovatelů veřejné dopravy a že je hodně obtížné jim výjimku v zákoně, která jim umožní identifikovat speciálně nezletilce, udělit. Jen bych chtěla upozornit, že to může vyvolat dopady do veřejných rozpočtů. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní kolegyně. Ptám se, zda se ještě někdo hlásí do obecné rozpravy? Není tomu tak. Takže obecnou rozpravu končím. Pane navrhovateli, pane ministře Vondro, padl zde návrh kolegy Eyberta, prosím, vyjádřete se k tomu.

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra: Po konzultaci s min. vnitra a rozhovoru s kolegou Eybertem mohu konstatovat, že tady není nějaké časové napětí a je možné to poslat zpět. Je možné akceptovat ten návrh, aby se chyba opravila.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Pane senátore Vícho, vaše závěrečné slovo k obecné rozpravě.

Senátor Petr Vícha: V obecné rozpravě vystoupili dva senátoři – pan senátor Eybert, který avizoval pozměňovací návrh týkající se části 4. zákona. Pravdou je, že asi jsme to měli vypustit ve včerejším tisku 258, který má pozdější účinnost od 1. 1., zatímco v tomto zákoně je účinnost dnem vyhlášení. Skutečně se asi nic jiného nestane, než že někdo z nás navštíví PS, když to tam vrátíme.

Druhý pozměňovací návrh paní senátorky – druhé vystoupení paní senátorky Paukrtové avizovalo možné dopady pro dotace ve veřejné dopravě z pohledu toho, že nebude možné identifikovat černé pasažéry pomocí rodného čísla.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Z výboru přišel návrh schválit. O tom budeme teď hlasovat.

Ještě před zahájením hlasování se přihlásil o slovo kolega Stříteský.

Senátor Jiří Stříteský: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, chtěl bych požádat o 3,5minutovou přestávku pro poradu klubu.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Této žádosti se samozřejmě vyhovuje. Budeme pokračovat v 9:47 a půl minuty...

(Jednání přerušeno v 9.43 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 9.46 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Dovolte, vážené kolegyně a kolegové, čas pro přestávku uplynul. Dovolte, abych ještě jednou použil naši znělku před hlasováním.

Vážené kolegyně a kolegové, budeme **hlasovat o schválení tohoto návrhu zákona**. Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem, schválit? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování č. 55, registrováno 47, pro 39. **Návrh byl schválen.**

Tím jsme ukončili projednávání tohoto bodu programu. Děkuji, pane ministře, děkuji, pane zpravodaji. A než přistoupíme k dalšímu bodu, dovolte mi, abych ještě omluvil z dnešní schůze pana kolegu Hajdu.

Dalším bodem našeho dopoledního jednání je

Výroční zpráva Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za rok 2007

Jedná se o **senátní tisk č. 244**.

Než zahájíme projednávání tohoto bodu, navrhuji, abychom nejprve vyslovili souhlas s účastí předsedy ÚOHS Martina Peciny na našem jednání. O tomto návrhu budeme hlasovat. Zahajuji hlasování.

Kdo souhlasí s účastí pana předsedy Peciny na našem jednání? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování č. 56, registrováno 45, pro 35. Návrh byl schválen.

Pane předsedo Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Martine Pecino, vítám vás mezi námi a zároveň vás žádám, abyste nás seznámil s výroční zprávou vašeho úřadu.

Martin Pecina: Dobrý den, děkuji, pane předsedající. Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dovolte, abych vám dnes předložil výroční zprávu ÚOHS, senátní tisk 244. Úvodem mi dovolte říci několik slov o kompetencích, které byly našemu úřadu svěřeny. Tou první a nejdůležitější kompetencí jsou kompetence oblasti ochrany hospodářské soutěže, ta se rozpadá na 3 základní činnosti, a to kontrola zakázaných dohod, zneužívání dominantního postavení a kontrola spojování podniků. Tou druhou oblastí, která je neméně závažná, ale v různých státech světa bývá někdy přesunuta na jiný samostatný úřad, je dohled nad zadáváním veřejných zakázek. Třetí činností, která rovněž není úplně typická pro antimonopolní úřady

z celého světa, je koordinační a poradenská role v oblasti veřejné podpory. U té bych se možná zastavil, protože se k ní nebudu vracet.

Tato činnost úřadu už skutečně spočívá pouze v poradenské roli úřadu, případně v zastupování poskytovatelů veřejné podpory při jednání před bruselskou komisí. Důvodem je, že členským státům bylo odejmuto právo o poskytování veřejné podpory rozhodovat, čili tento krok potkal ČR v okamžiku vstupu do EU. Takže v této oblasti my nerozhodujeme, naše stanoviska jsou pro poskytovatele i příjemce veřejné podpory pouze vodítkem a jsou nezávazná.

V oblasti mezinárodních aktivit patří ÚOHS mezi úřady velmi aktivní, s velkým respektem na mezinárodní scéně. Namátkou mi dovoluji zmínit, že jsme se v roce 2007 poprvé v historii ČR stali examinátorem jiné země v rámci tzv. peer review, čili přezkoušení jiné země na půdě soutěžního výboru OECD. Byli jsme examinátorem při zkoušení soutěžního úřadu v Jižní Koreji. Letos jsme pořádali, opět poprvé v historii, druhou nejvýznamnější akci na mezinárodní půdě v oblasti soutěže, a to workshop ICN – mezinárodní soutěžní síti v oblasti fúzí.

Letos se ČR, a to příští týden ve čtvrtek, podrobí sama přezkoušení na půdě soutěžního výboru OECD v Paříži, přičemž vypracovaná zpráva ze strany OECD pro náš úřad, čili pro naši republiku, vyznívá v tomto okamžiku velmi dobře. Podrobně vás samozřejmě budu informovat při dalších výročních zprávách.

ÚOHS loni dokončil rekonstrukci svého sídla. Poprvé v historii máme stabilní adresu mimo budovu Ústavního soudu. Letos jsme celé sídlo dokončili, čili poprvé v historii jsem si mohl dovolit zrušit všechny filiálky a pobočky. V tomto okamžiku jsou všichni zaměstnanci ÚOHS v novém sídle na adrese Třída kpt. Jaroše 7 v Brně.

V této souvislosti jsem doplnil potenciál lidských zdrojů, který byl v minulosti poměrně nestabilní a byl zatížen tím, že prostorové možnosti úřadu byly velmi špatné. Doplnil jsem ho tak, že nyní jsme v podstatě na stavech, které máme předepsány tabulkami vlády i min. financí.

V roce 2007 rovněž proběhla hloubková kontrola hospodaření ÚOHS ze strany min. financí za roky 2004 až do současnosti. Konstatovala, že nebyly shledány závažné nedostatky v hospodaření úřadu.

Pokud se týká aktuálních změn v rozhodovací praxi, loni jsme přijali dva závažné dokumenty. Tím prvním byl nový program, ve kterém jsme na doporučení EU změnili náš dosud používaný program, což je program pro nahlašování nedovolených dohod ze strany delikventů, kteří potom v den, který to nahlásí, je mu snížena nebo zcela odpuštěna pokuta. Změnili jsme ho tak, aby byl zcela v souladu s novým programem evropské soutěžní sítě při DG Competition tak, že pro příště se náš program bude vztahovat skutečně jen na nejzávažnější delikty, na horizontální kartelové dohody.

Druhým důležitým krokem, o kterém jsem rozhodl, bylo přijetí nové metodiky výpočtu pokut, a zejm. jejich zveřejnění tak, aby pro příště nebylo pochyb o tom, jakým způsobem jsou počítány pokuty v oblasti hospodářské soutěže. Problémy, které vznikaly do té doby, byly spojeny s tím, že zákon nám umožňuje dávat pokuty v rozmezí 0 – 10 % z obrátu minulého účetního období, což je rozmezí obrovské a pro různé druhy deliktů se používaly různé výše pokut. Já jsem se snažil udělat způsob výpočtu co nejtransparentnější, a proto je dnes veřejně na stránkách úřadu každý delikvent, který je přichycen – tak říkajíc při činu – si může spočítat, jakou výšku pokuty může počítat ze strany úřadu.

Pokud se týká vybraných úřadů, nechci vás zatěžovat statistikou, ta je uvedena ve výroční zprávě úřadu, zmínil bych v každé oblasti asi ten nejdůležitější případ. V oblasti zadávání veřejných zakázek nám opticky trošku stoupl počet zahájených

správních řízení nebo vydaných rozhodnutí. Důvod byl v kauze české lesy, kde jsme dostali neuvěřitelné množství návrhů na přezkoumání kroků zadavatele na jednotlivé zakázky přesto, že se domníváme, že proces ze strany min. zemědělství, resp. Lesů ČR byl v pořádku, tak jsme se s tím museli nějakým způsobem potýkat. To je možná vysvětlení té mírně zvýšené statistiky loni.

Pokud se týká hospodářské soutěže, tak jsme vyšetřili a sankcionovali jeden skutečně mimořádný případ trvající 15 let, postižený i na půdě EU. My jsme byli pověřeni, abychom ho stíhali za období, než ČR do EU vstoupila. Uložili jsme zejm. německým a japonským firmám pokutu ve výši zhruba 941 mil. Kč. Pokuta byla plně zaplacená.

Pokud se týká soudního přezkumu rozhodnutí, chtěl bych konstatovat, že náš úřad je poměrně úspěšný, byť opticky možná mediálně se zdá, že většina našich rozhodnutí je rušena rozhodnutím Krajského soudu v Brně. Je to částečně pravda, úspěšnost u Krajského soudu v Brně, zejm. v oblasti hospodářské soutěže nemáme příliš vysokou, nemáme příliš vysokou, ale naprostá většina případů končí u Nejvyššího správního soudu a tam je naše úspěšnost vůči krajskému soudu vysoká. Celková úspěšnost přes 60 % v oblasti zadávání veřejných zakázek a více než 78 % v oblasti hospodářské soutěže, čili v té oblasti, kde padají vysoké pokuty.

Závěrem mi dovoluji, abych konstatoval, že ÚOHS je standardním ústředním orgánem státní správy a v rámci mezinárodní spolupráce patří mezi výrazné respektované úřady. Výroční zpráva ÚOHS za rok 2007 byla předložena výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu a dne 4. 6. byla tímto výborem vzata na vědomí.

Dovolte mi, abych vás v této souvislosti poprosil, abyste výroční zprávu ÚOHS za rok 2007 vzali na vědomí.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane předsedo. Pane předsedo, prosím, sedněte si na místo, které patří zpravodajům. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání této výroční zprávy výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Ten přijal usnesení pod číslem 244/1, zpravodajem výboru je pan kolega František Kopecký. Pane senátore, prosím, seznamte nás se zpravodajskou zprávou našeho výboru.

Senátor František Kopecký: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážený pane předsedo, dámy a pánové, pan předseda Pecina sdělil výsledek našeho projednávání na hospodářském výboru, nicméně mi dovoluji ale pár slovy okomentovat tuto výroční zprávu. Myslím si, že ÚOHS zastává velmi nevděčnou a nesmírně těžkou roli a musím říci, že ji zastává velmi dobře. Chtěl bych poděkovat panu předsedovi za jeho činnost a činnost celého úřadu.

Předložená zpráva je zpracována velmi přehledně a plně popisuje činnost úřadu za rok 2007 a zároveň naznačuje oblasti zaměření své práce v dalším roce. Každá kapitola je doplněna několika názornými příklady, grafickými tabulkami a grafy.

Je třeba říci, že úřad se snaží také spolupracovat se společnostmi, které podezírá ze spáchání protisoutěžního deliktu, což si myslím, že je velice sympatické, a to ať už formou soutěžní advokacie nebo formou danou zákonem o ochraně hospodářské soutěže.

Chtěl bych také poznamenat, že úřad poprvé zasahoval do oblasti sportu, kdy se jednalo o případ licenčního poplatku za postup do hokejové extraligy ve výši 25

mil. Kč, kterou stanovila Asociace profesionálních klubů ledního hokeje. A na základě intervence úřadu byl na valné hromadě asociace tento poplatek zrušen a šetření tím také zastaveno.

Důležitou oblastí činnosti úřadu je také mezinárodní spolupráce, ve které dosáhl úřad několika významných úspěchů, jež tady byly uvedeny. Myslím si, že to nelze opomíjet a jsem velice rád, že náš úřad nabírá zkušenosti z jiných zemí.

Rovněž vytypované oblasti zájmu úřadu pro rok 2008, které výroční zpráva popisuje, ukazují na poměrně široký záběr zájmů a zacílení na palčivé problémy zdravé soutěživosti našeho hospodářství.

Vzhledem k tomu, že jsme neměli dostatečný časový prostor na otázky, které nás zajímaly, které se vztahují dejme tomu k ČEZu nebo ke stavu zdravotních pojišťoven či vztahu EU a Microsoftu, tak jsme se dohodli na dalším projednávání těchto otázek. Termín bude upřesněn na podzim. Pan předseda na jednání přislíbil svoji účast, na výboru nebo jak to pojmem, třeba jako seminář.

Závěrem mi dovoluji, abych přednesl 280. usnesení výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu:

Po úvodním slově předkladatele Martina Peciny, předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, po zpravodajské zprávě senátora Františka Kopeckého a po rozpravě výbor

1. doporučuje Senátu Parlamentu ČR vzít na vědomí výroční zprávu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za rok 2007,
2. určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Františka Kopeckého,
3. pověřuje předsedu výboru senátora Ivana Adamce předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Vážené kolegyně a kolegové. Otevírám obecnou rozpravu. Hlásí se předseda Senátu pan Přemysl Sobotka, má slovo.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, pane předsedo, kolegyně a kolegové, jsem velmi rád, že jsme dostali tuto výroční zprávu a že navíc máme šanci tady s panem předsedou diskutovat.

Omlouvám se za svoji neznalost a položil bych mu pár otázek, které jsou možná zcela jasné:

Jaký je váš vztah, pane předsedo, resp. vaší instituce, k Evropské unii a jestli se něco změní po eventuálním přijetí Lisabonské smlouvy, jestli tady nevznikne náhodou nějaký nadřazený, nadřazený nebo jakýsi útvar na úrovni Evropské unie?

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Vážené kolegyně a kolegové, kdo další se hlásí do obecné rozpravy? Pan místopředseda Jan Rakušan.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Pane předsedající, pane předsedo, kolegyně a kolegové, chtěl bych jenom konstatovat svůj osobní názor, který jsem s nikým nekonzultoval. Mám pocit, že úřad, který pan předseda vede, je i díky jeho osobnostním vlastnostem prost podezření z jakékoliv politické manipulace, a za to mu děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Vzhledem k tomu, že se nikdo další do obecné rozpravy nehlásí, tak obecnou rozpravu končím. Pane předsedo, prosím, abyste se ujal závěrečného slova.

Martin Pecina: Děkuji. Zaznamenal jsem jednu otázku. Vztah k Evropské unii dnes je takový, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v oblasti veřejných zakázek rozhoduje na základě českého zákona o zadávání veřejných zakázek, který vychází z evropské směrnice o zadávání veřejných zakázek. Stejně je to u koncesního zákona, který vychází z obdobné normy, je trošičku širší než obdobná norma na úrovni Evropské unie. Dneska a ani po přijetí Lisabonské smlouvy v této oblasti není žádný nadřízený nebo podřízený vztah. Pouze v případě, že úřad rozhodne špatně, jako se tomu podle názoru Evropské komise stalo před mým příchodem v kauze Lesů České republiky, kdy bylo rozhodnuto úřadem, že lesy ČR nejsou veřejným zadavatelem – podotýkám, že nejenom můj předchůdce takto rozhodl, ale i řada předsedů v jiných zemích EU – potom Evropská komise může zahájit řízení proti České republice a snažit se dosáhnout nápravy našeho rozhodnutí..

To znamená, že toto je vztah v oblasti veřejných zakázek.

V oblasti hospodářské soutěže je to maličko složitější v tom, že úřad může rozhodovat nejenom podle českého zákona, ale rovněž podle článků 81 a 82 Smlouvy o založení Evropských společenství v obou těchto případech samozřejmě naše rozhodnutí přezkoumávají opět pouze české soudy – Krajský soud v Brně a posléze je možné podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu – nikoli komise. Ale v případě deliktů podle článků 81 nebo 82 může takový případ řešit také přímo komise. Úzus je takový, že v případě, že se delikt týká jedné až tří zemí, potom je řešen soutěžními úřady těchto zemí, a v případě, že se týká čtyř nebo více členských zemí, pak ho řeší přímo komise a členské státy jsou z tohoto projednávání vyřazeny, aby nebyla pošlapána ta zásada, že nelze nikoho dvakrát trestat za jeden přečin.

Ten nejsložitější vztah nebo skutečně podřízený vztah je pouze v oblasti veřejné podpory, kde podle našich informací se ale začíná v komisi hovořit o tom, že by zase nějaké pravomoci naopak byly předány členským státům, protože po vstupu nových členských států je komise zahlcena žádostmi o schvalování veřejné podpory.

Tam je ten vztah jednoznačně takový, že komise rozhoduje a my vlastně tvoříme nebo jsme jakýmsi advokátem těch poskytovatelů, kteří se v ČR dostanou do problému.

Tolik tedy k našemu vztahu s Evropskou unií. V případě soutěže a veřejné podpory je to Generální ředitelství pro soutěž a v případě veřejných zakázek je to Generální ředitelství pro služby a vnitřní trh.

Přijetím Lisabonské smlouvy podle mého právního vědomí by se v té oblasti nemělo nic změnit.

Čili tolik k otázce. A jestli se v tomto okamžiku ode mne očekává to, co už jsem patrně omylem řekl dříve, tak vám děkuji za projednání mého bodu a dovoluji, abych vás poprosil, abyste Výroční zprávu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za rok 2007 vzali na vědomí. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane předsedo. Pane zpravodaji, chcete se vyjádřit na závěr? Nechcete.

Vážené kolegyně a kolegové, budeme **hlasovat o návrhu, který zazněl z výboru.**

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tím, abychom vzali Výroční zprávu úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za rok 2007 na vědomí? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování č. 57 registrováno 45, kvórum 23, pro 42, proti nikdo. **Návrh byl schválen.**

Pane předsedo, děkuji vám za vaši účast na našem jednání, přeji vám i celému vašemu úřadu, ať se vám všechno dobře daří.

Vážené kolegyně a kolegové, než přistoupíme k poslednímu bodu našeho programu, požádám kolegu Jana Rakušana, aby mě vystřídal při vedení schůze. (Řízení schůze se ujímá místopředseda Senátu Jan Rakušan.)

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: I ode mne hezké dopoledne. Dalším bodem je

Výroční zpráva Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2007

Jde o **senátní tisk č. 237**. Nejdříve musíme podle § 50 v odst. 2 našeho jednacího řádu vyslovit souhlas s účastí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů Igora Němce na našem jednání.

O tomto návrhu zahajuji hlasování. Kdo je pro, aby se mohl předseda zúčastnit našeho jednání, stiskne tlačítko ANO a zdvihne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 58 se ze 42 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 22, pro vyslovilo 33, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Vítám tímto pana předsedu Igora Němce na našem jednání a prosím ho, aby se ujal slova.

Igor Němec: Pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi, abych vám již potřetí ve svém funkčním období předložil zprávu o činnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2007.

Oproti letům předchozím obsahuje dvě novinky. Tentokrát je tenčí. Neznamená to ale, že obsah byl zkrácen, naopak přibyla nová kapitola – Poznátky inspektorů z kontrolní činnosti, kterou píší sami inspektoři o praxi, se kterou se setkávají během své dozorové činnosti. Byla však vynechána anglická část zprávy, kterou připravujeme samozřejmě i nadále, tak abychom mohli informovat své kolegy a orgány v Evropské unii. Pro vás je v případě zájmu k dispozici na internetu.

A za druhé, pozměnili jsme obálku. Hned jako první informaci čtenáři předkládáme přímo na obálce náš úspěch v minulém roce. Dostali jsme totiž první cenu za nejlepší službu veřejnosti v oblasti ochrany osobních údajů za rok 2007, kterou nám udělila Evropská unie v Madridu. Rádi se tím chlubíme také proto, že cena sama upozorňuje na to, že úřad se nereprezentuje jenom jako represivní orgán, který konstatuje porušení zákona a ukládá sankce, ale hlavně jako konzultační a odborné pracoviště, které je připraveno pomáhat se orientovat v tak rychle se rozvíjející problematice, jakou ochrana soukromí a osobních údajů bezpochyby je. A to je jedním z našich cílů.

To jsem se vlastně snažil naznačit ve svém úvodním slově ke zprávě, kterou máte k dispozici, kde například upozorňuji, že dnes velký trend zajišťování kolektivní bezpečnosti může v konečném důsledku samu bezpečnost jednotlivce ohrozit.

Rád jsem využil tento prostor, protože kde jinde než v Senátu si pokládat otázku, zda tato spirála bezpečnosti, jak tomu pracovně říkám, nevede ve skutečnosti ke ztrátě soukromí.

Tady bych chtěl poděkovat za velmi dobrou spolupráci se Stálou komisí Senátu pro ochranu soukromí v minulém roce, kde jsou i tato témata diskutována.

Co se týče vlastního obsahu zprávy, zde se věnuje několika důležitým oblastem. Poměrně obšírně je zmíněn sektor zdravotnictví, kde je konstatována řada pochybení, zejména s nakládáním zdravotnickou dokumentací. Nakonec tyto výsledky podtrhl i průzkum Mladé fronty DNES v minulém týdnu.

Nejvyšší pokutu jsme v minulém roce právě udělili jednomu zdravotnickému zařízení za odeslání do sběru zdravotnické dokumentace od dvou tisíc lidí.

Dále se zpráva zabývá dalšími oblastmi jak ve státní či v soukromé sféře. Celkově je stále patrné, že v některých případech ani státní instituce nepřikládají ústavnímu právu na soukromí patřičnou pozornost.

Fenoménem doby samozřejmě zůstává instalování kamerových systémů. Počet registrací a zároveň stížností se na našem úřadě každý rok oproti roku minulému zdvojnásobuje, což najdete také v tabulkách ve zprávě.

Na straně 58 jsme si dovolili zveřejnit tři případy, které považujeme z různých hledisek za důležité. Pro zájemce je tam i jedna kuriozita, která stojí za povšimnutí a která se týká právě instalování kamerových systémů.

Dále se ještě ve zprávě dočtete, jak úřad komunikuje zejména s mládeží, kolik jsme uspořádali seminářů, jaké máme styky se zahraničím, a samozřejmě nechybějí základní tabulky.

Výdaje úřadu loni činily 92 mil. Kč. Máme 96 zaměstnanců s tím, že loni nám vláda schválila pět nových tabulkových míst v souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru, kde jsme získali výrazné kompetence. A jedno místo nám bylo schváleno dočasně v souvislosti s předsednictvím ČR v Evropské unii.

Dámy a pánové, dovoluji mi ještě na závěr dvě zajímavá čísla. Měly by z nás radost komise pro rovné příležitosti mužů i žen, protože stav je u nás vyrovnán 50 : 50. Jinak máme 60 % vysokoškoláků a nepracuje u nás nikdo bez maturity.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, pane předsedo, posadte se ke stolku zpravodajů.

Zpráva byla přikázána výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Ten určil jako svého zpravodaje pana senátora Nedomu, kterého zastoupí na dnešním jednání kolega Jonáš, a přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 237/2.

Dále byla zpráva přikázána výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Ten určil jako svého zpravodaje pana senátora Karla Bartáka a přijal usnesení, které jste dostali jako tisk č. 237/3.

Následně tisk projednala Stálá komise Senátu pro ochranu soukromí, která přijala usnesení, jež vám bylo též rozdáno jako senátní tisk č. 237/4 a zpravodajem byl určen senátor Ladislav Macák.

Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání této výroční zprávy ústavně-právní výbor a ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 237/1. Zpravodajem výboru, stejně jako zpravodajem komise, byl určen pan senátor Ladislav Macák, kterého nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskými zprávami.

Senátor Ladislav Macák: Vážený pane předsedající, vážený pane předsedo, kolegyně a kolegové, předem předesílám, že má zpráva bude společná a to za výbor ústavně-právní, za výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice a za Stálou komisi Senátu pro ochranu soukromí. Ve stručnosti se zmíním ke zprávě, protože pan předseda obšírně řekl o jejím obsahu.

Mohu jen s potěšením konstatovat, že stejně jako v loňském roce byla tradičně tato zpráva zpracována přehledně a vyčerpávajícím způsobem, takže každý z nás tam mohl najít oblast, která ho zajímá a bez problémů se v této zprávě zorientovat. Množství podaných stížností, provedených kontrol, zodpovězených dotazů a podaných oznámení je důkazem toho, že tento úřad má své místo v našem pořádku a že pracuje sedm let je důkazem toho, že pracuje dobře.

Pan předseda řekl, že došlo ke zvýšení počtu zaměstnanců z 88 na 96, ale uvedl i důvod. Nebudu to dále rozvádět. Jen zajímavost – v této zprávě také najdeme, že téměř největšími porušovateli ochrany osobních údajů jsou úřady státní správy a samosprávy, což je spíše minus než co by nás mohlo těšit.

Samozřejmě jsou stále velké diskuse kolem kamerových systémů.

Dovolte, abych přečetl jednotlivá usnesení.

usnesení číslo 66 ústavně-právního výboru z 21. schůze konané 28. května letošního roku. Ústavně-právní výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR vzít na vědomí výroční zprávu Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2007.

Usnesení číslo 132 výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice z 18. schůze konané 28. května letošního roku. Bere na vědomí výroční zprávu Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2007. Konstatuje, že výroční zpráva Úřadu pro ochranu osobních údajů byla zpracována velice kvalitně a přehledně a některé její části mohou být využity i při posuzování zákonů týkajících se nakládání s osobními údaji občanů či zásahů do jejich soukromí. Výbor doporučuje Senátu parlamentu vzít také na vědomí výroční zprávu Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2007.

Usnesení číslo 16 Stálé komise Senátu pro ochranu soukromí z 11. schůze, která se konala 28. května letošního roku. Bere na vědomí výroční zprávu Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2007. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, posadte se ke stolku zpravodajů. Přednesl jste názory dvou výborů a jedné komise. Táži se ještě kolegy Jonáše, zda si přeje vystoupit za výbor pro hospodářství? Ano. Máte slovo, pane kolego.

Senátor Vítězslav Jonáš: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, Úřad pro ochranu osobních údajů je nezávislý orgán, jehož existenci zakládá zákon 101/2000 Sb., zákon o ochraně osobních údajů. Činnost úřadu je zaměřena zejména na dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem, při zpracování osobních údajů a na vedení registru zpracovaných osobních údajů. Úřad také projednává přestupky a jiné správní delikty a uděluje pokutu podle zákona.

Zpráva úřadu je rozdělena do čtyř částí: kontrolní činnost úřadu v roce 2007, správní řízení, ostatní aktivity úřadu a ekonomické a personální zajištění chodu úřadu.

Zpráva úřadu za rok 2007 je rozsáhlá a detailně zpracovaná. V jednotlivých částech je poukázáno na ty aktivity úřadu, které byly pro daný rok signifikantní a které znamenaly kvantitativní nebo kvalitativní proměnu zjištěných skutečností

ochrany osobních údajů ve formě dat počínaje a problematikou kamerových systémů konče.

V loňském roce ukončil úřad celkem 112 kontrol v oblasti zajištění ochrany osobních údajů. Na základě kontrolních zjištění zahájil úřad v roce 2007 108 správních řízení, přičemž z toho bylo pravomocně ukončeno 102 řízení. Pokuty za zjištěné přestupky byly uloženy v celkové výši 4,668 500 korun.

Ve své zprávě úřad poukazuje na časté porušení zákona jak subjekty státní správy, tak soukromým sektorem. Často se objevují přestupky u menších podnikatelských subjektů, které nemají dostatečně zajištěnu personální podporu pro správné zajištění osobních dat. Nicméně mnohé delikty jsou zjistitelné i u orgánů státní správy a samosprávy, které mnohdy vyžadují nadbytečné údaje, nebo nemají vůbec právo některé osobní údaje požadovat.

Rozpočet úřadu se řídil zákonem číslo 622/2006 Sb., o státním rozpočtu pro rok 2007. Celkové náklady na zajištění chodu úřadu dosáhly 89,5 milionů korun, platové náklady činí zhruba 43,5 procent rozpočtu úřadu. K 31. 12. 2007 měl úřad 92 zaměstnanců.

Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu vyslechl zprávu předkladatele Igora Němce, předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů na 26. schůzi výboru a doporučuje Senátu Parlamentu ČR vzít na vědomí výroční zprávu Úřadu pro ochranu osobních údajů na rok 2007. Určuje zpravodajem výboru senátora Jiřího Nedomu, kterého dnes zastupují. Pověřuji předsedu výboru senátora Ivana Adamce předložit toto usnesení Senátu. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Otevírám rozpravu k tomuto tématu. Do rozpravy se jako první přihlásil místopředseda Senátu Jiří Liška.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážený pane předsedající, vážený pane předsedo, při projednávání výroční zprávy Úřadu pro ochranu osobních údajů si vždy více než kdykoli jindy uvědomuji, že ochrana osobních údajů vůbec není nezávažnou záležitostí, jak by se mohlo na první pohled zdát. My jako politici máme dost zkušeností s tím, že naše životy včetně soukromí jsou pod častým drobnohledem veřejnosti a informace o nás jsou mnohdy účelové a povrchní. My jsme si ale své povolání vybrali dobrovolně a s tím musíme počítat a také počítáme.

Myslím si že jinou věcí je, když se sbírají všechny možné osobní údaje, kdy se pomyslně snímají otisky prstů u všech lidí, kteří si ukládají peníze do bank, nastupují do zaměstnání, chtějí studovat, letí někam letadlem, jdou nakupovat nebo se stanou svědky trestného činu. To určitě není v pořádku. Je to trend, který se neustále posiluje. I naše jednání tohoto pléna opět v této oblasti v omezování osobních svobody silně přitvrdilo.

Myslím si, že nejde o to, zda chceme či nechceme o sobě něco skrývat, ale zda budeme jakékoli instituci ať soukromé nebo státní dávat do rukou nepřiměřenou moc. Myslím si, že dnes nikdo nepochybuje o tom, že informace znamenají v moderní době moc a mít moc je velkým pokušením. Pokud chceme ovládat druhé nebo jim uškodit, je nejlepší, když o nich všechno víme.

Zkušenosti z posledních let nás přesvědčují o tom, že toto účelové zneužití informací o našem soukromí není jen prázdná hrozba. Jsme svědky nejrůznějších řízených úniků z policejních spisů, řešíme výroky pronesené v soukromí, zvykli jsme si na to, že naše mobilní telefony mohou být odposlouchány a posílané e-maily sledovány. Dokonce, i když se sejdeme s někým soukromě, nemůžeme tušit, zda se

kamerový záznam naší schůzky následně někde neobjeví a dokonce může třeba ovlivnit i volbu hlavy státu. Naše životy jsou čím dále tím více monitorovány.

Poslední tajemství, které ještě není rozkryto, je zpovědní tajemství. Je to možná jen otázka času, kdy ve zpovědnici budou také kamery.

Nejhorší na tom je – a to je to nebezpečí, že nás to ani nevzrušuje, že to považujeme za jakousi daň života v moderní době a že se tomu téměř vůbec nebráníme. Jsem také rád, že Úřad pro ochranu osobních údajů si stále více uvědomuje, že útoky na soukromí jsou také útokem na naši svobodu. Od původní představy, která byla před vznikem úřadu, že to bude dozorce nad registry, kartotékami a databázemi se úřad během času posunul do role obhájce práva na soukromí. Jsem velmi rád, že se do této pozice dostal a že reaguje na všechny podněty, které s sebou přinášejí nové informační technologie, ať to jsou různé kamerové systémy, databáze DNA nebo různé čipy. Oceňuji to, že státní orgány i soukromé subjekty stále více nutí k tomu, aby se naučily neshromažďovat osobní údaje, které nejsou přímo nezbytné pro plnění jejich práce. Jsem také rád, že úřad věnuje pozornost kontrole toho, zda a jak jsou databáze s osobními daty chráněny před neoprávněným vstupem a zneužitím.

Dovolím si položit jednu otázku, která mě osobně zajímá: jak se vyvíjí jednání s katastrem nemovitostí? Je pravda, že na straně 30 výroční zprávy se můžeme dočíst, že jste dospěli k závěru, že katastr je sice veden v souladu se zvláštním zákonem o katastru nemovitostí, ale v rozporu s obecným zákonem, upravující podmínky pro zpracování osobních údajů. Zde by mě velmi zajímal váš názor.

Na závěr mi dovoluji jednu poznámku. Jsem přesvědčen, že Senát jako ústavní pojistka zachování svobody a demokracie v naší zemi by měl problematiku ochrany soukromí sledovat více než cokoli jiného. Jsem rád, že máme aktivní Stálou komisi Senátu pro ochranu soukromí. Bohužel, především tlaky z EU jsou takové, že v této oblasti ustupujeme více než je zdrávo, ale v mnoha případech nemáme jinou možnost. Je pravda, že důvodů pro to, abychom v tom či onom byli sledováni, aby ta či ona instituce o nás věděla, se najde vždycky spousta. Také je důležité, abychom se podívali, jestli některý z registrů není veden zbytečně. Myslím si, že s jistou nadsázkou se dá říci, že nejbezpečnější databáze je ta, která neexistuje. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji za vaše vystoupení. Prosím kolegu Tomáše Töpfera o jeho vystoupení.

Senátor Tomáš Töpfer: Využiji této příležitosti za Stálou komisi pro ochranu soukromí, která pracuje v Senátu, abych poděkoval panu předsedovi za spolupráci s naší komisí, která je naprosto skvělá, vzorná a nikdy na žádné komisi nechybí zástupce úřadu. Věci řešíme. Navázal bych na pana místopředsedu Lišku, že to bude práce dlouhá, klopotná a lopotná, protože se nebude s těmi, kteří registry vedou a využívají setkávat s pochopením. Je to strašně jednoduché vést všechny evidence pro strýčka Příhodu. Soukromí si budeme muset chránit a hájit velmi urputně. Chtěl jsem poděkovat panu předsedovi za skvělou spolupráci.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Hlásí se někdo další do rozpravy? Není tomu tak, rozpravu končím. Prosím pana předsedu, aby se vyjádřil k položeným otázkám.

Igor Němec: Ke katastru nemovitostí. Jedním z problémů, který se táhne dlouhou dobu, je katastr nemovitostí v souvislosti se zveřejňováním řady osobních údajů, které se samotným problémem nespojují. Nemluvím jen o rodném čísle jako typickém příkladu, ale také o dokumentaci, která s nemovitostmi souvisí. Často je to dědické řízení listinné podoby.

Řadu let vedeme jednání s katastrálním úřadem, v poslední době byl velmi vstřícný. V současné době se připravuje novela zákona. Možná mě opraví paní senátorka Gajdůšková, protože se mě na to v dopise zeptala. Obšírně jsem jí odpověděl, jak to s katastrem vypadá. Zásadní rozpor v této novele odstraněn nebude, protože se to týká jiného zákona. Napsal jsem, v čem problém spočívá. Jde o to, že notáři, pokud vyřizují dědické řízení, jsou vázáni mlčenlivostí a nesmí nikomu nic prozradit. Nicméně do katastru nemovitostí všechny listiny putují a tam se stávají veřejnou listinou, což je kuriozita. V souladu s naším jednáním, jak s notáři, tak s předsedou katastrálního úřadu, pokud se změní zákon v tom smyslu, že notáři budou moci pořizovat pouze výpisy z dědického řízení pro účely katastru, bude to vítězství ducha nad hmotou. Vypadá, že by se to mohlo i stát, protože všichni zúčastnění, kteří tyto novely připravují, s tím souhlasí. Má závěrečná věta z této odpovědi zní, že to vypadá, že to dobře dopadne, ale ne úplně hned.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane předsedo. Ptám se garančního zpravodaje, zda si přeje zhodnotit obecnou rozpravu? Máte slovo, pane kolego.

Senátor Ladislav Macák: Vystoupili dva senátoři a ze všech výborů je jedno doporučení, tzn. vzít výroční zprávu úřadu na vědomí. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Aktuálně je přítomno 40 senátorek a senátorů, aktuální kvorum je 21. Budeme **hlasovat tak, jak řekl zpravodaj o vzetí na vědomí výroční zprávy Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2007.**

Zahajují hlasování.

Kdo je pro vzetí na vědomí, tlačítko ANO a zdvihne ruku.

Kdo je proti, tlačítko NE a také zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 59 se ze 40 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 21 pro vyslovilo 37, proti byl 1. **Návrh byl přijat.**

Děkuji zpravodajům. Děkuji panu předsedovi.

Formálně končím tímto naši schůzi.

(Jednání ukončeno v 10.52 hodin.)

Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
6. funkční období - 14. schůze
Vydává Kancelář Senátu, Odbor organizační
Valdštejnské nám. 4/17, 118 01, Praha 1

WWW.SENAT.CZ (DOKUMENTY A LEGISLATIVA) – TĚSNOPISECKÉ ZPRÁVY